Raftul Denisei

Autorul bestsellerului **Un gest de iubire**

James Meek

Începem coborârea

roman

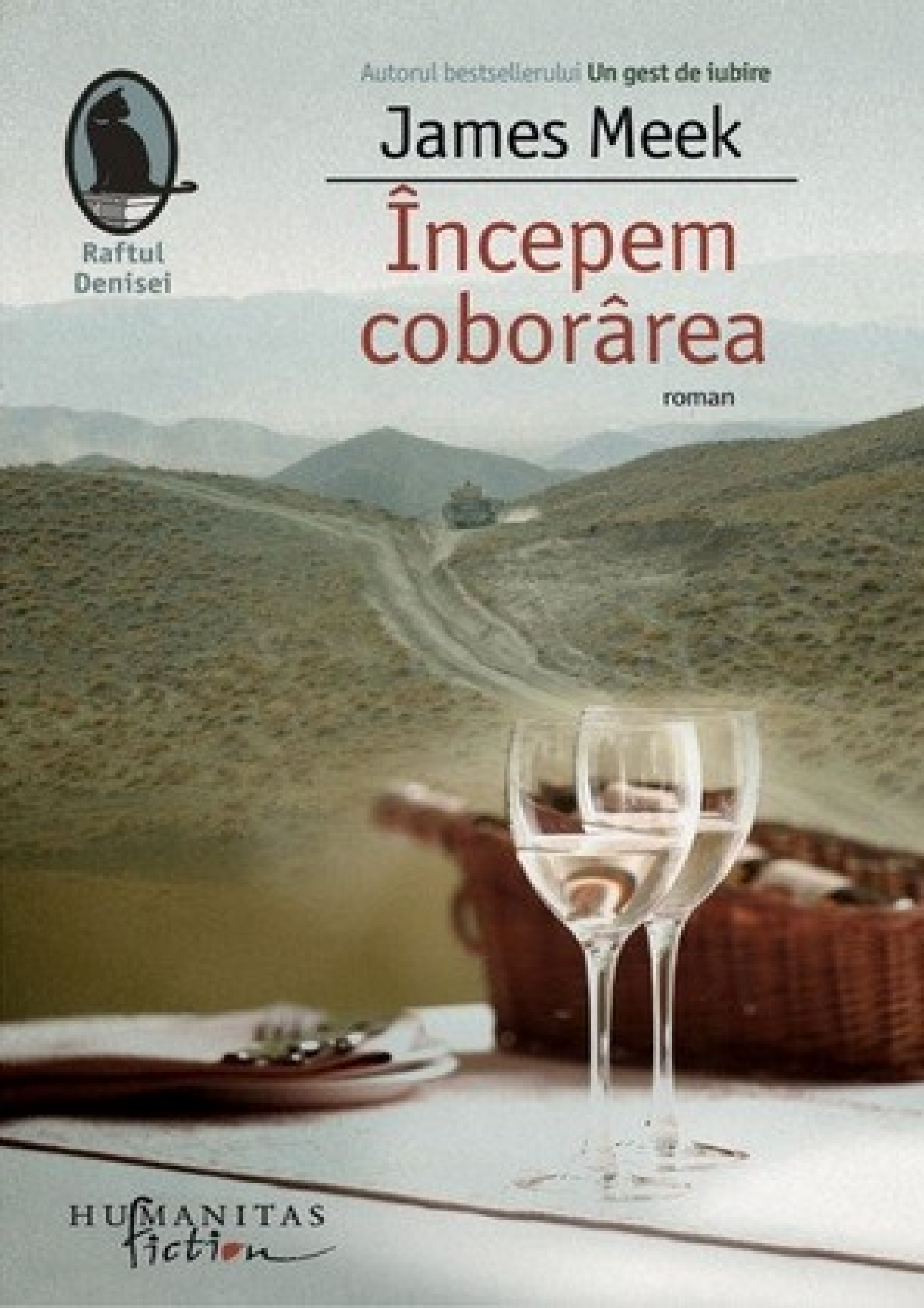

HUMANITAS fiction

Cuprins

Octombrie 2001
1
Decembrie 2002
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
Martie 2003
15

JAMES MEEK

Începem coborârea

Traducere din engleză și note de
DANA-LIGIA IUN

HUMANITAS

Octombrie 2001

1

La 4 dimineața, pe când încă nu se luminase, și cu o oră înainte de rugăciunea Fajr, Sarina Najafi s-a trezit, s-a spălat, s-a îmbrăcat, a îmbucat pe fugă niște lavash[1] *și brânză și a plecat din apartamentul în care locuiau ai ei, la etajul zece al unui bloc modern aflat la periferia sudică a orașului iranian Esfehan*[2]*. Tatăl, mama și cei doi frați mai dormeau. Nu mergeau la moschee decât vinerea, și Sarina, în vârstă de cincisprezece ani, nu era nicidecum mai evlavioasă ca ei. Însă directoarea școlii unde învăța încerca să se dea bine pe lângă* basiji, *membrii grupărilor de apărare a Revoluției Islamice, și toată săptămâna Sarina, alături de cele șase sute de eleve de la Liceul Eliberarea Khorramshahrului, îți făcea rugăciunile de cinci ori pe zi. După părerea Sarinei, pe care le-o spunea prietenelor sale răspicat și adesea, era prea mult. Firește, fetele au dreptul să se roage la fel de mult ca băieții, după cum zicea directoarea. Da' cum să-ți mai termine odată lucrarea și cum să învețe pentru testul de engleză, cu toate rugăciunile alea, cu tot sculatul ăsta cu noaptea-n capi*

Sarina a luat liftul până la parter. Peste paltonul ei preferat, liliachiu, purta un chador[3] *negru care nu lăsa la vedere decât fața, și peste el o trăistuță cu manualele și cu camera video pe care o împrumutase pentru lucrare. A smucit de partea de sus a* chador *-ului, de sub care i se tot ițea bretonul încăpățânat. Ori de câte ori Sarina și prietenele ei ajungeau destul de departe de moschee, gata cu* chador-*ul. De cinci ori pe zi! Mare pacoste. Se cutremura la gândul că ar putea s-o vadă îmbrăcată cu veșmântul ăla posomorât Faraj, vărul ei, care-i zâmbea într-un anume fel când se întâlneau pe stradă.*

Afară era frig. Lumina stridentă a felinarelor dezvăluia pământul gol și cimentul. Era o zonă de locuințe nouă, construită pentru inginerii și tehnicienii care, la fel cu părinții Sarinei, lucrau la uzina nucleară. Încă nu erau copaci sau iarbă, dar apartamentele erau mari și luminoase, iar familiile erau încântate de ele. Cam la un kilometru, Sarina zărea luminile verzi de neon atârnate pe moscheea temporară. Fusese făcută săptămâna trecută, dintr-o sală de sport. În spatele ei, dincolo de zidul înalt de beton și de sârma ghimpată cu vârfuri ca acele, era uzina nucleară. Cu câteva luni înainte venise președintele să o viziteze și rostise niște vorbe destul de prostești, chiar dacă Asal îi șoptise Sarinei că e chipeș, iar Sarina îi trăsese prietenei una peste braț.

La acea oră traficul era scăzut. Peste sunetul puținelor mașini și al propriilor pași, Sarina auzea departe un sunet ciudat, bubuituri iuți și joase, ca ale strungurilor din atelierul de mobilă al unchiului său. Ori ca sunetul de la vizita președintelui. Da, asta era: un elicopter. Poate că erau mai multe. Sarina ți-a văzut de drum. Pe rând au apărut pe stradă și alte fete, stafii întunecate în Acviaox-urile lor. Sunetul elicopterelor s-a îndepărtat, și Sarina a auzit chicotelile și șoaptele colegelor sale. Peste cartier a răsunat din amplificatoare un „clic", și muezinii au început să cheme lumea la rugăciune.

O autostradă nouă cu patru benzi ducea până la poarta uzinei, însă cea mai scurtă cale către moschee era de-a curmezișul unui teren mare, fără construcții, și pe o străduță mult mai îngustă, printre două șiruri de vile confortabile, în care locuiau împreună cu familiile lor cei mai mulți dintre inginerii de rang superior ai uzinei nucleare. A patra dimineață la rând, Sarina s-a pomenit în coloana lenevoasă și gureșă a câteva sute de fete îmbrăcate în negru care mergeau fără

grabă prin întunericul dinainte de ivirea zorilor, trecând ca un râu pe sub luminile de pe stradă.

Sarina a văzut-o pe Asal, care o aștepta în fața casei sale, și a salutat-o.

— Hai odată, leneșo, a zis Asal.

— Nu pot să sufăr să mă trezesc așa devreme, a zis Sarina. Nu vezi ce față am? Ai auzit elicopterele?

— Da! a zis Asal, și ochii ei frumoși s-au mărit de încântare.

A fost ultimul cuvânt pe care l-a auzit Sarina de la ea.

Totul păru că se petrece dintr-odată. Alt sunet a venit dinspre uzina din fața lor, un soi de răpăit și zgâriat, ca atunci când tragi rigla peste stâlpii unui gard. Dinspre partea din față a coloanei de fete s-au auzit motoare de mașini și țipete. În spatele lor, dinspre porțiunea de teren gol, se auzeau iarăși elicopterele, acum asurzitor. Sarina s-a uitat înapoi. A văzut fetele fugind în toate părțile, îngrozite, și siluete negre enorme care se apropiau de pământ în nori de praf. O sirenă a început să se jeluiască dinspre uzină. Sarina s-a răsucit la timp ca să vadă o serie de străfulgerări orbitoare, urmate de explozii care au făcut-o să se ghemuiască la pământ și să-și acopere capul cu mâinile. Când a ridicat privirea, a văzut ceva ce nu izbutea să priceapă. Dinspre uzină venea spre ea o coloană de camioane. Prin portiere și prin găurile din acoperișurile acestora ieșeau soldați cu puști, care strigau într-o limbă pe care i s-a părut că n-o înțelege, dar apoi și-a dat seama, șocată, că este engleză, chiar dacă nu cunoștea toate cuvintele. Camioanele se tot opreau, pentru că le blocau înaintarea sute de fete care țipau, îngrozite.

Fără să știe de ce, s-a ghemuit lângă zid și a scos camera video împrumutată. A început să filmeze. A înregistrat totul, sub luminile stridente. Soldații americani care zbierau unul la altul.

Oprirea și pornirea camioanelor lor. Strigătul: „Mergeți mai departe! Mergeți în puii mei cu camioanele alea mai departe! Dacă vreo cățea cu cârpă-n cap vă stă în cale, treceți în puii mei peste ea! Mișcați-vă!” Mișcarea camioanelor în mulțimea de eleve. Țipetele, când trupurile intrau sub roți. Împușcăturile. Chiar și atunci când gloanțele au străbătut trupul Sarinei, camera video a continuat să înregistreze, scriind miliardele de informații digitale care aveau să fie găsite intacte în mâna ei rece mai târziu, în acea dimineață, în mormanul de cadavre.

Adam Kellas a stăvilit goana liberă a stiloului pe foaia din carnet, a recitit ultimele fraze, a șters „cu cârpă-n cap” și a scris „cu ștergaru-n cap”. A șters „cu ștergaru-n cap” și „în puii mei”. *Dacă vreo cățea vă stă în cale, treceți peste ea!* Peiorativele suplimentare erau inutile. Fără ele fraza era lucrătură compactă, eficientă. În funcție de cititor, avea să stârnească furie împotriva trupelor SUA ori împotriva lui, Kellas, autorul. Direcția n-avea importanță; emoția, da. Avea, în plus, meritul de a distrage atenția de la platitudinea micului model de virtute, Sarina, altfel ar fi fost limpede că unicul scop al prezenței ei fusese, de la început, inocența și caracterul de martir. Șase sute de păstori iranieni bătrâni, măcelăriți în veșmintele lor slinoase, n-ar fi oferit un început atât de promițător.

Kellas a lăsat stiloul pe suprafața aspră a biroului, și-a dus mâinile la ceafa și și-a îndreptat spatele cât putea de mult. Era surprins cât de ușor i-a fost să scrie începutul romanului. Acoperise cu scris de mână patru pagini în două ore, fără multe ștersături. Făcuse bine că își cumpărase biroul și scaunul; nu mai trebuia să scrie cu carnetul pus pe genunchi ori pe podea. Poate că era vremea să dea cu glaspapir biroul și să-l vopsească, dacă Mohamed ar izbuti să facă rost de vopsea și de glaspapir.

Kellas s-a răsucit. Mark ședea pe salteaua lui, cu carnetul proptit în unghiul brațului drept lipsit de mână, în vreme ce mâna stângă, teafără, răsfoia paginile și butona pe laptop. Odaia avea pereții spoiți cu alb și ferestre pe două laturi. Era acolo un dulap în perete, pe care Mark și fotografa lui, Sheryl, puseseră stăpânire înainte de venirea lui Kellas; fiecare dintre cei trei colocatari avea, pe lângă rucsacuri, un cufăr ieftin, din tablă, cu încuietori de alamă. Podeaua era acoperită cu mochetă roșie, și pe tot spațiul care nu era acoperit de saltelele lor zăceau încâlcite cabluri, prelungitoare și încărcătoare. Noaptea, când se stingeau luminile principale și generatorul era încă în funcțiune, odaia era plină de punctele roșii și verzi ale acumulatoarelor puse la încărcat. Era zece seara. Mai târziu aveau să se audă multe avioane, scoțând din cer tunete. În seara aceea nu se auzea decât generatorul.

Lui Kellas îi plăcea Mark, dar nu-i plăceau la el trei lucruri. La drept vorbind, faptul că îi plăcea era ai patrulea lucru. Kellas voia să știe ce se întâmplase cu mâna lui Mark și nu izbutea să găsească vreun pretext ca să-l întrebe dacă se născuse așa, ori îi fusese tăiată într-un accident, ori smulsă de o explozie, ori amputată în urma unei condamnări; așa că nu-l întrebase. N-ar fi trebuit să fie silit să o facă. Un om cu mâna lipsă avea obligația implicită de a da explicații colocatarilor. Asta era primul lucru. Altul era că îl auzise pe Mark strigând la unul dintre funcționarii Alianței Nordului, a cărui treabă era să le repartizeze reporterilor șoferi, că el este reporter *american,* că nu lucrează pentru „cine știe ce rabat de jurnal european”. Kellas s-a purtat rece cu Mark o vreme, până ce Mark a descoperit ce îl roade și i-a spus să nu fie jignit, că niciodată n-a considerat Marea Britanie europeană. Ceea ce îl sâcâia pe Kellas cel mai tare era felul în care lucra Mark. Editorii lor erau în zone orare diferite. Ai lui Kellas erau la

Londra, în vreme ce ai lui Mark și Sheryl erau în California. Mark trebuia să lucreze douăsprezece ore din ziua lui afgană și apoi trebuia să lucreze douăsprezece ore din ziua lui californiană, toate cele douăzeci și patru, fără vreo suprapunere. Kellas nu-l vedea niciodată dormind. Nu că el însuși ar fi fost leneș, dar nu-și făcea griji dacă trecea o zi fără să fi scris nimic. Mark își făcea. Tot timpul lua interviuri și încerca să afle ce se petrece. Nu petrecea destul timp așteptând ca lucrurile să se întâmple.

Kellas l-a întrebat pe Mark dacă-i poate da împrumut două baterii AA.

— Împrumut? a zis Mark.

— Îți fac rost de altele până la sfârșitul săptămânii.

— De unde? Îl știi pe irlandezul ăla? Știi care. Fotograful. A venit pe uscat din Pakistan, călare și pe jos. I-au trebuit zece zile. Pleacă mâine din cauză că a rămas fără baterii AA și nimeni nu vrea să umble la propriile rezerve ca să-l ajute.

— Am nevoie de două.

— N-am niciuna. Nu folosesc așa ceva. Alea sunt ale lui Sheryl. Cere-i ei.

— Ea are impresia că i-am luat din cafea, dar aș vrea să înțeleagă că mi-am cumpărat și eu. Borcanele arată la fel.

— De ce nu-i spui?

— Ai putea să-i spui tu când nu-s aici.

— Ce, te temi că te umilești??

— Nu-mi place de ea.

— Să-ți placă de ea? Nu-i nevoie să-ți placă de ea.

Kellas și-a răsucit scaunul către încăpere.

— Lucrezi prea mult.

— Și tu. Ai fost plecat toată ziua, te-ai întors și ai făcut un articol și ai petrecut ultimele două ore scriind în carnet.

Kellas a închis carnetul și l-a pus sub laptop.

— Ce-i ăla, un jurnal intim?

— Mda.

Mark a râs și a dat o pagină din carnet. Și-a pus un creion între dinți și s-a încruntat, până ce sprâncenele lui groase și negre s-au unit. Kellas își dădea seama din felul în care i se zgâlțâiau umerii că încă mai râde. Prin dreptul ferestrei au trecut umbre și de afară s-au auzit voci nedeslușite. Zona de locuințe era ticsită. Kellas era norocos că-și găsise chiar și treimea asta de încăpere.

— Ce-i așa de distractiv?

Mark a clătinat din cap. I se încrețeau ochii.

— Ce?

Mark a scuipat creionul, care s-a izbit de ecranul laptopului.

— „Dragă jurnalule! Azi Sheryl n-a vorbit cu mine! Mare ticăloasă mai e! Dar o să-i arăt eu ei. Și, vai, Dumnezeule, la Mazar-i-Shariff șase trădători au fost spânzurați în fața altarului! Dezgustător!”

A ridicat privirea.

— Știi cine mai are baterii AA? Prietena ta, Astrid Walsh. Ușa de alături.

— Suntem prieteni?

— A trecut munții împreună cu tine.

— O parte din drum. Ne-am despărțit după ce am trecut prin pasul Anjoman.

— Păi, cere-i ei.

— Așa ar trebui, a zis Kellas, făcându-și de lucru cu stiloul. M-am dus cu ea la spital azi-noapte.

Mark a fornăit. Citea telegramele.

— Închipuie-ți! a zis. Nici n-a început bine războiul ăsta și ei vorbesc deja despre următorul.

Mark și Sheryl fuseseră în ziua aceea la locul lor obișnuit, casa unui mujahedin din apropierea liniei frontului. Pe acoperiș era o terasă. Era mai degrabă un post de supraveghere decât unul din care să faci reportaje. Sheryl se întorcea cu fotografii ale exploziilor de pe o anumită creastă muntoasă din depărtare peste care B-52-urile azvârleau tone de

bombe. Își petrecea cea mai mare parte din noapte prelucrând și transmițând fotografiile ziarului ei din SUA. Californienilor le plăcea să privească dimineața, în vreme ce-și beau cafeaua, formele monumentale, exact ca niște broccoli, pe care le luau pe cer bombele după ce erau aruncate. O dată Sheryl i-a arătat lui Kellas pe ecranul laptopului un detaliu mărit mult al uneia dintre fotografiile ei. A văzut colții decolorați ai crestei muntoase, fumul și praful stârnite de explozie care se topeau în albastru și, poate, sub unghia lui Sheryl care bătea în locul acela, încă ceva.

— Îl vezi? a întrebat Sheryl. Vezi micuțul taliban?

Poate că îl vedea. Ar fi putut fi acolo o linie verticală neagră înaltă de câțiva pixeli, și o linie orizontală. Punctul bej ar fi putut să fie un chip. Ar fi putut să fie acolo un luptător taliban, ridicat în picioare de sub stânca lui, asurzit, exultând și înecându-se din pricina bombelor, care își desfăcea larg brațele și îi zbiera Americii că încă n-a fost prefăcut în martir. Kellas nu putea să bage mâna-n foc. Poate că era o scobitură în stâncă. Sheryl avea lentile de mărimea unor găleți, însă creasta muntoasă era foarte departe de liniile de front ale Alianței. Era la jumătatea drumului spre Kabul.

Mark era absorbit de munca lui. Kellas a scos carnetul și a citit iar începutul. Hotărâse cu un an înainte să scrie romanul, care avea să se vândă în cât mai multe exemplare în cel mai scurt timp, după care avea să se facă un film și un joc video, ca să-i aducă lui Kellas destui bani cât să-și poată petrece restul vieții scriind ce poftește el, poate că nimic. Avea treizeci și șapte de ani. Până atunci scrisese două romane în timpul pe care i-l lăsa munca de reporter. Dorise ca ele să fie literatură mare, însă nu erau nici grozave, nici rele. Nu erau nici populare. Asta fusese mai degrabă descurajam decât îngrozitor. Se încuraja singur spunându-și că fiecare carte era un scop, și nu mijlocul de a atinge

un scop. I-ar fi fost greu să o creadă dacă n-ar fi știut că și alții își spuneau același lucru. Poetul Pat M'Gurgan îi spusese în 1981, când erau pe cale să termine școala, că dacă ești scriitor te poți hotărî să fii recolta îmbelșugată de pe un câmp dintr-un an, ori poți să fii câmpul. Caracterizarea l-a fermecat pe Kellas. A devenit una dintre expresiile pe care le-a considerat în tinerețe înțelepte și originale. Mai târziu poate că avea să se gândească mai bine la ea, însă până atunci valoarea ei ca înțelepciune a fost înlocuită de valoarea ei ca amintire, și nu i-a mai trecut prin cap să umble la ea, mai ales deoarece M'Gurgan se comporta în conformitate cu ea, până într-o seară, când Kellas, care pe atunci locuia la Londra, i-a făcut o vizită la Dumfries.

După ce au tăifăsuit o vreme, M'Gurgan a declarat că nu mai lucrează la poezii și la romanul său autobiografic. Era la jumătatea unei cărți noi, primul volum dintr-o trilogie *fantasy* pentru adolescenți.

— Mă doare-n cot de ce crezi tu, s-a repezit M'Gurgan, înainte ca Kellas să fi putut scoate o vorbă. M-am săturat până peste cap să fiu sărac. Singurii pe care îi știu să fi citit soiul de cărți pe care le-am scris până acum sunt nevastă-mea și alți scriitori ca tine. Vreau să fac bani. Vreau să ajung popular înainte de moarte. Gândești că mi-am vândut sufletul. Da' mi-ai văzut de curând sufletul? E o chestie pe care copiii o zboară în șuturi prin salon când n-au ce vedea la televizor. Are ochii ieșiți din orbite.

Kellas își simțea pielea cum i se întinde și se strânge pe trup. Pulsul i-o luase razna.

— De unde știi că o să fie o trilogie când n-ai publicat încă prima parte? a zis.

— De unde știu? De la o sută și cincizeci de mii din dulcile lire sterline ale Maiestății Sale, de-acolo știu.

În seara aceea i-a venit lui Kellas hotărârea. I-a venit, n-a luat-o el. A venit pe când privea prin

propria reflexie în geam la hățișul din grădina lui neîngrijită. A venit, și conștiința lui n-avea decât să se descurce ca să-i facă loc. Era învins. Cuvintele mari nu îi erau la îndemână, și alegea să fie popular, nu un înțelept necunoscut. Nu-și făcea iluzii că va fi simplu să scrie un bestseller, să scrie un roman a cărui principală caracteristică să fie faptul că va seduce cel mai numeros public posibil. La Londra erau sute de scriitori care credeau că, dacă ar vrea, ar putea scrie cât ai bate din palme romane care se vând bine, dar au ales să nu o facă. Această idee falsă era singurul obstacol dintre ei și potopul disperării. Kellas știa că va fi greu. Nu puteai gândi că te cobori sau că devii mai grosolan. Va trebui să învețe să fie mulțumit în mediul cel nou, nu doar să-l studieze. A doua zi a cumpărat cinci thrillere groase, în ediție broșată, cu titlul și numele autorului scrise pe copertă cu litere aurii de-o șchioapă în relief.

În septembrie 2001, după ce Kellas și-a făcut notele și a desfășurat firele intrigii sub formă de diagramă, pe foi mari de carton, folosind culori diferite pentru fiecare fir, un grup de tineri a deturnat patru avioane de pasageri și le-a izbit de Pentagon și de Turnurile Gemene din New York, provocând moartea a sute de persoane și mari distrugeri. Kellas nu vorbise cu nimeni despre cartea la care lucra, și pe colegii săi de la *The Citizen* care l-au văzut în ziua aceea cum se holbează la ecranele TV, mușcându-și buzele, cu mâinile încleștate pe spătarul unui scaun și cu mingiuțe de foc scăpărându-i în ochi, i-a uluit să-l vadă așa de afectat, ca și când ar fi știut că are un prieten prins în capcană la etajele superioare. N-avea. Urmărea un scenariu aproape identic cu cel pe care-l născocise în taina biroului său, ca punct culminant al romanului.

Știuse că piața thrillerelor e ticsită. Luase în calcul riscul de a se confrunta cu o carte care să aibă aceeași intrigă ca a sa. Dar nu prevăzuse că

niște idealiști naivi, lipsiți de cunoașterea firii omenești și de empatie și cu o încredere copilărească în faptul că folosirea violenței poate să ducă la rezultate fericite, ar putea să convingă oameni în carne și oase să pună în scenă poveștile lor de trei parale în lumea reală. Kellas trudise mult ca să-l facă pe șeful complotului terorist din cartea sa o făptură unilaterală a răului, în vreme ce personajul pe care îl căuta era un romancier frustrat care n-avea habar că asta este de fapt. Lui Kellas nu-i dăduse prin cap că unora li s-ar putea părea mai ușor să-și vândă poveștile înspăimântătoare improbabile cerându-le oștirilor de credincioși să le pună în scenă, și nu comercializându-și născocirile în maniera clasică, în standurile de cărți din aeroporturi.

După câteva zile, femeia cu care se culca de șase luni încoace, Melissa Monk-Hopton, cronicar la *The Daily Express,* s-a despărțit de el, zicând că atacurile teroriste de la New York și Washington au făcut-o să-și reevalueze opțiunile în viață. Acestea au fost cuvintele pe care le-a folosit. Kellas a întrebat-o câți alți bărbați și femei crede ea că s-au folosit în săptămâna aceea de acțiunile unui grup de fanatici religioși sinucigași ca să justifice ruperea unor relații. Ea a răspuns a doua zi, în editorial, proclamând sfârșitul „rușinoasei sale fraternizări cu colaboratorii lași ai stângii liberale”. El o dorise, și-atât. Dar, chiar dacă, în vreme ce ea zicea „prietenul meu” atunci când vorbea despre el, el se referea la ea, atunci când nu-l putea auzi, ca la „o femeie cu care mă văd din când în când”, îl rănise felul în care l-a părăsit. I se părea ciudat că dădea atât de multă importanță cunoașterii femeilor, înțelegerii femeilor, și se lăuda tuturor cât de mult îi place compania femeilor, și totuși niciodată nu fusese fericit cu o femeie mai mult de câteva luni. Și-a luat liber câteva zile și a încercat să bea, dar n-a izbutit să facă mai mult decât să adulmece whisky-ul, după

care l-a golit în chiuvetă. A zăcut pe canapea ore în șir, schimbând canalele TV după două secunde, și a tot comandat *curry* de pui și pizza calzone de la dughenele din zonă cu livrare la domiciliu. Sosuri sărate i s-au prelins și i s-au uscat pe haine. A iscodit chipul comisionarilor, căutând în ochii lor semne de dispreț, dar n-a văzut decât teamă, sau nimic.

Când, peste câteva săptămâni, *The Citizen* a venit la el și i-a cerut să meargă în Afganistan ca să înlocuiască un reporter aflat la nord de Kabul, editorii i-au făcut oferta cu voci încărcate de măreție. Aveau un aer grav, ca și cum ar fi exersat tonul pe care să-l folosească pentru ruda lui cea mai apropiată, și erau entuziasmați. Voiau să fie siguri că știe că trebuie să fie atât recunoscător, cât și solemn. Nu era prima oară că îi cereau lui Kellas să scrie pentru ziar despre un război, dar pentru prima oară îi vedea pe editori că prețuiesc atât de mult fiecare loc de pe lista de serviciu. La alte războaie, duse între străini neinteresanți, Kellas și colegii săi își hăcuiau corespondențele și le azvârleau spre casă, frânturi de povestire care mureau într-o zi sau două. Ceea ce i se oferea acum lui Kellas era privilegiul de a se strecura cu poveștile sale într-o poveste mai mare, o poveste ca o paradă triumfală care aparținea Americii, o națiune puternică de povestitori, făuritori de mituri și de aducători de vești, însă de care s-ar putea să se lipească și alți povestitori străini. Lucrul fabulos era că n-avea să conteze dacă el ori altcineva din marea paradă își dezvăluie în gura mare rezervele, sau strigă cu un accent diferit că lucrurile se petrec cu totul altfel. Povestea cea mare și zgomotoasă a Americii avea să le înghesuie micile povești la un loc cu ale sale, iar vocea lui avea să se adauge tumultului general, iar tumultul general avea să dea putere vocii lui. Putea să rămână în paradă ori să se facă auzit de unul singur.

Kellas a refuzat să meargă, iar editorii i-au spus că îl înțeleg, cu toate că nu le-a dat niciun motiv. Au bănuit că băuse din greu, și bănuiala a devenit *procedură.* I-au oferit amestecul de respect, teamă, larghețe și dispreț pe care îl oferă tagma literaților presupușilor alcoolici. Știau că fusese zguduit de evenimente, chiar dacă nu știau că Osama bin Laden îi furase ideea unei cărți, că cel mai bun prieten al său era închis într-o mansardă scriind despre spiriduși și că nu se așteptase să-l părăsească iubita. Era adevărat că nu-i plăcea de Melissa, însă ea îi dăduse de înțeles că e topită după el. Reacționase la dorința lui cu propria dorință, până în ziua în care s-a oprit din dăruit și n-a mai dăruit deloc.

Ceea ce l-a făcut pe Kellas să se răzgândească în privința Afganistanului, ceea ce l-a făcut să se ducă la editori săi și să-i convingă să-l trimită după ce îi refuzase a fost ceva ce a auzit la cârciumă.

„Nu-ți face reproșuri că ai refuzat chestia afgană, frate", a zis reporterul. „Pe mine m-a băgat în toți sperieții." Și-a ridicat paharul și l-a coborât, iar spuma berii blonde s-a prelins de pe buza acestuia. Kellas a dat alene din cap, și-a terminat băutura și s-a dus să-l caute pe editorul de la externe. La fel ca mulți alții înaintea sa, a descoperit că nu e destul de curajos ca să rabde să-l creadă lumea laș și și-a luat zborul către război.

Copsese în el o versiune revizuită a thrillerului, ca o ranchiună bine cuibărită în suflet, de când ajunsese la Jabal os Saraj până în seara asta, când a început să se descarce pe pagină, cu ajutorul mobilierului nou. Inițial casa nu avea mobilă, doar covoare și saltele: o casă afgană. Mesele erau servite pe o folie de plastic pusă pe podea. Niciunul dintre americanii, europenii sau asiaticii care locuiau acolo nu a schimbat acest aranjament, până ce un spaniol, care iubea confortul și nu putea suferi goana către munți la ora opt dimineața, care își petrecea dimineața tolănit pe spate și mișcându-

și degetele de la picioare, cu o mână ținând în dreptul ochilor un roman și cu cealaltă pusă sub cap, care pleca din zona clădirilor vreo două ore pe la prânz și când se întorcea îl vedeau că scrie ceva pentru ziarul lui, fără să consulte notițe, cu degetele groase izbind în tastatura laptopului de parcă ar fi fost o mașină de scris veche la care tijele literelor se tot încurcă, pe spaniolul ăsta l-a văzut toată lumea într-o bună zi că a cumpărat un fotoliu adânc și un lampadar care arunca o lumină portocalie, ca în casele din zonele rezidențiale, peste trupul lui lung și rotunjit în vreme ce ședea acolo, tihnit și senin. Nu-i mai lipsea decât un televizor. (Mai târziu și-a cumpărat unul.)

Până în acel moment jurnaliștii străini care locuiau în casă sfidaseră condițiile locale fie bârfind practicile comerciale afgane, fie etalându-și echipamentul, numeroasele scule din truse cusute de mână, pantalonii ușori din țesătură folosită la costumele astronauților ori antenele cu bandă largă care se pliau ca tripticele din altar. Sfidarea spaniolului era de alt soi. Imaginea lui, cum ședea acolo, în fotoliu, când până atunci nu fuseseră decât covoare și perne roșii și albastre, l-a afectat pe Kellas. Lipsa mobilierului vertical nu-l deranjase până atunci. După călătoria de la Dușanbe la Faizabad cu avionul de transport de culoarea șopârlei, după călătoria până aici, peste munți, împreună cu Astrid, cu mașini rusești, casa l-a încântat cu luminozitatea simplă și cu tihna ei. Patru pereți și un acoperiș, un generator, saltele moi pe care să te întinzi noaptea, trei mese pe zi, dacă doreai, și boilere de metal la spălătoare, umplute cu apă și încălzite cu lemne în fiecare dimineață și seară. Kellas nu-i bârfea pe afgani. Două sute de dolari pe zi pentru o mașină, un șofer și un translator erau ușor de plătit. Era bucuros să cheltuiască banii lui *Citizen.* Fiecare bancnotă de o sută de dolari frecată între degetul mare și arătător și înmânată lui Mohamed – care se uita la ea,

zâmbea, o îndoia pe jumătate, o punea în buzunar și o topea în miile de dolari cu care era dator prăvăliașilor locali, care aveau fiecare o armă automată – era o bancnotă mai puțin din portofelul lui Kellas. Când plecase de la Londra portofelul conținea douăsprezece mii de dolari. Avea senzația că și-a îndesat o carte broșată în partea din față a jeanșilor. Când se lăsa pe vine dimineața peste gaura WE-ului și își trăgea în jos pantalonii, își închipuia cum se rupe brâul cu bani și cum trebuie să-i scoată din peisajul marțian de gunoaie de acolo, de jos, unde șoarecii alergau peste movilele de rahat.

Ceea ce l-a emoționat pe Kellas când l-a văzut pe spaniol în fotoliul lui a fost un pas al imaginației mai îndrăzneț și mai cinstit decât făcuse vreunul dintre ceilalți străini din casă. Spaniolul cutezase să înfrunte posibilitatea de a trăi pentru totdeauna printre afgani. N-avea să o facă, și știa asta. Dar acceptase posibilitatea. Adică să trăiască printre afgani, nu ca un afgan; nu să-și lase barbă și să-și cumpere un *sbalwar kameez*[4] și să devină musulman. Spaniolul acceptase posibilitatea de a trăi printre afgani nu ca un colonist, militar ori lucrător al unei organizații umanitare, ci ca bărbatul care era cu adevărat, un scriitor obosit, foarte citit, amuzant, dezinhibat sexual, fără Dumnezeu, însurat de două ori, iubitor de vin, care câștigă șaptezeci de mii de euro pe an, din partea bogată a Mării Mediterane. Prin faptul că stătea confortabil și ignora (în afara orelor de masă) războiul care clănțănea dincolo de orizont, spaniolul călătorise mai departe în această țară străină decât orice alt *farang*[5] din casa de oaspeți.

Kellas l-a trimis pe Mohamed după un birou și două scaune. Mohamed le-a găsit în bazar. Aveau picioare șubrede de metal și lemn. În țara asta până și mobila avea proteze. La fel ca toți străinii din zona de locuit, Kellas acționa, însă de data asta, inspirat de spaniol, a hotărât să-și schimbe rolul.

Prin lucrurile pe care le purtau, lucrurile pe care le duceau cu ei și prin acțiunile lor, jurnaliștii erau în mod explicit în trecere. Britanicii se jucau de-a soldații-exploratori; americanii erau totodată misionari și prospectori. Francezii erau oameni de știință aventurieri, din soiul celor gata să ucidă ca să ajungă acasă cu sarcofagul ori cu bacilii înaintea unui rival; nemții făceau pe studenții în anul de studiu în străinătate; japonezii făceau pe astronauții picați pe altă planetă. Kellas a adoptat o parte din stilul britanic, cu toate că la el tindea să fie mai puțin explorator ori militar decât la cineva trimis, cu un decont gras al cheltuielilor de călătorie, să viziteze o rudă sărmană pe care n-o mai văzuse niciodată și căreia nu-i cunoștea adresa. Toate aceste roluri presupuneau adaptarea la viața din țările ciudate, ca Afganistan sau Congo, dar cel mai important era că îi diferența pe reporteri de contemporanii lor burghezi care ședeau la căldurică, acasă. În asta constau geniul spaniolului și abnegația lui. Nimic nu i-ar fi fost mai ușor decât să se ducă acasă și să-și impresioneze prietenii din clasa de mijloc și nenumărate fete cu povești despre felul în care a supraviețuit el minelor și mortierelor și blocajelor rutiere ale talibanilor. Ar fi putut să călătorească prin norii de praf, cu un *pakul*[6] pe cap, cu dinții încleștați și cu ochii ațintiți în depărtare, în spatele ochelarilor de aviator. Nimeni din Spania n-ar fi fost impresionat auzind că și-a făcut în Afganistan un salon confortabil. Din acest motiv salonul cu pricina era o realizare mai mare. A te înapoia în lumea europeană burgheză cu suveniruri din Afganistan era banal. A transporta în Afganistan, pentru oricât de puțin timp, frânturi din lumea europeană burgheză era un gest magnific. Spaniolul își făcuse un salon; Kellas avea să-și facă un loc de muncă. Avea biroul și scaunul. A prins pe peretele de deasupra biroului o hartă. Avea calculatorul. Ultimul accesoriu necesar era

telefonul și, cu toate că la Jabal nu erau nici cabluri terestre, nici semnal pentru telefonul mobil, avea și așa ceva pe birou, un telefon prin satelit, un obiect negru pătrățos de mărimea și greutatea unui prăjitor de pâine. Era prevăzut cu o mică antenă pătrată care, pentru ca telefonul să funcționeze, trebuia să stea afară, îndreptată spre un satelit aflat deasupra Oceanului Indian. Kellas dusese antena de lângă telefon, trăgând o porțiune de cablu cafeniu de pe biroul lui, printr-o ferestruică, și o așezase pe celălalt scaun, afară. Antena stătea pe scaun, cu fața către constelațiile sudice.

Telefonul prin satelit al lui Mark a sunat. În America era încă dimineață. Era apelul matinal al editorilor lui. Kellas aștepta un apel de același fel de la Londra. Ora stabilită trecuse deja. A apăsat de câteva ori unul dintre butoanele telefonului. Niciun semnal.

Mark a închis.

— N-ai semnal? a zis.

— Nu, a zis Kellas.

— Nu știu dacă asta are vreo legătură, a zis Mark, dar îl știi pe puștiul ăla, micuțul care păzește poarta în unele nopți? Părea tare fericit și la largul lui pe un scaun, când am intrat. Părea unul dintre scaunele tale.

Emoția l-a prins în gheare pe Kellas. Hormonii mai întâi împușcă și apoi pun întrebări. Spumegau și îi semnalau creierului să stea deoparte cât își văd ei de treabă. Cuprins de furie, Kellas s-a ridicat și a ieșit pe coridor în șosete. A trecut de ușa camerei pe care Astrid o împărțea cu femeia de la NPR și cu tipul vârstnic din Suedia. Dacă ușa ar fi fost deschisă, iar ea ar fi fost acolo, cu picioarele încrucișate și cu trupul ei aplecat asupra laptopului, cu ochii privind în sus de sub bretonul blond, mânia i s-ar fi domolit. Dar nu. Prin holul cel larg, pe lângă movilițele coreenilor adormiți, către ușă. Ghetele! Interzise în casă. Prin parcarea aceea plină de piele întoarsă înnoroită și praf, de

șireturi țepene din țesătură pentru astronauți, erau ghetele scoțiene solide ale lui Kellas. Trebuia să găsească două printre o sută de ghete neclintite înainte ca mânia să i se așeze. Totuși, aceasta nu se așeza. Recruta ajutoare. Kellas și-a dibuit ghetele. Era prea zorit ca să le mai slăbească șireturile, și și-a îndesat picioarele în ele până la capăt, așa încât a pășit afară, în întuneric, cu degetele picioarelor agățate sub limbile ghetelor și cu călcâiele strivind partea din spate. Asta îi făcea mersul smucit și stângaci, ca al unui monstru animat cadru cu cadru dintr-un film de categoria B din anii ’60. Noaptea rece s-a strâns în jurul lui, iar linia copacilor aflați de-a lungul zidului zonei rezidențiale proiectau pe cer o rețea întunecată de crenguțe. Kellas a ajuns în colțul clădirii și a văzut că scaunul fusese luat de sub fereastra lui și antena lăsată pe pământ, îndreptată în altă parte decât trebuia. Același lucru se întâmplase în noaptea dinainte. Se înfuriase și atunci, însă acum era mai frumos și mai îmbătător, o izbucnire de furie care îl făcea să se simtă răcorit, curat și liber. Era uimit să afle în el însuși atât de mult din ceva despre care nu știa că ar avea măcar un dram. S-a îndreptat țeapăn către poarta zonei împrejmuite. Paznicul s-a ridicat iute de pe scaun. Era un băiat de cincisprezece-șaisprezece ani, cu un cap mai scund decât Kellas, într-un *shalvar kameez* șifonat, peste care își trăsese un pulover de lână vechi, cu anchior. În picioare avea șlapi de plastic. Kalașnikovul îi atârna oblic pe piept, prins de o curea de pânză jegoasă trecută pe după umăr. Vopseaua aproape că dispăruse de pe patul armei, care părea o bucată de lemn adus de valuri, și toate ridicăturile metalului pe care se apăsa ajunseseră argintii de atâta folosire. Probabil că era pușca familiei, singurul lucru care valora ceva pe care îl aveau el și neamul lui, în afară de oi și fiice. Pe fața lată a băiatului Kellas a citit cât de furios arată el. Capul băiatului era descoperit. Avea părul scurt

și aproape blond; și-a îngustat ochii și a strâns buzele. Tremura un pic și arăta îmbujorat și sfidător. Kellas a înțeles că așa înfrunta chipul băiatului o bătaie sau o umilire din partea cuiva mai mare și că acum el, Kellas, era persoana mai mare. Furia încă se revărsa prin el, nestăvilită, cu acea cumplită calitate a potopului care ascunde ori simplifică toate hotarele. Kellas era atât potopul, cât și trupul târât de acesta. A înșfăcat cu mâna stângă scaunul și l-a ridicat.

— Ți-am mai spus! a zbierat el. Asta-i scaunul meu, fir-ar să fie!

Noaptea părea că înregistrează cuvintele într-un șanț profund, diamantin, și i le reproduce lui Kellas de mai multe ori. Partea din el care era târâtă de potop nu putea vorbi. Potopul s-a învolburat iarăși și Kellas a zbierat iar acele cuvinte către băiat, care nu s-a clintit și n-a scos o vorbă. Nu știa engleză. Cuvintele lui Kellas erau un răget nebunesc. Cu mâna dreaptă, Kellas a împins pieptul băiatului. Palma a simțit o clipă trupușorul cald și tare al adolescentului, înainte ca băiatul că facă un pas înapoi. Și-a regăsit echilibrul, a strâns buzele și mai tare și s-a uitat drept în ochii lui Kellas. Kellas s-a răsucit și a pornit către casă cu scaunul. Furia se retrăsese și se simțea calm. Pe urmă a venit rușinea. A pus antena la loc pe scaun.

Din întunericul de deasupra capului s-a auzit un sunet, ca și cum cerul s-ar fi prefăcut în piatră și peste el era târâtă o dală. Din când în când motoarele unui avion american amuțeau ori începeau dintr-odată să bubuie. Kellas s-a uitat către sud. Departe de Cot a zărit o sclipire mică. A auzit santinela murmurând în urma lui. Se întreba dacă e o rugăciune ori un blestem. Kellas îl lovise și țipase. Limba era obstacolul, desigur, însă de la ruptura cu Melissa Kellas ajunsese să nu mai aibă încredere în cuvinte și în abilitatea sa de a le folosi chiar și atunci când era vorba despre aceeași

limbă. Până și în momentele lor de maximă comuniune el și Melissa, și fosta sa soție, Fiona, și Katerina din Praga rămăseseră într-o singurătate imposibil de străpuns.

În momentul când îl împinsese pe băiatul de pază se apropiase cel mai mult de căldura altui trup omenesc de când pusese mâna pe umărul gol al Melissei ca să o trezească, în dimineața în care l-a părăsit. Nu, nu era adevărat. Cine știe de ce, s-a pomenit că o ține de mână pe Astrid în autobuz, în drumul spre spital, în noaptea dinainte. Au vorbit. S-au privit în ochi. Păcat că el nu mai avea încredere în vorbire sau în priviri. Fusese o vreme în care Kellas credea că întâlnirea ochilor, regresia infinită a privirii – el care se uită la ea cum se uită la el cum se uită la ea, și tot așa pe vecie –, este cea mai pură formă de intimitate, când sufletele ajung aproape de întâlnire, ca două păsări care zboară în jos ca să bea din același iaz adânc și îngust. Acum se întreba dacă nu cumva întâlnirea ochilor, chiar și a ochilor îndrăgostiților, nu e nimic altceva decât o formă mai rafinată de orbire.

De foarte departe, o bubuitură abia auzită a venit din direcția sclipirii. Era ciudat că ajungea așa de departe; o șmecherie a atmosferei. Sunetul Americii care împunge suprafața părții înnoptate a lumii.

Avea de gând să se țină departe de Astrid. Renunțase la o speranță mai veche, că doi oameni ar putea să alcătuiască un întreg. Își amintea că pe vremuri crezuse că doi oameni pot să simtă împreună o comuniune cu lumea, de care sufletul singuratic are parte cu ușurință. Își putea închipui. Făcuse asta. Prima dată se îndrăgostise, în copilărie, de o fată cu care n-a vorbit niciodată. A dobândit ceea ce n-ar fi putut să aibă dacă ar fi fost împreună: se împărtășea din extazul singurătății. Din acest motiv, și pentru că era prima oară, acesta a acționat asupra lui ca o toxină, ca un cancer neucigător. S-a vindecat, dar era schimbat.

Vătămat, poate. Când e vorba de iubire, e imposibil să deosebești vătămarea de simpla schimbare.

În drum spre camera sa a trecut pe lângă Astrid, care mergea în direcția opusă cărând un laptop deschis. Era îmbrăcată cu hanoracul ei prea mare. Și-au zâmbit.

— Salut, a zis Astrid.

De sub breton ochii ei cenușii îl priveau plini de curiozitate și îndoială. A trecut pe lângă el, s-a oprit și i-a zis peste umăr:

— Ți-ai recăpătat scaunul?

Kellas s-a răsucit.

— Urletele n-au fost elegante, a zis.

— Mda, a zis Astrid. Băiețandri cu arme. Sunt țanțoși nevoie mare.

În Virginia ea mergea la vânătoare.

— N-avea de gând s-o folosească împotriva mea.

— Înseamnă că ești o brută.

— Am fost o brută?

— Mda. Bărbați neînarmați care brutalizează băieți înarmați pentru că știu că le stă în putere. Cum sună asta?

— Nu te-am văzut azi în satul bombardat, a zis Kellas.

— M-am sculat devreme. Am fost acolo și la zece eram înapoi. Tipul ăla, Jalaluddin. Arăta foarte lovit de soartă. La dracu.

Kellas uitase numele soțului, cu toate că îl notase. Își amintea cât de lovit de soartă arăta când au plecat reporterii și a rămas așezat pe ruinele casei lui.

— I-am dat bani, a zis Astrid, privind dincolo de Kellas, în gol. Într-un fel, aș vrea să n-o fi făcut. Parcă aș fi încercat să cumpăr ceva. O sută de dolari.

— Nu era bomba ta.

— Ba da, era bomba mea, a zis Astrid cu un aer absent. Toate sunt bombele mele.

S-a uitat la el.

— Tu i-ai dat ceva?

— Mda. Tot atât.

— Uite, a zis Astrid.

Și-a închis laptopul, l-a pus sub braț și a scormonit cu mâna liberă într-unul dintre buzunarele hanoracului A scos două baterii Duracell și i le-a întins.

— Mark a zis că-ți trebuie.

Kellas i-a mulțumit și a luat bateriile din mâna ei. I-a atins palma cu vârfurile degetelor. A simțit urma umezelii în liniile care o străbăteau și căldura pe care o lăsase acolo calculatorul.

— Mulțumesc. Nu știu când pot să și le dau înapoi, a zis.

Astrid își deschidea iar laptopul. Mânecile hanoracului au foșnit la atingerea cu acesta.

— Dar o să mi le dai, nu-i așa? a zis ea.

— De îndată ce pot.

— Să nu uiți! a azvârlit ea peste umăr.

Zâmbea în vreme ce spunea asta. Kellas a strigat după ea, întrebând dacă nu are chef mai târziu de o plimbare, dar nu i-a răspuns.

Decembrie 2002

2

Când expresul de Heathrow a plecat din gara Paddington, telefonul mobil al lui Kellas a început să-i zbârnâie în buzunar. Cu toate că nu avea de gând să răspundă, ori de câte ori simțea vibrația îl scotea și se uita la ecran. Acum era căsuța vocală. Avea optsprezece mesaje noi. Avea douăzeci de SMS-uri și patruzeci de apeluri nepreluate.

Dacă ar fi avut cu un an înainte, în Afganistan, tipul acesta de telefon cu care poți face poze, Kellas ar fi avut acum o poză cu Astrid. Poate că era mai bine că nu avea. Nu că ea ar fi îmbătrânit. Pe atunci avea treizeci și patru de ani. Însă firea cuiva se arată în mișcare și în schimbare, și asta face ca încremenirea fiecărui portret fotografic să fie un soi de minciună. Memoria este mai maleabilă. Buzele prăpastiei dintre felul în care îți amintești prietenii și felul în care sunt ei când vă întâlniți din nou pot fi prinse, unite și netezite de memorie atunci când nu există nicio fotografie de care să te împiedici. Acum, că avea telefon cu cameră foto, Kellas cunoștea jocul, să vă tot fotografiați unul pe altul până ce rămâi cu o singură imagine care să vă mulțumească pe amândoi. Dacă trec luni fără să vă mai întâlniți, adevărul momentului, stabilit de comun acord, devine imaginea sfântă a posesorului. Fie încetezi să crezi în el, fie începi să crezi în el.

Telefonul a zbârnâit pentru un SMS de la Liam Cunnery. *Psihoterapeutul zice că Tara prezintă semne de stres posttraumatic. Bună treabă, Adam.*

Trenul plecase din stație la ora nouă dimineața Kellas avea un avion spre New York la unsprezece. Cunnery chiar reușise ca în cele nouă ore scurse de la miezul nopții să o ducă pe Tara la un psihiatru în stare să diagnosticheze stresul posttraumatic la un copil de zece ani? Poate că da. Avea o voce plină de încredere, de absolvent de școală particulară, și

o privire ageră, vicleană, ochi strălucitori care zic „Urmează-mă!”, promițându-le terapeuților londonezi că și ei ar putea face parte din lupta internațională pentru drepturile celor oprimați vegheată de Cunnery. Pe de altă parte, era patronajul. Un articol de o mie de cuvinte în săptămânalul editat de Cunnery, *Left Side*[7], continua să fie un premiu râvnit de psihiatrii ambițioși. Chestia cu stresul posttraumatic era mai dubioasă. N-ar fi trebuit oare să aștepți ca trauma să aibă măcar o zi vechime până să se manifeste faza ulterioară? Folosirea de către Cunnery a cuvântului „psihoterapeut” neprescurtat într-un SMS i-a sărit în ochi lui Kellas. Cunnery tindea să fie concis și voios în comunicările personale și apocaliptic și turbat în revista lui. Înalt, suplu și bine îmbrăcat, un pic adus de spate, se mișca între restaurantele și birourile din Clerkenwell, Bloomsbury și Westminster cu un zâmbet încremenit pe față și cu sprâncenele mereu încruntate de concentrare, ca un chirurg din serialele de melodramă. Femeile își spuneau una alteia că sunt gata să se lase seduse de el, însă nu era interesat de așa ceva. Rămânea lângă soția lui, Margot. În urma lui plutea ectoplasma unui scop mai înalt. Chiar și când era într-o încăpere, părea că își croiește drum printr-un siaj, ca și cum oriunde s-ar fi aflat el vântul schimbării nu s-ar fi putut abține să nu se joace cu părul lui blond și moale. Când îl prindeai în toane bune însemna că fusese comisă într-o țară de hăt-departe cine știe ce atrocitate pentru care poartă vina guvernul britanic, guvernul american, capitalismul, FMI, Banca Mondială, corporațiile multinaționale și Vaticanul, indiferent de identitatea victimelor și a făptașilor. O singură dată îl văzuse

Kellas mohorât, când se prăbușise Uniunea Sovietică. Deprimarea lui Cunnery durase o zi ori două, până ce își dăduse seama că sfârșitul superputerii comuniste însemna că dispăruse cea

din urmă constrângere de a învinovăți Washingtonul și capitalismul pentru orice atrocitate. Pe Kellas îl încânta faptul că acum, când considera că propria fiică fusese implicată într-o atrocitate, Cunnery nu dădea vina pe Casa Albă ori pe Banca Mondială. Dădea vina pe Adam Kellas.

Trenul a prins viteză prin partea vestică a Londrei. Cerul de decembrie se arăta în felii turcoaz printre rampe și piloni, iar soarele cauteriza petice albe pe urzicile și păduceii și sticlele de cidru de doi litri care se înșirau de-a lungul șinelor. Kellas a auzit Afganistanul pomenit la buletinul de știri al BBC-ului care era transmis în vagon. Ecranul din față arăta o fotografie a lui Hamid Karzai. Era raportată încă o eroare a Forțelor Aeriene ale SUA. Kellas nu se întorsese în Afganistan după ce cumpărase un loc în elicopterul care să-l scoată din valea Panjshir, la câteva luni după ce sosise acolo. În vreme ce elicopterul mugea și încerca să se desprindă de pe pământ, copilotul privea peste umăr ca să se asigure că toată lumea plătise, responsabilul cu încărcătura, în pantaloni reiați și jachetă de piele, scutura pe sub nasul lui Kellas și al lui Astrid pumnul plin cu dolari și zbiera: „Șase sute! Șase sute!” acoperind zgomotul motorului, ceilalți douăzeci de străini și afgani își dibuiau locurile printre calabalâc și bidoane cu combustibil și arătau jefuiți și agitați și nerăbdători, Kellas i-a dat banii responsabilului cu încărcătura, iar Astrid i-a pus pe ai săi înapoi în buzunarul blugilor. A strigat în urechea lui Kellas: „Nu vin. Să nu mă suni”, și-a înșfăcat rucsacul și a sărit pe ușa deschisă. Kellas s-a dus până în pragul ușii după ea, cu responsabilul cu încărcătura încleștându-și mâna pe brațul său și zbierând în graiul *dari*[18] și a văzut-o, deja la o distanță de vreo douăzeci de metri, pe iarba culcată de sub elicopterul care se înălța, acolo unde căzuse, cu brațele și picioarele desfăcute, după care s-a ridicat, și-a săltat pe umeri

rucsacul și s-a îndreptat către ciorchinele de șoferi și oficiali, fără să privească înapoi, cu capetele eșarfei de pe cap fluturând în rămășițele curentului iscat de elicopter. Apoi au fost doar atomi de culoare pe felia de verde și crângurile de duzi de lângă tăișul înclinat al râului, iar munții s-au înghesuit în jurul aparatului de zbor care gâfâia, ca mâinile unor uriași orbi care caută o libelulă după zumzetul ei, iar responsabilul cu încărcătura aproape că l-a azvârlit pe Kellas pe un loc aflat departe de ușă. Atunci a fost ultima oară că o văzuse pe Astrid ori auzise de ea, până acum câteva ore, când a primit un e-mail în care îl roagă să meargă imediat la ea.

Se arătase puternică pentru o femeie cu brațe slăbănoage și pulpe subțiri, după felul în care căra rucsacul ăla. Era așezat pe jos, drept, cu partea de sus un pic tuflită, și ea se apleca din mijloc ca să-l ridice. Încheieturile mâinilor i se ițeau din mânecile hanoracului prea mare, subțiri și albe, bretonul îi atârna și falca i se ducea un pic înainte. Din plămânii ei se auzea un icnet când prindea curelele rucsacului și îl ridica și îl sălta în spate. O dată el s-a oferit să o ajute, și ea a clătinat din cap. Observa că el o privește. Uneori zâmbea, alteori nu, însă niciodată nu se uita în ochii lui înainte ca rucsacul să ajungă în spatele ei și curelele să fie strânse bine. Când era în Afganistan, Kellas s-a trezit de mai multe ori că se gândește la acel sunet, la expirația sonoră care venea din ea involuntar când o apăsa greutatea. Se gândea la aerul din pieptul ei și la goana acestuia prin laringe, și la oasele în care se aflau acestea, și la carnea din jurul lor. Recunoscuse lucrul al cărui centru era acest sunet firav: o fascinație. O fascinație era ceea ce se petrecea atunci când o singură viață nu era destul ca să cuprindă prezența altcuiva înăuntrul său. Avea nevoie să desfășoare două ori trei vieți deodată. Fascinația nu se iscase nici măcar din cuvinte, ci doar din îndoirea membrelor ei și

sunetul firav pe când prelua greutatea bagajului. Doar lucrurile acelea pătrunseseră în el și, oricât de mici erau șansele, voia să se țină pe urma lor până la sursă.

Așezat în tren, Kellas a simțit furnicături. Habar n-avea unde îi este valiza. A dat să se ridice, apoi și-a amintit că nu are bagaj, doar pașaportul, portofelul și telefonul mobil și hainele de pe el, un costum negru de in, o cămașă albă cu mâneca dreaptă stropită cu sânge și o pereche de ghete negre de piele, ghete de oraș, cu talpa moale și fermoar lateral. Își lăsase paltonul la familia Cunnery și petrecuse noaptea la un hotel, pentru că îi era frică să meargă acasă. Dacă s-ar fi întors la apartamentul său din Bow și ar fi citit acolo mesajul de la Astrid și-ar fi pus câteva lucruri într-o valiză, dar, oricum, nu mai zburase niciodată peste Atlantic fără niciun bagaj. Își închipuise asta, că va călători singur, ca să răspundă la o chemare urgentă, lepădându-se de toate poverile, lăsând în urmă lucruri de care ar fi trebuit să se ocupe dacă îndatoririle ar fi fost singurul considerent. Își închipuise că în timpul călătoriei nu va trebui să-și facă griji din pricina banilor, și s-a întâmplat și acest lucru. Un editor îi oferea un avans de o sută de mii de lire sterline pentru drepturile mondiale asupra lui *Vulturul vrăjmaș își ia zborul*[19] thrillerul pe care îl începuse în Afganistan. Cartea era gata.

Înainte să plece în Asia Centrală, Kellas stătuse câteva zile cu M'Gurgan și soția lui, Sophie, la Dumfries. Aveau o casă victoriană cu două etaje, îmbrăcată în piatră roșie, într-un șir de case din centrul orașului. Kellas crescuse într-una asemănătoare în nord-estul Scoției. Probabil că în ochii vizitatorilor adulți de atunci apărea așa cum îi apărea lui acum casa lui M'Gurgan, cu aceeași grămadă de mobilier șui, desperecheat, confortabil, mobile pictate în casă, de pe la licitații, și o singură canapea bună, pereți zgâriați de urme de creion, jucării și aparatură electronică abandonate în

mormane prăfuite pe șifoniere, în fiecare cameră era un bec care se aprindea, dar nu întotdeauna un abajur în jurul lui. Haine de toate vârstele și mărimile erau puse la uscat în cel puțin două încăperi, și orice loc care nu era direct accesibil unui simplu aspirator era străjuit de o mică avalanșă de fulgi de cereale și soldăței de plastic care nu fuseseră puși la loc. Kellas și M'Gurgan fuseseră colegi de școală timp de șase ani până să plece din Duncairn, și M'Gurgan, care locuia într-o casă mică în care nu se afla aproape nicio carte, aflată pe unul dintre loturile noi de lângă drumul către Aberdeen, pizmuia rafturile cu cărți ale familiei Kellas, care îmbrăcau holurile, ajungeau aproape de tavanul încăperilor și stăteau înghesuite între coronamentele hornurilor. Își plimbase mâna înainte și înapoi peste cotoarele cărților dintr-o serie veche a operelor lui Dickens care aparținuse bunicului lui Kellas, înjurase când văzuse cum cârpise mama lui Kellas cu izolirband o ediție princeps din *Death and Entrances*[10] și și-a vârât nasul în paginile uneia dintre primele ediții ale lui *Alice în Țara Minunilor.* Și-a plimbat nara în susul marginii și a tras aer în piept, și-a înălțat fața, mare și rozalie deja, la paisprezece ani, a zâmbit larg, făcând gropițe, și i-a zis lui Kellas: „Mă simt ca și cum tocmai aș fi amușinat colecția de chiloței a lui Charles Dodgson[11]". Kellas nu pricepuse nimic. După plecarea lui M'Gurgan luase cartea în camera sa și adulmecase filele până ce l-a apucat strănutul, dar nu putea și nici nu voia să creadă că lenjeria intimă a fetelor ar mirosi a pivniță umedă. La Dumfries, M'Gurgan, patriarhul, după cum se lăuda singur, ținuse să rivalizeze cu biblioteca familiei Kellas și să o întreacă. Toate holurile erau îngustate de rafturi cu cărți, cărțile se înșiruiau pe partea de deasupra ușilor, cărțile înaintau în trepte de-a lungul peretelui de lângă scări, căptușeau pervazurile și ocupau capacele plate ale rezervoarelor WC-urilor. M'Gurgan scria în podul

pe jumătate transformat în odaie, într-o chițimie cu pereții căptușiți cu cărți și luminată printr-o gaură acoperită grosolan cu sticlă care fusese făcută în acoperiș.

Cina nu semăna cu cinele din copilăria lui Kellas. Televizorul nu ședea în capul mesei, lipsea din bucătăria în care mânca familia M'Gurgan. Masa era gălăgioasă, activă, ciorovăielnică, animată de certurile dintre cele două fete M'Gurgan din prima lui căsătorie și fiul lui, și de vinul care nu era de lepădat. M'Gurgan a ținut morțiș ca odraslele, care aveau între unsprezece și șaisprezece ani, să bea vin. I-a umplut fiecăreia paharul și a adăugat un deget de apă de la robinet. Sophie privea fără să zică nimic, așteptând ca sminteala bărbatului ei să-și afle cuvenita pedeapsă. M'Gurgan a toastat pentru Kellas și a ridicat paharul. Kellas și Sophie le-au ridicat pe ale lor, iar copiii, de parcă s-ar fi vorbit dinainte, au rămas cu brațele încrucișate, cu privirea ațintită asupra tatălui.

— Copii, mi-ar plăcea să ridicați paharele și să beți în cinstea prietenului nostru, Adam, care a bătut tot drumul de la Londra ca să ne vadă și care pleacă în Afganistan săptămâna viitoare, a zis M'Gurgan.

— N-a venit să ne vadă pe noi, a venit să vă vadă pe tine și pe Sophie, a zis Angela. De ce să fi venit să mă vadă pe mine? Sunt o școlăriță de paisprezece ani, iar el e un moș de patruzeci.

— Treizeci și șapte, a zis Kellas.

— De parcă ar fi vreo diferență, a zis Angela, privind neclintit și primejdios la tatăl ei. O să spun la școală că mă îmbeți și faci pe peștele, oferindu-mă unor babalâci.

Carrie, fata cea mare, i-a aruncat o ocheadă lui Kellas și a chicotit.

— Angela, nu vreau să te aud folosind limbajul ăsta golănesc, a zis Sophie.

— Ce-i aia faci pe peștele? a întrebat băiatul, Fergus.

M'Gurgan a zis:

— Aș vrea să arătați un strop de respect față de mine, tatăl vostru, față de prietenul meu Adam și față de vinul ăsta de Bordeaux din 1996, pe care am dat cinșpe lire la Haddows.

— Miroase ca adăposturile din stația de autobuz, a zis Angela.

— N-ar trebui să ne îndemni. Nu suntem destul de mari ca să ne machim, a zis Carrie.

— Nu-i macheală! a zbierat M'Gurgan, izbind cu pumnul în masă. E civilizat, european, francez, cultura lu' Jean-Paul Sartre, mama mă-sii!

— O, acum mă simt mortal de civilizată, a șoptit Angela. Dacă vrei să bem alcool, cum se face că nu pot să primesc o margarita albastră?

Fața lui M'Gurgan s-a întunecat și a întins brațul către Kellas.

— Îți dai seama că săptămâna viitoare, pe vremea asta, Adam ar putea fi făcut bucățele de o mină terestră? Scuză-mă, Adam.

— Nu-i nimic, a zis Kellas. Da' tot trag nădejdea să nu se întâmple.

A zâmbit.

— Noroc, a zis, a ridicat paharul și a luat o înghițitură.

— Așa, noroc, a zis M'Gurgan

Perspectiva morții violente a lui Kellas i-a liniștit pe toți, și fiicele au luat câte o înghițitură cuminte de vin. Angela și-a încrețit nasul și a scos limba, iar Fergus, care deja își golise paharul, l-a întins să-i mai toarne.

Pe măsură ce masa se apropia de sfârșit, când cea de-a doua sticlă de vin era aproape goală, iar copiii dispăruseră, Kellas a început să simtă cum îi joacă tontoroiul prin stomac teama dinaintea mărturisirii sale. Voia să capete același soi de furie iubitoare superficială pe care le-a arătat-o M'Gurgan lui Carrie și lui Angela. Dezamăgirea

sinceră ar fi fost tolerabilă. Cea mai rea ar fi fost înțelegerea, lipsa surprinderii. Se temea că M'Gurgan se așteptase ca el să-și trădeze de la început principiile. Tocmai se pregătea să-l întrebe pe M'Gurgan cum merge trilogia. Sophie a vorbit înainte ca el să poată deschide gura, întrebându-l dacă e tot cu Melissa.

— A fost o greșeală, a zis Kellas.

— Cine-i? Am cunoscut-o? a zis M'Gurgan.

— Doar știi că da, a zis Sophie. Aia cochetă.

— A, mi-o amintesc, a zis M'Gurgan, zâmbind.

A răsucit între degete piciorul paharului gol și s-a lovit ușor peste buze cu buza paharului. S-a uitat la Kellas.

— Îmi amintesc că ai explicat asta.

— Zău? a zis Kellas.

— Ai zis că ai avut dintotdeauna ambiția să te culci cu o femeie de dreapta, a zis M'Gurgan. Aveai impresia că ar fi mai puțin bântuită de vinovăție decât stângistele. Că presupune că are dreptul la plăcere. Nădăjduiai că s-ar putea să împărtășești oleacă din egoismul ei.

— Nu-mi amintesc să fi spus așa ceva, a zis Kellas.

Un zâmbet îi mijea în colțul gurii.

— Nu ți-a îndeplinit speranțele? a zis Sophie.

Îl privea intens pe Kellas, curioasă, cu ochii de un căprui foarte întunecat atenți, sub părul castaniu tuns foarte scurt. Toți trei fuseseră colegi la școala din Duncairn, chiar dacă orarul nu-i permisese lui M'Gurgan s-o cunoască decât după câțiva ani.

— Liam Cunnery o cunoaște, a zis Kellas.

Și-a dat seama că roșește și și-a aplecat privirea către mâinile sale care își făceau de lucru cu râșnița de piper. S-a uitat de la M'Gurgan la Sophie și înapoi, a zâmbit și s-a uitat iar la mâinile sale.

— La un moment a angajat-o ca cercetător de televiziune. Se pricepe de minune să despartă o persoană de ideile ei. E în stare să izoleze

ideologia Melissei și să lucreze cu Melissa, ca un vegetarian care culege bucățelele de șuncă din salată și le lasă pe marginea farfuriei. Dar ea e snoabă și crede cu adevărat că odraslele celor bogați se nasc mai deștepte. Și ultimul lucru pe care l-a rostit când a plecat a fost: „Zău, Adam, dacă ai fi avut-o doar cu un centimetru mai lungă”. Ridicase degetele, așa. Precizia gestului, ca un soi de instrument științific. Se prea poate să fi închis un ochi când făcea asta.

Râsul lor s-a stins puțin mai târziu și M’Gurgan s-a dus să mai aducă o sticlă. Sus au auzit-o pe una dintre fete țipând, bubuitul unei uși, și pe Fergus cântând refrenul din *Hotel Yorba*[12]. Când a ajuns la „Mi-ar plăcea să te văz mai târziu” s-au auzit niște bufnituri și un vaiet.

— Mă duc eu, a zis Sophie.

A urcat scările lansând amenințări înspăimântate.

— Feciorul tău e beat, a zis Kellas.

— Și noi ne-am îmbătat când eram copii.

— Suntem beți și acum.

— Hai, a zis M’Gurgan. Umblă.

Rana de la capul lui Fergus era un fleac. Kellas și M’Gurgan s-au plimbat pe străzile din Dumfries. Era marți noaptea, și cârciumile erau de mult închise. Mașinile coteau, câte una ori două, arătând cumva gheboșate în întuneric și furișe. Un bătrân solid încotoșmănat într-o haină de lână cu fermoar pășea agale în urma unui labrador negru care gâfâia. Burta i se legăna un pic în mers, ca o jumătate de porc atârnată în camera frigorifică atunci când îi dai un ghiont. La câteva străzi depărtare, o fată beată a scos un chirăit și o înjurătură. Trecând prin fața unei cârciumi cu luminile stinse li s-a părut că aud cum se ciocnesc înăuntru două bile de biliard, și M’Gurgan a răpăit la ușă, bănuind că se distrează acolo cu ușile încuiate. N-a venit nimeni. Au ajuns în piața orașului. Ceasul din turn zicea că e miezul nopții.

S-au rezemat de soclul statuii lui Robert Burns și M'Gurgan i-a pasat lui Kellas o sticlă de plastic cu whisky Grouse.

— Era de vârsta noastră când a murit, a zis Kellas, arătând cu capul spre poet.

M'Gurgan a zis:

— Nevasta lui a născut ultimul copil în ziua în care l-au îngropat.

Clefăia un pic vorbele.

— Tare a mai fost puios, ticălosu', și gândesc că vreo juma' din băieții de pe aici au genele lui. Ai zice că nimeni n-a auzit de prezervative. Urăsc să fiu un tată neîncrezător, da' când văd panaramă ca-n seara asta cu Angela și Carrie, îmi zic, oare doar mă iau peste picior, ori e una din ele gravidă? Odraslele sunt la fel cu cărțile. Odată ce le-ai isprăvit nu mai sunt ale tale.

Kellas știa că se apropia clipa în care va trebui să-i spună lui M'Gurgan ce scrie. L-a întrebat pe M'Gurgan dacă a terminat prima carte din trilogie.

— M-am răzgândit, a zis M'Gurgan.

Kellas a simțit că i se face pielea de găină.

— Cum adică? a întrebat.

— M-am răzgândit.

M'Gurgan a dat din umeri și a înșurubat la loc capacul flaconului.

— Am înapoiat banii. N-o fac.

S-a uitat la Kellas, a holbat ochii și a râs scurt, pe o singură notă înaltă.

— Nu i-am zis lui Sophie. S-ar putea să mă părăsească. Vrea să petrecem concediul în Egipt.

— N-o să te părăsească.

— Mda. Poate. Uf, nu puteam să o fac. Era de râsu' lumii. Ședeam acolo într-o seară și mi-am dat seama că-mi petrecusem două zile născocind nume de elfi. Îmi ziceam singur, oare trebuie să fie Balinur ori trebuie să fie Balemar? Ori Balagun? Și mi-am dat seama că înnebunisem de tot. Voiam să vând multe cărți ca s-o ducem mai bine, dar n-aș fi putut să mă uit la costumul Versace de pe

Fergus dacă aș fi știut că fusese cumpărat de un bărbat care ședea într-o mansardă născocind nume pentru creaturi inexistente cu urechi ascuțite. Poate că există altă cale. Acum m-am întors la *Cartea formei*[13].

Kellas scotea sunete de aprobare. Cunoștea *Cartea formei.* M'Gurgan era poet, și acesta era romanul unui poet. Lucra la el de cincisprezece ani. Era uluitor, adorabil, ca piesele minunat făurite, aerodinamice, șlefuite ale unui aparat de zbor care n-au fost asamblate pentru că nu fuseseră destinate asamblării, n-ar fi putut să se potrivească și n-ar fi zburat niciodată.

M'Gurgan l-a întrebat pe Kellas ce scrie. Kellas a început să-i răspundă trăgând de timp, ceva despre un roman. În vreme ce vorbea mintea sa scormonea vidul căutând o cale de a justifica în ochii unui poet scoțian socialist pe care îl știa din copilărie – și care, în ciuda faptului că la nouăsprezece ani învățase pe de rost *To Brooklyn Bridge*[14] și că era în stare să cânte pe chitara lui cu douăsprezece corzi o bună parte din repertoriul folk american, le zicea americanilor „yankei împuțiți" – faptul că scrie un thriller comercial care de la prima pagină avea menirea să seducă publicul cinematografelor multiplex din Vestul Mijlociu și fanaticii jocurilor pe calculator de tipul „împușcă-i pe toți". Nu se putea gândi decât la Robert Burns și că M'Gurgan-tatăl era ofticat de promiscuitatea tinerilor descendenți ai lui Burns, și că M'Gurgan-în-care-mai-trăia-copilul, ca poet cunoscut din Dumfries, nu era sigur că îi este credincios lui Sophie, și că timpul le trecea cu vederea poeților orice grad de infidelitate, nu doar față de neveste, ci și față de idealuri, câtă vreme sunau pasionat și liric în momentul în care erau cântate. Burns patriotul scoțian și patriotul britanic, Burns revoluționarul monarhist. Burns care a cântat de bucurie la Revoluția Franceză și a cântat de bucurie la Revoluția Americană. Ce

cântec ar fi scris dacă francezii ar fi încercat să facă pentru americani Revoluția Americană înainte ca aceștia să fi fost pregătiți? Lui Kellas i-a trecut prin țeastă o pală de vânt, alungând trâmbele groase de vin și de whisky care se învârtejeau acolo. A început să-i explice lui M'Gurgan noua sa carte ca și cum ar fi avut de la început intenția să fie așa, însă inspirația îi venea pe loc, în vreme ce grăia. I-a explicat poetului că avea de gând să scrie un bestseller care prezintă viața militară. Va răsturna genul prin faptul că face din America dușmanul – nu un grup din America, ci guvernul american, majoritatea americană și modul de viață american. Personajele americane vor fi înfățișate ca niște caricaturi, lipsite de umor, bidimensionale, degenerate și ignorante, în vreme ce pandanții lor europeni ar fi spirituali, sinceri, iubitori, curajoși, sarea pământului. Cartea avea să exploateze rezervorul de antiamericanism și de patriotism european care este atât de profund și la care se apelează atât de rar. Cititorilor li se va prezenta un război întru salvarea civilizației, în care un grup pestriț de războinici britanici, francezi, germani, poate că și spanioli, italieni și ruși dejoacă un complot american perfid de a pune bețe în roate justiției internaționale. În SUA avea să fie criticat din amvon și la radio, iar americanii aveau să-l urască și să cumpere un număr enorm de exemplare ca să vadă ce anume scrie acolo, încă nu plănuise totul, zicea Kellas, dar cu siguranță va fi o scenă în care europenii dau iureș asupra unui aeroport american din East Anglia, folosind o colecție de vehicule de epocă emblematice.

— Cred că va fi un Austin Allegro, a zis Kellas. O femeie pilot britanică la volan și un veteran din Legiunea Străină care trage într-un bombardier american cu un lansator de rachete ițit prin trapa din acoperișul mașinii.

M'Gurgan nu zicea nimic în vreme ce Kellas îi dădea cu gura, și nu s-a uitat la el, doar stătea

acolo, cu spatele rezemat de soclu, încruntându-se și clipind, cu capul un pic aplecat. După ce Kellas a isprăvit, o vreme a fost tăcere. O mașină de poliție a încetinit pe partea opusă a pieței, apoi a accelerat și a dispărut.

— Cum îi zice? a întrebat M'Gurgan.

— Încă n-am titlul.

— Ce-ai zice de *Antihristul contraatacă*[15]?

Kellas a zâmbit. M'Gurgan a întrebat dacă e o satiră. Kellas era cât pe-aci să zică da, și a șovăit, deoarece n-ar fi fost adevărat. A clătinat din cap. Cartea nu avea să reușească decât dacă o să pară sincer superficială. Dacă avea de gând s-o facă, n-ar fi fost nevoie să mintă cititorii; nu conta decât să se mintă pe sine și să se creadă pe sine când avea să facă lumea un loc mai simplu și mai stupid decât credea el că este. Cu toate că nu petrecuse prea mult timp cu prostituate și până acum se ferise să se prostitueze pricepea ce anume le face pe unele mai populare decât altele. Era opusul satirei. Ele se transpuneau într-o aparență de sinceritate perfectă în așa măsură, încât era imposibil de deosebit de sinceritate.

— Știi că vorbeam serios când ți-am zis că-mi place ultima ta carte, a zis M'Gurgan. Mi-a plăcut *întreținerea furiei*[16]. Cred c-ai dat de ceva mare acolo.

— N-am văzut-o în nicio librărie.

— Arăți nefericit. Chiar crezi că o să mă iau de tine cu chestia asta?

— Poate că o să mă răzgândesc, ca tine.

— N-aș crede. Dar nu o să izbutești să vinzi o carte ca asta acum. Toată lumea crede că America e cățelușul rănit după ce s-au prăbușit Turnurile Gemene.

— Cum adică n-ai crede?

— Ești mai aproape de soldați decât mine de elfi. Te duci în Afganistan săptămâna viitoare. Eu nu mă duc în pădurea fermecată să fac vrăji cu cine știe ce ceată de spiriduși.

M’Gurgan a dat din mână, enervat, ca și cum ar fi gonit o viespe.

— Toată lumea face compromisuri. E greu să fii pur.

Kellas s-a înapoiat cu trenul la Londra a doua zi. Obținuse deja viza rusă. A zburat la Moscova, a luat viza pentru Tadjikistan, a obținut cu mită un bilet la Tadjikistan Airlines, a zburat la Dușanbe, a luat viza afgană și a zburat cu avionul de culoarea șopârlei până la Faizabad. M’Gurgan se înșelase. Când Kellas s-a întors din Afganistan se deschisese lagărul de prizonieri SUA din Guantanamo Bay, iar Kellas și alții ca el începuseră să comande hărți ale Irakului. La Londra, Frankfurt și Paris auzeau mârâitul din ce în ce mai tare al cățelușului. Nu fusese greu să-și vândă cartea.

Trenul de Heathrow era în tunelul de sub aeroport, încetinind. Kellas s-a întins și și-a încrucișat brațele pe piept. A simțit ceva lipicios. Va trebui să cumpere un bandaj înainte de îmbarcare. Se uita la oamenii de afaceri care își înșiruiau pe interval genții pe rotițe.

Era un mesaj la care avea să răspundă. Degetul mare a prins să umble pe taste, spunându-i agentului să trimită faxul cu forma finală a contractului pentru carte la biroul editorilor din New York. Avea să-l semneze acolo. A coborât din tren în umbrele artificiale din coridorul sudic al stației. Era singurul care nu se zorea. În jurul lui curgeau costume și genți pe rotițe. A citit singura contribuție a lui M’Gurgan la potopul de SMS-uri al dimineții. Zicea: „Adam. Mai mult sânge și întunecime decât meriți tu ori noi. Sună-mă.”

A închis telefonul și s-a îndreptat spre scările rulante.

3

Kellas a cumpărat un bilet la clasa întâi până la New York, doar dus, la unul dintre ghișeele companiei. Nu mai zburase niciodată la clasa întâi. Angajata era prietenoasă. Poate că sunt mai prietenoși după ce ai plătit cinci mii de lire sterline pentru un loc la clasa întâi. Era o grămadă de bani pentru un spațiu suplimentar de un metru pătrat, șampanie gratis și tacâmuri de metal. Timp de câteva zile avea să arunce cu banii ca un câștigător la loterie. S-ar putea dovedi că se pricepe la a fi bogătaș. Îi studiase. A observat că făceau luxul să pară ceva ce le fusese impus, fără să se țină cont de ce și-ar fi dorit ei. N-aveai cum să-ți dai seama dacă le plăcea șampania sau nu. Era ceea ce se oferea, ca apa de la robinet, și ei se împăcau cu asta.

— Ați fost la război, a zis angajata când i-a întins hârtiile. Avea nume ceylonez. Se dăduse cu un ruj întunecat, gros, și avea pe pomeți o constelație de negi mititei, ca niște pistrui. Se uita la bandajul lui murdar care ieșea de sub manșetă, făcând o buclă peste rădăcina degetului mare și înapoi sub manșetă.

— Da, am fost, a zis Kellas și a zâmbit. E o rană de război.

Colțurile gurii femeii s-au lăsat în jos și ochii i s-au rotunjit.

— De unde? a întrebat.

— Din Camden, aseară, a zis el.

— Ar trebui să se ocupe cineva de ea înainte de îmbarcare. Vă doresc un zbor plăcut.

Femeia a zâmbit larg, iar el i-a mulțumit și s-a îndepărtat, îl verificase ca nu cumva să se poarte necuviincios, să sângereze ca vreun sărăcan oarecare peste șervetele de pânză scrobită din partea regească a unui 747. S-a uitat în jur și în același moment ea a ridicat privirea de pe ecran și

ochii li s-au întâlnit. De data aceasta ea n-a zâmbit. Părea neliniștită. La ce îi trebuise să facă dracului pe istețul cu rana de război, în loc să încerce să fie drăguț. Probabil că familia angajatei de la bilete era din Sri Lanka. Cine știe ce răni de război adevărate se ascundeau aici, șerpuite și rozalii, încrețite de găurile vindecate ale firelor de sutură, pe sub blugi și fuste și tricouri.

După ce a trecut de *check in* și de control, Kellas s-a dus la drogherie. A cumpărat un set de baterii AA și a întrebat dacă au plasturi și bandaje. A constatat că aveau, într-o gamă și varietate spitalicească, de parcă legiuni de răniți ar fi poposit în mod regulat să-și împrospăteze fețele în trecere prin Heathrow. Patru rafturi încărcate își lătrau moștenirea lăsată de felceri, cu straturi de laude ca reclamele din ziarele de pe vremuri. Prim-ajutor avansat – Oprește rapid sângerarea – Pansamente – Pentru tăieturi și julituri adânci – Absoarbe sângele – Hipoalergenic, zicea o cutie. Vindecare mai rapidă – Trusă de cicatrizare a pielii – Pentru tăieturi mai adânci. Kellas a luat două dintre acestea și două bandaje elastice (Calitate superioară – Nu se scămoșează – Fixare durabilă). Avea să-și pună câte unul din fiecare, iar restul să fie bunurile cu care călătorește în America. Nu voia să intre în salonul de clasa întâi cu bandaje scămoșate. Când a ajuns la toaletă un șirag bogat de picături de sânge proaspăt își croia drum către încheietura mâinii. Kellas a smuls un teanc de prosoape de hârtie din distribuitor, dar o picătură a căzut pe jos. Un îngrijitor cu salopetă cenușie din poliester și-a pus jos găleata ceva mai departe de el.

— Nu puteți face asta aici, a zis, ca și cum în aeroport ar fi fost stabilit un loc în acest scop, cu propria pictogramă. Omul sângerând, negru pe galben.

— Îmi pare rău, a zis Kellas, în vreme ce se apleca și ștergea pata, tamponând și mânjind. Am

nevoie de pansament nou.

Și-a dat jos haina, a pus-o lângă chiuvetă, și-a suflecat mâneca însângerată și și-a trecut brațul bandajat pe sub șuvoiul de apă rece. A făcut mizerie, și avea să facă iar mizerie, pentru că e greu să-ți pansezi singur o rană de pe antebraț. A desfăcut cârpa zdrențuită cu care înfășurase tăietura cu câteva ore înainte, folosind dinții ca pe a treia mână. Spălată, tăietura arăta lungă, nu adâncă, un canal lipicios în care cheagul se desfăcuse pe mijloc și sângerarea pornise din nou. Un doctor poate că ar fi propus o cusătură, dar se putea descurca și fără. Încă îi era greu să priceapă cum și-o făcuse, cu toate că umpluse la iuțeală casa familiei Cunnery cu muchii ascuțite, zimțate. Fusese destul de eficient, și numai atunci când toate femeile, Melissa, Lucy, Sophie, Margot și Tara, se puseseră pe țipete și zbierete se simțise dintr-odată obosit și nepăsător. Se porniseră și bărbații; mugete și lătrături împletite strâns, de parcă ar fi fost în același țarc vite și lupi, distrase de la lupta dintre ele de un dușman comun, mai crunt, de pe câmpia din jur. Poate că vederea sângelui îi împiedicase să pună mâna pe el și îi dăduse timp să fugă din casă.

A scos din punga de plastic trusa pentru cicatrizare și un bandaj, le-a scos din cutii și din învelișurile de plastic și le-a pus de-o parte și de alta a robinetului. Bărbații care se perindau pe la chiuvete de o parte și de alta se uitau cu toții la produsele medicale. Nimeni n-a cerut lămuriri, iar semnele de întrebare erau ascunse de sunetul apei, de pocnetul ușii cabinelor, de sunetul fermoarelor și de zgomotul uscătoarelor pentru mâini. Kellas a luat trusa și s-a pregătit să se folosească de dinți. A simțit pe umăr o mână, și îngrijitorul i-a luat trusa. Fără o vorbă, fără să se uite la chipul lui Kellas până ce nu a isprăvit, îngrijitorul s-a ocupat de rana lui Kellas. Avea mâini calde, blânde, un pic aspre, și se purta cu Kellas cu fermitatea paternă,

sceptică, a unui bărbier ieftin. Avea părul cenușiu și cârlionțat, mustață cenușie și trăsături nord-africane. Probabil că trecuse de cincizeci de ani. Un iz de colonie venea dinspre căldura capului și gâtului lui. Kellas îi era recunoscător pentru ajutor, și încă și mai recunoscător pentru faptul că îngrijitorul nici nu vorbea, nici nu se aștepta ca el să vorbească. Avea de gând să-l întrebe cum îl cheamă și de unde este, însă atunci când îngrijitorul și-a terminat treaba cea rapidă și îngrijită și s-a dat înapoi, a luat coada mopului și a dat din cap către Kellas, Kellas nu a spus decât *Shukran,* unul dintre cele câteva cuvinte pe care le învățase de când a început să studieze limba arabă, cu câteva luni înainte, anticipând invadarea Irakului.

Îngrijitorul a zâmbit.

— Cu plăcere, a zis. Vă doresc un zbor plăcut.

Când s-a întors în sala zgomotoasă a plecărilor Kellas a simțit în cerul gurii un gust puternic și neplăcut și a început să clipească. Îngrijitorul fusese bun cu el; lui Kellas nu-i pria acum bunătatea. Ar fi fost mai bine dacă îngrijitorul i-ar fi tras un pumn în nas. Bunătatea era minunată în sine, dar întotdeauna rușinea îi călca pe urme, vrând să se bage și ea. Când vezi bunătate știi că rușinea e după colț, cu toate smiorcăielile, văicărelile și părerile de rău. Și încotro zburați azi, domnule? New York? Ce frumos. Și, dacă îmi îngăduiți să întreb, dinspre cine zburați? Dușmanii dumneavoastră? Dar nu asta zice aici, domnule. Uitați-vă, zice „prieteni”.

Avea nevoie să vadă avioanele, pe cele largi, grele, cu aripi groase, cu patru motoare, care se zguduie pe pistă și plutesc eliberându-se de pământ ca o grație divină, ca un miracol, către ocean. Când o să le vadă cum se mișcă și decolează o să-și revină. Unul dintre ele are să-l ducă de acolo, în nori și afară, către apusul azuriu. Nu era un fugar, cu toate că alții așa puteau vedea

lucrurile. Se întorsese înainte de revărsatul zorilor și strecurase în cutia de scrisori a familiei Cunnery un cec în alb, pe dosul căruia scrisese cu litere de tipar, din cine știe ce motiv, „oricât o fi nevoie”. Ar putea crede că fuge de ei, însă asta pentru că ei nu știu că fuge spre altcineva. De un an voia să o vadă, și acum ea a vrut să-l vadă, și el se ducea. Kellas a pornit către poarta de îmbarcare.

A trecut de o femeie în blugi cu talia joasă și un jerseu scurt de lână verde care îi lăsa la vedere pântecul și umerii. Avea păr lucios, numai cârlionți, și ruj stacojiu pe chipul bronzat puternic și un bumb de aur în buric și pășea pe tocuri înalte, trăgând după ea o geantă. Ea i-a aruncat o ocheadă și a privit în altă parte. Kellas ar fi vrut să fie sigur că nu trece Atlanticul pentru sex. Oamenii fac asta. Zboară pe zeci de mii de kilometri, cheltuind sute de lire sterline și mii de litri de combustibil pentru avioane cu reacție, ca să facă sex, și nu numai turiștii de vârstă mijlocie din lumea bogătașilor, care se duc pentru sex în Bangkok sau Zanzibar, ci și tineri atrăgători, în plină formă, din Londra sau Brisbane sau Buenos Aires, care ajung să se încurce cu cineva din cealaltă parte a lumii și care, chiar dacă nu țin destul de mult unul la altul ca să se stabilească undeva mai la îndemână, consideră că e mai ușor să treacă oceanul la șase luni o dată ca să atingă trupul perechii lor decât să-și găsească pe cineva cu care să împartă patul în orașul lor. Nu era asta. O parte din rostul călătoriei fără bagaje era această nădejde că, atunci când o să ajungă, femeia pentru care călătorea va avea nevoie de mai puțină greutate ca să-l țină acolo. Nu voia să-și piardă cumpătul. Desigur, era drăguță; dar o grămadă de oameni sunt așa, și nu-i plăcut să le fii în preajmă; nu sunt decât custozii propriei frumuseți. Ți-o pot arăta, dar când s-a încheiat vizita nu mai rămâne nimic. Astrid face parte dintre aceia care locuiesc în propria înfățișare. Era a ei și ea locuia acolo.

O întâlnise după lăsarea întunericului în grădina casei de oaspeți a Alianței Nordului din Faizabad, în octombrie 2001. Generatoarele erau oprite și, de fapt, nu vedea din ea decât o siluetă profilată pe cerul înstelat. Stelele erau cu duiumul și limpezi, iar râul mugea acolo unde se învolbura în jurul pietrelor, la poalele stâncii pe care era casa de oaspeți. Lui Kellas i se părea că el și ceilalți străini împrăștiați prin tufe și printre copaci, șoptind în telefoanele lor prin satelit, stau pe țărmul cosmosului, ascultând vuietul timpului. Stătea pe vine în iarbă, cu capul dat pe spate, uitându-se cu gura căscată la Calea Laptelui, când a auzit-o mișcându-se; apoi s-a oprit în picioare lângă el.

Bateriile telefonului ei prin satelit se descărcaseră complet. A întrebat dacă poate să-și sune editorul și tatăl de pe telefonul lui Kellas. Și el făcuse cam aceleași apeluri, cam în aceeași ordine, și i-a spus că poate vorbi oricât de mult poftește. S-a dus un pic mai departe de ea. Ecranul telefonului dădea o lumină verde. Aceasta îi atingea fața, dar el nu o vedea. Nu zărea decât forma ei întunecată care se mișca asemeni unei aripi peste cerul înstelat și nu auzea decât vocea ei care cerea voie să-i folosească telefonul. Așa că în primele minute a cunoscut-o doar după voce. Părea plină de sine, dar când a vorbit existau o șovăială și o deschidere, un soi de sfială respectuoasă, ca și cum pentru ea orice om era înțelept până nu se dovedea tălâmb, și nu voia să-i rateze pe cei chibzuiți.

Când Astrid și-a încheiat convorbirile au stat la taifas în grădină. Amândoi ajunseseră în acea zi, Kellas cu avionul din Tadjikistan, Astrid cu mașina, cu unul dintre convoaiele dinspre Dușanbe, peste râul Amu Daria, și apoi către răsărit cu un camion. Niciunul din ei nu mai fusese în Afganistan.

— Au un fel anume de a ne privi, cei de aici. Pe noi, străinii, a zis Astrid. Mă fac să mă simt mai

puțin reală ca ei. Mă fac să mă simt înregistrată și proiectată, ca și cum aș putea să fiu închisă cu un comutator și să nu mai exist, în vreme ce ei există în continuare. Trebuie să mă așez. Nu mă simt bine.

S-au așezat în praf. Kellas începea să deslușească lucrurile la lumina stelelor, și a văzut că Astrid are fața îngustă, cu pomeți înalți, și o gură mare, desenată delicat. Când se încrunta, lucru pe care îl făcea adesea în timp ce vorbea, ca și cum i-ar fi asigurat pe ceilalți și pe sine însăși că gândește serios, îi apărea pe frunte un model compact din patru șanțuri orizontale – o făcea să arate mai bătrână și semnala durere; când zâmbea șanțurile se netezeau, iar chipul ei strălucea cu mai multă fericire decât ar fi putut să folosească pentru sine. Era destulă pentru toată lumea.

Își dădea seama din felul obosit, nerăbdător, în care se mișca ea că se simte rău și stă incomod. Tranziția lui fusese mai acută decât a lui Astrid. În dimineața aceea nu știa dacă o să zboare sau nu, și s-a tot îndoit până când avionul de marfă de culoarea șopârlei a decolat de pe aeroportul din Dușanbe. El și ceilalți jurnaliști străini și afganii din Alianță ședeau pe scaune de pânză, rezemați de fuselaj. Între ei, ocupând cea mai mare parte din spațiul pentru încărcătură al avionului, erau două tone de apă îmbuteliată, pentru CNN. La patruzeci de minute după decolare au aterizat pe o fâșie de pământ și pietre nivelată grosolan și acoperită cu fâșiile de tablă pe care le pun inginerii militari când sunt grăbiți. Au coborât din avion pe rampa din spate într-un nor de praf stârnit de elice, și când acesta s-a așezat au văzut un șir de afgani care așteptau și priveau, lăsându-se acoperiți de praf. Pentru copii, sosirea avionului era partea finală, măreață și ridicolă a etalării mașinăriilor de pe scenă din piesa zilei, și țopăiau de zor, cântând în engleză *How are you? How are you?*[17] Cea mai mare parte dintre ceilalți erau șoferi, dar nu și se

băgau în suflet. Erau reținuți și așteptau să vină străinii la ei. Unul dintre afganii care așteptau părea că nu este acolo decât ca să privească avionul venind. S-a uitat la Kellas cu o intensitate inexpresivă, cu mâinile la spate. Era o privire pe care Kellas nu o mai văzuse, dar pe care avea să o mai vadă în Afganistan, privirea unui bărbat isteț, curios și neșcolit, care dorește cu ardoare un mesager. Erau în stare să lupte și să moară pentru religia lor, însă un bărbat îndrăzneț își putea scrie propria religie în astfel de ochi, dacă se încumeta și dacă religia era destul de strălucită.

Kellas și-a pus echipamentul într-un jeep Uazik și în schimbul a douăzeci și cinci de dolari a fost dus cu mașina în oraș, pe o autostradă plină de gropi. De-o parte și de alta a drumului negustorii aprindeau lămpi cu gaz în dughenele lor de lemn. Mirosea a focuri pentru gătit. Ținutul era cufundat în beznă, iar luminile și focurile de acolo străluceau ca atare, ca niște giuvaieruri pe o blană. Îndoielile lui Kellas de la Londra aparțineau altcuiva. Era bucuros că a fost trimis în această altă lume ca să îndeplinească sarcini, să scrie dări de seamă. Existau îndatoriri, și unele dintre ele erau ale lui.

— S-ar putea să stau aici multă vreme, a zis Astrid. Îmi limpezește capul. Un soi de… exaltare. Mă scuzi un minut?

S-a dus către marginea grădinii. Kellas a auzit-o cum se căznește să vomite și tușește. A auzit alunecarea unui picior pe iarbă, un țipăt și zgomotul unei crengi care se frânge. A alergat și a prins-o de încheieturile mâinilor pe Astrid, care aluneca pe un taluz abrupt către stâncile de deasupra râului. A ajutat-o să se cațăre înapoi și ea i-a mulțumit. Încheieturile îi erau reci și lipicioase, și ea tremura un pic. El i-a pus mâna pe frunte. Era rece și umedă.

— Ce tâmpenie, a zis Astrid, râzând ușurată. Nu trebuia să încerc să vomit în râu.

— Apa de băut tot de-aici vine, a zis Kellas.

— Mda, a zis Astrid. Nu cred că a ajuns vreun pic pe mine.

— Ai nevoie de căldură, a zis Kellas.

S-au întors la casa de oaspeți, în vreme ce generatorul pornea și luminile se aprindeau. El a vegheat ca polonezii cu care stătea ea în cameră să o bage în sacul de dormit, în vreme ce ea dârdâia, și s-a întors mai târziu cu carne de oaie și orez gătite de afgani, un pahar de ceai și două tablete de ibuprofen. Astrid a înghițit totul. Un grup de elvețieni pleca poimâine cu două Uazikuri la Jabal os Saraj, a zis ea, și ar putea să meargă amândoi cu ei. Kellas i-a zis că ar trebui să se odihnească mai mult.

— O să-mi treacă până mâine seară, a zis iute Astrid.

S-a cutremurat de greață, s-a răsucit pe o parte și a închis ochii. Șuvițe de păr i se lipiseră de frunte.

A doua zi dimineață Kellas s-a dus la ea. Camera lui era la celălalt capăt al unicului coridor al clădirii. Polonezii au zis că a ieșit. Își lăsase lucrurile acolo. Kellas a coborât în Faizabad, acea înghesuială afumată de cărămizi nearse, bușteni chirciți și deschizături întunecate și înguste lipită de fundul văii și de coastele muntelui ca niște rămășițe arse într-un ceaun. A schimbat dolari pe un teanc unsuros de bani afgani și a găsit baia orașului, unde s-a despuiat de pantaloni în fața ochilor râzători ai unor bărbați în chiloți bufanți uzi leoarcă și și-a scufundat trupul într-un bazin aburind. Mai târziu a colindat străduțele, peste paie și balegi și noroi, cu urme de picioare și de copite. Nu erau multe vehicule. Ori de câte ori trecea vreun Uazik ori Kamaz ori o Toyota veche, apărea ca un tigru în lesă, răgind și claxonând, despărțind grupurile de copii și vârstnici și femei în *burqa*[18] de un bleu spălăcit, care parcă nu mai auziseră vreodată un motor. Kellas s-a gândit că dacă ar vorbi graiul *dări* ar putea s-o găsească ușor pe

Astrid. Era singura albă slăbănoagă cu jeanși și un hanorac negru prea mare și păr blond ivit de sub un *pakul.* Toți trebuie să o fi văzut. Se simțea ca un tont fără posibilitatea de a vorbi.

A ajuns într-o piață în care bărbați bătrâni, care arătau ca și cum ar fi auzit de prea multe ori cum plânsul copiilor lor slăbește și se preface în tăcere, mânau măgari încărcați cu coșuri cu rădăcini de copaci noduroase, tăiate cu ferăstrăul, extrase ca niște măsele de minte din fundul fălcilor dealurilor despădurite, să le vândă ca lemne de foc. A găsit-o pe Astrid aplecată peste o colivie în care era o pasăre dolofană și frumoasă.

— Pun pariu că ar găti-o pentru tine, a zis Kellas, care murea de foame.

— Eu pun pariu că nu, a zis Astrid. E o potârniche de luptă. Însă lupta e mâine. N-o să mai fim aici. Pariez că poate să doboare orice potârniche din oraș. Îi vezi ochii? Asta-i ucigaș sadea. Ce crezi? O pot lua cu mine la Jabal?

— De ce nu? a zis Kellas.

Ea nu mai avea nici strop de febră. Arăta mai tânără. Mai avea niște urme slabe sub orbite. O făceau să arate înțeleaptă. A încercat să-l convingă pe Kellas să cumpere altă potârniche, ca să le poată pune să lupte când trec munții.

— Dacă așa vrei tu, a zis Kellas.

Așa, una din cele două avea să ajungă în tigaie.

Astrid s-a uitat la el într-un fel care i-a mers la inimă, intens și curios.

— Nu, ai dreptate, a zis ea calm. Era o idee prostească.

— Am zis da. R

— Dar nu asta gândeai, a zis Astrid.

A doua zi, în zori, au găsit locuri în cele două Uazikuri închiriate de o echipă de televiziune elvețiană pentru o călătorie de trei zile prin munți până la Jabal os Saraj, unde trupele Alianței se pregăteau de o ultimă înfruntare cu talibanii înainte ca americanii să înceapă să piseze din aer

noul lor inamic comun, acolo, pe câmpia Shomali, la porțile Kabulului. Împreună cu reporterul și operatorul elvețieni și producătorul lor sloven, translatorul tadjik din Dușanbe, un afgan ca escortă și doi șoferi, erau nouă oameni cu echipamentele lor în mașini când au pornit în susul văii. Escorta era un fost bodyguard al lui Ahmed Shah Massoud, nemăsurat de mândru că îl cunoștea pe eroul din munții Hindu Kush, mândrie care nu era știrbită de faptul că nu izbutise să împiedice asasinarea lui Massoud de către Al-Qaida cu câteva zile înainte de atacurile de la New York și Washington. Bodyguardul era un vorbăreț tupeist foarte folositor la fiecare dintre punctele de control prin care treceau, întotdeauna trei tineri cu puști vechi și o sfoară întinsă de-a curmezișul drumului, înainte de a porni, occidentalii și-au învelit echipamentul în folie de plastic și și-au înfășurat capul cu eșarfe. Reporterul elvețian a invitat-o pe Astrid să meargă cu el, operatorul și bodyguardul, în vreme ce Kellas a mers cu interpretul și producătorul.

— Elvețianul bătrân o să i-o pună, a zis interpretul, Rustum, după ce au mers vreo jumătate de oră.

A spus-o fără să apese pe cuvinte, ca și cum ar fi vorbit despre trecut, nu despre viitor.

— Și dacă ea n-o să vrea? a zis Kellas.

Nu avea încredere în producător, un individ bronzat și posomorât care umbla după ocazia de a se preface într-un mare cineast, ca Werner Herzog, după ce avea să fi trecut printr-o zi întreagă de sălbăticie.

— Păi și unde să se ducă? a zis interpretul, dar mai puțin încrezător, uluit și bosumflat din pricina aserțiunii lui Kellas că Astrid ar putea fi capabilă de acțiune independentă. Avea douăzeci și cinci de ani. Făcuse deja o călătorie profitabilă în și din Afganistan de când marile relee de televiziune occidentale redescoperiseră țara. Și-a netezit

mustața și și-a proptit bărbia pe umărul producătorului sloven de pe scaunul din față.

— Tu ce crezi, Alex? a zis.

— Cincizeci înseamnă bătrân? a zis Alex. Nu pentru un elvețian.

La început drumul a fost o cuvertură de pietre mici, pe jumătate desprinse din pământul care devenise un praf la fel de fin ca pudra de talc. Vechea mașină sovietică de armată se zgâlțâia și azvârlea pasagerii de pe locurile lor neîncetat. Praful împroșca de pe cauciucurile Uazikului din față la fel de fluid lăptos, după care se risipea în sus și în lături în jurul lor, așa încât ziua a devenit galbenă, iar ei și-au legat strâns eșarfele peste gură și nări. Erau la jumătatea lui octombrie, erau la mii de metri deasupra nivelului mării și urcau, însă soarele strălucea. Era cald. Pe înălțimi praful s-a împuținat și pietrele de pe drum au devenit și mai mari, bolovani rotunjiți cât niște capete de vaci, cu goluri între ei. Oricât de mult urcau, deasupra lor rămâneau pe amândouă laturile stânci roșii și grohotișuri în picaj, o pantă aspră până la o creastă neverosimil de apropiată de cer. S-au încrucișat cu camioane cu muniții, în care cutii cu inscripția „Grenade” săltau la fiecare hop prin remorca descoperită, și cu apă pentru CNN, și convoaie de măgari brutalizați care cărau coșuri cu bălegar uscat. Au înconjurat lacuri cu apă de culoarea sângelui și lacuri cu apă de culoarea ierbii. La prima traversare a unui râu s-au oprit și toată lumea a coborât, în afară de șoferi. Podul era un șirag de bușteni subțiri și strâmbi, așezați de la un mal la celălalt fără să fie ancorați nici de maluri, nici între ei. Șoferii au trecut într-o demonstrație rapidă de bravură, iar ceilalți au traversat pe jos. Când s-au întors la mașini Astrid și-a schimbat locul. S-a așezat la mijlocul banchetei din spate, între Rustum și Kellas. Kellas a observat că s-a așezat cu băgare de seamă.

— Stai, a zis, ridicând mâna, când el a dat să intre în mașină lângă ea.

A băgat mâna sub hanorac, la cureaua blugilor, și a scos un pistol.

— N-am mai văzut niciodată un reporter cu așa ceva, a zis Kellas.

— Tocmai l-am cumpărat de la bodyguard. Voia cinci sute pe el, dar l-am scos la o sută douăzeci. Nu-ți face griji, încărcătorul nu e înăuntru. Uite. Dă-te deoparte un pic.

A prins de pat obiectul masiv în formă de L, a acționat mecanismul înainte și înapoi, s-a uitat pe țeavă, a ridicat arma cu amândouă mâinile, a ațintit-o spre stâncă prin portiera deschisă, a închis un ochi, a oftat și a apăsat trăgaciul până ce percutorul a căzut cu o lovitură scurtă care a răsunat în magazia goală.

— O porcărie sovietică, a zis. Probabil că le scoteau pe bandă ca pe niște ceainice de tinichea.

A desfăcut fermoarul unui buzunar, a scos o pereche de mănuși de schi, a pus arma în buzunar și a îndesat deasupra mănușile.

— Urcă, Adam, hai să pornim. Nu te uita așa la mine. Îți poți închipui cu ce soi de tâmpenii moralizatoare m-am ales de la tipii ăia elvețieni. Cu atât mai mult acum, când știu că nu pot să profite de mine. Ceea ce vezi în mașina aia din față e Nietzsche pe față. „Cu adevărat m-am veselit pe seama celor care gândesc că sunt virtuoși pentru că au ghearele boante.”

— Ți-am spus! a zis Rustum, plesnindu-se peste genunchi cu o mână în vreme ce cu cealaltă își mângâia mustața.

— Nu-i nicio lege aici, a zis Astrid. O fată singură are nevoie de apărare.

— M-am săturat de arme, a zis Kellas. Sunt prea multe în țara asta.

— Asta scoate una din circulație.

A zâmbit larg spre el și s-a bătut peste buzunar. Era înviorată de achiziție. Conștiința lui Kellas îl

îmboldea să spună că nu e de acord, pe când o altă forță din el îl făcea să fie amețit și să clipească, de parcă ar fi ieșit în lumina prezentului după ce stătuse multă vreme într-o odaie întunecată. Gândea că e o prostie ca un jurnalist să poarte armă. Armele atrag arme. Dar nu-i mai rămăsese niciun strop de indignare virtuoasă. Nu-i păsa. A întrebat-o pe Astrid dacă o s-o poată deconta la cheltuieli.

— Mi-au plătit o cască și o jachetă de atașat de presă, pe care le-am lăsat acolo, a zis ea. Probabil că dau o mie pe săptămână pentru asigurare. Pot să iasă la interval c-o sută douăzeci de parai pentru una dintre specialitățile de sâmbătă seara ale Kremlinului.

— Asta te face combatant, a zis Kellas.

— A, și tu nu ești combatant? a râs Astrid. Ce-ți închipui că faci aici? Cauți locul în care e război. Îl vinzi. E destul. Ești vârât în el. Te-ai înrolat.

— Voi, ăștia nebuni după arme, sunteți actori de comedie proști, a zis Alex, producătorul sloven. Nu s-a întors spre ei. A ridicat capul și i-au văzut pata începătoșată a ochilor în oglinda retrovizoare, în vreme ce bolovanii zdruncinau Uazikul.

— Nu-s nebună după arme, a zis Astrid.

— S-ar putea, a zis Alex, care striga ca să acopere zgomotul călătoriei. Nu ești bărbat. Poate că asta te face altfel. Credeam că bărbații iubesc armele pentru că îi fac să arate serioși. E moartea într-un tub, și moartea e serioasă, nu? Faptul că porți cu tine moartea te face să fii o persoană serioasă. Am văzut ce li s-a întâmplat unora dintre prietenii mei care s-au înrolat și au ajuns în unități de elită, știți voi, rahatul ăla cu forțele speciale. Am văzut ce li s-a întâmplat. Ăștia erau tipi care își doreau din suflet să facă lumea să râdă, dar erau așa de proști că nu erau în stare să spună un banc. Nu puteau spune nici măcar o poveste amuzantă. Și toate bancurile din lume sunt variante ale unui singur banc: un bărbat merge pe stradă, alunecă pe

o coajă de banană, cade, arată ca un tâmpit. Ăsta-i singurul lucru pe care îl pricepe despre comedie cineva nebun după arme. Pricepe că moartea e cel mai tare dintre bancurile despre coaja de banană. Este cel mai ridicol lucru care i se întâmplă cuiva. Acuma mergi pe stradă, ești regele întregii lumi, tipul țanțoș, buricul pământului. Și apoi zbang! Actorul apasă pe trăgaci, iar tipul țanțoș e un morman de optzeci de kile de carne. Mult mai distractiv ca o tartă trântită peste mutră. Nebunii după arme sunt actori proști și mor de dorința de a spune singurul banc pe care-l știu. E un banc mortal, final, fără revenire, tânjesc să-l spună și știu că nu pot.

— Foarte bine. Să te gândești la asta când o să vină indienii peste creasta de acolo, a zis Astrid. Rămâi cu filosofia asta a ta, pentru că eu una n-o să-ți sar în ajutor.

A doua zi, după ce petrecuseră noaptea într-un sat în care bărbații cotrobăiau prin încrețiturile veșmintelor lor și scoteau la iveală bucăți de lapislazuli la vânzare, convoiul a făcut o pauză de prânz în piața din afara zidurilor cetății unei căpetenii războinice. Au mâncat kebab cu gust de petrol. Piscurile munților erau retezate de nori și aerul era umed. Mirosea a iarnă. Pășunea era rară și noroioasă. Negustorii și niște bărbați care nu erau negustori, ci stăteau pe vine și priveau, se uitau la ei ca și cum le-ar fi cântărit valoarea bunurilor și forțele. Zidurile fortăreței aveau șase metri, erau contopite cu stânca goală pe care se înălțau și erau străbătute de deschizături lunguiețe.

În vreme ce mâncau a sosit un convoi de trei mașini care se îndreptau spre Faizabad. S-au oprit aproape de Uazikurile echipei elvețiene și pasagerii au coborât. Kellas a recunoscut-o pe Miriam Heish de la Reuters. Ea s-a apropiat de el și de Astrid. Kellas a pupat-o pe amândoi obrajii și Miriam i-a spus cât de sordid e Jabal os Saraj, ce ticsit de lume, ce puține lucruri se petrec acolo. Se

întorcea acasă. Kellas a întrebat-o unde își are sediul acum și ea l-a privit cu ochi obosiți, lăcrimoși.

— Gata, s-a isprăvit, a zis. Când zic acasă, e chiar acasă. Londra. Reuters mă aduce înapoi de-a binelea.

Vântul i-a suflat peste față părul castaniu și rar și ea l-a dat deoparte și și-a tras în jos peste mâini mânecile hainei de lână. Începuse să tremure.

— E timpul. Am stat destul de mult în străinătate.

A fornăit și și-a mutat greutatea de pe un picior pe celălalt.

— N-am chef să fiu o expatriată profesionistă până la cincizeci de ani.

— Miriam și cu mine ne-am întâlnit pe când îmi aveam sediul la Varșovia, i-a spus Kellas lui Astrid.

— Sediul? a râs Miriam. Când ai avut tu sediul undeva?

Kellas a roșit.

— Ba am avut, a zis.

Miriam i-a zâmbit lui Kellas, cu toate că umerii îi tremurau de frig, și s-a răsucit spre Astrid.

— Adam era celebru în Europa de Est în anii ’90 pentru că nu locuia în vreun oraș mai mult de șase luni. Și a fost acolo – cât timp? Zece ani?

— Nouă, a zis Kellas. Dintre care doi la Praga.

— Și totuși n-au fost doi ani în șir la Praga, nu-i așa? a zis Miriam. Era ca un rege care își tot schimbă reședința prin dominioane. Șase luni la Budapesta, patru luni la Kiev…

— Mie mi se pare că sună a viață dulce, a zis Astrid.

— Știi cum e, a zis Kellas, privindu-le când pe una, când pe cealaltă. Stai într-o țară mai mult de câteva luni și ajungi să știi atât de multe despre ea, încât editorii nu mai știu bine despre ce vorbești. Vor să-ți recapeți o parte din ignoranță. Te-ai dus prea departe de cititori.

— Ceea ce vrea să zică este că nu era niciodată mulțumit, i-a spus Miriam lui Astrid.

Kellas a râs și a negat.

— Ești un reporter bun, dar îți lipsea forța de a sta locului, a zis Miriam. Erai opusul acelor reporteri TV care cred că dacă se află undeva, acel loc trebuie să fie cel în care este povestea. Oriunde te aflai, erai sigur că acel loc nu este *acel lucru.* Orice ar fi fost *acel lucru,* era altundeva.

— Și o femeie în fiecare port? a zis Astrid.

— Erau țări fără ieșire la mare, a zis Kellas.

Miriam țopăia pe loc. Urcase o valiză în alt camion decât trebuia când a plecat din Jabal și și-a pierdut echipamentul de iarnă.

— Am o pereche de mănuși în plus, a zis Astrid.

— Dacă crezi că te poți lipsi. S-ar putea să-mi salveze degetele.

Astrid a desfăcut fermoarul buzunarului. Un deget al unei mănuși se agățase de trăgaciul pistolului, și când a scos mănușile a ieșit și arma. A căzut cu zgomot pe iarbă. Astrid i-a dat mănușile lui Miriam, a cules pistolul și l-a pus înapoi în buzunar. Miriam a urmărit cu privirea arma.

— Credeam că ești jurnalist, a zis, punându-și mănușile.

— Am ceva care te face să crezi altceva?

— Și arma? Cu cine ești, *Stars and Stripes*[19]?

— Sper că mănușile alea o să te ferească de frig, a zis Astrid, privind drept în ochii lui Miriam. Trebuie să ai mai multă grijă de lucrurile tale.

— Îți sunt recunoscătoare, a zis Miriam cu glas slab, țintuită de privirea lui Astrid. O să și le trimit când ajung acasă.

— Nu-i nevoie, a zis Astrid.

S-a dus la Uazikul cu care călătorea și s-a aplecat în spate, după rucsac. Kellas a ciulit urechea să prindă sunetul slab scos de plămânii ei când avea să-l ridice, însă tovarășii lui Miriam au strigat-o și motoarele mașinilor au pornit.

— Trebuie să plec, a zis Miriam. Călătorești cu ea?

— Astrid. Astrid Walsh. E de la *DC Monthly.*

— Îți dai seama ce probleme creează.

— O cunoști?

— Tocmai i-a căzut din buzunar o armă. Asta-i o infracțiune pentru care poți fi dat afară din orice echipă pe care o știu. Se vede de la o poștă că-i o ciudată. O admiratoare a militarilor. Le știu pe cele de teapa ei. E una dintre femeile alea care n-au nicio prietenă. Ar trebui să aștepți aici alt convoi.

— E de treabă, a zis Kellas. Excentrică.

Miriam și-a țuguiat buzele și s-a uitat la Kellas, ținându-și răsuflarea. Apoi a dat drumul aerului din plămâni.

— Înțeleg. Ți-aș fi zis să te ții departe de ea, dar… înțeleg.

Și-au urat unul altuia noroc și Miriam s-a înapoiat la convoiul ei.

În acea după-amiază mașinile cu Kellas și Astrid au trecut pasul Anjoman. Drumul era o cărare șerpuită din piatră neagră și zăpadă bătătorită. De amândouă părțile era zăpadă groasă de câțiva centimetri. Pe când traversau punctul cel mai înalt s-a stârnit viforul, și de două ori a trebuit să se dea jos și să împingă Uazikurile să treacă. Kellas și Astrid stăteau alături, cu Alex și Rustum de o parte și de alta, cu mâinile apăsate pe portiera din spate a Uazikului și împingând din răsputeri. Îi dureau plămânii și li se învârtea capul din cauza altitudinii. Șoferii ziceau că într-o săptămână numai caii vor mai putea să treacă pe acolo. La coborâre Astrid a încercat să moțăie cu capul așezat pe umărul lui Kellas, însă hurducăturile o trezeau de fiecare dată. La căderea nopții, când au ajuns în sacii lor de dormit, la o casă de oaspeți din vârful văii Panjshir, Kellas a privit-o pe Astrid adormită și a văzut cum cele patru șanțuri de pe frunte se adâncesc, apoi se netezesc și iar se arată.

A doua zi dimineața, pe când își strângeau lucrurile ca să pornească la drum, dispoziția lui Astrid s-a schimbat. Chipul i s-a încleștat și i-a spus scurt că rămâne acolo. Avea să ajungă la Jabal mai târziu.

Kellas a îngenuncheat acolo, peste gura căscată a rucsacului său, cu lucrurile împrăștiate în jur, hainele de iarnă, sticla de whisky pentru corespondentul lui *Citizen* pe care îl înlocuia, cărțile. A simțit o uscăciune ciudată pe limbă și și-a dat seama că are gura deschisă. Și-a dres glasul și a întrebat-o care e problema. Astrid s-a uitat la el ca o fiară pentru care el nu este o pradă, cu răceală, distantă, mândră de ea însăși, fără nici cel mai mic licăr de nevoie socială umană. Nu i-a răspuns și s-a întors cu spatele.

Kellas s-a urcat în Uazik fără ea și a plecat. Mașina îl scutura zdravăn acum, pentru că erau doi în loc de trei pe bancheta din spate, fără trupul lui Astrid care să-l sprijine. Nu era tulburat de brusca ei schimbare, însă era surprins. Și-a petrecut dimineața gândindu-se la Astrid și la motivul pentru care însemna atât de puțin pentru el. În vreme ce hodorogeau în jos pe Panjshir gândurile i se întunecau. Munții erau mai apropiați și mai abrupți și aruncau umbre mai stăruitoare. Până s-a făcut după-amiază era plin de senzația de înșelăciune singuratică care apare atunci când toate personajele dintr-o piesă au murit, și totuși piesa continuă. Când a încercat să-și amintească chipul lui Astrid, să înțeleagă de ce nu-i pasă, n-a fost sigur că și-l amintește bine. Ar fi fost mai ușor dacă era acolo. Singurul lucru pentru care băga mâna-n foc că și-l amintește corect era sunetul slab iscat în ea atunci când aburca în spinare o greutate. A ascultat amintirea acelui sunet al vieții din ea până ce s-a întunecat și farurile Uazikului au măturat în sfârșit drumul pavat cu fâșii de metal.

4

O voce de robot de la Heathrow a anunțat îmbarcarea pentru zborul lui Kellas. A trecut prin dreptul ultimului grup de magazine înainte de poartă. Era acolo o librărie, și nu avea la el nimic de citit. S-a oprit cam la un metru de intrare, privind prima masă plină de exemplare dintr-un pamflet liberal american revelator, numit *De la Platon la NATO*[20]. Dacă s-ar fi apropiat mai mult exista riscul să vadă exemplare dintr-o carte cu coperta verde cu roșu, pe care o ocolea de când ieșise de sub tipar, cu toate că o citise de două ori. O văzuse seara trecută, la familia Cunnery. Fusese scoasă la iveală; fusese scrisă pe ea o dedicație. Au urmat conversații și s-au petrecut lucruri a căror amintire amenința să-l bântuie. S-a întors cu spatele la librărie și a pornit către poarta de plecare cu mâinile goale, rănit și însetat de șampanie.

A străbătut culoarul, prin mirosul electric al avionului și gemetele generatorului. Pentru o clipă a fost și el o parte din târșâirea obosită a picioarelor din ușa avionului, o procesiune stăvilită ferm de dinții rânjiți ai echipajului, până ce au descoperit că el este unul dintre privilegiați și l-au îndrumat spre stânga, în cabina de clasa întâi. Pasagerii care urcaseră deja acolo se lăfăiau în fotolii umflate, se cufundau în faldurile împletite din piele de vacă vopsită, ca niște regi copii. Și-a găsit locul, la fereastră. În fotoliul alăturat, cel dinspre culoar, ședea o femeie înaltă, masivă, între douăzeci și treizeci de ani, care purta un colier de perle și un costum scump de culoarea și textura petalelor de nufăr alb. Aici, în botul avionului 747, era atât de mult loc, încât ea n-a trebuit nici măcar să-și tragă picioarele, ca să nu mai vorbim să se ridice de pe fotoliu, când a trecut spre locul său. A ridicat privirea din cartea pe care o citea. Se vedea că e chinezoaică sau japoneză. Ea i-a zâmbit și și-

au spus unul altuia „Bună ziua”. Kellas și-a prins centura. Și-a făcut de lucru cu închizătoarea, și-a ros unghiile și a transpirat. Nu se temea să zboare. Pământul era ceea ce îl îmbolnăvea. Cu cât stătea mai mult avionul la poartă, cu cât erau mai multe ritualuri, prosoapele fierbinți – de ce își ștergeau oamenii fețele cu ele? aveau fețele murdare? –, cu cât dura mai mult pălăvrăgeala calmă a pilotului, cu atât mai improbabil părea ca acest crucifix greoi de metal cu coaja subțire, îndesat cu călători, să-l poată duce în zbor de pe insulă și peste ocean și departe de rușinea care dospea în el. Ca pe niște mătănii prefirate între degete, simțea și număra lucrurile pe care le rostise și le făcuse la familia Cunnery. Încă mai era cu putință ca – dacă se află la bord un domn Kellas, să aibă amabilitatea să ne spună. Simțea deja răceala cătușelor pe pielea încheieturilor și greutatea lor. S-a uitat peste umăr. Erau pe culoar pași grăbiți, aproape fugind, și țesătură întunecată la culoare. Era unul dintre însoțitorii de bord. S-a uitat la Kellas, și-a dus mâna la gură, și-a îndoit genunchii, a întins mâna și l-a atins pe umăr:

— V-am speriat? O, îmi pare nespus de rău. Sunt așa de grăbit azi! Totul e în ordine?

— E în ordine, n-am nimic, a zis Kellas, simțind că a dezvăluit ceva despre sine.

Se gândea la așezarea celor opt musafiri în jurul mesei de la familia Cunnery. Cunnery în stânga lui. Sophie M’Gurgan în dreapta sa. Lucy Flagg vizavi, Pat M’Gurgan alături de ea, Joe Betchcott, cu puloverul prea strâmt, și Margot și Melissa în capătul celălalt. Mintea noastră este un lucru greu de manipulat: are multe procese automate. Voia să pună un semn la întrebarea despre Afganistan la care a dat un răspuns atât de limpede.

Prefera să rețină asta ca punctul de plecare al acestei poveri a vinovăției prăvălite peste el, care îi apăsa greu stomacul. I-ar fi plăcut să păstreze celelalte amănunte în altă categorie de lucruri

amintite, dincolo de un șanț. Însă mintea este democratică, un sintetizator. A făcut legătura. De exemplu, și-a amintit că Sophie îl urmărea cu privirea când și-a coborât ochii în decolteul lui Lucy, adânc și tineresc, în despărțitura dezgolită de pe pieptul rochiei scurte. Că toată lumea, nu numai Lucy, l-a auzit spunându-i că arată sexy. Că l-a numit pe Joe Betchcott „labagiu fascist împuțit" mult înainte să fie pusă întrebarea despre război, când nu dăduse pe gât decât un pahar. Cel mai greu de înghițit era faptul că nu fusese beat deloc. Avea nevoie de băutură acum, ca să înăbușe inerția minții organizatoare. Avea nevoie să fie controlat. Avea nevoie să se lepede de gândul că răspunsul său la întrebarea despre război avea de-a face cu faptul că a intrat în sufragerie și a văzut acolo numeroasele tacâmuri strălucitoare, tot soiul de furculițe, și că a luat una în mână și a pus-o jos și i-a zis lui Cunnery ce surprinzător că nu-s și cleștișori de argint pentru melci într-un fel care suna sarcastic, pizmaș și viclean. Putea oare să i-o ia în nume de rău unicului fiu al familiei Cunnery că scosese pentru oaspeții de la cină argintăria părinților lui răposați? Era vorba despre faptul că, fiind un socialist declarat, ar fi fost de așteptat să vândă argintăria și să doneze banii cauzei? Poate că da. Și totuși, câtă vreme Cunnery mai avea tacâmurile, Kellas ar fi fost și mai ofensat dacă pe masă ar fi fost puse cuțite și furculițe din inox. Sufletul lui Kellas nu fusese zgândărit în același fel la alte ospețe. Când Rab Balgillo dăduse petrecerea de nuntă la ferma socrului lui din Orkney, cu câțiva ani înainte, fusese un spectacol grandios, și chestia asta nu i se păruse altcumva decât generoasă. Balgillo cheltuise, și familia lui cheltuise, și familia miresei cheltuise; toată lumea cheltuise, inclusiv Kellas, și tot acel weekend lung de la Orkney nu fusese altceva decât bucurie. Pe vremea aceea soții M'Gurgan erau înglodați până peste cap în datorii, și Kellas câștiga bani buni ca

jurnalist independent. Se chinuise zile întregi să-i convingă pe Pat și Sophie să ia de la el bani ca să-și acopere cheltuielile călătoriei, și apoi să promită că nu vor încerca niciodată să i-i înapoieze ori să mai pomenească de ei. Zilele de petrecere au curs către ei, aducându-i la un loc; Kellas și Katerina au zburat de la Praga la Edinburgh, au închiriat o mașină și au mers la Duncairn, la părinții lui Kellas. Li s-au alăturat Pat și Sophie și au mers împreună la Thurso, de unde au luat feribotul până la Stromness.

În nord era miezul verii și soarele nu apunea de-a binelea. Petreceau nopțile scăldați în roșu și auriu. Deși Katerina era, într-un fel, cea mai frumoasă persoană dintre nuntași, asta nu mai conta în lumina serii; în acea strălucire toate siluetele omenești și tipurile de piele păreau să împlinească o intenție esențială. Pat, Sophie, Kellas, Katerina, Rab, mireasa lui, Leslie, și actrița Hepzibah Cooper stăteau culcați în iarba înaltă, printre pietre, ascultând gâzele, gâdilându-se unul pe altul cu fire de rogoz și vorbind vrute și nevrute despre univers și insule. Când sufla peste ei, vântul era cald și aducea miros de turbă și de apă sărată. Kellas și-a petrecut o grămadă de timp privind lănțișorul fin de aur de pe ceafa Katerinei, în vreme ce Hepzibah zicea că pietrele s-au afundat în pământ trei metri, și cineva a întrebat-o de unde știe, și ea a răspuns că Rab i-a spus, iar Rab a zis că nu. Vocile și râsetele ajungeau la Kellas printre capetele unduitoare ale ierburilor, și asculta, așteptând următoarea pală de vânt care să miște părul Katerinei și ea să și-l așeze la loc.

Petrecerea se ținea înăuntrul și în jurul unui hambar împodobit cu fânul adevărat al socrului fermier și cu poneii socrului, înșeuați și încăpăstruiți, ca să-i poată încăleca oaspeții. Invitaților li se spusese să se îmbrace în stil western. Kellas și Katerina purtau jeanși și cămăși în carouri, cu pălării de cowboy și stele de șerif

luate de la un magazin de jucării din Kirkwall. Sophie își găsise niște cizme cusute de mână, cămașă brodată, cravată-șiret și pălărie Stetson; Pat strălucea în chip de Pancho Villa, încins cu cartușiere și cu sombrero și cu o mustață falsă de-o șchioapă. Formația a cântat până la două noaptea și Katerina a dansat cu un invitat travestit în cactus. Nu i se vedea decât fața, costumul era complet rigid, și la jumătatea dansului Gay Gordons s-a prăbușit și s-a rostogolit pe dușumea, dând din picioare ca un gândac răsturnat pe spate.

Pe la patru dimineața soarele se înălțase binișor, și Kellas, Katerina, M'Gurgan, Sophie, Hepzibah, Rab și Leslie ședeau pe podeaua odăii din față din casa lui Leslie. Cineva l-a întrebat pe M'Gurgan cum arată casa părinților lui Kellas, și M'Gurgan a întrebat dacă auziseră povestea cu mâța. În vreme ce zicea asta îi mijise zâmbetul îmbietor al povestitorului și, când i-a spus lui Kellas: „Zi tu povestea", Kellas a zis: „Ba nu, zi-o tu".

— Ne întorseserăm de la cârciumă, a zis M'Gurgan, și ședeam în bucătărie. Toate femeile urcaseră deja la etaj, și iată că apare tatăl lui Adam, gata de culcare, ceea ce e o întreagă istorie. Își petrece vreo oră patrulând prin casă ca să se asigure că toate luminile sunt stinse, ușile încuiate de două ori, încălzirea e dată pe „tropical". Laserele sunt declanșate. Știți voi, țepușe care ies din perete ca să-i tragă în țeapă pe nepoftiți. Prin urmare, și-a făcut rondul și stă acolo, într-un halat albanez și cu tichie cu ciucuri din Uzbekistan, pe care le poartă doar când e acolo Adam, că asta i-a adus lui Adam plocon când s-a întors dintr-una din misiunile prin locuri de tot rahatul. Și tatăl lui Adam ne zice: „Vă rog mult, atunci când se întoarce pisica, să n-o mai lăsați să iasă". Și ne arată cum să blocăm ușița mâței, după care o șterge la culcare. Sarcina încredințată părea destul de simplă, și ne vedem de tăifăsuială. Vreo două păhărуțe de whisky. După o vreme se aude dinspre

ușa din spate sunetul ăla. Acuma, am mai auzit eu mâțe intrând pe ușițele lor. Am experiență, și știu că-s făpturi foarte suple. N-are importanță cât de mari par; alunecă prin deschizătura aia mititică doar cu un „clap-tac” slab, și iacătă-le înăuntru. Dar sunetul ăsta era altfel. Nu era „clap-tac”. Auzim „clap” și așteptăm… dar nu-i niciun „tac”. Așa că ne ducem să aruncăm o privire. Mâța-i gigantică! E cât o oaie. Și-i înțepenită în ușiță, cu capul și labele din față înăuntru, în vreme ce labele din spate și fundul îi atârnă afară. Arată ca un leu care a vrut să sară printr-un cerc pentru căței. Iar eu îl întreb pe Adam ce mama naibii îi cu Gargantua ăsta, iar Adam zice că părinții au de curând animalul, e prima oară că-l vede. Așa că deschidem ușa, iar mâța se mișcă odată cu ea, iac-așa. Apoi Adam se duce afară, și închidem ușa, și el pune mâinile pe fundul mâței și împinge, iar eu prind labele din față și mă apuc să trag de ele. Și Adam îi tot dă cu „Nu cumva s-o vatămi!”, fără eu mă străduiesc să trag ușurel, și mâța se uită la mine foarte liniștită și își înfige ghearele în mâinile mele. Adânc. Sar cât colo și-mi pocnesc capul de ceva și încep să înjur mâța, și Adam face: „Mai încet, tata se trezește ușor”. Încerc să opresc sângele din răni și apoi văd că mâța nu arată bine deloc. Scoate niște gâfâieli ușoare, ca doi șoricei de câmp care și-o trag. Presupun, între timp, Adam începe să se agite de-a binelea, și-mi vine o idee: să luăm niște unt și să ungem mâța. Adam începe să cotrobăie peste tot, și nu găsește decât o sticlă de ulei de măsline extravirgin. Și atunci îmi dau seama ce stil de viață are el, pentru că se apucă să picure pe mâță ulei de măsline. Știți voi – de parc-ar fi o salată de rucola. Mă aștept să înceapă să radă parmezan. Așa că masez cu ulei blana mâței și ne reluăm pozițiile, el împinge, eu trag, mâța zbiară de zici c-o jupoaie cineva și țâșnește ca un dop din ușiță în bucătărie. Ne trezim cu tatăl lui Adam dând năvală în bucătărie, în veșmintele de

noapte arăbești, strigând la noi că de ce facem așa tărăboi. Îi explicăm că mâța a rămas înțepenită în ușiță. Tatăl lui Adam se uită în jos la mâța aia mutantă cât toate zilele care gâfâia pe podea, cu ghearele acoperite de sângele meu și cu burdihanul mânjit cu ulei de măsline extravirgin, ca o gustare avangardistă din nordul Londrei, și face: „N-am văzut în viața mea animalul ăsta!”

În avion, Kellas s-a pomenit că râde în hohote. M’Gurgan încă mai purta mustața falsă pe când povestea. Râsul lui Kellas a fost străbătut de o străfulgerare de gheață, și a simțit cum mușchii din jurul gurii i se pleoștesc și i se închid buzele. După cele petrecute, după ceea ce făcuse el, nu mai părea cu putință să se afle vreodată în aceeași încăpere cu familia M’Gurgan.

Boeingul a ieșit cu spatele din locul de staționare. De unde ședea Kellas, atât de aproape de botul avionului, vaierul motoarelor turate de echipaj părea foarte departe. După ce avionul a fost răsucit și a început să se miște prin propriile puteri Kellas a simțit că rușinea din el începe să se topească. S-au alăturat șirului de avioane care așteptau să intre pe pista de decolare. Cozile înalte se mișcau unele pe lângă altele ca niște pânze traversând un port, iar șirurile înguste de hublouri din cabine se întunecau și licăreau în soare ca încruntarea făpturilor alergătoare înainte de a țâșni de pe loc. Când Boeingul în care era Kellas s-a balansat în reperele busolei de la capul pistei de decolare, iar sunetul brusc al năvalei kerosenului în motoarele de mărimea unor furnale a ajuns la urechea lui de departe, înfundat, din rușinea pentru ceea ce făcuse aproape că nu mai rămăsese niciun strop. Când avionul a accelerat, și el a fost împins în spătarul fotoliului, și carcasa lui 747 s-a scuturat un pic, iar paharele de pe masa cu rotile au clănțănit ca niște dinți de cristal, rușinea a pierit, iar când avionul s-a despărțit de pământ chipurile și vocile din seara trecută, de la Camden, au rămas

acolo. Bătrâna insulă îl lepădase în îndurarea aerului așa cum un copac chircit leapădă o fărâmă de floare și, cu toate că era în ghearele destinului în aceeași măsură ca oricine altcineva, destinul său avea un vector și o viteză care îl duceau departe de mărturia celor săvârșite.

Avionul se înclina pe o aripă în timp ce urca. Kellas s-a uitat pe hublou înapoi spre aripi. Îi plăcea să le vadă cum se îndoaie, cum vârfurile lor flutură un pic în vreme ce se trudesc să răsucească prin aerul gros avionul cel mare și urât, și cum de pe muchia din față țâșnesc aburi ca un fum. Cerul era plin, le-a spus pilotul, și o vreme vor rămâne jos peste coasta de vest a Angliei, înainte să urce la înălțimea rece a traseului transatlantic.

Pe pământul de dedesubt se zăreau șaluri de chiciură pe ridicături, iar prin locurile umbrite erau dâre de zăpadă care nu se topiseră de săptămâna trecută. Marea Britanie avea un fond de verdeață chiar și în toiul iernii. Depărtarea dădea un aer de mister locului, oricărui loc. De acolo nu-ți dădeai seama că e o insulă; arăta amplă, o măreție zburlită, cețoasă. Unul dintre lucrurile care se petreceau la înălțimea de trei mii de metri era că oamenii existau pe pământ doar dacă ți-i închipuiai. Kellas putea distinge acel Braille pe jumătate lizibil al satelor și fermelor de jos, dar nu-și putea închipui oamenii din ele. De la această înălțime era mai ușor să-l plasezi pe regele Arthur în ceața care lipăia mlaștinile galeze, și pe Titania și Oberon hălăduind prin crângurile pufoase decât să populezi orașele cu milioanele de oameni adevărați, unul câte unul. Cel mai bun lucru la care te-ai putea aștepta de la un străin care ar privi în jos, american, arab ori african care n-a mai fost pe insulă, era să o considere mai mult decât o pistă de aterizare; mai mult decât sala de așteptare în care Elvis se întâlnește cu Tintin când fiecare dintre ei e pe drum spre alt loc. Să construiască un facsimil decent al vieții de jos, din iarbă, cărămizi și piatră

cenușie, să perceapă fibra omenească care alcătuiește țesătura priveliștii. Altfel, ce ar putea să vadă ochiul când privește de la așa înălțime în jos spre un ținut străin, în afară de istorie în loc de ieri, de profeție în loc de mâine și de un astăzi care nu este nici priveliște, nici țintă?

Cam de la această înălțime piloții avioanelor F-18 priveau câmpia Shomali, între Kabul și Jabal os Saraj, la gura văii Panjshir. Trei mii de metri era înălțimea maximă la care se putea ridica un Stinger ca să-i doboare, și niciunul nu fusese doborât. Piloții își părăseau cabinele cu aer condiționat ale avioanelor de pasageri, zburau peste Pakistan până în Afganistan și tatuau pământul cu bombe, după care zburau înapoi acasă ca să ia masa și să facă un duș. Încă mai făceau asta. Lovirea era și ea un soi de atingere. Însă dacă lovirea e singurul soi de atingere pe care o faci, îl vatămi pe cel atins atât de tare, încât atunci când vrei să-l strângi în brațe se ferește de tine.

Piloții vedeau de la distanță ceea ce făceau. Nu puteau ateriza, întotdeauna era distanța. America întindea mâna de la mii de kilometri și întotdeauna atingerea se oprea mai devreme cu trei kilometri. Arunca bombele și se retrăgea iar. Nu era în întregime o chestiune legată de pedepsire, oricât de aprigă era atunci flacăra răzbunării. Era curiozitate în acea întindere a mâinii, și un fel de părere de rău. În orice act de vătămare stăruia fantoma intimității. La fel cu cei nouăsprezece martiri a căror sinucidere îi convocase în Afganistan, piloții americani arătau că puterea pe care o reprezintă este mare și cauza lor este irezistibilă. Nu se temeau să ucidă ori să moară. Și totuși, nu se află împlinire în distrugere fără un moment de înțelegere, o clipă în care tot ceea ce își închipuise aruncătorul bombelor despre cei bombardați, tot disprețul și sfidarea lui față de victimele închipuite convergeau cu sărutul morții pe care acestea erau silite să-l primească. Când aruncătorul bombelor

pricepea pe cine ucide, iar cei bombardați pricepeau de cine sunt uciși, și se contopeau. În Afganistan, Kellas s-a întrebat când s-a produs această clipă de uniune și apogeu. Atunci când teroriștii au văzut cum sticla turnurilor umple hublourile cabinei, iar cei din birouri au văzut o avântare a întunericului care înghite lumina? În clipa în care trupurile lor au fost vaporizate laolaltă într-o floare incandescentă de combustibil pentru avioane, și conștiința lor a mai zăbovit cât să priceapă? Atunci când talibanii au simțit gustul prafului învârtejit de bombele americane care cădeau în jurul lor, ori atunci când America și piloții Americii au văzut pe ecrane explozia acelor bombe?

Kellas a urmărit cu privirea avioanele care zburau în zigzag peste zidurile de lut, canalele de irigații și crângurile de duzi din partea de nord a câmpiei. O dată era gata să calce pe o mină, pentru că urmărea zvâcnirile ca de rechin ale avionului pe cerul albastru și nu s-a uitat pe unde merge. Sunetul motoarelor avionului F-18 acoperea strigătele colegilor, care îl avertizau că s-a abătut de la poteca marcată. Per total, avioanele F-18 dovedeau precizie, nu glumă. Ucideau și mutilau talibanii, ceea ce era rostul lor. Dar nu de puține ori o dădeau în bară.

Fusese o noapte în care au auzit că americanii au bombardat din greșeală un sat al Alianței. Reporterii și fotografii din Jabal erau plictisiți și iritați din pricină că războiul era peste tot și nicăieri, ca Dumnezeu; le spuneau șefilor lor că, deși cred în el, rareori îl aud, ca să nu mai vorbim de văzut, în afară de sunetul avioanelor și de trâmbele de fum din zare. Era spre sfârșitul lui octombrie. Așteptau cu toții un punct mort pe timpul sărbătorilor Ramadan, Hanukah și Crăciun, tocmai până la începutul noului an, al Calului. Zvonurile despre morții dintr-un sat aliat din apropiere și despre răniții duși la spitalul unei

societăți de caritate italiene din Panjshir le-au dat nădejdea unui articol.

Kellas a aruncat o privire semnului luminos al centurii de siguranță. Era tot aprins. Urcau din nou, peste Marea Irlandei. Dacă nu-și putea aminti fiecare cuvânt și expresie a lui Astrid, ce valoare avea acum această călătorie până în Virginia? I-a scris, dar ea nu i-a răspuns și nici nu l-a sunat. A trecut un an. Știa că vrea s-o vadă, însă ca să-și dea seama ce anume voia să vadă la ea nu putea decât să scormonească prin săptămânile petrecute în Afganistan și să facă lumină în talmeș-balmeșul stărilor ei de spirit. S-au culcat împreună și au ucis împreună și nu o cunoștea deloc.

În seara de după bombardament văzuse la ea bucuria bruscă a căpeteniei. Soiul de căpetenie care se ivea în răscoalele locale fără viitor ori în cetele de partizani, ori în jocurile complicate ale copiilor, rapidă, zeloasă și dreaptă. Șoferii jurnaliștilor se duseseră la culcare la ora aceea târzie, și Astrid a fost cea care a făcut rost de un microbuz Toyota care să-i ducă la spitalul din Panjshir înainte de miezul nopții. S-a răsucit către Kellas, care nu știa prea bine ce să facă, și a zis:

— Vii și tu?

Și-a înclinat capul, a înălțat sprâncenele și a zâmbit, iar Kellas a dat din cap că da. Își amintea cu ce era îmbrăcată: puloverul de lână roșie cu tivul un pic scămoșat, eșarfa neagră și hanoracul negru prea mare și blugi, și ghete negre din piele întoarsă, cu vârful aproape ascuțit. Când nu se cuvenea să fie cu capul descoperit își punea eșarfa, ori își înghesuia părul sub un *pakul.* Îi aluneca afară.

Kellas și Astrid ședeau în spatele microbuzului. În fața lor, doi fotografi vorbeau în franceză. Luna era destul de strălucitoare ca siluetele munților să fie desenate limpede pe cer. Nu existau lumini artificiale pe câmpie ori pe străzile orașului. Casele de lut reflectau lumina lunii. Pereții lor păreau să

emane o ușoară fosforescență, ca și cum ar fi fost făcuți din materie lunară, și ferestrele lor fără sticlă erau întunecate ca niște guri pe peșteră. Toyota huruia pe lângă casele acelea fără electricitate, ca ochii unui ateu care răsfoiește Coranul.

— Ziarul meu nu-mi oferă spațiu să scriu despre ce e frumos pe aici, a zis Kellas.

— Oamenilor care îl citesc nu le-ar plăcea, a zis Astrid. Li s-ar părea că sunt păcătoși dacă ar căuta adevărul despre război într-unul dintre articolele tale și ar constata că ai strecurat în el niște frumusețe.

— Ar trebui să știe că războiul nu-i ceva care mustește din pământ în țara asta. Nu mai mult decât în țara noastră.

Cele patru șanțuri s-au ivit pe fruntea lui Astrid, în vreme ce chibzuia fiecare cuvânt pe care îl rostea.

— Poți scrie poezie în altă zi, a zis, aplecându-se înainte, așa încât vorbea în scaunul din fața ei.

S-a răsucit și l-a privit în ochi.

— Poți avea frumusețea, dar ăsta e premiul tău, Adam Kellas, e ceea ce vezi *tu.* Ziarului tău îi trebuie ceea ce văd afganii. Nu știu dacă asta le pare lor atât de frumos. Arată doar a sărăcie.

— N-am vrut să vin aici, a zis Kellas.

— De ce ai făcut-o?

— Din obișnuință.

Astrid a zâmbit. Fruntea i s-a netezit. Kellas se întreba dacă nu cumva îl dibuise. Ea a întrebat:

— Ce te face să crezi că ar trebui să sfărâmi obișnuința?

— O țară își trimite călătorii peste hotare la fel ca vorbele spuse de o persoană alteia, a zis Kellas. Așa cum vorbesc eu cu tine. Țara își vede călătorii plecând și eu aud vorbele care pleacă din gura mea și pătrund în tine. Însă țara nu vede ce se întâmplă cu călătorul atunci când ajunge în acel loc străin, și eu nu pot ști cum interpretezi vorbele pe care le spun.

— Îți spun, dacă vrei, a zis Astrid, zâmbind și ciupindu-și urechea.

— N-o să știu niciodată ce s-a petrecut cu cuvintele, a zis Kellas. Și călătorul nu se întoarce niciodată. Devine alt om, care aparține un pic locului în care călătorește. Aparține din ce în ce mai mult acelui loc cu fiecare zi în care stă acolo. Și asta, apartenența, este tocmai partea pe care nu știu niciodată cum s-o transmit celor de acasă. Poate e din pricină că n-o pricep eu cum trebuie. Poate e din pricină că ei nu vor să știe.

— Vrei prea mult, a zis Astrid. Până și cel mai grozav dintre noi e doar un mesager mărunt, cu un mesaj scurt și liniștit. Unul dintre noi nu poate face o țară s-o înțeleagă pe alta. E nevoie de întregul cor și de un milion de mesaje ca să faci doar o mică legătură.

— Ce vezi când te uiți pe geamul ăla? a zis Kellas.

— O, întunericul e altă țară, a zis Astrid. Noaptea e altă lume. Nu atât ascunzătoare de taine, cât făcătoare de mistere. Nu mă pot împiedica să nu cred că există acolo lucruri care nu există la lumina zilei. Poți întotdeauna să-ți găsești ceva de vânat când iese luna.

— Așadar, ești aici pentru tine.

— O să scriu ce o să scriu. Trimit acasă mesajele. Dar asta-i datoria. Nu-i răsplata. Îmi închipui că și tu ai fi mult mai fericit dacă n-ai amesteca datoria cu răsplata.

S-a oprit, și-a aplecat capul în față și a pigulit un fir destrămat de pe genunchiul blugilor.

— Când eram adolescentă aveam un fix cu Artemis, zeița vânătorii. Aveam o carte ilustrată cu povești despre zeii din vechime. Era acolo o pagină la care mă tot uitam, cu Artemis care alerga prin pădure noaptea și avea într-o mână arcul, iar pe cealaltă o întindea către mine, fata care se uita la poză. Punctul de vedere al cerbului. Dar nu mă simțeam ca un cerb. Aveam senzația că Artemis

mă vâna pentru că voia să fie cu mine, iar eu voiam să fiu cu ea, dar voiam ca mai întâi să mă vâneze.

I-a spus lui Kellas despre locul unde trăia, pe insula Chincoteague, aflată sub vârful sudic al Peninsulei Delmarva, aparținând Virginiei. Mama ei, care fusese profesoară de istorie, se azvârlise în moarte de pe acoperișul liceului pe când lucra în Washington, DC, imediat după ce dăduse clasei a opta ca temă o lucrare despre cucerirea Vestului american. După aceea, în mai multe rânduri, directorul a spus familiei că era sigur că natura temei n-avea nimic de-a face cu intențiile sinucigașe ale mamei. Cunoscându-și mama, din care în fiecare seară și în fiecare toamnă se scurgeau speranța și pacea cu precizia mareelor, Astrid bănuia că acest lucru este, probabil, adevărat, însă o râcâia faptul că directorul nu spusese asta pentru că încerca să protejeze familia, ci pentru că încerca să protejeze Istoria. Au plecat din Washington. Fratele lui Astrid, Tom, s-a mutat la Seattle, iar Astrid s-a mutat împreună cu tatăl lor, care se retrăsese din viața universitară, într-o casă din pădurile de pini ale peninsulei. Locuiau și acum împreună și făcea glume despre faptul că e „fata Iu tata”, însă nu stătea prea mult pe acolo. După liceu, școala de film, câțiva ani ca manager al unei formații muzicale, câțiva ani în care făcuse filme de scurt metraj și câțiva ani în care condusese o galerie de artă, se dusese în Iugoslavia și Rwanda și își făcuse un nume în jurnalismul de revistă.

I-a spus lui Kellas cum o dată, într-o noapte de aprilie, când nu putea să doarmă fiindcă avea guturai, s-a dus la bucătărie și s-a uitat la grădina luminată de lună, unde a văzut o căprioară care rupea frunzele fragede ale unui păr. S-a uitat o vreme în liniște la acea făptură, dar în noaptea caldă de primăvară a simțit brusc o nevoie aprigă, în vreme ce luna plină bătea pe gâtul alb al

căprioarei. S-a gândit la pușcă, dar ar fi putut să scoale vecinii și, oricum, trecuse de mult sezonul de vânătoare, și împușcase deja numărul de animale la care avea dreptul. Cu obrajii în flăcări și inima bătând să-i sară din piept, s-a dus în odaia ei, s-a îmbrăcat și s-a întors în bucătărie. Căprioara era tot acolo. A ieșit din casă pe partea cealaltă și a pornit în jurul clădirii cât de încet putea. Când abia trecuse de primul colț a auzit cum se scutură crengile părului în vreme ce căprioara trăgea de frunze cu buzele și dinții. Sunetul a încetat. Astrid a bănuit că animalul o mirosise. A răsuflat de câteva ori adânc, apoi a alergat, la timp ca să vadă fundul alb al căprioarei și copitele ei agere cum saltă vioaie prin tufele din fundul grădinii. Astrid a urmărit-o, s-a împiedicat de o rădăcină și a căzut pe acele de pin. A auzit căprioara cum gonește printre copaci în fața ei, deja la câteva sute de metri.

— Îmi amintesc mirosul rășinii de pe ace, a zis Astrid. Simțeam toate mirosurile. Mi se părea că simt chiar și mirosul căprioarei, căldura și izul de mosc. O clipă am fost o femeie sălbatică. Nu știu ce aș fi făcut dacă aș fi prins-o. Îi sfârtecam beregata cu dinții?

A râs.

— Mă bucur că n-am fost în stare de asta. Ar fi putut să aibă în burtă un pui. Voiam să pun mâna pe ea, dar nu voiam s-o sperii.

Microbuzul sălta și se zgâlțâia pe drumul rău din susul văii, uneori un spațiu strâmt, doar peretele de stâncă și râul, alteori deschizându-se către pajiști verzi, livezi și câmpuri pe care în timpul zilei țăranii cârmeau pluguri grosolane în urma boilor, la fel ca țăranii medievali din Europa într-o *Carte a Orelor*. Unele dintre hopuri erau urmele tancurilor sovietice distruse de Massoud cu douăzeci de ani înainte și digerate treptat de textura drumului. În râu erau păstrăvi. De pe geamul Toyotei Kellas vedea scânteieri de argint

acolo unde luna lumina apele care curgeau iute. A întors capul. Astrid se uita la el.

— Am văzut afgani pescuind aici, a zis ea.

— E un loc mai sus pe vale, a zis Kellas. Vând pește prăjit și cartofi.

— Pește cu cartofi prăjiți, a zis Astrid.

S-a aplecat către Kellas și a coborât vocea:

— Mă întreb dac-or fi acum pe afară afgani, aici în vale, trăgându-și-o. Ce crezi?

— Ar putea fi, știu eu, printre duzi. Cu frunzele și întunericul care îi ascund și râul care acoperă zgomotul.

— Casele sunt ticsite, și mai sunt și toate restricțiile, a zis Astrid.

— Dacă poți fi omorât pentru că o faci și nu ești prins, trebuie că totul e mai intens.

— Trebuie să-ți alegi momentul, să-ți alegi locul și să plănuiești, a zis Astrid. Bănuiesc că toți îndrăgostiții sunt pe aici ca niște partizani.

— Unii dintre îndrăgostiți sunt căsătoriți unul cu altul, a zis Kellas.

— Asta-i adevărat, a zis Astrid. Dar mă gândeam la cei care nu sunt și nu pot să fie.

— L-am întrebat pe Mohamed despre asta, a zis Kellas. S-a sfiit și s-a pus pe chicotit. Un bărbat european n-are cum să știe. Te întâmpină la capătul satului lor și n-ai de unde să știi ce se petrece înăuntru. Poate că tu ai avea cum să afli. Pune-ți văl și intră în casele lor.

A pus mâna pe mâna lui Astrid, care și-o ținea în poală, ca să nu poată fi văzut, și ea i-a strâns-o. S-a uitat spre ea, și abia o deslușea în întuneric. Putea să-i vadă ochii doar când îi mișca.

Unul dintre fotografii francezi s-a răsucit pe scaun. Îl chema Louis-Bernard. Își lăsa barbă pentru prima dată în viață, și aceasta creștea în unele locuri, iar în altele nu. Astrid și Kellas și-au descleștat mâinile.

— De-aia ajung musulmanii să fie așa de furioși, a zis Louis Bernard. N-au niciun loc în

care să se masturbeze în tihnă.

Celălalt fotograf, Zac, s-a întors și a zis:

— A crescut la un internat iezuit, așa că știe ce vorbește.

La spital, care era luminat de un generator și avea numele fundației de caritate scris pe zid cu litere de un metru și jumătate, au fost alungați, cu toate că s-au ținut ca scaiul cu întrebările. Femeia care conducea așezământul, o englezoaică, și-a ieșit din fire, iar jurnaliștii au făcut călătoria de o oră înapoi la jabal cu buzele umflate. Kellas și Astrid s-au dus singuri la culcușurile lor. Dimineața Kellas s-a dus să vadă ce s-a întâmplat în satul bombardat.

Locul în care căzuse bomba era pe câmpie, între Jabal și aeroportul Bagram. Era la câțiva kilometri de cele mai apropiate poziții talibane, printre loturi de câmp mănos împărțite minuțios care erau, la rândul lor, împărțite de helești cu rațe, canale de irigație, crânguri de plopi și sălcii și diguri înguste de lut. Casele erau mari, spațioase și solide, însă umile printre copaci, cu urmele lăsate de deteriorarea rapidă a cărămizilor de lut nears.

Jurnaliștii din Jabal au fost siliți să-și parcheze mașinile la un kilometru de locul în care căzuse bomba și să o ia pe jos în zigzag printre canale, cu interpreții care se tot opreau ca să întrebe cum să ajungă. Șirurile de mașini parcate prost și înghesuite unele în altele acolo unde se sfârșea drumul l-au dus pe Kellas cu gândul mai degrabă la o nuntă sătească decât la o înmormântare. În vreme ce Kellas și Mohamed mergeau printre copaci îi vedeau pe ceilalți jurnaliști în fața și în spatele lor, scurgându-se către sat de-a lungul unor diguri paralele, încărcați cu carnete și aparate de fotografiat și genți, ca niște invitați care aduc daruri. Cerul era de același albastru aspru și limpede ca în fiecare dimineață, și era ora cea mai plăcută, când răcoarea nopții a dispărut, iar soarele de amiază încă n-a început să pârjolească. Sunetul

apei curgând dintr-un canal în altul și atingerea pe umăr a crengilor de salcie i-au alungat lui Kellas senzația trecutului și viitorului, și s-a simțit împăcat. Coroane de frunze de dud de un galben intens, crude și minunate ca victoria, mușcau din cer.

Un afgan desculț în veșminte cenușii jegoase și tichie aurie stătea pe vine în murdăria din fața casei bombardate. Era casa lui. Explozia îi omorâse nevasta în vreme ce cosea haine pentru o nuntă și îi rănise cei doi copii, mama și fratele. Stătea pe vine lângă dărâmături, cu mâinile lungi pătate de lut roșu odihnindu-i-se pe genunchi, și reporterii s-au dus să-i pună întrebări. Le-a răspuns, chiar dacă nu putea să se uite în ochii lor. Ore întregi a avut parte de un mic grup, cu componență schimbătoare, de oameni în haine occidentale care stăteau stângaci în picioare în fața lui și îl fotografiau, îi notau vorbele și îl filmau. I se punea aceeași serie de întrebări, iar afganul, pe nume Jalaluddin, răspundea, iar când grupul de jurnaliști ajungea la jumătatea interviului venea alt grup și îl punea să o ia de la început.

Cei mai mulți dintre reporteri, printre care și Kellas, l-au întrebat ce simte față de americani. Poate că avea să spună ceva neașteptat. Să vină cu teoria că au făcut-o dinadins, ori să dea din umeri și să-și scarpine nasul și să zică: „E mai bine să fie învinși talibanii decât să trăiască nevastă-mea și copiii mei să fie nevătămați. Îmi pare rău pentru familia mea, dar ăsta-i războiul. Totul e spre un bine mai înalt, la urma urmei”. Însă Jalaluddin n-a venit cu nimic neașteptat. Kellas ar fi putut scrie că afganii joacă de minune rolul demnității calme, dar n-ar fi fost adevărat. Nu îl jucau. Asta era acolo. Tot ce a spus Jalaluddin, după cum a tradus Mohamed, a fost: „Nevasta mea e moartă. Americanii mi-au distrus familia. Ce să fac? Ar trebui să bombardeze inamicul. Nu pe noi”.

Era plecat cu oile când a auzit explozia. S-a înapoiat în fugă și, împreună cu ceilalți săteni, s-a apucat să-și scoată familia din moloz, cu mâinile goale. Nu era nicio îndoială că era o bombă americană. Kellas mai zărea bucăți din ea, bucăți zimțate de oțel subțire vopsit în verde-închis, și eleroanele pivotante de la coadă, care se presupune că îi dau direcția. Erau scrise pe ea cu vopsea albă cifre. Îți dădeai seama că fusese un lucru îngrijit și bine făcut. Fragmentele erau încastrate în molozul produs de bombă. Din cauza naturii materialului, nu arăta a moloz ori a ruine. Arăta ca și cum pământul s-ar fi modelat de la sine în niște ridicături cu unele muchii drepte și ar fi râgâit în aer. Un tip de la BBC stătea la jumătatea mormanului de sfărâmături de lut, filmând. Kellas s-a cățărat până în locul în care una dintre odăile familiei stătea desfăcută către lume, tăiată în diagonală, pe jumătate neatinsă. Pereții dinăuntrul părții supraviețuitoare erau văruiți în alb. Un pat îngust, cu salteaua plină de gâlme, era așternut cu grijă, cu marginile cuverturii drepte și fără încrețituri. Un teanc de vase din plastic roz și verzi, folosite de multe ori, încă mai stătea pe un bufet. Micul ceas de pe perete, cu arătătoare în formă de săgeată, se oprise la patru și jumătate. Pe perete era fotografia unui tânăr îmbrăcat într-un tricou sportiv american, zâmbind larg, iar pe fundal erau clădiri moderne din Orientul Mijlociu. Kellas a aflat de la un vecin că în fotografie era un văr din Iran al nevestei ucise și de la Mark că vărul purta un tricou al echipei San Francisco 49. Și-a notat toate astea. Nevasta lui Jalaluddin fusese deja îngropată în cimitirul lărgit al satului, sub o moviliță de pământ joasă, dreptunghiulară. Sătenii târâseră deasupra crengi pline de spini, ca nu cumva treacă pe acolo vitele, ori câinii și șacalii să tragă afară cadavrul. La o jumătate de oră de la sosirea lui Kellas a început o slujbă pentru morți. Unul dintre vârstnici a ținut o predică. Stătea pur și

simplu în cercul format de săteni. Femeile din sat stăteau mai în spate, înghesuite una în alta, la umbra copacilor, iar străinii alcătuiau un cerc exterior neregulat, cei care scriau înclinându-se în față ca să audă ce spun translatorii, fotografii umblând de colo-colo în căutarea unor cadre bune. Cel care predica avea barbă albă, tichie de hagiu și un șirag de mătănii care se legăna din mâinile pe care și le ținea împreunate în fața pieptului. Vorbea cu ochii închiși. Hainele nu-i erau zdrențuite ori murdare, dar erau ieftine. Era mai bătrân decât mulți din adunare, dar nu era bătrân. Unii dintre bătrânii de acolo erau gârboviți și tremurau. Cu siguranță era predicatorul, cel care conducea rugăciunile, cel care cunoștea cel mai bine Cartea și textele cărturarilor care au supus-o la treisprezece secole și jumătate de exegeze. Era la fel cu ceilalți; asta era ceea ce îi dădea autoritate, nu învățătura lui. Deși era predicator, îi lipsea vanitatea. Stătea acolo, vorbind ca un om care nu crede că are ceva aparte, și faptul că era om de rând era ceea ce putea să dea vorbelor lui sunetul revelației, dacă vorbele erau destul de bune. Kellas se baza pe Mohamed să-i spună ce zice predicatorul. Lui Mohamed îi venea greu să facă asta. Nu se ridica la înălțimea traducerii simultane. Putea să redea doar câte o frază din două, ori frânturi de fraze. Era ca și cum ar fi răsfoit o carte cu predica transpusă în benzi desenate. Era mișcare și erau smucituri și acțiunea a devenit limpede în cincizeci de stop-cadre pâlpâitoare. Predicatorul a zis: „O femeie a fost ucisă. Voia niște lucruri de la viață, însă noi trebuie să ne gândim la Domnul și că suntem supuși vrerii Lui”. Mai încolo a zis:, Americanii vin aici, își aruncă bombele peste Afganistan și ucid oameni nevinovați. Nu iertăm asta. Și totuși, nu-i oare vina noastră? Noi i-am chemat aici. Nimic nu respiră fără Domnul. Domnul se folosește de America pentru a-i lovi pe aceia dintre noi care poartă vină

prin pedepsirea acelora dintre noi care n-au săvârșit niciun rău”. Sătenii stăteau și ascultau fără vorbe ori așteptări, după care s-au întors la muncă.

Kellas l-a întrebat pe un reporter pe care-l cunoștea de la Praga dacă a văzut-o pe Astrid.

— A fost aici mai devreme, a zis reporterul. A întrebat de tine. Voia să afle despre zilele tale rătăcitoare. Părea să fie dezamăgită când i-am spus că te-ai întors la Londra ca să te stabilești acolo.

— Dezamăgită, a repetat Kellas.

S-a uitat la Jalaluddin care pleca de la cimitir, cu umerii încovoiați și trupul zguduit de frisoane.

— M-am săturat, a zis reporterul. Am fost la prea multe înmormântări ale unor străini în locuri ca ăsta. Vreau subiecte care să-mi permită să ajung acasă la cină. Vreau subiecte care să-mi permită să port veste tricotate. Mi-e dor de copii.

L-au văzut pe Jalaluddin vorbind cu un grup de bărbați din sat, care i-au strâns mâna și au plecat. Jalaluddin a ridicat privirea spre ruinele casei sale, unde vecinii începeau să scoată din moloz cărămizile întregi. A urcat un pic pe morman, a dat deoparte încet, șovăielnic, câteva forme de lut, apoi s-a oprit, a lăsat din mâini lucrurile pe care le ținea și s-a așezat. Și-a înclinat un pic capul. Kellas a pornit spre el, urmat de Mohamed. L-a întrebat pe Mohamed dacă ar trebui să-i dea niște bani. Mohamed a zis că ar fi o faptă bună. Kellas a scos din buzunar un milion în banii locali, cea ce însemna vreo douăzeci și cinci de dolari, și i-a înmânat lui Mohamed ca să-i dea lui Jalaluddin. A dat mâna cu Jalaluddin și l-a pus pe Mohamed să-i spună că spera să aibă parte iar de o viață bună. Mohamed a zis ceva și i-a dat lui Jalaluddin banii, iar Jalaluddin i-a luat fără să se uite la bani ori la ei și a murmurat ceva.

— Zice, Domnul fie lăudat pentru bunătatea ta, a spus Mohamed.

— Chiar a zis „Domnul fie lăudat pentru bunătatea ta”? a întrebat Kellas, în vreme ce se

îndepărtau. Vorbea serios?

Avea mai puțină încredere în Mohamed atunci când traducea expresiile de politețe ale săracilor. Mohamed tindea să fie snob când era plictisit, ceea ce i se întâmpla adesea. Kellas bănuia că în concepția lui săracii nu-și pot permite să se lepede de banalitățile tipice, și dacă o făceau îi corecta traducând ceea ce ar fi trebuit să zică ei. Kellas și Mohamed se îndreptau către mașină. Kellas s-a uitat o dată înapoi și a văzut că Jalaluddin nu se clintise. Ședea acolo nemișcat, cu capul aplecat, privind în gol, cu banii în mână, în vreme ce vecinii lui aruncau cu energie exagerată cărămizile în grămada ivită.

Kellas s-a aplecat, a scos ghidul divertismentului propus de compania aviatică și a răsfoit secțiunea cu filmele. A luat un pahar de șampanie de pe tava oferită de stewardesă. *Sweet Home Alabama.* Avea recenzii bune, Reese Witherspoon dovedind un real talent pentru comedia romantică clasică. În noaptea aceea, după ce fusese în sat și-l întâlnise pe Jalaluddin, când își pierduse cumpătul cu băiatul-santinelă și îl îmbrâncise și zbierase la el că e scaunul lui, fir-ar să fie. Unul dintre acele momente de turbare care păreau să vină de nu se știe unde, de vreme ce Kellas avea parte de ele atât de rar. Încă mai auzea strigătul exact așa cum răsunase în întuneric, atât de tare încât i-a ajuns la urechi distorsionat, și și-a amintit senzația atunci când palma sa a atins pieptul cald și costeliv al băiatului. Dacă ar fi acceptat încercarea de a-i oferi consiliere psihologică făcută de *The Citizen*, rostită cu sfială de redactorul-șef, ca un tată care strecoară pe sub ușa fiului o broșură de consiliere în privința drogurilor, ar fi făcut ca totul să sune iscusit și plin de simpatie. Kellas cel sensibil și liberal se duce în satul în care executantul neglijent al războiului și-a înfăptuit mandatul fatal. Inima lui Kellas începe să sângereze. Conștiința sa se umflă până ce devine

enormă, răzbate în creier și-l preface într-un terci otrăvit. Am avut o cădere, doctore. Războiul e așa de crud, iar dovleacul meu e așa de fragil. Nu știu ce m-a apucat. M-am pierdut cu firea. Un doctor de trei parale dă din cap și pricepe. Un doctor deștept îi zice lui Kellas că minte. Cum se face, întreabă doctorul deștept, că nu te-ai pierdut cu firea când talibanii au tras trei rachete în piața din Charikar când erai acolo, și peste tot erau bucăți de trupuri? Dacă erai așa de căpiat în după-amiaza aceea, cum se face că ai avut destul tupeu ca să o minți pe Astrid despre câți bani i-ai dat lui Jalaluddin? Dacă erai așa de dărâmat de cruzimea războiului, cum se face c-ai șezut în seara aceea la biroul ăla șchiop și ai scris la romanul tău de rahat? Doctorul deștept vede înăuntrul lui Kellas. Doctorul deștept zice: Te cunosc. Știi că te cunosc. Nu te văd scos din minți de bombardament. Felul în care te-ai repezit la băiatul ăla afgan era altceva. Ca un bărbat cu mască și cască și ochelari de aviator care privește printr-un geam din plexiglas la ceva aflat foarte departe, pe care nu-l înțelege, și singura cale prin care încearcă să înțeleagă este să lovească acel ceva.

Kellas și-a terminat șampania. S-a uitat în jur după alt pahar. Femeia de alături se întorcea la locul ei după ce-și pusese un strat nou de ruj stacojiu, care contrasta ispititor cu pielea palidă și albul perfect al costumului ei. I-a zâmbit lui Kellas, s-a așezat și a luat în mână cartea.

— Nu vă mișcați, a zis Kellas.

— Poftim?

Femeia a zâmbit iar, cu un pic de crispare.

— Îmi amintesc, a zis Kellas cu băgare de seamă, că pe când eram copil mă jucam cu rujul mamei – nu vă mișcați! – nu dându-mă cu el, vreau să zic, ci tot făcându-l să iasă din tub și să intre la loc, arăta ca limba unui robot, și uneori se desprindeau din el fărâme. Sunt surprins acum, după treizeci de ani, că n-au izbutit să facă ruj din

care să nu se desprindă fărâme – stați așa, aproape am terminat – aveți o bucățică pe reverul jachetei. N-o măturați cu mâna! O să vă mânjiți.

— Pot să o iau cu unghia.

Avea accent american și trăsături chinezești.

— Nu. Știu un procedeu mai bun. Așa s-a inventat aspiratorul.

— Ați adus în avion un aspirator?

— Stați un pic.

Kellas a luat de pe măsuța lui un șervețel de hârtie, a desprins un strat din cele două, a expirat lung, până ce plămânii i s-au golit aproape de tot și și-a pus șervețelul peste gura puțin deschisă. A început să inspire ușor și și-a aplecat gura până la reverul femeii, pe care zăcea grăuntele stacojiu. Cu hârtia pâlpâind peste țesătura rigidă, a tras brusc aer în plămâni, s-a tras deoparte și cu mâna dreaptă a făcut ghemotoc hârtia. A desfăcut ghemotocul și a arătat firișorul de ruj. Femeia s-a uitat în jos, la rever. Nu era nicio urmă. A izbucnit în râs și a bătut din palme de câteva ori.

— Ei bine, chiar că vă mulțumesc, domnule, a zis. A fost de milioane. Întotdeauna vă acoperiți gura cu un șervețel când faceți asta?

Amândoi au râs și s-au îmbujorat.

— O fostă prietenă m-a învățat asta, a zis Kellas. Am mai făcut-o o dată, dar am mânjit totul într-un hal fără hal.

— Oricum, e un mod de a face cunoștință, nu?

O chema Elizabeth Chang. Era din Shanghai – „CNC”, a zis ea, „chinezoaică născută din chinezi” – și familia ei locuia în Boston, ea studia istoria artei la Oxford. A doua facultate. Mergea în vizită la o prietenă din New York. În bumbii de aur din ureche erau diamante. Era mare, nu grasă, ci înaltă și lată și puternică. Avea un râs profund, sincer, ca al unei bătrâne, care îl făcea pe Kellas să se simtă bine, și râdea ușor, la cea mai mică glumă.

— O, Dumnezeule mare, prietena mea e scriitoare! a zis Elizabeth după ce l-a întrebat cu ce

se ocupă și el i-a spus. Tocmai a semnat un ditamai contractul cu cei de la Karpaty Knox pentru primul ei roman.

— Ăștia sunt editorii mei din America, a zis Kellas. Semnez acolo în după-amiaza asta contractul pentru cartea mea.

Elizabeth l-a felicitat.

— Mulțumesc. Știți, Karpaty Knox și editorii mei britanici aparțin unei edituri franceze de tradiție, Editions Perombelon. Tipul care e șef, Didier, i-a făcut pe anglo-saxonii lui s-o cumpere. I-a plăcut intriga. M-a chemat la Paris să ne vedem. Cât valorează contractul prietenei dumneavoastră, dacă nu sunt indiscret?

— Un milion de dolari.

— O grămadă de bani, a zis Kellas, după o vreme. Câți ani are prietena?

Patricia Lee Heung, prietena, era de aceeași vârstă cu Elizabeth și, la fel ca ea, se născuse la Shanghai și emigrase în America împreună cu familia pe când era adolescentă. Romanul ei se numea *Vatră roșie, cocor alb*[21]. Era o saga a mai multe generații despre o tânără a cărei mamă moare la nașterea ei, este convinsă de iubitul ei comunist să-și asasineze tatăl american, e persecutată de Gărzile Roșii în timpul Revoluției Culturale, fuge în America, face avere ca fabricant de ustensile de gătit chinezești de lux, e curtată de un tânăr american chipeș care se însoară cu ea și îi ia prin înșelăciune toată averea, se întoarce în China, în care capitalismul devine legal și îl întâlnește pe fostul ei iubit comunist care acum e un miliardar în domeniul softurilor, rămas de curând văduv. El îi cere iertare și se căsătoresc, făcând o nuntă fastuoasă. Cartea se încheie cu un capitol în care copiii lor din căsătoriile anterioare termină studiile la Harvard ca șefi de promoție.

— Chestia cu soțul care te lasă fără avere e de tot rahatul, a zis Kellas.

— I-auzi la Musiu Călătoru' la clasa întâi! Nu vă place genul ăsta de carte, nu-i așa?

— E un gen de carte?

— Păi e, genul de carte în care oameni curajoși și chipeși trec peste obstacole, se îmbogățesc, se îndrăgostesc, se căsătoresc, au copii și trăiesc fericiți până la adânci bătrâneți. Asta-i genul de carte pe care vor s-o citească popoarele american și chinez.

— Asta înseamnă un miliard și jumătate de accesări pe Internet. E bine să-i avertizezi pe cei de meserie.

— Poate că ar trebui să o citească pe a dumneavoastră. Despre ce este vorba?

Devenise un pic agresivă, în numele prietenei. Era mândră de ea. Kellas a privit pe hublou. O câmpie neîntreruptă de nori lăptoși se întindea către orizont. Șampania se încălzise, însă el continua să soarbă din pahar.

— E un thriller.

— Aha.

— Se petrece în prezent. Este despre un război între Europa și America.

— Asta n-o să se întâmple niciodată!

Elizabeth arăta de parcă el ar fi rostit cine știe ce blasfemie. Expresia ei l-a făcut pe Kellas să-i placă de cartea sa mai mult decât oricând de când o terminase.

— Probabil că nu, a zis Kellas. E un roman. Este o ficțiune. La urma urmei, și America este o ficțiune. Este reală acum. Dar mai întâi a fost imaginată.

— Așadar, ce se petrece? Americanii se apucă să bombardeze Londra?

— Nu, a zis Kellas.

În gura ei, cuvintele aveau acea ciudată putere a posibilității reale combinate cu fantasticul – cea dintâi caracteristică a pornografiei –, iar asta îl făcuse să cocheteze cu ideea de la bun început.

— O unitate a armatei americane dă de bucluc atunci când intervine în Orientul Mijlociu și comite o atrocitate cumplită încercând să iasă cu fața curată. La înapoierea în America soldații fac o escală în Europa, și europenii hotărăsc că trebuie să încerce să-i aresteze și să-i judece. Guvernul american zice că trebuie să-i lase să plece.

Elizabeth a întrebat care este titlul. Când i-a spus, a râs.

— Sună ca una dintre cărțile alea groase, cu litere lucioase uriașe pe copertă și cu o explozie în prim-plan. Întotdeauna au în titlu ceva de tip *Vulturul vrăjmaș.* O chestie care-i *supremă* și o chestie care-i *finală.*

— Așa e. E una din alea. Și așa i se găsește titlul. Am făcut o listă. Adjectivele la stânga, substantivele la dreapta.

— Ce v-a venit să scrieți o astfel de carte?

— Ca să fac bani. Să mă citească lumea.

— A, da.

— Păreți dezamăgită.

— Ceea ce am spus despre cărțile pe care lumea vrea să le citească… a zis Elizabeth. În ciuda a ceea ce am spus, îmi place să cred că există pe lume oameni care scriu cărți pe care eu le-aș putea citi doar dându-mi toată silința, chiar dacă nu le citesc. Chiar dacă niciodată nu-mi dau silința. Îmi place să cred că au mai rămas scriitori pe care îi doare fix în cot. „Uite cartea mea. Nu-ți place, umblă matale sănătos, nici că-mi pasă.” Sunt ca tatăl meu. Ar fugi mâncând pământul dacă s-ar lua de el un tip din ăia duri care are o bâtă. Dar îi place să creadă că există din ăștia. Se uită la *Clanul Soprano.* Vrea să creadă că există tipi duri. Probabil că n-o să le citesc niciodată, iar tipii care le scriu probabil știu că cei mai mulți dintre oameni sunt ca mine, și faptul că ei continuă să scrie cărțile alea grele e destul de înduioșător, nu?

— Nu știu de ce ați crezut că sunt acel gen de scriitor.

— Nu vă îmbrăcați așa cum îmi închipui că se îmbracă un autor de thrillere. Nu aveți niciun bagaj. Nu vreau să fiu nepoliticoasă, dar arătați ca și cum ați fi dormit îmbrăcat. Și aveți sânge pe manșeta cămășii.

Manșetele ieșiseră din mânecile hainei lui Kellas. I-a spus lui Elizabeth că avusese un fel de accident în seara trecută, și ea a vrut să știe ce s-a întâmplat.

— Nu mă pricep să spun povești cu voce tare, a zis Kellas.

— Sunteți scriitor!

— De ce se presupune că sunt în stare să și vorbesc? O să mă străduiesc să vă spun ce s-a întâmplat. Dar o să șovăi, o să mă repet. O să vă spun prea multe despre unele dintre persoane și o să folosesc numele altora despre care am uitat să vă spun. O să încep de la mijloc, o să ajung la sfârșit și apoi o să mă întorc la început și o să sfârșesc la mijloc. Totul este mijloc.

Elizabeth s-a aplecat un pic, i-a pus mâna pe antebrat și a spus:

— Îmi spuneți că motivul pentru care ați devenit scriitor este faptul că nu vă pricepeți prea bine la vorbit. Și totuși, de când am decolat îi tot dați cu gura despre cartea și despre viața dumneavoastră.

Kellas a râs.

— Dacă aveți de gând să-mi spuneți o poveste, spuneți-mi-o. Altfel mai bine tăceți. Am dreptate, așa-i?

— Așa-i, a zis Kellas.

Încă mai râdea.

Harta mișcătoare din fața lui arăta vârful nordic al Irlandei și Hebridele împungând marginea ecranului. Cuvinte de cerneală și cuvinte de aer. Patruzeci de vieți și toată cerneala, de la Biblie la Google, n-au alungat asta din ele, ceasul în care celții au aflat că există o artă numită scris și o artă numită citit. Încă o mai găzduiau acolo, în partea de apus, încă mai aveau barzi și druizi în miezul

miezului inimii lor. În felul în care vorbeau, la fel ca sunetul unei erupții de rocă topită și de cenușă care se mai rotește în jurul lumii mult după ce craterul s-a răcit, încă se mai auzea șoapta depărtată a mâniei provocate de scrierea cuvintelor, când cuvintele lor de aer sunt înmuiate în cerneală până ce se îmbibă și se scufundă. Au învățat să stăpânească arta, desigur, însă în cârciumile și paturile lor și atunci când stăteau la priveghi și când făceau curte încă se mai împotriveau. Chiar dacă nu erau cu toții Behan și Thomas și M'Gurgan care să fie cunoscuți atât de bine. Ori măcar celți. Doar rămânând fideli ideii că vorbirea poate fi cântec, că vorbirea ar putea să fie cântec.

— Am fost invitat la o cină, a zis Kellas. Aseară. Mi-am pierdut cumpătul și unele lucruri s-au spart. Unul dintre musafiri era tipul ăsta, Pat M'Gurgan, un vechi prieten de-al meu. Am fost colegi de clasă. Părinții lui erau irlandezi. S-au mutat pe coasta de est a Scoției când el era mic. Ar putea să vă spună povestea mai bine ca mine. Și el e scriitor. A început ca poet și tocmai a scris un roman care merge bine. Se numește *Cartea formei.* A luat niște premii.

— Dar el nu-i aici, așa că…

— Pat M'Gurgan e un bard. Chestia e – ceea ce zic e – că sunt două feluri de scriitori, barzi și preoți. Asta nu s-a schimbat de la începuturi. Bardul este cel care vorbește. Vorbește așa de bine, că toată lumea își închipuie că e un scriitor minunat, și uneori chiar este. Dar vorbele curg din gura lui cu această mare dragoste față de vorbire și cu iscusință. El distrează. Spune povești. Știe glume. La cârciumă atrage în jur o mulțime, exagerează, minte atât de frumos, că până și celor care știu că sunt mințiți le place. Râde de el însuși. Poate să și plângă, și poate să vorbească despre dragoste o noapte întreagă. Îi preface pe cei morți în eroi și pe cei vii în ticăloși și clovni. Îi ține

minte pe oamenii pe care îi întâlnește și născocește povești din lucruri care de-abia s-au petrecut. Înțelegeți ce vreau să zic? Îl cunoașteți pe bardul ăsta – erați acolo! Ați văzut aceleași lucruri! Dar pentru dumneavoastră n-au fost decât niște momente dintr-o zi, iar el poate scoate din ele o poveste. Îi plac grupurile mici. Îi place să se bucure de atenție. Este agentul gloriei de moment pentru oricine pe care îl place. Îi vrăjește pe cei pe care a pus ochii, iar când pleacă toți cei din încăpere îi simt lipsa. Când e singur se simte tare rău, și crede că toată lumea îl urăște, și se întreabă dacă nu cumva e superficial. E slab. Bea.

— Îmi plac barzii.

— Pe de altă parte, preotul nu se bagă la spus povești și nu se pricepe să spună glume. El încearcă să-ți spună idei. În felul în care îl vede preotul, adevărul este mai important decât fericirea, trecutul și viitorul sunt mai importante decât prezentul, iar ideile mari sunt mai importante decât tu sau eu sau lunea viitoare. Oamenii îl iau în serios pe preot, dar le este greu să fie atenți la ceea ce spune el. E nepoliticos și stângaci când e cu cineva, și nu se împacă bine decât cu relațiile personale dureroase, de lungă durată, intense. Se simte mai bine când se adresează unor milioane de oameni decât unui grup de zece, dar n-are adesea această șansă.

— Asta sunteți dumneavoastră, nu?

— Lucrul trist este că cei mai mulți dintre preoți ar da orice să fie barzi, iar cei mai mulți dintre barzi vor cu adevărat să fie tratați ca preoții.

— Nu-mi spuneți povestea asta prea bine. Poate că ați băut prea multă șampanie.

— Poate.

Era la al treilea pahar.

— Lăsați-mă să mă mai gândesc un pic.

Îi era greu să se concentreze. Voia să atribuie cuvinte celor petrecute în seara de dinainte și să toarne cuvintele în capul unui străin pe care nu-l

va mai vedea niciodată, să îngroape povestea, nu s-o răspândească. Încerca să facă povestea limpede și concisă și bine delimitată, însă fiecare moment și fiecare personaj ducea la o bifurcare a cărării prin timp și spațiu către alte povești, și fiecare cărare ducea la altă bifurcare și, cu toate că întotdeauna putea afla calea înapoi, erau atât de multe bifurcări. Pe calea din capul său dintre o cină din Camden și zorii literaturii din Britannia romană a trecut pe lângă M'Gurgan, o amintire de când aveau șaptesprezece ani. M'Gurgan stătea în stația de autobuz vorbind cu o fată, vorbindu-i la ureche blând, insistent, fără oprire, în vreme ce ea privea drept înainte, nemișcată. Arăta tristă, mândră și rănită. Kellas nu o știa, și vedea că cei doi trecuseră deja împreună printr-o mică viață. M'Gurgan ar fi putut să-i spună de ce o iubește, de ce n-o iubește, de ce ar trebui ea să plece, de ce ar trebui ea să stea, de ce merge el la Oxford, de ce ar trebui ea să facă un avort, de ce ar trebui să păstreze copilul, ori de ce Pound e mai bun decât Eliot. Kellas nu l-a întrebat niciodată, pentru că nu voia să-și ciuntească minunarea în fața felului în care M'Gurgan vorbea și tot vorbea, iar fata asculta, în vreme ce Kellas nu era în stare să-i vorbească fetei pe care credea că o iubește. Îi scria scrisori.

5

Kellas întârziase o jumătate de oră la cina de la familia Cunnery, și era la distanță de cinci minute de mers pe jos când îl sunase Margot. Ducea cu el o sticlă scumpă de Bordeaux de la un magazin din Paris. Margot i-a spus că o invitaseră pe Melissa.

— Ne-a ieșit cu totul din minte, a zis Margot. Îmi pare nespus de rău. Te-am sunat ca să… Sunt în stradă. Ea a ajuns deja. Am uitat că voi doi ați avut o poveste. Nu-i putem spune să plece. Știe că vii și nu pare să se sinchisească. A zâmbit când i-am spus. Nu-s expertă în melissologie, așa că nu știu ce fel de zâmbet era. Oricum, voiam să te previn și să-ți dau o șansă să te scuzi că nu poți veni. Dar vrem cu adevărat să vii, desigur. Tu hotărăști.

Kellas a întrebat dacă Melissa a venit singură. Era singură. Kellas a prins gâtul sticlei din punga de plastic și a pășit în jos pe strada unde locuia familia Cunnery. Seara împroșca stropi de ploaie. Casele de pe stradă nu aveau perdele. Pe oamenii care trăiau acolo nu-i deranja ca trecătorii să se uite în bucătăriile și saloanele lor, care erau luminate și îmbrăcate în lemn și în culori primare, cu piane, rafturi de cărți și tablouri.

Familia Cunnery avea o întreagă casă georgiană din acel șir, cu patru caturi și cu câteva trepte până la ușa principală. Aproape tot parterul era ocupat de o cameră de zi deschisă care se întindea pe toată lungimea casei, având la un capăt o fereastră care dădea spre stradă și la celălalt capăt o fereastră care dădea spre grădină. Bucătăria și masa pentru cină, ca și ușa spre grădină erau la demisol.

Când a ajuns, Kellas a pupat-o pe Margot pe amândoi obrajii, i-a înmânat vinul și și-a atârnat pardesiul pe un cârlig de pe peretele din spatele ușii. Ar fi trebuit să aducă flori. Margot purta o rochie strâmtă dintr-un material lucios cu un

model din pătrate roz, cireșii, cafenii și albe. Avea pielea smeadă și n-avea nevoie de fardurile cu care se dăduse. Un miros de carne friptă venea de la demisol, și prin el își făcea un pic de loc parfumul pretențios al lui Margot. Cu toate că era pe deplin englezoaică, avea în ea o imobilitate, o langoare și o grație care o făceau să pară că a crescut preumblându-se pe bulevardele unei țări cu nopți calde.

— Frumoasă rochie, a zis Kellas. Este mătase?

— Da, este. Și tu, ce costum frumos ai! Suntem toți puși la patru ace, nu? Și nu vor fi decât opt persoane. Ești sigur că nu-i nicio problemă? Îmi pare tare rău, a fost o prostie din partea noastră.

Margot era mai înțeleaptă decât soțul ei, mai bună cunoscătoare a firii omenești și mai blândă. Îi lipseau instinctul politic și amorul propriu ale lui Cunnery. Uneori, când soțul ei vorbea, ea avea ochii unui martor. Era loială și îi era credincioasă, așa cum îi era și el ei. Și totuși, era la fel ca unul dintre acei sfetnici de încredere ai celor puternici care izbutesc să-i facă pe petiționari să uite că nu sunt de aceeași parte. Cei care voiau ceva de la Cunnery o căutau pe Margot cu intenția de a-i trimite lui Cunnery un mesaj și, întrucât le era atât de simpatică, începeau să-i spună ce anume nu le plăcea la soțul ei. Nu se puteau abține, cu toate că știau că Margot o să-i spună lui Cunnery tot. Poate că de aceea acești oameni obțineau atât de des ceea ce voiau, pentru că lui Cunnery îi plăcea să audă atât de limpede motivele aversiunii altora. Și poate că intenția lor reală nu era neapărat să obțină patronajul lui Cunnery, ci să-l facă să-i asculte. Propoziția pe care Margot o auzea cel mai des era: „De ce nu-i place lui Liam de mine?”

Kellas făcea asta. Nu se putea abține. Vorbea cu Margot în hol pe șoptite.

— Drept să-ți spun, am fost surprins de invitație, a zis. Nu-l cunosc pe Liam chiar atât de bine.

Margot s-a uitat la el o clipă făcând ochii mari. A clătinat din cap, l-a luat de mână și l-a condus în salon, zicând:

— Acuma vorbești aiurea.

Când Margot a deschis ușa salonului cineva a început să cânte la pian. Muzica s-a oprit, apoi a luat-o de la început. În celălalt capăt al încăperii, alături de ușă, fiica soților Cunnery, Tara, ședea pe bancheta pianului alături de Melissa. Tara cânta. Melissa ședea cu mâinile strânse între picioare și urmărea degetele Tarei pe clape. A ridicat privirea către Kellas când a intrat și și-a aplecat iar capul peste claviatură, șoptindu-i ceva Tarei. Sophie și Pat M'Gurgan ședeau împreună pe o canapea de lângă șemineu, ascultând recitalul. Erau aplecați, răsucind alene în mâini picioarele paharelor cu vin, cu gurile lărgite de același zâmbet disperat.

Cunnery stătea în picioare lângă o masă rezemată de perete, pe care erau sticlele de băutură. S-a răsucit, s-a îndreptat către Kellas și i-a strâns mâna. Chipul lui îi amintea lui Kellas de o mască din comedia greacă: paloarea și zâmbetul diavolesc, și în interiorul măștii sclipirea ochilor adevărați. Cunnery i-a oferit lui Kellas o băutură cu acel soi de murmur înăbușit pe care îl folosesc plasatorii pentru cei întârziați. Kellas a luat de la el un pahar plin cu vin roșu. Tara nu trebuia să fie întreruptă, cu toate că ea se tot întrerupea. Melissa era cu douăzeci și cinci de ani mai mare ca fata, și totuși păreau surori. Ochii lui Kellas au părăsit pianul. A văzut un exemplar din *Cartea formei* pe o măsuță joasă de lângă cei doi M'Gurgan. Roșul și verdele ei. Până și coperta era o lucrare făcută cu artă și suflet. Pe polița șemineului era un bust al lui Lenin. M'Gurgan îl cumpărase într-o excursie în Ungaria, în 1981, pe vremea când era student la Oxford. După doi ani, când el și Cunnery terminaseră facultatea, au câștigat granturi de la guvernul est-german ca să lucreze timp de un an în teatre din Berlinul de Est. M'Gurgan s-a dus; în

ultima clipă Cunnery s-a răzgândit și s-a dus în schimb la New York. I-a explicat lui M'Gurgan acasă la M'Gurgan, în vreme ce haina lui groasă de lână se usca la radiatorul electric cu două rezistențe răspândind un miros puternic, că socialismul, oricât de compromis ar fi, e în siguranță în Germania de Est pentru cel puțin încă două generații. Șanțul de pe frunte i s-a adâncit când a ajuns la concluzie. New York era locul în care se intersectau toate liniile de forță – clasă, capitalism, rasă, artă. S-a ridicat, a luat bustul lui Lenin și i-a spus lui M'Gurgan: „Iau ăsta cu mine". M'Gurgan nu l-a împiedicat. După nouă luni în Germania de Est M'Gurgan avea altă părere despre Lenin, și nu l-a mai vrut înapoi. Cunnery a stat un an la New York, scriind pentru săptămânale radicale, dansând și trăind cu mâncarea de pe la petreceri, după care s-a dus în Nicaragua ca să relateze pentru *Left Side.*

Tara și-a încheiat recitalul cu un dezacord atletic, folosindu-și toate cele zece degete ca să acopere douăsprezece clape. Toată lumea a aplaudat, inclusiv Tara, care și-a plesnit palmele deasupra capului, ca un fotbalist înlocuit care-și salută suporterii. Pat și Sophie s-au ridicat și l-au îmbrățișat pe Kellas.

— A fost frumos, nu? a zis Sophie. Ce a fost?

— Cred că Mozart, a zis M'Gurgan. Fie el, fie Van Halen.

S-a auzit soneria. Cunnery s-a dus să deschidă, iar Melissa s-a apropiat împreună cu Tara. Margot i-a prezentat fata lui Kellas, și au dat mâna.

— A fost Nick Cave, i-a spus Tara lui M'Gurgan.

— Sigur că da, a zis M'Gurgan. Mi-a plăcut.

Margot a pus un CD în surdină, The Charlatans, și a dus-o pe Tara la culcare. Kellas și Melissa au rămas uitându-se unul la altul.

În toiul iernii era îmbrăcată de vară, într-o rochie albă cu guler rulat larg. Era bronzată. Își

mângâia gâtul cu mâna dreaptă. Nu avea mâna liberă ca să o strângă pe a lui. Ochii lui Kellas s-au oprit o clipă la degetele ei care masau tendoanele de pe gât. Ultima dată când fuseseră în pat împreună nu aveau prezervativ, și el a ejaculat pe trupul ei, așa cum îl rugase, și lichidul a aterizat acolo, pe gâtul ei. Acum îi era interzis să o sărute. A simțit că se purtase rău cu ea și că, dacă s-ar fi purtat și mai rău, poate că ar mai fi fost împreună.

— Arăți bine. Ca și cum ai fi fost în vacanță, a zis Kellas.

În urechile ei strălucea aur, printre cârlionții de un castaniu închis. Ea a ridicat și cealaltă mână. Și mai mult aur.

— Seychelles, cu logodnicul meu, a zis. Bungalowuri separate. Fără frichi-frichi înainte de nuntă, după care direct copii. O să fac cinci.

— Știu, a zis Kellas. Am văzut ce ai scris. Asta-i treaba când fosta ta prietenă e ziarist. Îți pot citi gândurile.

La comemorarea atacurilor din 11 septembrie *Express* i-a dat Melissei o pagină dublă ca să-și anunțe hotărârea de a face copii. Ea a comparat echipajele sinucigașe din avioane cu activiștii care făceau campanie împotriva restricțiilor legate de avorturi. „Aceia dintre noi care nu vor să vadă Marea Britanie transformată într-un stat al terorii islamiste să țină minte un lucru”, scria ea. „La fel ca IRA mai demult, teroriștii islamici au două strategii pentru a ne copleși – Kalașnikovul și leagănul. Fie că ne bombardează până ne supunem, fie că ne depășesc numeric, rezultatul va fi același. Ca femeie, patriotă și creștină, știu care îmi este datoria. Voi fi, nădăjduiesc, mamă nu doar pentru mine, soțul meu și copiii mei, ci pentru Marea Britanie.”

— Zicea că nu citește niciodată ziarele, le-a spus Melissa soților M’Gurgan. Asta-i necazul cu jurnaliștii, zicea el, își pierd tot timpul citindu-se unii pe alții.

— Ești îndrăgostită de el? a întrebat Kellas. De logodnic.

— Dragoste. Of, Adam.

Melissa i-a pus mâna pe braț.

— Pur și simplu nu ai căderea să folosești cuvântul acesta, dragul meu.

— Nu-mi zice „dragul meu”. Sunt mai bătrân ca tine. Nu așa de bătrân ca noua ta achiziție. Cât are, cincizeci și cinci?

— Are patruzeci și nouă, a zis Melissa. O să fie o problemă cumplită să-ți fac rost de invitație la nuntă. Castelul nu poate să cuprindă mai mult de două sute. Oricum, Pat, voiam să-ți zic, cartea ta e fantastică.

L-a apucat de încheietura mâinii și s-a întors către Kellas.

— E un bărbat care are căderea să vorbească despre dragoste. Un bărbat care cunoaște viața. Un poet *și* un soț *și* un tată.

— Mulțumesc, a zis M’Gurgan. Ți-a plăcut scena cu ciorile?

— Minunată. Ești gelos pe el, Adam? Niciuna dintre cărțile tale n-a avut atâta succes ca a lui Pat, nu-i așa? N-ai mai publicat nimic de nu mai știu când.

— Ultimul roman al lui Adam a fost grozav, a zis Pat. Nu-i treaba noastră să schimbăm taberele.

— Am ajuns până la pagina a patra, din câte îmi amintesc, a zis Melissa. Da mai încearcă, cine știe?

— Mă bucur că-ți pasă, a zis Kellas.

— De-aia îmi citește cronica! Vrea să vadă dacă e pomenit pe acolo. Adam, n-ai fost chiar atât de important.

— Sunt sigur că am văzut pe aici un castron cu chipsuri, a zis M’Gurgan.

Margot și-a scos capul de după ușă. Tara o chema pe Melissa. Aceasta s-a dus să-i citească Tarei o poveste.

— Pot să folosesc cuvântul „cățea”? a zis M’Gurgan.

— Desigur, a zis Sophie. Care e povestea de la culcare a Tarei, *Legăturile primejdioasei*

— Ți-am citit cartea de două ori, a zis Kellas, și nu-mi amintesc nicio scenă cu ciori.

— N-a citit-o.

Cunnery a intrat împreună cu Joe Betchcott și Lucy Flagg. Lucy avea 26 de ani și era un fizician nuclear care câștiga un salariu mare la Goldman Sachs azvârlind un năvod de numere peste apele întunecate ale piețelor financiare. Când calculatoarele ei trăgeau năvodul, era plin cu profituri din adâncuri. Nimeni altcineva nu pricepea de unde vin, însă banii erau la fel de adevărați ca oricare alții. Avea pielea albă și catifelată, păr negru tuns scurt, o rochie neagră și ochelari cu rame negre dreptunghiulare. Singurele lucruri care nu erau albe ori negre erau buzele stacojii și ochii albaștri. Când dădeau mâna, Kellas s-a auzit pe sine spunându-i lui Lucy, pe care o mai întâlnise o singură dată, că arată sexy. Toată lumea a fost surprinsă. Toți și-au dat seama și toți au ascuns-o. Lucy a schițat un mic surâs crispat și s-a încruntat, Cunnery a râs și Sophie a zis calm „Adam”, și asta a fost tot. Însă tuturor li s-au dus urechile spre spate și li s-a ridicat părul de pe ceafa. Kellas a fost surprins că a rostit cuvintele cu voce tare. Era ca și cum ai fi descoperit că stânca dintre tine și lava de dedesubt este infinit mai subțire decât credeai, de numai câțiva centimetri. O coajă subțire era tot ceea ce zăcea între el și acțiunile incontrolabile, incompatibile cu pacea. Lumea și-a găsit loc prin încăpere și Kellas s-a așezat pe o canapea, cu Sophie la celălalt capăt și Lucy între ei.

— N-ar fi trebuit să spun lucrul ăla, a zis Kellas. Cu toate că-i adevărat.

Lucy a luat o înghițitură de vin alb în așa fel încât el și-a dat seama că are gura uscată și că o intimidează.

— E plăcut să auzi ceea ce gândesc oamenii, a zis ea.

— Nu întotdeauna, a zis Sophie. Sunt prea mulți oameni care nu-s în stare să deosebească gândurile de hormoni. Adam.

Kellas s-a uitat la Sophie. Ea îl privea. Se uita la el în vreme ce stătea de vorbă cu Lucy, iar Kellas privea trupul lui Lucy, lucru care durase doar o clipă, credea el, dar se lungise mai mult.

— Trebuie să fii așa de fericită pentru cartea soțului tău, i-a zis Lucy lui Sophie.

Kellas s-a ridicat și s-a dus la Betchcott, care stătea singur în picioare la masa cu băuturi, în vreme ce M'Gurgan scria o dedicație pe cartea adusă familiei Cunnery. Betchcott era un fotograf care făcea o serie pentru Cunnery, luând pe furiș instantanee cu paparazzii lumii în vreme ce aceștia își vedeau de treabă. Se îmbrăca de parcă s-ar fi crezut mai tânăr și în formă mai bună, cu un pulover negru strâmt care se lipea de pieptul lui scofâlcit. Avea ochelari Ray-Ban și o eczemă. Se mișca tot timpul, cu mici smucituri ale capului, mutându-se de pe un picior pe celălalt, legănându-și corpul într-o parte și în cealaltă, ca o pasăre care așteaptă să cadă semințele. N-avea gumă de mestecat, însă falca se opintea ca și cum ar fi avut. Kellas a întrebat dacă pe paparazzi nu îi deranjează să fie fotografiați.

— Ba le place al dracu' de tare, a zis Betchcott. A trebuit să-l rog pe Mei Bouzad să nu-mi mai tot tragă cu ochiul mai deunăzi pe Sunset, pe când îl urmărea pe Russell Crowe. Mă iau peste picior când e vorba de bani, da' nu le place când câștig starurile de partea mea. În Leicester Square, acu vreo două săptămâni, mare premieră, un tip vine la mine: „Jennifer vrea să te ajute să dezvălui cum arată maimuțele astea văzute de pe partea ei". Și unde nu mă trezesc că-s în limuzina lui J-Lo, pozându-i peste sfârcurile ei pe tolomacii ăia afurisiți de dincolo de geamuri, cu țipete și blițuri

și Nikoane de cincizeci de bătrâne izbind în sticlă, și ea șade acolo, plină de diamante, zâmbind. Ne-am dus la un păhărel, și a zis că să mă duc pe la ea în LA, da am fost ca dracu' de ocupat.

Kellas asculta și se uita la Lucy în vreme ce Betchcott vorbea. Nu purta bijuterii. Își ținea mâinile pe genunchi. Avea colanți negri și dădea din cap și zâmbea la ceea ce îi spunea Sophie.

— Sunteți… sunteți împreună, tu și cu Lucy? a întrebat Kellas.

Betchcott a pufnit și a plesnit din limbă a negare. S-a uitat peste umăr și s-a lăsat pe celălalt picior și s-a uitat în paharul din mână.

— Am o prietenă. Lucy e genul ăla extrem de supus, de doritor. Ar face orice. Ți-o suge, dacă i-o ceri. E jalnică. E jenant.

— Nu te cred.

— O să-ți arăt.

Betchcott s-a răsucit și a început să pocnească din degete către Lucy.

— Hei. Hai încoa'. Hai un pic.

Lucy s-a ridicat iute și a venit. Și-a lăsat paharul cu vin pe podea și a ridicat privirea către Betchcott și a zis:

— Mmm?

— Zi-i lui Adam ce-ai spus aseară.

Lucy părea nedumerită, i-a aruncat o privire lui Adam.

— Știi ce vreau să zic.

Lucy era pe punctul să zică ceva când a venit la ei Sophie cu paharul lui Lucy. Lucy l-a apucat și l-a ținut cu amândouă mâinile, privind în el. Apoi și-a pus o mână pe sub brațul lui

Betchcott și s-a tras mai aproape de el. Felul în care se mișca s-a schimbat. Ochii i s-au făcut mai mari și umerii i s-au aplecat un pic. Betchcott a început iar să vorbească, uitându-se la Kellas și Sophie, ca și cum Lucy n-ar fi fost acolo, și după câteva clipe și-a scuturat brațul, iar Lucy și-a lăsat mâna să cadă.

— Ar fi trebuit să apară o serie în revista *Sunday Times,* dă din cauza chestiilor ălora din Irak au rămas pe dinafară, zicea el. Un mare rahat despre kurzii ăia. Erau câteva imagini frumoase, la lumina stelelor. Aș fi putut s-o fac mai bine pentru ei, da eu nu mă bag în rahatu' străin, auzi?

Sophie a râs.

— Ce te amuză? a zis Kellas.

— Băieții.

— Nu văd ce-i de râs. „Rahatu' străin" e amuzant?

— Nu vorbește despre tine, Adam.

— Știu, vorbește despre străini.

— N-am nicio treabă cu străinii, a zis Betchcott. E vorba despre împuțiții ăia de ratați și pierde-vară și fluieră-vânt și cârpe din țara asta. Toate întrunirile și dezbaterile și protestele și voturile.

— Voturile?

— Mda, nu le văd rostul. Ar trebui să avem dictatură. Să-i lăsăm pe oamenii de succes să-și vadă de treabă.

— Nu pot suferi să aud pe cineva că vorbește așa, a zis Kellas.

Și-a dat seama că ridică tonul și că nu poate face nimic ca să împiedice asta.

— Stai acolo, cu ochelarii ăia negri și puloverul negru, într-un salon din Camden Town, și scuipi pe mormintele strămoșilor noștri, băi căcatule.

Ultimele cuvinte au fost foarte limpezi și sincere și rostite destul de tare ca întreaga odaie să amuțească. Betchcott s-a schimbat la față, s-a întors și a ieșit, cu Lucy la câțiva pași în urma lui. Cunnery a venit și a pus mâna pe umărul lui Kellas. Zâmbea larg.

— Bag mâna-n foc că Joe a zis ceva odios, cu care nici eu n-aș fi fost de acord, a zis, dar aș prefera să nu sari pe loc la bătaie pe chestia asta azi, în casa noastră. Asta e o zonă neutră. Trebuie să existe așa ceva, ca să nu ne omorâm între noi și să zbierăm unul la altul tot timpul.

— Niciodată nu ne omorâm între noi. Și cine este „noi”?

— Pe cine vrei să omori? Pe Joe?

— Nu. Dar e fascist.

— Nu e fascist, e fotograf. Are păreri. Punctul maxim în care a ajuns vreodată cu gândirea politică a fost când mi-a zis că a nu permite venirea la putere a unui guvern care ar aboli drepturile omului este o încălcare a drepturilor sale ca om. Știi că eu sunt pentru contestare. Dar organizată. Ea nu începe doar pentru că îți sare ție mușchiul.

— Și între timp socialiștii și fasciștii șed împreună la cină în căsoaia ta din Camden.

Masca de comedie greacă de pe fața lui Cunnery nu s-a schimbat. Ochii din spatele măștii au părut mai întunecați și mai aprigi, ca și cum actorul de sub mască ar fi auzit ceva ce i-a căzut greu la stomac și se simțea frustrat pentru că nu poate să exprime asta cu chipul său.

— Nu există fasciști adevărați în Londra anului 2002, Adam, a zis Cunnery. Ar fi mult mai ușor dacă ar exista. Cred că masa e gata, hai să mâncăm.

A pornit înainte, cu ceilalți după el. Lui Cunnery nu-i plăceau aluziile la proprietatea sa. E adevărat că nu putea fi învinovățit că avea părinți înstăriți, ori că o casă pe care o cumpărase cu 200 000 de lire sterline în anii ’80 probabil că valora acum un milion și jumătate. Londra era plină de milionari stingheriți. Socialiști cu ipoteci: întreaga istorie a Europei de la cel de-al Doilea Război Mondial încoace era cuprinsă în aceste trei cuvinte.

Soții M’Gurgan au pornit înaintea lui Kellas și s-au oprit în prag înainte ca acesta să-l poată urma pe Cunnery pe scări în jos. M’Gurgan era trandafiriu. Deja își umpluse și golise de câteva ori paharul de vin. Pentru o clipă, pentru Kellas originile lui M’Gurgan au devenit invizibile. L-a văzut așa cum ar putea să apară în ochii cuiva care

nu-l cunoștea de treizeci de ani, înțelept, amuzant, puternic, primejdios și vulnerabil. Masivitatea și scepticismul, părul argintiu din creștet, haina neagră nouă și cămașa Paul Smith pe care îl pusese Sophie să le cumpere cu banii de la vreun premiu. Bărbatul care a explorat propriile adâncuri și a găsit vorbele cu care să descrie cele văzute. Bardul plin de sine al sinelui. Cehul mare și rău la Londra. Lipsa lui de interes față de exploatarea acestui lucru îl făcea și mai seducător.

— Cum te simți? a întrebat Sophie

— Mai mic decât suma trăirilor mele, a zis Kellas.

— Aș vrea să-l fi înjurat pe Betchcott, a zis M'Gurgan.

— Știu, a zis Sophie. Dar, Adam, poate că ar trebui să te duci acasă.

— Și să ratez cina.

— Melissa-i aici, și apoi te-ai înfipt în Căpitanu' Urâcios. Ce zici, Pat?

— Toată lumea-i plină de întunecime, a zis M'Gurgan. Așa cum toată lumea-i plină de sânge. E o chestie necesară și trebuie să rămână în tine. Încerci să-ți ferești pielea de lamele tăioase și încerci să-ți ferești sufletul de acele tăieturi care ar putea face să-ți sângereze întunecimea pe covoarele altora.

A râs.

— Ți-amintești ziua aia când ai sângerat pentru o fată? Ți-ai înțepat buricul degetului mare la ora de engleză, te-ai dus la banca ei, i-ai mânjit lucrarea cu sângele tău, ai desenat în jur o inimă străpunsă de o săgeată și ai plecat.

Sophie a zis iute:

— Știu că-ți place fata aia, Lucy, dar nu te preface în animal de pradă, Adam. E uimitor de atrăgătoare, dar are pe undeva o rană. De vreme ce se pare că rămâi.

— Da, a zis Kellas. E în ordine. Când m-am trezit azi-dimineață am hotărât că o să fiu drăguț

cu toată lumea. Auzi, Pat, știu că ți-am spus asta pe e-mail și la telefon, dar voiam să ți-o mai spun o dată acum: cartea ta e o minunăție. O minune. Totul este meritat. Sunt mândru că te cunosc.

M'Gurgan a râs și s-a înroșit și mai tare ca de obicei și a mormăit un mulțumesc, împletindu-și degetele și uitându-se la ele. Sophie i-a spus să coboare și să le spună celorlalți că vin și ei imediat, și M'Gurgan a plecat. Ea s-a răsucit către Kellas.

— Crezi că încerc să-ți organizez viața, a zis ea. Crezi că-s una dintre acele femei obișnuite care te pun să duci treburile la bun sfârșit.

— Am spus asta acum zece ani, a zis Kellas. Încă mă faci s-o plătesc. Nu voiam să mă auzi zicând așa ceva despre tine. Limbajul pe care îl folosești când vorbești pe la spatele oamenilor e diferit de cel pe care îl folosești în fața lor. Cuvintele nu înseamnă același lucru. Știi asta.

— Cum sună dacă mi-o spui iar, în față?

— Sophie, ești una dintre acele femei extraordinare care fac ca lucrurile să se întâmple.

Sophie a izbucnit în râs, apoi s-a oprit.

— Îți mulțumesc că nu-l invidiezi pe Pat. O să fii curând și tu unde este el acum.

Kellas a înghițit în sec.

— Cartea lui m-a inspirat la romanul pe care l-am scris, a zis. Ți-a spus Pat despre ce este vorba?

— Nu, voi doi ați fost tare secretoși. Ar trebui să mergem. Știi că tuturor le place cartea lui Pat, e așa de aparte și de tragică și de amuzantă, despre viața lui. E acolo totul. Totul și toți sunt acolo, în afară de mine. Nu-i nici urmă de vreo nevastă acolo și nici urmă de mine.

— Nimeni n-ar trebui să se căsătorească cu un scriitor, a zis Kellas. Întotdeauna își vor imagina o persoană mai bună.

Sophie și-a mușcat buzele și a clipit și și-a șters cu stângăcie marginea unui ochi cu încheietura

unui deget. Kellas a cuprins-o în brațe și a strâns-o.

— Tu ce mai faci? a întrebat Sophie.

S-a dat un pas înapoi, și-a încleștat mâinile în față și a ridicat privirea spre el. Și-a tras nasul.

— Ai pe cineva? Cum a rămas cu femeia pe care ai cunoscut-o în Afganistan?

— Nu mi-a răspuns la scrisori, a zis Kellas.

— Și ai fi vrut s-o facă.

— Mai bine nu pomeneam de ea, a zis Kellas. Trebuie să coborâm.

Demisolul avea podeaua din ardezie și bucătăria avea blaturi de granit și tigăi de cupru de toate mărimile. Din zona în care era masa de stejar, Kellas vedea că mai este în bucătărie o femeie care o ajută pe Margot. Masa scânteia de argintărie și sticlărie. Pe polița șemineului din granit se aflau fotografii de familie în rame din lemn de esență tare, câteva trofee sportive mici, câteva dintre premiile lui Cunnery și crini albi într-o vază de sticlă înaltă, pătrățoasă. Cozile verzi ale crinilor dădeau culoarea lor sticlei groase, neregulate. Pe pereți atârnau fotografii A3 alb-negru cu granulație mare făcute de Margot, înfățișând viața clasei muncitoare albe din Anglia anilor ’90. Două lampadare, globuri de sticlă translucide pe tije subțiri de oțel, luminau masa. Kellas s-a așezat la locul său, aflat sub o fotografie a unei fetișcane care se apleca, încercând să ridice altă fată ce zăcea în rigolă cu ochii închiși. Era plasat între Cunnery, care ședea în capul mesei, și Sophie, la dreapta. Lucy și M’Gurgan ședeau vizavi. Fusese despărțit eficient de Melissa și Betchcott, aflați la celălalt capăt al mesei.

M’Gurgan vorbea cu Lucy atât de încet, încât Kellas nu auzea nimic. Ochii lui M’Gurgan se deschideau larg și se strângeau, zâmbetul îi apărea și dispărea, mâinile i se încleștau și se desfăceau. Lucy tot dădea din cap și izbucnea în râs și se oprea și iar dădea din cap. Îi captase toată atenția.

Sophie vorbea cu Betchcott și Melissa. Margot și femeia care o ajuta, care purta o rochie neagră simplă și, după cum arăta, ar fi putut să fie din America de Sud, le-au pus în față castroane cu supă de castane. Fața femeii avea o expresie ciudată, detașată, ca și cum ar fi fost de fapt altundeva, ca și cum ar fi visat cina în vreme ce dormea într-un pat în cealaltă parte a lumii. Kellas spera să guste vinul pe care îl adusese din Franța, însă Cunnery părea să fi cumpărat o ladă de vin roșu chilian și asta li se servise. Kellas a luat o înghițitură și s-a uitat la profilul Melissei. Colțurile acelei guri cu buze pline s-au ridicat. Uneori era plăcut s-o asculți și alteori o săruta doar ca să pună stavilă vorbelor ei istețe, iuți, usturătoare. Era atât de stăruitoare și șfichiuitoare și crudă în caracterizările pe care le făcea tuturor din jurul ei, încât el ajunsese să-și simtă din ce în ce mai primejduită imunitatea. Într-adevăr, se terminase.

Melissa avea o excelentă vedere periferică. Uitase asta. A observat că se uită la ea și i-a aruncat o privire. S-a întors în partea cealaltă, s-a aplecat în față cu antebrațele rezemate de masă și a început să vorbească cu Betchcott.

— Grozavă supă, i-a zis Kellas lui Cunnery.

— Mulțumesc. Cineva zicea că te-a văzut acum câteva săptămâni într-o casă din Surrey unde învățai să îmbraci un costum de protecție pentru războiul chimic.

— Am învățat asta data trecută, a zis Kellas. *The Citizen* a vrut să mai fac o dată cursul acela. Așa beneficiază de o reducere la asigurarea de război. Stai o săptămână acolo și asculți foști trupeți vorbind despre tir indirect și chestii de-astea, hemoragie arterială.

M'Gurgan s-a întors dinspre Lucy și s-a aplecat spre Kellas și Cunnery.

— Adam mi-a povestit despre trupeți, i-a zis lui Cunnery. Cică stau acolo și zic: „Bun. Acuma, tocmai v-ați dat seama că ați nimerit într-un câmp

minat. Care-i primul lucru pe care-l faceți? Știe cineva?" Iar seara se înapoiază în camere de o persoană cu paturile făcute frumos și cu scrisori de la fiice pe care le văd o dată la două săptămâni, și te întrebi dacă nu cumva au nevoie ei înșiși de un curs. „Bun. Acuma, tocmai v-ați dat seama că ați nimerit într-o relație cu o femeie. Care-i primul lucru pe care-l faceți? Știe cineva?"

— Nu ți-a fost ușor nici pe partea asta, i-a zis Cunnery lui Kellas.

— Nu încerc să dau lecții nimănui, a zis Kellas.

— Îmi pare rău că am invitat-o pe Melissa.

— Zău?

— Din pricina ta, vreau să zic.

Cunnery l-a întrebat dacă crede că Irakul are arme chimice.

— Nu știu, a zis Kellas. Dar, dac-aș fi crezut că e vreo șansă ca Saddam să le folosească, n-aș fi acceptat să mă duc acolo. E o chestie teoretică acum, nu mă duc. Am plecat de la *The Citizen.*

Kellas nu avusese de gând să spună asta tare ori limpede, și totuși cuvintele au traversat pe dată toată lungimea mesei. În tăcerea de după ce s-au lămurit întrebările a spus că a vândut o carte pe o sumă de bani rezonabilă și că și-a dat demisia de la *The Citizen.* Cunnery a ridicat paharul și a propus un toast.

— Te rog, nu, a zis Kellas

— Falsă modestie! a strigat Melissa, și-a ridicat paharul și a băut. Scuze, am vrut să zic modestie corectă.

Sophie l-a bătut ușor pe umăr și a zis foarte bine, foarte bine. Lucy se uita la el zâmbind, și el a înclinat paharul spre ea, a zâmbit și a băut.

— E cea de care știu eu? a zis M'Gurgan.

Arăta de parcă ar fi sperat să se înșele.

— Ai citit-o? i-a zis Lucy lui M'Gurgan, rezemându-și mâna stângă de marginea scaunului și aplecându-se către el. Despre ce e vorba?

M’Gurgan n-a zis nimic. Doar a dat din cap către Kellas și a înălțat sprâncenele.

— E un thriller, a zis Kellas. Despre un război imaginar între Europa și America.

— De care parte suntem noi? a întrebat Cunnery.

— A Europei.

— Asta-i o tâmpenie! a zis tare Melissa din celălalt capăt al mesei. Corectitudine politică *și* compromis!

— Sunt curios, a zis Cunnery. Ar trebui să scriem un articol despre ea. Ultima pe care ai scris-o era mai literară, nu?

— Da, a zis Kellas, uitându-se la M’Gurgan. Însă singurii dintre cunoscuții mei care citesc cărțile pe care le-am scris până acum sunt iubitele mele și alți scriitori, cum e Pat. Vreau să câștig niște bani. Vreau să ajung popular înainte de moarte. Crezi că mi-am vândut sufletul. Mi-ai văzut de curând sufletul?

— Eu nu i-am văzut niciodată sufletul, a strigat Melissa, rânjind. Trădătorule!

— Dacă e popular nu înseamnă că e scris prost, a zis Cunnery, rupând în două o felie de pâine și făcând gesturi ferme cu bucățile.

Cutele de pe frunte i s-au adâncit, ca și vocea.

— Cartea lui Pat se vinde bine, și n-a încercat să se țină după bani, nu-i așa? Rămâne o mare lucrare literară.

— Nu știu dacă-i mare, a spus M’Gurgan.

— Of, acceptă lauda, pentru numele lui Dumnezeu, a zis Kellas.

— Nu poți să te ții după bani, a zis M’Gurgan. Întotdeauna fug mai iute decât tine. Nu poți decât să mergi unde vrei să mergi, și dacă auzi banii zornăind în spatele tău nu întoarce capul. Așteaptă să te prindă ei din urmă.

— Asta-i filosofia ta acum, nu? a zis Kellas. Nu asta ziceai acum un an.

Și-a dat seama că pe antebrațul lui e o mână și că toată lumea se uită la el. Probabil că ridicase un pic vocea. Nu-și mai dădea seama. Cel mai bine ar fi fost să se oprească din băut. Lucrul ciudat era că nu băuse mult.

— Adam, a zis Sophie, a cărei mână era pe brațul lui.

De ce o supărase așa de tare să fie descrisă ca „obișnuită”? „Te pun să duci treburile la bun sfârșit”, asta era un compliment. Ca producător, ținea în mână întregul post de radio. Lucy se uita țintă la el cu o antipatie care l-a uluit. Margot l-a chemat pe Cunnery să o ajute să strângă castroanele de supă. Cunnery s-a ridicat. Apoi s-a ridicat M’Gurgan.

— Am timp să trag un fum afară înainte de felul următor? a zis.

— Hai că vin și eu, a zis Lucy.

S-au îndreptat împreună spre grădină, luând cu ei paharele de vin. Melissa a întrebat-o ceva pe Sophie și Sophie s-a întors cu spatele la Kellas. Rămas de unul singur, Kellas a luat în mână farfuria din dreptul său, a cântărit-o în mâini și a întors-o. Vesela era un set frumos de porțelan alb smălțuit, cu desene din linii negre executate de un caricaturist post-sovietic. Kellas a scos o melodie lovind farfuria cu vârful limbii. *A fost odat’ un moșneag pe nume Michael Finnegan / Și-a lăsat favoriții să-i crească pe bărbinnegan.* Cunnery cumpărase vesela de la un faimos restaurant sovietic kitsch din Moscova, la sfârșitul anilor ’90. Prăbușirea Uniunii Sovietice îi dăduse caricaturistului ocazia să sărbătorească existența Uniunii Sovietice și, în plus, să facă bani. Kellas fusese la acel restaurant: vesela era scumpă. S-a ridicat și s-a dus în bucătărie, întrebând dacă poate să ajute cu ceva, însă holurile de supă erau deja în mașina de spălat vase, iar Margot și femeia aceea începeau să pună în farfurii cu polonicele tocană dintr-o cratiță de fontă.

— Mă duc să-i chem pe fumători, a zis Kellas. Tocana avea o aromă bogată și fecundă, ca finalul fericit de care are parte cineva. Kellas a deschis ușa din spate și s-a pomenit într-o mică verandă, făcută în mare parte din sticlă, mai întunecată ca bucătăria și mai luminoasă ca noaptea. Vedea siluetele lui Lucy și M'Gurgan în curtea interioară, în pozițiile de fumători, M'Gurgan ținându-se cu o mână de scara de incendiu și cu vârful țigării mișcându-se dintr-o parte în alta, în vreme ce povestea, iar Lucy stătea la un metru și ceva, cu brațul stâng peste piept și vârât sub cotul drept, cu greutatea lăsată pe un picior, cu capul lăsat pe spate ca să arunce în aer un șuvoi de fum.

— Hei, lobby-ul tutunului, a strigat Kellas. E vremea să mâncăm.

A așteptat până ce Lucy și M'Gurgan și-au stins țigările și au intrat, trecând pe lângă el, abia apoi a intrat și el, închizând ușa.

Kellas i-a auzit pe Betchcott și pe Melissa lăudându-i lui Margot tocana. Era de căprioară. Singurul motiv pentru care fusese Kellas de acord să meargă în Irak era speranța că o va întâlni acolo pe Astrid. Sunase la *DC Monthly* ca să vadă dacă o trimit pe ea, și unde ar avea cele mai mari șanse să dea peste ea, la Bagdad, în Kurdistan ori Kuwait, și tot ce i-au spus a fost că nu mai lucrează pentru ei.

— Acum câțiva ani am făcut poze de modă cu tema vânătorii de cerbi în Scoția, a zis Betchcott. Unde te întorceai, numai tweed. Le-au dat tuturor manechinelor puști încărcate. Vedeai în ochii lor că era mai rău decât dacă le-ar fi dat cocaină, știți? Era o grămadă și din aia. Una dintre ele a împușcat un câine în picior. Bună împușcătură. Cu afurisitele de tocuri-cui pe leșul ăla, o chestie clasică. Una mi-a supt-o pe bancheta din spatele unui Range Rover la coborârea de pe munte.

Margot, Melissa și Sophie au izbucnit în râs.

— Zău că da!

M’Gurgan și Lucy și-au întrerupt conversația și s-au uitat într-acolo. Sophie, Melissa și Margot gemeau și râdeau și scuturau din cap și-i cereau lui Betchcott să le spună numele femeii, iar el ședea acolo, cu fețele lor reflectate în ochelarii lui negri, cu rânjetul ăla îndrăzneț, nesăbuit.

— Cel mai rău a fost că îi simțeam năsucul lovindu-se de coapsa mea când ajungea până jos, a zis Betchcott. Era limpede că nu mai are sept, era gata să se prăbușească. Nu i-am zis. Păcat de gura aia frumoasă și moale.

— Nu pot să cred că tocmai ai spus așa ceva, a zis Sophie.

— Of, Soph, a zis Melissa, printre hohote de râs, în vreme ce Margot și Sophie încetaseră. Nu-i decât niște flecăreală mai deocheată. Asta era forța Angliei în vremea lui Boswell și Johnson, înainte să se instaleze putreziciunea.

— Asta-i următoarea ta cronică? a zis Kellas. Sfințenia vieții de familie versus sexul fără obligații între celebrități?

— Poftim? Nu te aud, Adam. Nu vorbești prea limpede.

— Nu mi-am dat seama că ne-am întors deja în secolul optsprezece. Asta înseamnă trei secole între două feluri de mâncare. Până vine cafeaua o să fim în Evul Mediu.

— Nu-ți place când cineva nu e consecvent, nu? De-aia ești înțepenit în mijlocul clasei de mijloc. Vrei să netezești cu fierul de călcat toate vârfurile și șanțurile și să aduci toată lumea la nivelul tău.

— Copii, a zis Cunnery.

Melissa nu l-a băgat în seamă.

— Crăpi de ciudă pentru că sunt aici, la masa lui Liam Cunnery, și mă distrez de minune. Te oftici de mori că mă înțeleg cu poeți din clasa muncitoare, ca Pat, și cu bărbați virili ca Joe, și marxiști ca Margot și Liam, și aristocrați bogați, ca familia logodnicului meu. Caracterul transcende clasa, Adam. Singurii oameni pe care nu-i pot

suferi sunt băieții burghezi, moralizatori, acriți și tocilari așa ca tine.

— Copii, a zis Cunnery, ridicând vocea și mâinile. Vă rog.

— Mai este căprioară, dacă vrea cineva, a zis Margot.

Zâmbind larg, Melissa s-a ridicat și a plecat din încăpere, îndreptându-se către trepte, pe lângă Kellas. Pe când trecea, Kellas a zis, fără să se întoarcă:

— Adu-ți dracii ăia afurisiți la ușa mea. O să mă iau la trântă cu toți.

Melissa n-a zis nimic, și i-au auzit pașii pe scări în sus.

Kellas a aruncat o privire spre M'Gurgan și Lucy. Acum Lucy îi vorbea încetișor lui Pat, în vreme ce el mânca, uitându-se în farfurie.

— Sunt curios, i-a zis Kellas lui Cunnery.

Cunnery și-a înălțat sprâncenele.

— Ai invitat-o pe Melissa. Și pe Joe.

— Sunt prieteni. E…

— Da, știu. Știu. Numai că asta mă face să mă gândesc cum e când ești reporter tânăr la tribunal. Vezi tipul din boxă, acuzatul, cu mâinile la spate, îndoindu-și genunchii, cu cicatrice pe obraz și tatuaje pe gât, privind drept înainte. Iar în fața lui sunt doi avocați. Al lui, avocatul care se presupune că-l apără pe el. Și procurorul, care vrea să-l vadă azvârlit în închisoare, vrea să se asigure că nu iese pe cauțiune. Se presupune că sunt în tabere opuse. Unul dintre ei e de partea lui, iar celălalt îi e dușman. Și stau toți acolo, așteptând să intre judecătorii. Iar tipul din boxă îi vede pe cei doi avocați, cel care-i împotriva lui și cel care-i de partea lui, vorbind între ei. Vede că se cunosc destul de bine. Apoi vede că glumesc. Râd. Sunt prieteni. Nu cred nimic din ce le spun judecătorilor când cer acordarea sau refuzarea cauțiunii. Îi doare-n pix dacă el obține sau nu cauțiunea. Nu le pasă de el. Nu-i decât un joc.

— Nu ești în boxă, Adam, a zis Cunnery.

— Mă gândesc la cititorii tăi. Îți citesc articolele în *Lefi Side* și le citesc și pe ale Melissei în *Express,* ori măcar au auzit despre ea, și am impresia că tu crezi cu adevărat, că are importanță, că urmărești un rezultat. O luptă între drept și nedrept, bun și rău, și sunteți în tabere diferite. Ei nu știu că stați împreună la masă. Ca și cum ar fi un joc. Două echipe din același club.

— Ai trăit cu ea, nu? Ați dormit în același pat?

— Da.

— Și nu ești de acord cu ce scrie?

— E scârbos.

— Păi, care-i ipocritul?

Kellas s-a îmbujorat.

— Nu m-am putut abține. Cei de dreapta sunt așa de murdari.

Melissa s-a întors și s-a așezat, fără să se uite spre Kellas. Sophie s-a aplecat peste Kellas și l-a întrebat pe Cunnery despre școala la care merge Tara. Kellas s-a uitat la Lucy și M'Gurgan. Acum ședeau amândoi fără să zică nimic, cu ochii aplecați în farfurii, ducând mâncarea la gură, cum face la restaurant un cuplu în vârstă, în care soții nu mai au nimic să-și spună unul altuia. Kellas tocmai se pregătea s-o întrebe pe Lucy despre munca ei, când și-a dat seama că tăcerea lui Lucy și M'Gurgan era o tăcere unică, împărtășită, tremurată și primejdioasă. Lucy a lăsat jos cuțitul și furculița destul de brusc, ca și cum și-ar fi amintit ceva, și l-a întrebat pe Cunnery unde este baia. Gâfâia un pic. El i-a spus că este una la primul etaj, dar că o roagă să o folosească pe cea de sus de tot, ca să n-o trezească pe Tara. Lucy a ieșit, și peste o clipă M'Gurgan a primit un SMS, să-și sune agentul, așa că s-a scuzat și a ieșit în grădină.

Kellas și-a declarat dorința să treacă pe vin alb, și a zis că se poate duce el la bucătărie ca să caute un pahar curat. Când a trecut pe lângă ea, a salutat-

o pe femeia care ajuta. Ea făcea curățenie. N-a răspuns. Kellas a ieșit în verandă. A apucat să-l vadă pe M'Gurgan care urca pe scara de incendiu la primul etaj. Kellas s-a întors în sufragerie, a trecut pe lângă masă, a ieșit și a luat-o pe scări în sus. Când a ajuns pe palierul de la etajul întâi s-a oprit și a ciulit urechea. A auzit ceva care ar fi putut să fie căderea unui pahar de plastic cu periuțe de dinți, și pe M'Gurgan cum fornăie și chicotește. A auzit pași pe o podea care scârțâia. Ușa dormitorului Tarei era întunecată și deschisă, la câțiva pași mai încolo. Era un miros străin, al produselor de curățare folosite de alți oameni. Kellas a urcat ultimele trepte, până în partea cea mai de sus a casei. În afară de una, toate ușile erau deschise. Străduindu-se să se miște iute, a mers către aceasta. A auzit un sunet slab, care ar fi putut fi cel făcut de Lucy pe care M'Gurgan o săruta în vreme ce o pipăia. Apoi a auzit-o pe Lucy murmurând lent:

— Nevastă-ta ar putea să asculte la ușă chiar acum.

— Uită-te la mine, a zis M'Gurgan. Pune-ți mâna acolo. Îți place?

— Deloc, a zis Lucy și a râs.

— Nu vrei să mă opresc, nu?

Lucy a tras brusc aer în piept.

— Nu.

— Ai crescut la țară?

— În Hampshire. Ah. Mmm. De ce?

— Mă gândeam la ce zice fetișcana într-un fragment din Burns.

Amândoi vorbeau foarte încet.

Ceva a făcut-o pe Lucy să gâfâie, și a zis:

— E cam târziu acum pentru poezie.

— Fetișcana zice că nouă inci îs pe placul unei doamne. Și apoi zice: „Dă pizda din popor, ca a mea, zău, nu-i defel sfioasă; cuprinde-ăi nouă bașca doi, asta-i scula vârtoasă!"

Kellas a plecat de la ușa băii, a coborât și a folosit baia de acolo. Când a ieșit, Tara stătea în fața lui, clipind, în cămașa de noapte.

— Îmi pare rău. Te-am trezit, a zis el.

— Nu tu, a zis Tara, bosumflată. A fost doamna care țipa la etaj.

— Zău? N-am auzit nimic.

— Era o doamnă și a țipat. Ți-a plăcut cum am cântat la pian?

— Da, a fost drăguț.

— Melissa crede că ar trebui să am o trupă.

— Dar câți ani ai?

— Zece.

— Trebuie să exersezi mai mult.

Fața Tarei s-a boțit ca un ghemotoc de hârtie și a lăsat să-i scape un vaier din adâncul inimii.

— Vezi? a zis Kellas, lăsându-se pe vine și prinzând-o de umeri. Vezi ce se întâmplă când oamenii spun adevărul? E un medicament tare amar. Haide.

S-a ridicat și a luat-o de mână.

— Hai să mergem jos. Acolo toți adulții spun adevărul, și mă simt întocmai ca tine.

A auzit că se deschide ușa băii de deasupra, și a dus-o de acolo pe Tara, care plângea.

— Îmi pare rău, a zis când au ajuns la subsol. Lucy era în baia de sus și am avut și eu nevoie.

Tara s-a năpustit pe lângă masă în brațele lui Margot. Kellas s-a așezat exact când și-a făcut apariția Lucy.

— A zis că nu-i place cum cânt la pian! s-a jeluit Tara.

— Nu cu atâtea cuvinte, a zis Kellas. Îmi pare sincer rău că am trezit-o.

— N-a fost el! A fost doamna care țipa deasupra.

Sophie s-a uitat la Kellas, apoi la Lucy, care părea nedumerită și gâfâia un pic, și nu mai era la fel de palidă ca înainte. Sophie s-a aplecat spre Adam și a șoptit:

— Ați fi putut măcar să vă întoarceți la câteva minute unul de altul.

— O țin eu, dragă, i-a spus Cunnery lui Margot. Tu du-te și adu budinca.

M'Gurgan s-a întors din grădină și s-a așezat.

— Totul e în ordine? a întrebat Sophie. A fost o convorbire lungă.

— Mie mi s-a părut că a terminat repede, a zis Kellas.

— Destul de lungă pentru tine, a zis Sophie.

Arăta furioasă.

— Zicea ceva despre mine? a întrebat-o Lucy pe Sophie, dând din cap către Kellas.

— Agentul vorbea despre propunerea de film, a zis M'Gurgan.

— E vreo propunere de film? a zis Kellas.

Prea mulți vorbeau, și se agita în el un cocteil de emoții ciudat, rar. Sufletul îi era mânat în jos, către un loc mai adânc decât știa el, în vreme ce trupul îi era cutreierat de furnicături și era puternic, ușor și rece.

— Un mare mahăr de la Hollywood, dar știi cum e, probabil că n-o să se facă niciodată, a zis M'Gurgan.

— Mă enervează că n-ai avut răbdare s-o duci acasă și s-o faceți acolo, unde să nu vă audă un copil, a șoptit Sophie la urechea lui Kellas.

— Chiar trebuia să-i spui Tarei ce crezi despre felul în care cântă la pian? a întrebat Margot, în vreme ce punea o bucată de prăjitură cu ciocolată în fața lui Kellas. N-are decât zece ani.

După voce, părea obosită, oboseală adunată de multă vreme, ca și cum s-ar fi silit toată seara să dea impresia că nu e obosită și tocmai renunțase.

— Ce i-ai spus despre mine? l-a întrebat Lucy pe Kellas.

Tremura un pic. Poate că era gata să izbucnească în plâns.

— Nimic, a zis Kellas.

M’Gurgan lua cu furculița bucăți mari de prăjitură și le căra în gură.

Melissa a venit din capul celălalt al mesei, ducând-o de mână pe Tara. Tara s-a cățărat pe genunchii lui Cunnery și s-a ghemuit acolo. El a luat-o în brațe. Melissa s-a uitat la Kellas, a deschis gura, a închis-o la loc, a clătinat din cap și a zis:

— Doamne ferește să ai vreodată copii.

Kellas s-a uitat peste masă la Betchcott. Betchcott i-a întors privirea, rânjind. Kellas și-a dat seama că până atunci nu-l văzuse pe Betchcott zâmbind. Betchcott nu rânjea la el, ci rânjea împreună cu el. Ești exact ca mine. Kellas a lăsat mâna în jos, ca să ia o lingură. S-a întâmplat ceva ciudat. Amândouă mâinile au acționat și, în loc să ridice lingura, au ridicat farfuria cu prăjitura. Doar câțiva centimetri, după care a pus-o jos și și-a rezemat pumnii de masă. Simțurile i-au amorțit și a început să urmărească un soi de vis voit, în care s-a ridicat și a străbătut casa și într-o odăiță îndepărtată a dat peste Astrid care lucra, și ea s-a răsucit de la lucrul ei și s-a uitat la el și a zâmbit.

Kellas a fost distras de o voce. Și-a dat seama că îi vorbea Cunnery, săltând-o pe Tara pe genunchi, despre eventualitatea ca America și Marea Britanie să invadeze Irakul, și ce s-ar întâmpla în acest caz. Vorbea despre petrol, și imperialism, și Israel, și cu câtă cruzime s-a purtat Marea Britanie când a stăpânit Mesopotamia. Vorbea cu încredere, competență și precizie despre istoria regiunii. După o vreme, când Kellas tot nu zicea nimic, Cunnery l-a întrebat ce părere are.

Kellas a dat din umeri.

— Nu știu, a zis.

— Ei, haide, a zis Cunnery. Ești reporter. Ai fost în Afganistan. Trebuie să ai o părere.

— Încerc să nu am păreri, a zis Kellas. S-ar pune de-a curmezișul lui „chiar” din „chiar”.

— Lui ce?

— „Chiar” din „chiar”. Ca în „Ceva adevărat *chiar* se petrece și eu nu fac nimic adevărat în privința asta”.

— Vrei să spui, adevărul?

— Nu asta am spus.

Kellas își asculta propria voce. Avea un ton care nu-i plăcea.

— Îți pasă de irakieni, nu? Și de palestinieni, și de afgani, și de toți ceilalți? Ai prieteni arabi, cel puțin așa le zici când scrii despre ei în revista ta. Nu vrei ca americanii și britanicii și israelienii să arunce bombe peste ei. Asta-i bine. Ești un om bun. Înseamnă că-ți pasă.

— Nu știu cât de bun, dar nu-i nimic rău să-ți pese, nu? Nu înțeleg prea bine ce spui. Spui că ești pentru aruncarea de bombe peste oameni?

— S-ar putea să fiu, a zis Kellas. Îmi plătesc taxele. Am fost la o conferință de presă cu prim-ministrul, acum câteva luni, și nu m-am repezit la el ca să încerc să-i trag un picior în față.

— Nimeni nu se așteaptă de la tine să faci așa ceva.

— Asta fiindcă prețul pentru că îți pasă e așa de mic. Nu trebuie decât să zici că-ți pasă, și gata. Nu trebuie să renunți la nimic.

— Le dau cuvântul celor care o fac. În revistă. Pe Internet.

— Dar tu? Tu? Poți să vorbești cât de radical poftești aici, pe insulă, și poți duce o viață așa de, așa de confortabilă, și lumea tot îți mai zice marxist. Când ești în siguranță. Casa ți-e în siguranță, banii ți-s în siguranță, familia ți-e în siguranță. Reputația ți-e în siguranță, ca și sănătatea mintală. Pașaportul tău britanic e în siguranță. Chiar și timpul tău liber e în siguranță. Cum poți să scrii cu așa aplomb despre atâția oameni aflați în primejdie, când tu ești atât la adăpost? Când au început oamenii care îi susțin pe cei ce pierd să se teamă să nu piardă ceva? Ai frecventat o vreme sandiniștii, dar n-ai fost

niciodată unul dintre ei. Ai venit acasă. Nu vorbești araba. Nu trăiești în Bagdad. N-ai trăit niciodată în ilegalitate. N-ai încercat niciodată să trăiești ca un jurnalist intelectual, proprietar de bunuri, stângist, laic, cinstit, cu o fiică tânără și o soție feministă militantă, într-o țară islamică strictă. Ai fi putut, dar n-ai făcut-o niciodată.

Cunnery s-a uitat în jos la Tara, care adormise pe genunchii lui. A mângâiat-o pe păr. A ridicat ochii spre Kellas. Vocea îi era rece.

— Asta ai învățat în Afganistan?

— N-am învățat nimic în Afganistan. Mi-am făcut un birou acolo.

— Presupun că e greu, a zis Cunnery tărăgănat, să știi, să știi cu adevărat, cum stau lucrurile pentru ei. Pentru oameni ca afganii. Adică, articolele pe care le-ai scris pentru mine de acolo nu erau în stare să transmită realitatea, nu-i așa? Poate că e imposibil de știut.

— Te înșeli. E foarte simplu. Dar nu cred că vrei să știi. Tocmai asta ziceam.

Lui Kellas îi bubuia inima și nu reușea să respire regulat.

— Ba nu, vreau să știu.

— Ești sigur? Cum stau lucrurile?

— Da.

— Bine.

Kellas s-a ridicat, împingând scaunul în spate. Îi vedea în ceață pe cei din încăpere. Vedea că sunt diferiți unul față de altul, dar aveau o pâlpâire care făcea să nu reușească să se uite direct la ei. Obiectele, mobilierul erau mai limpezi. Poziția lor, și fragilitatea lor. Mai întâi, farfuria. A luat-o, a ridicat-o la înălțimea umărului și a lăsat-o să cadă pe podeaua de ardezie, unde s-a spart în mai multe bucăți care s-au împrăștiat alunecând pe dale. A înșfăcat farfuriile din fața lui Sophie și Cunnery, le-a pus una peste alta și le-a azvârlit pe podea, de data asta mai cu forță. Paharele de vin! Le-a măturat cu o mișcare a brațului, și în ceea ce

trebuie să fi fost un interval foarte scurt de timp picioarele îi stăteau pe acel soi de rămășițe scrâșnitoare care apar după o explozie sau un accident. Cei din jurul lui se fereau și se retrăgeau, însă vocile începeau să fie puternice. Kellas a luat vaza de pe polița șemineului, a aruncat florile și a azvârlit-o în vatră. Unul dintre cioburi a ricoșat cumva din podea și i-a mângâiat brațul stâng. Era o senzație liniștitoare, dar se poate să-l fi făcut să sângereze. Sunetul sticlăriei și porțelanurilor care se sparg l-a încurajat, însă o parte din el era stingherită pentru că nu-i vine în minte nimic de spus în vreme ce provoacă atâtea pagube. A măturat restul flecușteților de pe poliță, observând că sticla de pe poza cu grupul de familie s-a fisurat, dar nu s-a spart, apoi a smuls de pe perete una dintre fotografiile lui Margot și a izbit-o cu un scrâșnet de colțul mesei. Ar fi trebuit să se rupă în două, dar rama s-a îndoit doar. A simțit mâini care încearcă să-l apuce, și nu mai putea să ignore faptul că îi strigau numele. Sânge pe podea. Pentru o clipă a șovăit, pentru că nu mai avea în apropiere obiecte pe care să le distrugă. Era oare el așa de slab, iar acești pereți de două sute de ani așa de tari, că nu putea să le tragă șuturi care să-i străpungă ca și cum ar fi fost din rigips ori chirpici? Și-a tras răsuflarea și s-a clătinat în capul mesei. Acum își găsise propria voce. Cu un răget și o crampă în toți mușchii, a răsturnat masa, trimițând la pierzanie restul de sticlărie și porțelanuri. A smuls și a izbit încă una dintre fotografiile lui Margot. În fața lui, un chip a dobândit linii și sunete clare. Un copilaș urla. A vrut să zică ceva, ceva moderat și măsurat, dar când a alcătuit cuvintele singurul registru pe care l-a găsit a fost strident.

— UITE-AȘA ESTE! a țipat direct în fața Tarei.

Toată lumea striga, în afară de femeia ce ajuta, care ieșise din bucătărie să privească. Se uita la Kellas cu gura strânsă. El a ieșit din odaie, s-a

repezit în sus pe scări, l-a înșfăcat pe Lenin, a ieșit din casă și l-a aruncat pe Marele Conducător prin fereastra de la stradă a familiei Cunnery. După ce geamul s-a prăbușit, prefăcut în cioburi, și clinchetul scurt a încetat, Kellas a auzit din casă sunetul slab al suspinelor unui copil. S-a uitat în jos, la încheietura mâinii. Mâneca era plină de sânge. A luat-o la fugă pe stradă. La colț a trecut pe lângă o cutie poștală. S-a oprit și și-a scos portofelul. Erau în el timbre pentru tarif prioritar și o chitanță pentru un corp de bibliotecă. A găsit în buzunar un stilou, s-a lăsat pe vine, a netezit pe coapsă partea nescrisă a chitanței și a scris: „Dragă Sophie, Pat este cel care a făcut sex cu Lucy acasă la Cunnery. A urcat pe scara de incendiu. Salutări, Adam”. A îndoit chitanța, a lipit un timbru peste îndoitură, a mai lipit un timbru pe partea din față, a scris înghesuit numele lui Sophie și adresa lui M’Gurgan printre textul tipărit și a împins bucata de hârtie în gura întunecată a cutiei poștale. Apoi a luat-o iar la fugă și a dispărut ca o piatră în puțul adânc al nopții din Londra.

6

Clinchetul tacâmurilor care atingeau delicat vesela smălțuită l-a trezit pe Kellas. Elizabeth tăia mărunt un cotlet. A lăsat jos cuțitul și furculița, a luat un lăstar de sparanghel, l-a înmuiat în sos olandez și i-a mușcat vârful. S-a uitat la Kellas.

— Pur și simplu ați închis ochii și v-ați oprit, a zis, în vreme ce mesteca.

A băgat în gură restul lăstarului de sparanghel.

— Ca și cum v-ar fi tăiat cineva sforile.

Masa lui Kellas fusese așternută, cu un pahar pentru vin, un șervet de pânză împăturit, meniul și o floare roz într-o vază cât buricul degetului mare. La această clasă masa era de două ori mai mare, și bascula într-o parte. S-a uitat pe hublou. La paisprezece kilometri mai jos un mozaic de gheață zăcea pe ocean, ca grăsimea sleită pe tocana din ajun. S-a întors spre Elizabeth și a întrebat-o cât este ceasul. Pe ecranul pe care îl ridicase din rezemătoarea pentru braț a fotoliului ei era imaginea oprită a *Omului-păianjen.*

— Scuze, a zis el. Uitați-vă la film.

— Îmi place Toby Maguire, a zis Elizabeth. Presupun că mi-am pierdut nădejdea să vă mai aud povestea.

L-a privit pe Kellas cu o afecțiune pe care o mai văzuse, un fel de grijă distantă, ceva între răbdarea ironică a unei mame cu fiul ei leneș și momentele amuzate, dar scurte, de afecțiune ale unei fiice față de tatăl ei mizantrop. Ea a zâmbit, și-a pus căștile și l-a făcut pe Toby Maguire să se miște din nou.

Cu un pic de noroc, unul dintre motoare avea să se defecteze și vor fi siliți să-și schimbe ruta către Groenlanda ori Goose Bay. O noapte în Arctica, izolată de evenimente. Doar norocul ar putea fura astfel un moment. Altfel s-ar fi chemat că se eschivează. Apariția gheții marine însemna că se apropie de coasta canadiană. Peste două ore avea

să aterizeze la New York și evenimentele aveau să înceapă din nou. Kellas a băgat mâna în buzunar și a scos o bucată de hârtie liniată împăturită. Avea pe ea adresa familiei Cunnery și, cu altă culoare, scris cu pixul hotelului, textul e-mailului de la Astrid, pe care-l copiase de pe ecran, aplecat peste cuvertura grea a hotelului, de culoarea bălegarului, mânjind cu sânge tastatura telecomenzii. Începea cu *A dam Kellas.* Pe linie separată, fără punctuație, faptul că folosise numele și prenumele era ciudat. Poate că își sublinia seriozitatea. Mesajul era scurt. *Vreau să te văd imediat. Vreau să vii la mine, oricât de târziu ar fi, și să-mi spui exact ce vrei de la mine.* Era nedumerit de acel „oricât de târziu". Parcă ar fi crezut că el e deja în America. Și fraza finală îl uimea. Părea că se referă la o conversație pe care au avut-o de curând – și totuși, nu mai schimbaseră vreun cuvânt din decembrie 2001, când ea sărise din elicopter, la Panjshir. Cei trei „vreau-vrei" din mesaj îl ațâțau și îl încurajau. Dacă în loc de primul „vreau să" ar fi scris „aș vrea" nu ar fi luat avionul. A numărat cuvintele. Doar douăzeci și cinci! Cu douăzeci și cinci de cuvinte l-a cules și l-a azvârlit de pe o parte a Atlanticului pe cealaltă, cu o mie de kilometri pe oră. Cuvântul descurajant era „exact". Cu siguranță că Astrid chiar gândea ceea ce spunea: un test oral despre dragoste. În seara acestei zile, pentru că putea să ajungă până atunci la Chincoteague, avea să sune la o ușă și să vadă o femeie care îi bântuise gândurile tot anul, și nu avea cum să se mai eschiveze. Ea n-o să-i permită să-i spună ceea ce voia prin simplul act al posesiei. Nu va putea să o atingă, ori să se culce cu ea, ori să se plimbe, ori măcar să fie în preajma ei, până ce nu va izbuti să o convingă prin cuvinte că a descoperit că era vorba cu adevărat de o stare de spirit care refuza să fie numită în orice altfel decât dragoste. Asta în condițiile în care „dragoste" era un cuvânt pe care niciunul dintre ei n-ar trebui să-l

rostească până ce nu erau amândoi siguri că se referă la același lucru. Era o serie de condiții nerezonabile și, culmea, atât de mulți oameni semnau contractul. Ca și cum ai fi implorat o femeie-călău să-ți cruțe viața, fără să poți afla răspunsul și fără să poți afla răspunsul, până ce ea nu-și dă jos cagula și te sărută, ori trapa nu și se deschide sub picioare.

A despăturit bucata de hârtie. Era o pagină ruptă dintr-unul dintre caietele de notițe pe care scrisese *Vulturul vrăjmaș* fără prescurtări, înainte de a transfera textul pe laptop. Rândurile erau pline de ștersături și adăugiri. Era unul dintre pasajele care i se păruseră foarte grele. Sarcina, în acel stadiu al cărții, păruse atât limpede, cât și directă: comiterea unui act deliberat de denaturare. Să ia o țară reală, complicată – Statele Unite ale Americii – și să o simplifice până la o serie de caricaturi atât de țipătoare și atât de grosolane, încât puțini cititori să se îndoiască de sinceritatea sa. Un povestitor naiv, dar sincer. Țara simplificată era un exercițiu elementar. Era populată de o masă omogenă de tolomaci truditori duși de nas, cumsecade dar ușor influențabili, și o mână de escroci și bandiți care i-au abătut de pe drumul drept și îi țineau în sclavie. Ceea ce aveau în comun bandiții și tolomacii era limba și faptul că le lipsea simțul umorului. Calitatea definitorie a țării denaturate era că nu conținea posibilitatea propriei mântuiri.

Ministrul apărării – nu le da răilor nume, doar poziții – *era un bătrân înalt și vânjos, care văzuse cum vin și pleacă zece președinți și îi slujise pe jumătate dintre ei. Era pentru prima oară că făcea a făcut ceea ce ~~făcea~~ acum, să ia dintr-o servietă-diplomat un teanc de dosare negre și să le ~~împartă~~ azvârle celorlalți opt care ședeau la masă, ~~ca un crupier~~ de parcă ar fi împărțit cărțile pentru o partidă de pocher. Nu era prima oară că îi uimea pe cei de pe culmile puterii, pe care propriile*

cariere îi învățaseră să nu se mire de nimic, cu amploarea prevederii Pentagonului. Dar știa că ~~de data asta~~ acum uluirea avea să fie un cuvânt prea slab. Asta avea să fie un șoc. S-a lăsat pe spătarul scaunului și a ascultat foșnetul filelor întoarse.

Ministrul afacerilor externe a fost primul care a vorbit:

— Vrei să-mi spui că de fapt ai gata un plan de atacare a Germaniei?

~~Apărarea a chicotit:~~

— ~~Avem o puzderie de planuri~~! Prea uman!

— ~~E pe acolo și vreunul de atacare a Ministerului Afacerilor Externe?~~ Prea mult umor! Prea democratic!

Bătrânul și-a împreunat vârfurile degetelor pe masă, în fața sa. ~~Sticla groasă și ramele ochelarilor îi ascundeau ochii~~: Prea real!

— E adevărat, a zis. Această eventualitate a fost prevăzută de strategii noștri. Putem fi gata de acțiune în 24 de ore.

— ~~Care i esențialul? a întrebat președintele~~.

— Rezumați probabilitatea de succes a operațiunii, a zis președintele.

— Avem capacitatea de a imobiliza comunicațiile tactice și prin satelit ale tuturor aliaților noștri NATO, în afară de francezi, a zis Apărarea. Este o operațiune cu procent mic de victime, intervenție chirurgicală. O să ~~ne scoatem de acolo băieții~~ aducem înapoi forțele noastre în SUA continentală ~~până să apuci să zici Noua Ordine Mondială~~ înainte ca vreun politician ori general european să priceapă ~~ce a dat peste el~~ ce s-a întâmplat.

— ~~Nu-ne putem permite să-l pierdem pe acesta~~, Domnilor, nu ne putem permite să ieșim cu prestigiul șifonat! a zis vicepreședintele.

— ~~Îi avem pe britanici cu noii a întrebat președintele~~.

— ~~Înțeleg că fraierii ăia din Downing Street cooperează, a zis președintele.~~

— Britanicii sunt de partea noastră? a întrebat președintele.

— Guvernul lor a învățat că politica lor externă are o singură dimensiune – a noastră.

În filmul cărții, Kellas a auzit râsete ticăloase în jurul mesei. În tot restul vieții sale va trebui să proceseze consecințele karmice ale acestei minciuni de 110 000 de cuvinte. A băgat hârtia la loc în buzunar. Însoțitoarea de bord a venit să-i ofere mâncare și alt pahar de șampanie. Kellas a clătinat din cap, care îl durea. Chiar dacă toate patru motoarele ar fi avut acum avarie, tot ar fi fost în stare să plutească, aterizând fără probleme în Canada. Putea să zboare până la Washington, să închirieze o mașină și să meargă de acolo la Chincoteague. Măruntaiele îi tresăltau de neliniște. Era aproape.

Astrid a fost cea care și-a lăsat amprenta asupra lui în Afganistan, însă dacă intimitatea ar fi compusă din apropiere, dependență și timpul petrecut împreună Kellas ar fi putut să se însoare cu Mohamed. Zi de zi, săptămâni întregi, interpretul venea după micul dejun în zona rezidențială din Jabal os Saraj ca să-l caute pe Kellas. Mergeau cu mașina prin provincia Parvan și se despărțeau seara, când Kellas intra în zona rezidențială ca să cineze și să scrie, iar Mohamed mergea la locuința pe care o închiriase în oraș. Reședințele generalilor și potentaților afgani erau împrăștiate, și rareori răspundeau la telefonul lor prin satelit. Kellas și Mohamed îi vizitau cu speranța să-i găsească, cu speranța să fie tratați ca musafiri. Prânzurile durau ore în șir, în jurul tipsiei cu carne-de-oaie-pitită-prin-orez. Generalii și miniștrii zâmbeau larg și vorbeau de viitor pe ghicite, ca și cum n-ar fi putut în niciun fel să-l afecteze. Minciuna publică nu era minciună. În spatele lor, înălțându-se deasupra clădirilor albe și tancurilor tomnatice învăluite în rugină precum

coaja de copac și a soldaților mărunți și costelivi ai Alianței, cu uniforme noi încheiate pe jumătate și cu bocanci noi europeni, cum nu mai purtaseră în viața lor, care le umpleau picioarele de bășici, dintre care unii foloseau khol pentru ochi și unii fumau droguri, erau munții golași și roșii. Copleșeau cu mărimea, vârsta și încremenirea lor acțiunea omenească, ca o manifestare fizică a sorții. Fâșiile albe de pe cerul întotdeauna albastru, ca niște linii trase cu creta de către B-52-uri, păreau să aparțină acelei lumi lăsate în voia sorții. Nu existau oameni acolo, la vârful cretei. Nu te puteau vedea ori cunoaște. Fâșia de alb de pe albastru și piscurile roșii aparțineau eternității, pentru care carnea este la fel de trecătoare și de lipsită de substanță ca lumina. Kellas a constatat că nu mai privește în sus în vreme ce colindă împreună cu Mohamed drumurile ciuntite ale Alianței. Examina frunzele galbene de dud, și ceainicele de alamă, aburul care se vălătucea din pahar și frunzișoarele care se roteau în ceaiul chihlimbariu, încordarea undițelor peste râu, femeile de pe drum, care își acopereau fața când treceau ei, și bărbații care își luau în gură capătul eșarfei când bătea vântul. Uneori le întâlnea privirea. Simțea mirosurile de fum de lemne, nucșoară, benzină, balegă de oaie și ulei de gătit. Ședea, împreună cu Mohamed, pe veranda unei ceainării din Gulbahar și în restaurantul cu kebab de la răscrucea drumurilor din Charikar, un loc imens și gol, al cărui dever fusese omorât de război, și prânzeau pe-ndelete. Umblau după interviuri de la refugiați, bandiți și cei care treceau ilegal oameni peste graniță, traficanți de heroină și medici. Kellas nu adusese cu el muzică. S-a obișnuit cu frazele muzicale repetate ale diferiților muezini. O dată i-a cerut lui Mohamed să-i aducă muzicanți, și într-o după-amiază a șezut ca un impresar în grădina postului de poliție din Charikar, în vreme ce patru tarafuri au cântat pe

rând pentru el, la lăute și fluiere și cutii de lemn cu corzi și cuie ca de vioară. Membrii fiecăruia i-au blestemat pe talibani că le-au ruinat câștigurile de la nunți. Apoi, pe când își strângeau instrumentele, un sunet ascuțit i-a ațintit din cer și s-au încovoiat, fugind împleticit să-și afle adăpost, ca niște ticăloși condamnați la bătaia la stroi. Când rachetele talibanilor au explodat în piață, la un kilometru de acolo, șeful poliției l-a prins pe Kellas de cot, rânjind, și l-a condus în biroul său, unde i-a dat migdale trase în zahăr, în vreme ce asculta la radio-telefon raportul despre victime. Kellas și Mohamed s-au dus în piață și au văzut găinile ieșite din cuști umblând pe acolo cu penele mânjite de sânge omenesc și petele întunecate de pe pepenii sparți și morții înveliți în zdrențe. S-au minunat de prisosul de morți. În seara aceea Kellas a trimis un articol lung despre muzicanți, iar a doua zi editorii l-au întrebat dacă a auzit de un atac cu rachete asupra Charikarului, care apăruse în acea dimineață în celelalte ziare.

Uneori porneau în sus pe Panjshir, prin defileul în care mașinile mai bine își hârșâiau portierele când treceau una de alta ca să nu cadă de pe buza prăpastiei, decât să cedeze trecerea, pe lângă reședința lui Yunus Qanuni[22], tabere de refugiați, monumentul neterminat în amintirea lui Massoud, către pășunile verzi de pe culmi în care locuitorii din Panjshir cultivau pământul și ascundeau rachete cu rază largă de acțiune, și unde marile elicoptere de luptă sovietice, stricate, stăteau în crângurile de duzi ca niște câini de vânătoare bătrâni și epuizați, tolăniți la umbră; acele zile sfârșeau pe drumul dintre Gulbahar și Jabal, în amurg. Drumul era la mii de metri deasupra câmpiei Shomali, și puterea soarelui de seară era micșorată de trei ori, o dată că se scufunda după munți, la marginea câmpiei, o dată de atmosferă și o dată de praful care se ridica de pe drum și câmpuri. Câmpia era plină de pomi și de grâne, dar

mai ales de pomi; de sus, de pe drum, în asfințit, semăna cu o pădure. Suprafața zbârcită pe care o dădeau vârfurile copacilor părea că se umflă în lumina aurie cețoasă și că piere în depărtarea galbenă plină de făgăduințe.

Mohamed era un bărbat alcătuit din curbe și cercuri, ca un idol păgân fericit, cu nasul lung, borcănat, fața rotundă și un pântec senin, liniștitor. Avea barbă și sprâncene stufoase și negre și umbla prin orașele și văile Alianței cu o jachetă de piele neagră peste un *shalwar kameez* cafeniu. Se străduia să-și facă cele cinci rugăciuni zilnice. De multe ori uita. În timpul Ramadanului, senzația obștească de apropiere a întreruperii postului care dospea spre sfârșitul după-amiezii, când la tarabele cu mâncare gătitul era în toi, aerul era plin de grăsime încinsă și afganii își încleștau fălcile ca să nu le mai curgă balele, îl chinuia rău pe Mohamed. Cumpăra de la marginea drumului pungi cu gogoși proaspăt prăjite și le punea pe bancheta din spate, ședea tăcut, bâțâind din picior, cu mușchii zvâcnindu-i pe față, până la momentul stabilit pentru încetarea postului, când întindea mâna în spate, cu o palidă încercare de a părea nepăsător, și se punea pe mestecat. Nu avea autoritate, pământ ori bani, doar o casă în trecătoarea Salang și o casă în Kabul pe care n-o mai văzuse de la venirea talibanilor, însă generalii locali și cei aflați la putere îl cunoșteau, și Kellas avea impresia că îl respectau. Avea datorii; datorii bănești. Nu părea că i se datorează cine știe ce favoruri. Iscusința cu care manevra pe terenul social din Parvan era urmarea felului în care se mișcase printr-o generație întreagă de război civil fără să aibă de-a face cu oprobriul, rușinea și dezonoarea care erau asociate cu acesta la fel de mult pe cât erau asociați vulturii hoitari și negustorii de fiare vechi. Mohamed se arăta la prima vedere atât de amabil în viclenia sa, atât de nesăbuit de optimist în privința fiecărui proiect, atât de supus greșelii și

voios în privința banilor și mâncării, încât Kellas s-a înșelat, crezându-l măscărici. Nu era, și i se ceruse să facă compromisuri. Slujise ocupanții sovietici ca instructor de artilerie al trupelor afgane, apoi îl slujise pe Massoud. În piața din Jabal ochii lui deslușeau toate straturile colaboraționismului și rezistenței stivuite pe fiecare chip, iar alții le deslușeau la el. Aici era aproape imposibil să faci deosebirea între fidelitatea față de o cauză și sminteală. Dacă voiai să fii virtuos, trebuia să accepți faptul că virtutea avea să arate strâmbă. Mohamed schimbase uniformele și schimbase ideile. Fusese de față când camarazii lui prefăceau case, școli și moschei din locuri pline de viață, lumină și glasuri în mormane de sfărâmături, cu carne omenească în zdrențe așezată alături de ele. Poate chiar pusese și el umărul, dar nu direct. Pentru cei care săvârșesc lucruri groaznice, lucrurile groaznice nu sunt altceva decât muncă, însă știu ce au făcut, și când vine vorba despre oameni ca Mohamed, care izbutesc să ocupe un loc greu de găsit, între a-i condamna și a fi se alătura, cei care săvârșesc lucruri groaznice sunt într-o dilemă. Vor ca Mohamezii să fie implicați. Vor ca Mohamezii să-și înmoaie degetele în sânge și să se mânjească cu el, să împrăștie vinovăția în strat mai subțire peste mai multe conștiințe. Dar vor, de asemenea, ca Mohamezii să fie curați. Indiferent dacă se fălesc cu ticăloșia lor, ori continuă să creadă că mai există o cale spre mântuire, trebuie să care în bagajele lor un stoc de virtute, ca punct de referință pentru măsura în care s-au îndepărtat de bine și cât de lung va fi drumul înapoi. Și totuși, Mohamed n-a izbutit, după toți anii în care s-a mișcat prin război fără ca acesta să-l corupă pe de-a-ntregul, să rămână un om bun fără să capete, fie și numai ca paravan, unele dintre caracteristicile bufonului. Nu arăta niciodată în largul său în *shalwar kameez,* ca un scoțian care poartă un kilt

de căsătorie la birou, în ziua de luni. Când Mazar-i-Sharif a căzut pe neașteptate în mâinile Alianței, în noiembrie, și a devenit limpede că zilele talibanilor la Kabul sunt numărate, Mohamed s-a dus la croitor și și-a comandat două costume pentru întoarcerea în oraș. De cum au fost gata le-a luat la purtare. Erau din catifea reiată groasă, cafenie: haina avea pense în talie, strânsă pe trup ca uniforma unui soldat britanic din anii ’40, și avea epoleți, și în față două rânduri de nasturi uriași. Era strâmtă peste burtă, și barba i se răsfira peste ea ca un guleraș. Arăta ca o jucărie de pluș uriașă.

Mohamed l-a prezentat pe Kellas generalilor, i-a spus în taină care dintre ei e analfabet, i-a explicat cum să deosebească un tanc T-54 de un T-55 și într-o noapte a stat împreună cu el pe acoperișul unui avanpost îndepărtat, urmărind luminile camioanelor talibanilor la vreo doi kilometri, sunetul de țesătură sfâșiată al avioanelor de luptă americane care săgetau pe cer și, din când în când, un ghem de foc la orizont; împrejurul lor chelălăitul șacalilor din crângurile câmpiei Shomali, ca o ceată de adolescenți beți. O dată au mers cu mașina în sus până la gura tunelului Salang, la capătul văii, pe drumul spre Mazar. În drum au trecut prin dreptul casei lui Mohamed, înfiptă în ghemul de clădiri de lut de dindărătul unor ziduri de piatră cenușie, și Mohamed a intrat și s-a întors după o jumătate de oră. Nu l-a poftit pe Kellas să-i cunoască nevasta și copiii. Avea doi băieți și trei fete. Era de aceeași vârstă cu Kellas. Kellas știa că nu trebuie să fie surprins ori jignit. A fost dezamăgit. Pantalonii de catifea evazați pe care îi purta Mohamed de când fusese eliberat Kabulul păruseră un vot pentru modernitate, un vot pentru partidul coborârii de pe dealuri și adoptării marelui oraș post-talibanic, cu electricitate și taxiuri și femei libere. În noaptea aceea, de pe acoperișul fermei din câmpie au văzut strălucirea

cenușie a lămpilor de pe străzile din Kabul, la șaizeci de kilometri spre sud. Vestea căderii Mazarului fusese anunțată la radio, și trupele Alianței s-au pus pe cântat, vocile soldaților contopindu-se cu chelălăielile șacalilor. Dinții dezveliți de zâmbetul larg al lui Mohamed s-au arătat în lumina de la laptopul lui Kellas, și era entuziasmat și fericit, și Kellas și-a zis că-i poate cere ajutorul într-o problemă legată de Astrid. Kellas voia ca Mohamed să-i facă rost de un loc în care el și Astrid să poată petrece o noapte singuri, fără să-i deranjeze nimeni, cu un acoperiș și ceva care să semene a pat. Înainte de începutul prăbușirii talibanilor morala strictă din provincia Parvan făcea ca lucrul să pară greu de cerut lui Mohamed. Când senzația deschiderii iminente a Kabulului s-a prelins în inimile Alianței și ale jurnaliștilor străini care locuiau acolo, calea părea deschisă nu numai către reunificarea Afganistanului, ci și către deblocarea canalelor care legau Afganistanul de bulele de lumini strălucitoare din Islamabad, Teheran, Beijing și mai departe, Paris, New York, Londra, Los Angeles. Pentru scurtă vreme, Kellas și-a îngăduit să-și închipuie că adevăratul Mohamed era cel care gustase și savurase fațeta liberală a Kabulului comunist și a Uzbekistanului sovietic, unde fusese odată încartiruit; văzuse, dincolo de vodcă și fustele mini, o lume mai mare, mai luminoasă pe chipurile studentelor și studenților care stăteau de vorbă prin cafenele, la colțuri de stradă, cu pachete de cărți sub braț, fără văl și rebeli. Când l-a văzut în acea după-amiază pe Mohamed ieșind din satul lui de la Salang, cu un zâmbet senin, arătând ghiftuit și patern, mergând alene către mașină de parcă Kellas și șoferul ar fi fost angajații lui, Kellas a priceput că drumul de munte, cu puștile și vechile dușmănii și femeile sechestrate, era la fel de mult căminul lui ca și casa din oraș, și că respectarea scrâșnită a datinilor și *shalvar kameez-*

ul erau mai curând un semn sincer al dorinței de a aparține satului decât camuflarea tânjirii liberale de a fugi de acolo. Și costumele din catifea reiată erau sincere. Mohamed voia să fie integrat în Kabul. Însă, dintre cele două lumi, era mai puțin în largul său în metropolă, și o știa.

Kellas a șovăit să spună ori să facă ceva care ar fi putut să atragă asupra sa expresia care trebuie să fi apărut pe fața lui Mohamed când a asistat la faptele rele ale camarazilor lui. Kellas nu văzuse acea expresie, dar trebuie să fi existat, și nu voia să fie martorul apariției acesteia din pricina lui. Desigur, Kellas n-avea să fie răspunzător de un masacru. Dar exista posibilitatea ca, dacă îi cere lui Mohamed să-l ajute la organizarea unui act de preacurvie – Kellas trăgea nădejdea că vor fi mai multe acte de preacurvie – săvârșit de doi străini necredincioși într-o țară musulmană, într-o zonă de război, să vadă acea expresie. Dacă nu atunci când aduce prima oară vorba de asta, atunci când o pomenește a doua oară, ori când vine vremea să se petreacă, ori după ce s-a petrecut. Cu cât Mohamed era mai voios și mai amabil, cu atât creștea oroarea lui Kellas față de momentul seriozității lui, când se va îndepărta de străin. În ciuda acestui fapt, Kellas trebuia să aducă vorba de asta. Era un soi de misiune.

— Auzi, zisese Astrid într-o noapte.

Vorbea cu o blândețe, limpezime și sinceritate care l-au înfiorat.

— Noi doi avem nevoie de un loc în care să putem să ne culcăm. Tu fă rost de el, și o să vin.

Declarația nu venise din senin. Venise după zile întregi în care Kellas fusese bântuit de gândul la Astrid. Nu o visa niciodată. Totuși, deoarece se gândea la ea când era treaz, răsucea interpretarea viselor pe care le avea în direcția lui Astrid; asta îi accentua afecțiunea și îi adâncea fascinația. Într-unul dintre vise era într-o cafenea micuță de pe o stradă îngustă dintr-un oraș italian. Ședea înăuntru

din pricină că mesele de afară erau acoperite de un strat forfotitor de vrăbii. A venit la el o chelneriță, o fată scundă, solidă, pieptoasă, cu părul negru, care nu arăta deloc ca Astrid, și i-a spus că trebuie să plece, din cauza vrăbiilor. Kellas a zis că nu-i e frică. Femeia a zis: „Vrăbiile nu fac decât să rețină mesele până ajung vulturii". Kellas, deși credea că visele sunt produsele secundare ale gândurilor și impresiilor, rămășițe care ies din minte ca alte surplusuri materiale față de cerințele vieții, a considerat că este un vis despre Astrid. Că pe ea o așteptase, fără să știe asta; că șezuse răbdător în afara flecărelii și viermuielii lumii, sperând că va veni ceva primejdios, dar magnific. În vis nu apăruseră vulturii, iar el s-a prefăcut în acea chelneriță, dar a ignorat partea aceea.

Kellas nu-și putea aminti când anume declanșase imaginea lui Astrid în el această reacție puternică. A încercat să se gândească la hormoni și semnale, să-și ascundă de sine bucuria la revenirea unei stări pe care crezuse că nu o mai poate atinge.

Chiar și înainte de cumplita întrebare despre ce simțea ea pentru el, și-a pus la încercare natura atracției față de ea. Avea timp, de vreme ce războiul se tot poticnea iar *The Citizen*, care inundase sudul Asiei cu corespondenți, respingea neconcludența nuanțată a telegramelor lui în favoarea siguranței percutante a unor surse anonime din Londra și Washington. Indiferent pe cine trimiteau la Jabal, editorilor le plăceau mai mult relatările hotărâte ale jurnaliștilor care voiau să fie acolo decât nesiguranța jurnalistului care chiar era acolo. Săptămâni în șir, în octombrie și noiembrie 2001, adevărul bun de scos pe piață din Afganistan era lipsit de povești ori de puncte de referință familiare. Întrucât Astrid refuzase să lucreze cu el, pentru că el trebuia să trimită articole aproape în fiecare zi, în vreme ce ea era acolo doar ca să scrie unul sau două articole lungi – „Toba mea bate o dată pe trimestru" a zis – era destulă

vreme pentru imagini disparate, priviri furișe, mai presus de orice încrucișarea drumurilor, politețuri stângace la ușa băilor, și pentru Kellas să se întrebe ce l-a apucat. A încercat să o potrivească pe Astrid în tiparul vechilor afecțiuni. Niciunul nu se potrivea, cu toate că nu putea băga mâna-n foc că și le amintește corect. Dragostea aparținea acelei clase de trăiri de care nu-ți puteai aminti. Îți aminteai doar de simptomele și cauzele aproximative.

Descoperise că este greu să transformi adorația în sex, dar e ușor să transformi sexul în adorație primejdioasă, efemeră. Făcuse devreme această descoperire. În timpul căsătoriei sale premature cu Fiona. Fusese fascinat de fata cârlionțată, minionă și cu ochii mari, și care avea un fel de a roși pe dată și profund ori de câte ori era în ghearele vreunei emoții puternice. Într-o seară, pe când erau amândoi împreună cu un alt jurnalist din Edinburgh care era orb la orice relații umane în afară de sfera politicii și era în stare să vorbească la infinit cu o voce monotonă insistentă, Kellas i-a topit vorbele în bâzâitul unei gângănii timp de o oră și jumătate, în care s-a gândit la început cât de mult dorea să o atingă pe Fiona, apoi s-a uitat la ea și și-a dat seama că se gândea la același lucru. Palmele și degetele lor tinere și moi, transpirate, s-au întâlnit și s-au încleștat pe sub masă. O vreme, simțind că bătăile inimilor și dorințele le sunt la unison, au stat așa, privind cum buzele celuilalt jurnalist formează cuvinte, și au rămas conștienți de vaierul unduitor care izvora din corzile lui vocale. Apoi s-au scuzat și s-au aruncat într-un taxi, afară din întunecimea cârciumii, unul dintre acele locuri din făgașurile orașului vechi în care mirosurile de umezeală, lemn vechi și îmbâcseală de alcool se contopesc și se îngroașă, în palpitarea caldă și pielea parfumată a gâtului celuilalt. Kellas și-a petrecut zilele următoare într-o asemenea stare de extaz, de încântare față de țipetele ei

înduioșătoare, de libertatea cu care Fiona își dăruia trupul și de plăcerea pe care părea să i-o ofere el, încât a uitat cât de mult era întărită această fericire de perioada de foame sexuală dinainte. Tăcerile lungi care le punctau îmbrățișările, când zăceau, trăgându-și răsuflarea, piele lipită de piele, în paturile lor, păreau pe atunci o dovadă a comunicării telepatice, nu mărturia faptului că nu au nimic să-și spună unul altuia, cum s-a dovedit până la urmă. Kellas a observat ordinea fanatică din apartamentul Fionei. Cum ar fi putut să-i scape? Toate suprafețele străluceau, nu supraviețuia nimic vechi ori uzat, mobila era aranjată în unghiuri pitagoreice. Apartamentul era o declarație a nevoii de ordine făcută mult deasupra nivelului conversației. Însă a preferat să creadă că felul rapid, nepăsător, ahtiat în care se dezbrăca Fiona, felul în care, în primul rând, nu exista nicio parte din trupul celuilalt pe care nu puteau să o atingă, avea să se transpună într-o atitudine mai relaxată în privința curățeniei casei, în loc să se întâmple invers. La câteva luni după căsătorie, Fiona a început să-i ceară să-și pună încă un prezervativ peste primul.

Kellas n-a mai făcut acea greșeală. A făcut alte greșeli. S-a minunat de varietatea erorilor sale, care se înfățișa sub masca succesului. Katerina, la Praga, era așa de frumoasă, încât asta părea să compenseze faptul că îi plăcea să danseze prin cluburi pe muzică tehno germană patru seri pe săptămână, și că nu voia să muncească, și că petrecea ore întregi ghemuită pe un scaun, pe balcon, învăluită într-un șal, cu un genunchi la piept, fumând, privind turlele și rozându-și unghiile. Dar nu compensa. La treisprezece ani ea urcase în trenul spre Frumusețe și peste câțiva ani, când ajunsese la destinație, în loc să coboare, hotărâse să rămână acolo și să vadă dacă există pe linia aceea și alte opriri, mai bune. Atunci când o întâlnise Kellas, când ea avea douăzeci și șase de

ani, se considera bătrână. I-a mărturisit-o lui Kellas ca pe o taină, plângând pe umărul lui.

În fața casei din Jabal era o porțiune de pământ, înăuntrul zidurilor împrejmuirii și parțial acoperit de copaci, în care afganii încercaseră să facă o peluză. Iarba nu se prinsese cum trebuie, și creștea din pământ în tufe și în fire singuratice și tari. Dimineața un reporter din Australia care fusese în forțele speciale făcea acolo flotări și vorbea cu soția la telefonul prin satelit într-o limbă thai fluentă și sonoră, în vreme ce corespondenți în șlapi treceau peste iarbă către latrina din colțul depărtat, târându-și hârtia igienică după ei, ca niște excursioniști nemulțumiți. Seara fotografii își instalau transmițătoarele pe peluza ratată, la distanță unele de altele și orientate toate după busolă către aceeași stea artificială din spațiu, de deasupra Oceanului Indian. Ședeau acolo, cu spatele spre casă, cu silueta luminată de licărirea ecranelor, urmărind progresia de la stânga la dreapta pe barele care numără biții, absorbiți, în adorație, duși de pe lume. Într-o noapte Kellas era pe locul cu aproape-iarbă împreună cu Mark și Rafael de la *The New York Times.* Translatorul lui Rafael forma numărul telefonului prin satelit al unuia dintre generalii din nord, iar și iar, ca să răzbată prin semnalul de „ocupat”. Rafael se grăbea. Era unul dintre cei care credeau că războiul șovăie, ca o rețea de bunuri care este prea înceată. Avea nevoie de promovare. Mark, care de obicei lucra la această oră – la orice oră – aștepta să se trezească editorii din California. Își adusese cu el pliciul de muște roșu, din plastic. Singura lui distracție era să șadă în sacul de dormit, dis-de-dimineață, și să omoare cât de multe muște îi veneau la îndemână.

— Unde se duc muștele noaptea? a întrebat. Se duc acasă la casele lor muscărești, cu nevestele lor muscărești și cele 2,2 milioane de odrasle muscărești?

Kellas se uita la Astrid, pe care o putea zări în întunecime la marginea îndepărtată a peluzei, unde lumina din casă era firavă. Vorbea cu reporterul de la *The Guardian,* care locuia pe altă stradă. Astrid zâmbea pe jumătate în vreme ce privea în jos, cu mâna oprită în mijlocul unui gest, pe când se gândea ce să spună.

— De ce l-ai pus pe translatorul tău să mă-ntrebe despre braț? a zis Mark.

— Nu l-am pus, a zis Kellas.

— Nu mă deranjează. Doar că nu înțeleg de ce n-ai putut să mă întrebi tu însuți.

— Voia să știe. Era curios.

— Erai prea jenat să mă întrebi, așa că l-ai pus pe traducător s-o facă.

— Nu l-am pus!

Kellas a râs. N-aveau cum să vadă în întuneric că a roșit.

— Tipii mei cred că ți-a fost tăiat pentru că ai furat, a zis Rafael. Ai reușit? i-a zis translatorului, care a scuturat din cap. Mai încearcă.

— Formez numărul ăsta de două ore. Mă doare degetul.

— Mai încearcă. Te plătesc ca să te doară degetele.

— În Somalia, a spus Mark, ziceau: „Face dragoste cu femeile folosindu-se de ciot”.

— Deci ce s-a întâmplat? a zis Rafael.

— M-am născut așa.

— Pe bune. Ai reușit?

Translatorul a început să zbiere la telefon.

— Întreabă-l dacă poate să-i aducă la telefon pe tipii de la forțele speciale americane. Întreabă dacă pot vorbi cu un american.

— Presupun că o să mă pui într-un roman britanic ieftin, i-a zis Mark lui Kellas.

— Nu-s chiar așa de ieftine.

— O să te dau în judecată, să știi.

Mark vorbea aproape de capul lui Kellas. Rafael și translatorul lui strigau care mai de care în

engleză și *dări.* Mark a zis:

— E ca o mâță.

— Cine? a întrebat Kellas.

— Astrid. Mâța care umblă de una singură. Niciodată nu călătorește împreună cu cineva.

— Încearcă să-i ia un interviu văduvei lui Massoud.

— Nici tu nu călătorești împreună cu cineva, a zis Mark.

— Mohamed. Șoferi. Oameni pe care îi luăm pe drum.

— Cineva care nu-i afgan.

Kellas l-a întrebat dacă știe ceva despre Astrid. Mark a zis că a citit vreo două dintre articolele ei, unul despre Bosnia și unul despre Kosovo. Erau bune, neobișnuit de bune, memorabile. Pătrunsese adânc într-o familie de sârbi care era pe punctul de a pleca din Pristina. I-au găsit un loc în camionul care îi ducea în Serbia, cu pietrele de mormânt ale familiei îngrămădite în spate și cu rămășițele străbunilor puse în saci pentru materiale de construcții. Mark a pomenit numele unui fotograf celebru cu care se vedea în acea vreme.

— Zic „se vedea”. Am auzit că dormeau în același hotel, staul ori grotă ori ce-o fi fost atunci când lucrurile pe care voiau să le facă se nimereau să-i aducă în aceeași zonă. Trăiau pe atunci în orașe diferite, unul la Roma și celălalt la Zagreb sau Budapesta, nu-mi amintesc. Nu erau cu adevărat combinați. Se bazau pe coincidență ca să fie împreună. Dar te poți încrede destul de mult în coincidență în această meserie, nu? Într-un anumit moment nu sunt chiar așa de multe locuri care emană mirosul morții violente.

— Asta nu spune prea multe despre ea.

— Crezi? Eu am auzit că e sălbatică.

— Ce mama naibii vrea să zică „sălbatică”?

— Calmează-te. Asta-i tot ce-mi amintesc și nu știu cine a zis-o. Sălbatică, nu știu. Moartă după

petreceri? Sălbatică în pat? O fiară, crescută de lupi?

Ochii lui Kellas erau roșii de la trezitul devreme și praful din timpul zilei. A strâns pleoapele și le-a deschis iar. Niciun strop de umezeală, ca la a zecea stoarcere a unei lămâi. Mark era un tip prea cumsecade ca să fie altfel decât însurat și uitase cât de mare este prăpastia dintre doi oameni care n-au hotărât să fie împreună. Uitase ce drum lung trebuie străbătut. Cât de ușor era acum să străbați mii de kilometri ca să ajungi la o lungime de braț de cineva, și cât de greu de străbătut acei ultimi centimetri de la capul până la inima acelei persoane. În diminețile afgane, devreme, Mark era la telefon cu biroul său din San Diego, unde era încă seara zilei precedente. Încerca să-și vândă articolul pentru prima pagină și vindea fotografiile lui Sheryl. Întotdeauna le numea „Artă". „Artă adevărată." Arta era întotdeauna adevărată. Sheryl nu era soția lui, era o colegă, dar trebuie să-i fi căzut bine să audă asta. Era un lucru drăguț. Mark își sporea astfel șansa la un loc pe prima pagină, iar Sheryl era talentată, însă tot era drăguț, în felul în care presupunea Kellas că ar fi o pereche de oameni buni căsătoriți, care se sprijină unul pe altul.

— Te-ai da la Astrid? l-a întrebat Kellas pe Mark.

— Nu.

— De ce nu? Nu crezi că arată bine?

— Ba da, arată.

— E deșteaptă.

— E brici. Se pricepe la ce face.

— Deci de ce nu te-ai da la ea?

— Ce treabă ai tu cu asta?

— N-am. Doar spune-mi.

— Ți-am zis de la început. E o mâță. Vânează singură. Întotdeauna urmărește ceea ce vrea și trebuie s-o urmezi ori s-o lași să plece, și niciuna

din astea două nu-i ceea ce mi-ar plăcea să fac tot timpul.

— Și te vrea pe tine?

— Nu vreau să fiu vânat.

— N-o cunoști.

— N-am spus niciodată așa ceva. Nu-ți spun decât ce văd. 132

Kellas s-a uitat iar la Astrid. A simțit mușcătura geloziei. Mark era chiar așa de virtuos, ori era prea ocupat ca să calce pe de lături? Tipul de la *The Guardian* tocmai se ridica, plecând de lângă Astrid. Era un bărbat mic și palid, cu mâini delicate, păr roșcovan, ochelari rotunzi și un zâmbet un pic strâmb. Pe când traversa peluza și-a prins piciorul într-unul dintre cablurile fotografilor și s-a împiedicat, s-a eliberat de cablu și a mers mai departe. Kellas s-a întrebat dacă Astrid poartă la ea pistolul. S-a întrebat câți din împrejmuire știu că e înarmată. I-ar face rău dacă s-ar afla. Totuși, faptul că știau că există arma era un lucru pe care îl împărtășeau.

S-a ridicat și s-a dus spre locul unde ședea ea. Își deschisese laptopul și scria. A ridicat privirea și și-a dat bretonul într-o parte.

— Bună, a zis, și a zâmbit.

— Pari ocupată.

— E în ordine. Tipul de la *The Guardian* încerca să obțină de la mine niște contacte pentru văduva lui Massoud. Șezi. N-avem niciodată timp să vorbim de-ale noastre, nu?

Kellas s-a așezat cu picioarele încrucișate pe iarbă, în fața ei, și Astrid a închis laptopul și l-a pus deoparte. Și-a încleștat mâinile în față și s-a uitat la el. Kellas devenise atât de convins de dezordinea și neglijența universului, încât posibilitatea armoniei l-a uluit. L-a cuprins tremurul. Dorința sa era însoțită de teama că ea o să se plictisească iute de el. Era exact eterna îndoială a femeilor în privința dorințelor bărbaților, și acum el o simțea, gândindu-se la Astrid.

Afecțiunea ei conta enorm pentru el, și nu voia s-o piardă după aceea. Noutatea lui putea să se învechească într-o noapte. O noapte! În toată această vreme se uita la ea, care îl ațintea cu privirea, și îi vedea pistruii de pe nas și câteva fire dintr-o sprânceană culegând bruma de aur care putea fi adunată în întuneric. Cândva, la Londra, își petrecuse seri în șir ascultând, cu interes real și concentrare parțială, o femeie a cărei poveste despre propria viață era ca fabuloasa hartă 1:la unei țări, din Borges. Toate poveștile pe care le spunea durau cel puțin la fel de mult ca evenimentele pe care le descria, adesea mai mult. Într-o noapte s-au culcat împreună, și apoi s-au mai văzut exact atâta timp cât Kellas să înțeleagă ce tare o durea faptul că el nu mai voia să-i asculte poveștile. Ceea ce a făcut lucrurile și mai rele a fost faptul că ea a încercat să ascundă asta. Era tare, râdea, arăta că urmărește la fel de mult ca el plăcerea. Asta fac bărbații și femeile care nu mai sunt copii. Ea nu se gândea la așa ceva, și o durea. Kellas și-a dat seama și și-a jurat că nu o să mai facă asta niciodată. Apoi a făcut-o iar.

O dorea pe Astrid, și o altă stare dinăuntrul lui încerca să pună stavilă dorinței, să-l rețină, ar fi preferat să fie ca satelitul față de lumea lui Astrid, Oceanul Indian, coborând veșnic către ea cu exact aceeași viteză cu care ea se îndepărta, așa încât să fie mereu față în față, dar să nu se ciocnească niciodată, să nu se contopească, să nu știe.

— Nu vreau să sfărâm tăcerea, a zis Kellas, dar nu mă simt în largul meu.

— Pur și simplu mă uit la tine, a zis Astrid.

Kellas a întrebat-o unde a fost în ziua aceea.

— Am privit, a zis Astrid, la început rar, apoi prinzând viteză. Am privit o mireasă care era îmbrăcată pentru nuntă. Una dintre rudele îndepărtate ale lui Massoud. Are șaisprezece ani. Stătea în mijlocul covorului și nu știa care parte să și-o acopere cu mâinile. Sfârcurile ei aveau

culoarea norilor de ploaie. Femeile din familia ei au pus-o să intre într-o vană și au spălat-o cu apă din ulcioarele pe care le-au adus dintr-o odaie alăturată. Au ras-o peste tot cu un brici de bărbierit vechi, și iar au spălat-o. După aceea au șters-o și i-au stropit trupul cu apă de colonie, și i-au dat o pereche de chiloți bufanți, de mătase, și un combinezon fără mâneci. I-au pus o rochie roșie, un roșu strălucitor, ca petalele de mac.

Astrid s-a oprit, i-a zâmbit lui Kellas și a continuat.

— Era încinsă peste brațe și mijloc și avea cusuți pe ea bani de aur, care zornăiau când se mișca. Am întrebat-o dacă își întâlnise soțul și a clătinat din cap. Am întrebat-o dacă vrea să se mărite, și a dat din cap și a izbucnit în plâns, s-a întors cu spatele și îi vedeam umerii zguduindu-se. Și-a scuturat un pic brațele, ca să facă banii să zornăie și să ascundă zgomotul plânsului, dar oricum i se scuturau toți banii de pe spate… Mă invidiezi, Adam, pentru că am văzut asta azi?

— Nu.

— Minți! Te-a excitat?

— Da.

Astrid i-a tras lui Kellas un pumn ușor în umăr.

— N-avea decât șaisprezece ani!

— Tu m-ai aţâţat! Asta-i incitare!

— Dacă asta-i pentru tine aţâţare, înseamnă că ești ușor ori greu de satisfăcut?

— N-am cerut să fiu satisfăcut.

Lui Astrid i-a dispărut zâmbetul; a făcut ochii mari.

— Tu nu ești așa. Așa dur și neînduplecat.

— Sunt mai dur decât crezi.

— Acolo, afară, poate.

A arătat cu degetul mare peste umăr, spre zidul incintei.

— Dar nu cu femeile. Pot să cred că ești ticălos cu femeile, dar nu dur.

— Am de gând să încep să fiu dur.

— Nu, a zis Astrid serios, sigură pe ea. Oamenii nu se pot schimba. Știi asta, nu? Oamenii nu se pot schimba, pot doar să semene și mai mult cu ceea ce sunt.

— Tu știi cum ești?

— Sunt aceeași femeie ca în America. Nu m-am schimbat. Doar m-am așezat aici într-un loc în care unele dintre nenorociri nu prosperă. Sunt ca una dintre speciile alea străine care o duc de minune într-un climat ciudat. Sunt ca iepurii din Australia, *kudzu*[23] din Mississippi. Fără dușmani naturali.

— Nenorocirile tale nu prosperă aici, a zis Kellas. Cum rămâne cu dorințele?

Astrid a râs, s-a uitat la el pe sub breton, apoi și-a lăsat capul în jos și a smuls fire de iarbă din pământ, unul câte unul. Se rupeau cu o mică pocnitură.

— Un bărbat flirtează cu mine într-un război. Mă întreb dacă o fi momentul potrivit.

— Este cel mai potrivit moment. Cel mai rău e că talibanii și Alianța sunt așa niște târâie-brâu, că niciunul dintre noi nu poate pretinde c-am putea fi uciși mâine.

Astrid a râs.

— Putem pretinde.

— Dacă eu nu-s dur, tu nu ești sfioasă.

Astrid s-a uitat la el, a întins mâna și și-a lipit o clipă palma de obrazul lui.

— Nu, nu-s sfioasă, a zis. Spune-mi ce vrei de la mine.

Kellas s-a gândit, uitându-se la ea, că va trebui să mintă ori, mai degrabă, să spună o parte dintr-un adevăr mai mare. Va trebui s-o amăgească pe Astrid să creadă că e mai dur. E sigur că o parte din asta era lucrul pe care avea să i-l ceară, și nu o parte măruntă. Voia să facă dragoste cu ea. De câte ori nu camuflase în fața femeilor, pe jumătate mincinos, pe jumătate sincer, acea dorință în promisiuni de conviețuire și viitor în doi, nu simțise nevoia să încețoșeze pofta cu un șuvoi de

pălăvrăgeli despre intimitate și prietenie și timp să se cunoască mai bine? Și cât de des fusese citit limpede? Adesea? Cu Astrid avea să meargă pe cealaltă cale, la o sută optzeci de grade. Ascunzând de ea, așa încât să nu se vadă nicio străfulgerare, dorința sa de a o adora și de a fi adorat de ea; și arătându-i doar celălalt lucru, ca și cum ar fi fost singurul important. Singurul fel de a-și ascunde dorința reală era să aleagă cuvinte destul de aspre și grosolane ca prin brutalitatea lor să aibă aparența adevărului. Astrid putea să creadă că minciunile nu sună naiv. Și apoi, ceea ce avea să spună era adevărat; era minciună doar prin faptul că nu era răspunsul la întrebarea ei.

— Ce vreau de la tine? a zis Kellas.

A înghițit în sec.

— Vreau să ți-o trag.

Se aștepta ca ea să râdă, ori să-și înalțe sprâncenele, ori să-i răsplătească nesinceritatea cu vorbele: „Măcar ești sincer”. Însă expresia lui Astrid nu s-a schimbat deloc. A clipit de câteva ori. Zâmbetul nu i s-a accentuat, nici nu s-a crispat.

— Noi doi avem nevoie de un loc în care să putem să ne culcăm. Tu fă rost de el, și o să vin.

7

O însoțitoare de bord i-a înmânat lui Kellas un formular pentru ședere. Oficiul american de imigrație voia să știe unde o să stea în prima noapte. A scris numărul unui apartament de pe Prince Street în care locuise acum șaisprezece ani, când fusese prima oară în America. Pe hublou vedea acum, prin găuri din straturile sărăcăcioase de nori, cum se derulează albul și negrul Canadei. Câte întinderi încremenite de zadă erau acolo, jos, câte opriri de camioane la cafenelele de la răspântii; și puncte de zăpadă, care săgetau la întâmplare spre ele, rostogolindu-se și cuibărindu-se în cutele hainelor bărbaților familiști ieșiți cu treburi, îndreptându-se spre destinații banale? Kellas a simțit că vântul iernii suflă prin găurile planurilor sale zdrențuite. Propria încredere îl uluia. Poate că se va duce cu adevărat la apartamentul din Prince Street, va găsi locuind acolo vreun newyorkez singuratic pe care o să-l vrăjească cu accentul său și cu povestea că a dormit acolo în timpul sărbătorii lui San Gennaro din 1986. Da, putea să facă asta. Nu era nimic rău să ai imaginație. Putea să născocească povești și să facă mai mult decât să le scrie: putea să se așeze pe sine în ele. Putea să apară de-a binelea în orice poveste. Schițase o poveste în camera de hotel, după episodul de la familia Cunnery. Un bărbat care fuge după o ceartă primește un apel de ajutor de la o fostă iubită de pe partea cealaltă a oceanului și zboară pe loc la ea. Se îmbrățișează. Fără cuvinte. Ei știu. Sfârșitul. Începutul. Asta era povestea sa. Nu știa ce poveste a scris Astrid ca să se potrivească cu asta. Povestea pe care o făcuse în Bagram cu un an înainte fusese mai simplă. Un bărbat întâlnește o femeie. Se înțeleg bine. Fac dragoste. Începutul. Sfârșitul. Ar fi trebuit să se desfășoare așa. Chiar dacă ar fi scris-o ca tragedie,

n-ar fi scris-o în așa fel încât cei care au murit să fie străini.

Ideea ca Bagram să fie locul întâlnirii galante îi venise aproape imediat în dimineața de după discuția cu Astrid pe peluza incintei din Jabal. Mohamed cunoștea un comandant mărunt care avea un grup de mujahedini locali din Alianță aproape de pista de decolare, care în acea vreme era cam la doi kilometri de cele mai apropiate poziții talibane. Kellas stătuse acolo câteva ore într-o după-amiază, și avea de gând să-l întrebe pe Mohamed dacă n-ar putea sta toată noaptea, ca să fie martor de aproape și să descrie pentru cititorii lui *Citizen* bombardarea de către americani a talibanilor. Avanpostul comandantului se afla într-un grup de adăposturi înalte, fără acoperiș, în formă de potcoavă, construite cu două decenii în urmă ca să apere de atacuri avioanele sovieticilor, aceleași avioane ale căror rămășițe zăceau acum presărate pe aeroport. În spatele acelor ziduri, mujahedinii și armele lor vechi, printre care un singur tanc rablagit, erau aproape invulnerabili pentru talibani, care oricum rareori mai trăseseră în ei de când începuseră bombardamentele americane. Bărbații dormeau și mâncau în clădiri solide de sub nivelul parapetului fortificațiilor. Urmăreau pozițiile opuse dintr-un turn de veghe din lemn, o platformă acoperită pusă pe piloni care se înălța, expusă, la cinci metri deasupra adăposturilor avioanelor. În arșița după-amiezii platforma era un loc plăcut, umbros, iar mujahedinii așterneau pe podeaua de lemn o țesătură și mâncau acolo. Păturile puteau să îi apere de frigul nopții. Comandantul ar putea să vrea să țină acolo o strajă în ceasurile de întuneric. Însă straja putea să fie Mohamed; și nu era nevoie ca straja să fie pe platformă. Putea să vegheze aproape la fel de bine de la baza scării pe care ajungeai sus.

Kellas a vorbit cu Mohamed în aceeași zi, spre sfârșitul după-amiezii, după ce nu izbutiseră să ajungă la timp la o conferință de presă ținută în Panjshir de ministrul de externe al Alianței. În schimb, la Gulbahar el și Mohamed și-au găsit o masă pe balconul ceainăriei de lângă râu. Au stat acolo, cu paharele de ceai aromat cu nucșoară, în vreme ce șoferul a ales să șadă la altă masă, înăuntru. Două femei cu *burqa* albe murdare au venit sub balcon și și-au ridicat mâinile desfăcute. Kellas le auzea strigându-i, însă fețele le erau invizibile dincolo de plasa acoperământului veșmintelor. Mohamed le-a aruncat câteva dintre bancnotele mărunte pe care le ținea pentru cerșetori. Femeile au plecat, și strada îngustă s-a umplut de huruitul unor motoare vechi bine întreținute. De cealaltă parte a balconului, râul vâscos își mâna apele puțin adânci în jurul unor pietre plate și mormane de gunoaie care fuseseră curățate de tot ce era reciclabil. Mohamed a început să vorbească despre unul dintre planurile sale de îmbogățire. Împreună cu câțiva prieteni avea să închirieze un container și să-l umple cu struguri atunci când piața gemea de struguri și prețul era scăzut. În anul următor, înainte să ajungă pe piață strugurii noi, când prețul era mare, Mohamed și partenerii săi aveau să deschidă containerul și să vândă strugurii cu un profit amețitor. Kellas era sigur că ceva nu e în ordine la ideea asta, dar nu știa nimic despre piața strugurilor. Poate că Mohamed dibuise ceva. Poate că Kellas ar putea să se stabilească la Gulbahar și să demareze un comerț cu struguri. Să șadă la soare, bând alene ceai și discutând în următoarele ore despre struguri ar fi mai ușor decât să-i ceară lui Mohamed să ușureze legătura sexuală de pe front a lui Kellas. Și totuși, avea să întrebe. Gândul la întâlnire pusese stăpânire pe el. Avea să fie jenant dacă afla *The Citizen*, însă acest obiectiv a dat faptului că se afla acolo o semnificație și o

senzație de hotărâre pe care nu i le dăduse scrierea de rapoarte pentru cititorii din Marea Britanie. Însăși intenția îl făcea să fie mai mult în Afganistan decât înainte. Smintiții și lunaticii erau exilați la ei acasă; li se părea mai ușor să fie acasă în exil. Un strop de nebunie făcea călătoria mai lesnicioasă.

Niciunul dintre ei n-a dat atenție sunetului de aparat de zbor cu elice, care venea de foarte de sus de deasupra, până ce nu au început în stradă strigătele, mai întâi copii, apoi bărbați, apoi puținele femei care erau pe afară. Timp de un minut a nins cu hârtii. Băieții și fetele țâșneau de colo-colo adunând pătrățelele. Lumea de pe alee încerca să le înșface. Au fost îmbrânceli, până au priceput că nu sunt bani. Kellas a văzut cum două cerșetoare care se încăieraseră pentru ele le ridică în dreptul feței și le rup în bucățele.

Mohamed a cules unul dintre pătrățelele care aterizaseră pe balcon. Era un fluturaș de propagandă american destinat locuitorilor din teritoriul taliban. Arăta o fotografie începătoșată a unui taliban care lovea niște femei cu ceva ce părea să fie o bucată de cablu electric gros, negru. Legenda întreba dacă așa se cuvine să fie tratate femeile.

— Ce crezi? a întrebat Mohamed.

— Nu cred că femeile trebuie să fie bătute.

— Nu asta, despre femei.

— Femeile ar trebui să fie libere, a zis Kellas.

Mohamed a râs.

— Întotdeauna spui asta! Dar nu știu ce înseamnă. În engleză, o „femeie liberă” înseamnă o femeie care nu e în închisoare… da?

— Acesta este unul dintre înțelesuri.

— Și o femeie care nu este revendicată de un bărbat.

— Fără o legătură. Da.

— Și o femeie care nu este ocupată.

— Așa e.

— Și o femeie pe care nu te costă nimic să o cumperi.

— Nu. Nu înseamnă asta.

— Zici, de exemplu, „medicamentele ar trebui să fie gratuite[24]”. E același lucru. „Femeile ar trebui să fie libere.”

— Nu, nu-i același lucru. Asta e engleză incorectă. N-o mai ține așa, că va trebui să te plătesc mai puțin.

— Să mă plătești mai puțin? De ce să nu mă plătești deloc? „Translatorii ar trebui să fie gratuiți.”

— Ai scăpat din vedere înțelesul principal. Femeile ar trebui să fie libere, adică „nu dependente”, în stare să-și aleagă felul în care vor să trăiască, locul unde vor să trăiască, cel cu care vor să trăiască.

— Dar, Adam, nu poți să te răzgândești tot timpul și odată ce ai ales nu mai ești liber.

— Poți să alegi din nou.

— Spune-mi, doar femeile ar trebui să fie libere, sau și bărbații?

— Și bărbații, desigur.

— Eu sunt liber?

— Mai liber decât femeile.

— Pot să mă mut în America?

— Nu.

— Pot să mă mut în Franța?

— Nu.

— Pot să mă mut la Londra?

— Nu.

— Pot să-mi cumpăr o casă nouă?

— Nu cred. Poate dacă strugurii tăi o să se vândă bine.

— Pot să-mi părăsesc nevasta și copiii?

— Da.

— Da. Și atunci copiii mei o să fie liberi? Liberi față de mine, da? Libertatea în Anglia înseamnă însingurare, nu-i așa? Și să fii liber înseamnă să

fii… care-i cuvântul, cuvântul e… lacom! Lacom și singuratic.

— Nu, nu, nu.

— Probabil că sunt terorist, Adam. Urăsc libertatea. Îmi place să fiu însurat.

Kellas a râs, și Mohamed a râs împreună cu el, și Mohamed a continuat:

— Cum e cu femeia din casa ta, americanca, aia blondă? Are o haină neagră cu fermoare.

— Astrid? Ce-i cu ea?

— E o femeie liberă?

Kellas a șovăit. Cu toate că Mohamed îl întrecuse în discuție, venise vorba despre Astrid.

— E una dintre cele mai libere, a zis. Face ceea ce vrea.

— Cea mai liberă! Hm! Liber, mai liber, cel mai liber. Poți zice așa? Liber, mai liber, cel mai liber. La fel ca rece, mai rece, cel mai rece.

— E corect.

— Mort, mai mort, cel mai mort.

— Nu, nu poți spune așa. Nu poți fi decât mort ori viu. Oricine e mort are exact aceeași cantitate de moarte.

— Dar oricine e liber e liber într-un fel diferit.

— Începi să vorbești ca un filosof rus.

— Rușii au venit aici.

— Știu.

— I-am învins.

— Ascultă, Mohamed, vorbeai de Astrid. E o prietenă de-a mea. O prietenă apropiată. E ceva, o chestie, care vreau să te rog. Dacă mă poți ajuta, și pe ea, cu o treabă personală.

— Sigur.

Mohamed a izbucnit în râs, iar râsul s-a prefăcut în chicotit, și a tot chicotit și a dat din cap, mușcându-și limba, cât și-a rostit Kellas cererea. Kellas a încercat să găsească eufemisme pe care să le priceapă Mohamed. I-a spus că el și Astrid „vor să-și petreacă noaptea împreună singuri. Singuri, fără să-i deranjeze cineva”.

— Adam, a zis Mohamed, de cum ai zis „prietenă apropiată” am priceput tot.

— Și turnul e un loc bun?

— O să-l întreb pe comandant.

Kellas s-a lăsat pe spătarul scaunului, a băgat în gură o bucată de zahăr și a privit în jos, la râu. Dulceața i se risipea pe limbă și simțea o umbră de tristețe la gândul că lui Mohamed îi păsa atât de puțin de sufletul său muritor. A fi necredincios însemna să fii în afara zidurilor orașului de moralitate religioasă al lui Mohamed. Mohamed se apleca peste parapet, privind la ateii și apostații care chelălăie și scurmă și se încalecă prin praf. Arătându-i cu degetul copiilor săi curioși, bine-crescuți. Nu că Mohamed trebuia considerat virtuos. Orașul moralității religioase era plin de păcătoși. Însă Astrid și Kellas erau în afara cercului exterior al păcătoșilor, monștri în căutarea unui circ. Pentru Mohamed, Kellas era un animal de companie. Acum avea să aibă un spectacol.

— Mohamed, nimeni nu stă să se uite, a zis Kellas.

Mohamed a chicotit.

— Vorbesc serios. Fără tras cu ochiul.

— Sigur. Sigur.

Mohamed și-a dres vocea și a încercat să înghită gălușca.

— Hm. O iubești pe Astrid?

— Nu-i treaba ta.

— Ea te iubește?

— Iubește libertatea.

Kellas a închis ochii și și-a frecat fruntea cu mâna stângă și s-a minunat de idioțeniile pe care l-a momit Mohamed să le rostească. Tactica lui Mohamed era să ispitească vanitatea lui Kellas să iasă din ascunziș, după care să o vadă cum piere la lumină. Să-i pună întrebări naive. Să-l direcționeze către rolul de învățător, știind că n-are ce să-i învețe pe alții.

— Dacă nu te iubește, de ce…

— Oprește-te, a zis Kellas. Oprește-te. Gata cu întrebările. Asta e țara ta. Eu îți pun ție întrebări.

— Pune-mi orice întrebare. Orice întrebare, Adam, și o să-ți răspund, chiar dacă e lucrul cel mai bine tăinuit în inima mea.

— De ce nu mă prezinți nevestei tale?

Mohamed a lăsat privirea în jos și a înclinat capul într-o parte.

— Noi nu facem asta, a zis.

A ridicat privirea și a râs.

— Dacă te prezint ce se întâmplă? Ai ceva să-i spui? O s-o inviți să bea cu tine scotch la Jabal, seara?

— Nu cred că ai traduce asta pentru mine.

— Nu.

Râsul lui Mohamed s-a potolit cu încetul, prefăcându-se într-un zâmbet care s-a strâns până la două buze drepte, mici și roșii, care se vedeau prin barbă.

— Nu. Oricum, mănânci prea mult.

S-a pus din nou pe chicotit.

Kellas și Astrid au ajuns la Bagram peste câteva zile, în mașini separate, la interval de o oră. Soarele încă nu asfințise când șoferul i-a debarcat pe Kellas și Mohamed la adăposturile avioanelor. Ca să ajungă acolo merseseră prin satele de pe marginea Bagramului, pe o autostradă plină de gropane mărginită de tarabe la care se vindeau scule de fier grosolane, învelite în hârtie cerată, de la fabrici din Pakistan, jucării chinezești împopoțonate cu leduri colorate, nenumărate scule și dispozitive ieftine pentru a-ți umple viața cu fixarea, atârnarea, tăierea, legarea și depozitarea, oale de oțel în care puteai să fierbi o oaie întreagă, cărbuni, conopidă, morcovi de culoarea sfeclei, mere și ciozvârte de oaie atârnate de tendoane pe care roiau mușteleе. Kellas l-a pus pe Mohamed să cumpere două găini vii, și Mohamed a stat cu ele în spate, ținându-le atârnate de picioare, senin în mijlocul furiei ciocurilor, aripilor și fulgilor de

găină care pluteau. Exista un drum dosnic către latura estică a aeroportului, apărat de trei bărbați și o sfoară legată de doi stâlpi. Îl cunoșteau pe Mohamed și au făcut semn mașinii să intre pe pistele aeroportului. Mașina a cotit pe pista de decolare și a luat viteză pe ea, cum nu mai făcuse niciun avion de cinci ani încoace, pe lângă scheletele de suporturi ale avioanelor de vânătoare bombardate. Soarele în asfințit așternea un licăr stacojiu peste fuselajele fără coadă și fără aripi ale Antonovurilor sfărâmate, o strălucire care își bătea joc de luminile lor moarte, ca stafia unei științe eșuate. Tot ce mai rămăsese din tunătoarele transportoare aeriene de trupe din Kievul sovietic erau niște degete noduroase îndreptate spre munții din care coborâse pieirea lor în încălțări ieftine, din plastic tare. Kellas și Mohamed au coborât din mașină și au lăsat găinile pe tarmac, unde acestea s-au ridicat, și-au pus penele în rânduială, s-au scuturat de jignirea suferită și au căutat ceva de ciugulit.

Mujahedinii locali luptau în schimburi, dacă așteptarea este luptă. Acesta era momentul în care se făcea schimbul de noapte. Comandantul avea în orice moment o duzină de oameni. El, Mohamed, Kellas și un bărbat proaspăt ras într-o salopetă albastră de muncitor au urcat pe platformă. Kellas a ajuns sus ultimul. Cei trei afgani stăteau acolo, zâmbindu-i ca trei unchi cumsecade. Pe podea fusese pus un paiet dublu, acoperit cu cearșafuri, o pătură și o cuvertură brodată. Cuvertura era crem, cu un model de frunze verzi și flori care semănau cu degețelul-roșu și cu niște capsule de bumbac ocru. Pe un scaun de școală elementară aflat lângă pat stătea un lighean din plastic verde, și în el o cană mare cu apă din plastic albastru. Un prosop mic atârna peste buza ligheanului. Deasupra patului, de un cui ieșit din parapetul de lemn al platformei, care era înalt până la piept, atârna un buchețel de violete și trandafiri roșii din plastic, cu

o poezie scrisă cu litere latine argintii, într-o limbă turcică, pe o inimă din plastic roșu. Întregul aranjament avea o aromă nupțială puternică. Kellas a dat încet din cap în vreme ce privea în jur, și-a pus mâinile în șold și s-a silit să le întoarcă zâmbetul afganilor. Știa că Mohamed e singurul care vorbește engleza.

— Le-ai spus că Astrid și cu mine suntem căsătoriți? a zis.

— Adam, a zis Mohamed. A fost cea mai bună soluție. Le-am spus că stați în aceeași cameră la Jabal, dar acolo e plin de lume și pereții subțiri. Au neveste. Înțeleg așa ceva.

— Spune-le că sunt foarte recunoscător. Spune-le că inima mea e plină. Spune-le că mă simt ca prințul dintr-o poezie de dragoste *dări.*

De pe partea deschisă a platformei, între parapet și acoperiș, Kellas vedea ridicăturile pozițiilor talibane, în spatele lor o întindere de deșert în pantă ușoară și dincolo de ea munții. Talibanii controlau terenul la est și sud, călare pe câmpie, blocând drumul spre Kabul. Spre vest, la vreo doi kilometri, cochilia turnului de control al aeroportului țâșnea în amurg. Tot ce fusese sticlă era spart, iar restul, oțel și beton, era știrbit de lovituri de tun. Când se așternea întunericul, credea toată lumea, americanii instalau acolo echipament care să arunce raze către țintele din liniile talibane, ghidând bombele și rachetele lor atunci când erau lansate din ceruri, ca o mecanizare a blestemului.

Kellas a auzit dedesubt o mașină oprind, portiere trântite, zgomotul unui motor diesel și voci. Ajunsese Astrid. Motorul trebuie să fi fost un Uazik, dar suna ca un taxi londonez. Kellas a avut o clipă de amețeală. I-a spus lui Mohamed să-l roage pe comandant să dea ordin bucătarului să gătească găinile, și a spus că ar dori să mănânce împreună.

S-a uitat în jos de pe platformă și a văzut-o zâmbind în sus, spre el, și i-a tremurat un pic vocea când i-a spus: „Se pare că suntem căsătoriți”.

Au mâncat împreună, Kellas, Astrid, Mohamed, comandantul și patru dintre oamenii acestuia, într-o încăpere construită într-o parte a unuia dintre adăposturi. Dormitoarele mujahedinilor erau într-un spațiu asemănător aflat în alt adăpost. Cei opt s-au așezat în jurul unei bucăți de pânză așternută pe podeaua acoperită cu linoleu uzat, la lumina unei lămpi cu kerosen, și au mâncat orez, pâine, ridichi și verdețuri proaspete și bucăți de găină din supă. Comandantul ședea în capul mesei, la stânga lui Kellas. Astrid era în fața lui Kellas, alături de Mohamed. Astrid nu-și adusese interpretul. Afganii vorbeau între ei în *dări.* Din când în când Mohamed traducea câte o frântură. Nopțile puteau fi liniștite, ori puteau fi bombardamente. N-aveai cum să știi. Era ca vremea. Kellas și Astrid se uitau unul la altul. Ea avusese grijă să-și îndese părul sub o eșarfa pe care o purta strânsă pe frunte și pe gât, în stilul persan, ca o broboadă, așa încât i se vedea doar fața. Nu se machiase. Un bob de orez i s-a lipit de colțul gurii, și ea l-a luat pe vârful arătătorului și l-a cules cu limba. A întâlnit privirea lui Kellas și au zâmbit amândoi, și el a dus la gură paharul de ceai, zicându-și că dacă nu o face, o să izbucnească în hohote de râs. Era pornit rău. De câte ori ea clipea, își clătina capul ori întindea mâna după mâncare, trupul lui vibra ca un clopot.

— Comandantul vrea să știe de ce nu purtați verighete, i-a zis Mohamed lui Kellas.

— Nu-i stilul nostru, a zis Astrid.

Comandantul a ținut un mic discurs și Mohamed a zis:

— Nu știu cum să traduc întrebarea lui. Întreabă care-i stilul vostru. Stilul… care sunt regulile voastre.

Kellas s-a uitat la comandant, care îl privea cu capul dat un pic pe spate și ochii măriți: chipul celui care interoghează. Avea o barbă cârlionțată înspicată cu alb și era scund, lat în umeri, iscoditor și voios. Kellas s-a răsucit către Astrid.

— Tu ești soțul, a zis ea.

— Tu ești soția. Care sunt regulile noastre?

— Avem vreo regulă? Întreabă-l ce vrea să zică. Obiceiuri de căsătorie?

— Nu numai asta, a zis Mohamed. Au venit comuniștii, și aveau regulile lor pentru orice. Un mod de viață, reguli pentru moarte, căsătorie, afaceri. Ne spuneau tot timpul ce să facem.

Comandantul a început să vorbească, și alt bărbat, din colț, la vreo treizeci de ani, cu un *shalwar kameez* cenușiu, zdrențuit, a vorbit în același timp. Afganii au râs. Kellas l-a întrebat pe Mohamed ce a spus bărbatul, iar Mohamed a zis că e ceva foarte grosolan și nu vrea să repete. Kellas i-a spus că trebuie să o facă.

— A zis că rușilor le plac fetele afgane, iar talibanilor le plac băieții afgani, însă europenilor și americanilor nu le plac decât de-ai lor.

Ochii lui Kellas erau ațintiți pe genunchii lui Astrid, ascunși de blugi. Se întreba cât de netezi sunt la pipăit când e goală și dacă, atunci când va pune mâna pe ei, vor fi calzi ori reci. Comandantul a vorbit iar.

— Comandantul zice că americanii nu-s la fel cu alte neamuri care au venit aici. Sunt aici și nu-s aici. Se uită de acolo, de sus, și bombardează, dar nu-s aici. Nu-s la fel cu comuniștii ori talibanii. Nu intră prin casele oamenilor sărmani. N-au reguli. Comandantul zice că așteaptă să audă glasul americanilor.

— Sunt americancă, a zis Astrid. Uite, așa sună.

Mohamed a tradus, și afganii au râs, iar comandantul a vorbit.

— Zice că tot mai vrea să știe care-i stilul vostru? Când o să ne spuneți ce ar trebui să facem

ca totul să fie în ordine?

Astrid a lăsat jos pâinea, s-a încruntat, a zâmbit și și-a încleștat mâinile pe genunchiul drept. S-a uitat la comandant.

— Vreți ca străinii să vă spună cum să trăiți?

Mohamed a tradus, iar comandantul a răspuns.

— Zice că sigur că nu. Zice că o să-l omoare pe orice străin care ne spune cum să trăim.

Astrid și-a aplecat capul, apoi l-a ridicat.

— Păi, ăsta-i planul american. Dacă n-avem un plan, n-o să ne omorâți.

— Zice că s-ar putea să vă omoare oricum.

Bărbatul zdrențăros din colț a vorbit câtva timp. Era greu să-i deslușești chipul în întuneric, însă expresia lui era atât de familiară, încât Kellas a avut impresia că-l cunoaște. Era bărbatul din public la ale cărui întrebări nu răspunde nimeni și care nu se așteaptă să i se răspundă, dar tot le pune; bărbatul care nu dă semn nici de respect, nici de revoltă, și e condamnat să nu accepte lumea așa cum este și, în același timp, să nu facă nimic ca să o schimbe. Mohamed a tradus.

— Zulmai zice: cum putem să-i cunoaștem pe americani dacă nu intră prin casele sărmanilor și nu vorbesc cu noi? Îi vedem de departe. Auzim avioanele și exploziile. Ar trebui să vină în casele sărmanilor, pe jos, și să ne spună cine sunt și ce vor și ce ne vor da.

O vreme a fost tăcere. Apoi Astrid a zis:

— Două găini.

Toată lumea a râs, și afganii au fost de acord că Astrid e mai deșteaptă decât bărbatul ei. Sardar, bărbatul în salopetă albastră, a început să spună o poveste. De câte ori Kellas îi cerea lui Mohamed să traducă, acesta îi spunea să aștepte până la sfârșit. Când Sardar a tăcut, Mohamed le-a tradus ce spusese.

— Sardar vorbea despre unchiul lui, care avea o potârniche mascul. Era un cocoș foarte puternic, un luptător grozav. Îl chema Shahrukh Khan.

Când Mohamed a zis „Shahrukh Khan” printre cuvintele englezești, toți afganii au ridicat privirea și au rânjit, iar unii au repetat numele.

— Unchiul lui Sardar l-a antrenat ani în șir, și când Shahrukh Khan a început să lupte a învins toate celelalte păsări. Așa că unchiul lui Sardar a câștigat o mulțime de bani la Kabul, la Jalalabad și la Peshawar. Iar Shahrukh Khan nu putea h învins. Unchiul lui Sardar îl ținea într-o colivie în formă de clopot, și când se deschidea colivia și Shahrukh Khan intra în ring sărea pe dată la luptă, folosindu-se de cioc, folosindu-se de picioare, folosindu-se de aripi ca să-și păstreze echilibrul. Shahrukh Khan putea să lupte de câteva ori pe zi fără să oslenească. A avut o aripă ruptă, ba chiar și-a pierdut un ochi, și tot lupta mai bine decât ceilalți cocoși. O dată a pătruns în ring un câine, și Shahrukh Khan a atacat câinele, l-a izbit cu ciocul în nas și câinele a luat-o la goană. Într-o zi unchiul lui Sardar voia să ajungă de la Charikar la Kabul cu Shahrukh Khan. Se târguia cu un camionagiu să-i ducă acolo pe el și pe Shahrukh Khan. Camionagiul nu voia să-i ia. Avea camionul plin de găini vii. Așa că unchiul lui Sardar și camionagiul se certau, și unchiul lui Sardar a urcat pe treapta camionului ca să zbiere la șofer și a pus colivia lui Shahrukh Khan pe acoperișul camionului. Șoferul s-a înfuriat rău și a pornit camionul. Camionul s-a smucit înainte, uite-așa! și unchiul lui Sardar, ca să nu cadă, a dat drumul coliviei. Colivia lui Shahrukh Khan a căzut de pe acoperișul camionului peste găini. Găinile erau tare înghesuite. Mai târziu, când l-au găsit pe Shahrukh Khan, colivia era spartă și pasărea asta grozavă, puternică, era moartă.

— Din pricina căderii, a zis Kellas.

— Nu! Nu de la cădere. Shahrukh Khan era viu când a ieșit din colivie. Găinile. Sardar zice că unchiul lui l-a găsit plin de răni de la gheare și ciocuri. Erau foarte multe. Au făcut… isterie.

Shahrukh Khan era pierdut. Le-ar fi putut omorî pe toate, dar nici măcar n-a sărit la luptă. Întotdeauna trăise în colivie și în ring. Acolo era luptător. Niciodată în lumea largă. Acolo era pierdut.

Astrid l-a rugat pe Mohamed să-i spună lui Sardar că i-a plăcut povestea lui, iar Sardar a zâmbit și un râs tăcut a străbătut încăperea.

Mai târziu, Kellas și-a instalat telefonul prin satelit la baza turnului și a sunat la Londra ca să spună că s-ar putea să trimită a doua zi un raport despre douăzeci și patru de ore petrecute pe linia frontului. I-au mulțumit, consternați. Și-a sunat părinții, la Duncairn. Nu erau acasă. A lăsat un mesaj în care spunea că îi sună a doua zi. Unul dintre oamenii comandantului a întrebat dacă ar putea să-și sune fratele, la Hamburg, și Kellas i-a format numărul și i-a dat telefonul. Omul era entuziasmat că poate suna, și a zbierat în receptor, dar n-a vorbit mult. Erau chestii obișnuite, simple. Nașteri, cununii, morți și mișcarea banilor. I-a mulțumit lui Kellas și s-a topit în noapte. Mohamed stătea în picioare la marginea peticului de pământ, privind farurile mașinilor talibanilor care se mișcau dincolo de linii. Le trecuse oare prin cap vreodată să stingă farurile și să se facă nevăzuți? Mohamed primise un Kalașnikov scurt și solid, pe care îl ținea în dreptul taliei, dezinvolt, ca un arhitect cu un plan făcut sul. Stelele erau multe și mari. Kellas a simțit o atingere pe umăr, și Astrid s-a ivit lângă el.

— Mergem sus? a zis ea.

— Uită-te la stele, a zis Kellas.

— Știu cum arată, a zis Astrid.

L-a prins de mână și l-a tras după ea în întuneric până la picioarele scării. I-a lăsat mâna și a pornit în sus. Se lăsa frigul. Noaptea era tăcută. Auzea scârțâitul lemnului când ghetele lui Astrid pășeau pe trepte, apoi pocnetul fiecărei ghete pe podeaua platformei, când s-a descălțat.

Kellas a aruncat o privire către silueta masivă întunecată, nemișcată, a lui Mohamed. L-a întrebat dacă n-o să-i fie frig, iar Mohamed i-a zis să nu-și facă griji. Kellas a urcat pe platformă. Și-a scos ghetele, le-a așezat cu grijă una lângă alta aproape de partea de sus a scării și s-a dus la Astrid, care stătea cu brațele încrucișate rezemate de parapet. I-a înconjurat mijlocul cu brațul și și-a lăsat mâna să alunece în jos. Senzația arcuirii dulci de sub degetele lui, încheiată în punctul rotunjit al osului șoldului ei, l-a umplut de fericire. Astrid a început să tremure. Își scosese haina și purta doar un pulover și un tricou. A întrebat-o dacă îi este frig și ea a zis:

— Nu-i singurul motiv pentru care tremur.

S-a răsucit spre el și s-au sărutat îndelung. El și-a vârât mâna sub blugii ei și cu vârfurile degetelor a urmărit linia pe care arcuirea pântecelui se pierdea în tufa de păr. Ea l-a tras ușurel de încheietură până ce și-a scos mâna.

— Stai un pic, a zis. Nu fi așa pornit. Avem vreme.

— Știu, a zis Kellas, cu toate că era pornit. S-au aplecat împreună peste parapet, umăr la umăr, șold la șold. Kellas a luat mâna lui Astrid și a apăsat-o pe umflătura tare a blugilor lui. Ea l-a mângâiat de câteva ori, și-a tras mâna și și-a lăsat capul pe umărul lui.

— Uite farurile mașinilor ălora ale talibanilor, acolo, a zis Astrid. De ce nu le sting, pur și simplu?

— Știu, a zis Kellas.

Una dintre stelele de deasupra a plecat din constelația ei și a trasat lent un arc peste cer, licărind. Era înghesuială acolo, pe cer, și nimeni din Afganistan n-avea nimic în stare să împuște așa de sus.

— Ce-a fost toată chestia aia cu intrarea prin casele sărmanilor? a zis Kellas.

— Se întreabă dacă băieții noștri…

— Băieții tăi.

— …băieții mei au de gând să umble după convertiți. Asta-i tot ce-și închipuie ei că merită să încerce America să capete de aici, interiorul capetelor lor.

— Creștinism.

— Cred că ei se referă la americanism.

— Credeam cândva că există așa ceva. Că America are stilul ei.

— Mda, și eu, dar, dacă există vreunul, trebuie să emigrezi acolo ca să-l afli. Nu te poți converti la americanism fără să mergi în America. Poate că nu te vor primi. Dar cel puțin trebuie să *vrei* să mergi.

— Când ai făcut dragoste ultima dată?

— Acum mult prea multă vreme, a zis Astrid, și și-a împins limba în gura lui și a început să-i desfacă cureaua. S-au prăbușit pe pat, luptându-se cu veșmintele ca să poată lipi pielea de piele. Mirosul așternuturilor îi înconjura, vechi și curat și mucegăit, ca mirosul cearșafurilor dintr-o căsuță de la țară în care rareori doarme cineva. În întuneric, unde pipăitul era vedere, Kellas a zărit un caleidoscop de piele înfierbântată, aer rece și bumbac aspru. Astrid era netedă și umedă când a atins-o acolo. Au început să se îndemne unul pe celălalt și au numit lucrurile care le plăceau. S-au gustat unul pe altul, și când a pătruns-o a știut că va dori întotdeauna să se întoarcă la ceea ce a simțit atunci când a auzit vorbele caraghioase și banale pe care le-a rostit ea în clipa aceea. Nu erau cuvintele, ci forma lor, ca o cheie din cel mai ieftin metal care a deschis cel mai mare și mai solid lacăt. El ori ea, ori amândoi, n-avea importanță, a înșfăcat cuverturile și le-a făcut să zboare și să se deschidă ca o parașută și să se aștearnă, mari, pătrate și calde, peste goliciunea lor, îngrădind afară frigul și restul lumii în vreme ce făceau dragoste.

Când Kellas s-a trezit mai târziu încă era întuneric, și se simțea confortabil și ciudat într-un

pat. Timp de aproape o lună își petrecuse nopțile într-un sac de dormit. Era singur. Nu era alături trupul gol și fierbinte pe care spera să-l găsească. S-a ridicat în coate și s-a uitat după ea. Astrid stătea în picioare lângă parapet, privind în direcția în care erau talibanii. Era îmbrăcată și își pusese pe umeri haina. Kellas a ieșit din pat și s-a dus, gol, la ea. De-acum frigul ciupea zdravăn. I-a luat de pe umăr o parte a hainei și s-a ghemuit înăuntru. A întrebat cât e ceasul.

— Nici măcar miezul nopții, a zis ea.

— De ce te-ai îmbrăcat?

— N-am putut să dorm. Poate că mă duc jos să stau la taclale cu Mohamed.

— A fost vreun bombardament?

— Nu. Nimic. Doar farurile. Și misterul.

— Dă-l încolo de mister. M-am dat peste cap să fac rost de patul ăsta pentru noi în noaptea asta, așa că o să stăm în el împreună până răsare soarele.

Astrid i-a prins cu mâinile fața și i-a scuturat ușurel capul.

— Îmi place de tine, cu ochii tăi așa de atenți și cu micile tale furii tălâmbe, a zis.

S-a dus la deschizătură și a început să coboare scara. Înainte ca el să apuce să o întrebe unde se duce, dispăruse. A auzit-o dedesubt, vorbind cu Mohamed, și n-a înțeles ce spune. Lui Kellas i-au trebuit câteva minute până să se îmbrace și să-și încalțe ghetele, și când a încercat să o urmeze pe Astrid primul picior pus pe scară a alunecat în aer. O clipă a rămas atârnat în mâini. Și-a revenit și a coborât. Mohamed a venit la el și l-a întrebat ce s-a întâmplat. Kellas privea în jur, și a văzut-o pe Astrid îndreptându-se spre pista de decolare. S-a dus după ea, în vreme ce Mohamed îi spunea să fie cu băgare de seamă. O nemișcare care nu putea fi ghicită atârna peste avanpostul comandantului; adormire ori trezie, niciuna nu îngăduia să se strige cuvinte englezești. La lumina stelelor, reflectată de

plăcile de beton ale pistei de decolare și pistei de rulare, Kellas o vedea pe Astrid mergând în fața lui. A ajuns la pista de decolare și a pornit de-a lungul ei, în direcția opusă celei din care sosiseră. Avea un avans de vreo treizeci de metri. Un bărbat stătea pe vine la marginea pistei, cu Kalașnikovul rezemat de cercul brațelor lui, ca toiagul unui păstor. A întors capul după Astrid, apoi după Kellas.

Kellas a luat-o la fugă. Betonul era ciuruit de vărsatul de vânt al timpului, și Astrid a auzit scrâșnetul ghetelor lui pe pietrișul adunat acolo. S-a răsucit o dată, l-a văzut, și-a întins picioarele și a pornit în fugă drept înainte. Au alergat așa vreo două sute de metri, păstrând aceeași distanță între ei, ca niște concurenți la maraton, depinzând unul de altul, așteptând momentul potrivit. Frigul subția aerul. Stelele se frecau de pielea lui Kellas și-l înțepau. Își zicea că dacă ar privi în sus poate că ar vedea cum trag dâre negre printre stele, ca doi copii alergând printr-un lan de porumb. Nu-i venea în minte ce i-ar putea spune lui Astrid. A renunțat să mai gândească. Nu contau decât năvala de aer rece, bubuitul picioarelor lui pe pământ, inima lui, stelele, întunericul și ființa care alerga în fața lui. Nu știa dacă urmărește ori este condus.

Astrid a cotit de pe pistă către locul în care zăcea unul dintre avioanele distruse. Kellas a sprintat. Astrid s-a uitat iar înapoi, dar n-a putut ori n-a vrut să alerge mai repede, și a ajuns-o. S-au oprit și au rămas față în față, cam la un metru. Gâfâiau amândoi. Întreaga ființă a lui Kellas era inundată de dorința să o aibă pe Astrid, nu numai să o aibă, ci să o ia, și n-avea de unde să știe, până nu încerca, dacă ea dorește sau nu să fie luată. Nu se putea înfrâna. A pășit către ea și ea a luat-o din nou la fugă, cu Kellas pe urme. A intrat într-o fundătură, altul dintre adăposturile avioanelor, fără acoperiș, dar gol. S-a rezemat cu spatele de peretele cel mai depărtat. Kellas vedea în lumina

slabă că îi urmărește chipul în vreme ce se apropie de ea. Chipul ei îi spunea: vreau să văd ce o să faci cu mine. S-a dus la ea și a apucat cu amândouă mâinile cureaua blugilor ei. I-a desfăcut și i-a tras un pic în jos, împreună cu slipul, și și-a înfipt degetul mare în ea. Pielea buricului ei era rece când a trecut cu mâna peste el, și căldura dinăuntrul ei s-a răspândit în el prin piele. A simțit-o că își apasă clitorisul de încheietura mâinii lui, și s-a desprins de perete și a început să-i călărească degetul mare. S-au sărutat, mai lacom ca înainte. Astrid era foarte udă, și Kellas și-a desprins gura de a ei și s-a lăsat pe vine, ținându-și brațul rigid ca ea să-i poată călări degetul mare, adăugând un deget în vreme ce ea se zvârcolea și începea să gâfâie, și încă un deget, până ce Astrid l-a tras afară din ea și el și-a dezgolit mădularul și s-au lungit pe betonul gol și au făcut dragoste până ce amândoi au avut orgasm.

— Asta-i nou, a zis el.

— Asta-i ceva nou, a zis Astrid.

S-au înapoiat la turnul de veghe, au urcat scara și s-au culcat, cu piepturile lipite, cu genunchiul lui între coapsele ei, cu capul lui înfundat între pernă și părul lui Astrid.

S-a trezit dintr-odată, singur, neștiind dacă împușcătura care se stingea în capul lui fusese în vis sau aievea. Era dimineață. S-a ridicat în capul oaselor. Lumina de afară i-a ars retina. Încă mai era frig la umbra platformei. A auzit din nou sunetul, sunetul lugubru, arogant, al unei împușcături, și un talaz de voci omenești, un vaier, ori o ovație. Și-a tras pe el blugii și cămașa și s-a dus la parapet. Nu vedea pe nimeni. Mohamed plecase. A isprăvit cu îmbrăcatul. Pe când cobora scara a auzit arma trăgând iarăși.

I-a găsit pe pământ, pe vechea pistă de rulare dintre adăposturile avioanelor. Astrid stătea cu spatele la el. Lângă ea era Sardar, în salopeta lui albastră, țintind cu pistolul lui Astrid două tuburi

de proiectile de mare calibru așezate pe un bidon ruginit, la vreo treizeci de metri. Un grup de luptători de-ai comandantului și comandantul stăteau de o parte și de alta a celor doi. L-au auzit pe Kellas venind și au privit în jur. Au zâmbit larg și au râs și și-au înclinat un pic capul, ca și cum s-ar fi așteptat ca el să fie furios. Ca și cum s-ar fi așteptat ca el să aducă ordine într-o scenă pe care n-o înțelegeau ei înșiși.

Sardar a apăsat de două ori și arma s-a descărcat și s-a clătinat spre încheieturile mâinilor lui. A doua împușcătură a nimerit unul dintre tuburi. A săltat în aer, a căzut înapoi pe suprafața bidonului și s-a rostogolit până la margine. Astrid a strigat:

— Asta-i una din două, omule.

Sardar a lăsat pistolul în jos. Astrid s-a răsucit, l-a văzut pe Kellas și a zâmbit larg, scuturându-și capul. S-a uitat în jur, la luptători, cu brațele desfăcute și dând din cap.

— Am câștigat, nu-i așa? Nu-i așa? Am atins două din două.

Nu-și mai pusese eșarfa, și bretonul i se clătina strălucitor în lumina divină a dimineții.

Luptătorii au râs, și-au târșâit picioarele și s-au uitat unul la altul, neștiind ce să facă acum și unde să-și țină mâinile. Astrid a luat arma de la Sardar, a vârât-o în buzunarul hanoracului și i-a întins mâna dreaptă. Zâmbind și roșind, încet, temător, el și-a mișcat mâna spre a ei. Astrid a prins-o și a scuturat-o, iar Sardar și-a retras-o și a lăsat-o să atârne moale din încheietură, de parcă n-ar mai fi fost a lui. Ceilalți luptători râdeau.

L-au trezit pe Mohamed, o moviliță neclintită în mirosul întunecat, de transpirație caldă, a unuia dintre adăposturi, și s-au așezat în jurul pânzei, ca în seara dinainte, să ia micul dejun. Astrid ocolea privirea lui Kellas. Vorbea doar cu Mohamed și, prin el, cu Sardar. Era agitată și vorbăreață. Avea vocea rapidă și nesigură. În afară de Sardar, care căpătase încredere și încerca să o convingă pe

Astrid de ceva și îi tot întrerupea, pe ea și pe Mohamed, comandantul și luptătorii lui nu mai zâmbeau așa de mult. Apăruseră încruntări, și se uitau mai mult în cănile lor de ceai și unul la altul decât la Kellas sau la Astrid.

Astrid s-a oprit din vorbă și s-a uitat la Kellas.

— Ești tăcut, a zis.

— Am rămas fără lucruri de spus.

Astrid și-a clătinat capul, a privit în jos, a îndoit o felie de pâine cu gem și a băgat-o în gură. A vorbit tare, cu gura plină.

— Nu-ți place când mă vezi cu arma, nu?

— Îmi placi mai mult fără ea. „Nu-ți face niciodată de lucru cu puștile."

— Dacă la Johnny Cash te gândești, versul e „Nu te juca niciodată cu puștile". Mama mi-a spus-o. Avea dreptate. Dar asta nu-i joacă. Unde îți închipui că te afli? Nu te poți face că nu ești aici. Că n-ai nimic de-a face cu toate astea.

— Încerc să fiu neutru.

— Nu există decât două feluri de a fi neutru într-un război. Unul e să nu știi de el, iar celălalt e să nu-ți pese.

Astrid s-a ridicat brusc și și-a scuturat mâinile. I-a făcut semn lui Sardar să o urmeze și pe drum spre ieșire s-a aplecat asupra lui Kellas. S-a bătut peste buzunarul în care era arma și a zis:

— Sunt prietenoasă în mod profesional.

Kellas s-a uitat după ea, apoi s-a uitat la comandant și și-a pus mâna pe inimă.

— Îmi pare rău, a zis.

Comandantul i-a făcut semn cu mâna să nu-și facă probleme, a rostit câteva cuvinte de binecuvântare și și-a frecat fața cu mâinile. Masa se terminase, compania s-a ridicat și a ieșit. Au apărut bucătarul și ajutorul lui, au urcat pe platformă și au început, cu mare grijă, să strângă așternuturile. Kellas s-a uitat o vreme la ei, alinat de sârguința și efortul lor. Le-au trebuit zece minute ca să coboare paleții pe scară.

Astrid era de cealaltă parte a pistei de rulare, între adăposturi, așezată pe acoperișul tancului, în vreme ce Sardar era ieșit pe jumătate din turelă, cu câte o cheie franceză în fiecare mână, gesticulând către ea. Avea pe frunte o pată de ulei. Kellas s-a dus la ei.

— Salut, a zis Astrid.

— Salut. Acum vorbești *dari?*

— Sardar a făcut un an de facultate la Belgrad. Amândoi o rupem pe sârbește.

Mașinile aveau să vină după ei de-abia după șase ore. Kellas a urcat pe platformă și a așteptat să înceapă bombardamentul. Și-a trecut vremea privind printr-un vechi binoclu militar rusesc pozițiile talibane. Pe lentile era desenată o rețea, pentru ca un artilerist să poată aproxima distanța. A cercetat deșertul din spatele liniilor talibane. A văzut camioane care se târau prin praf.

Kellas a întors binoclul și s-a uitat la tanc. A răsucit rotița de focalizare până ce a apărut limpede gura surâzătoare a lui Astrid, și Sardar care își puncta vorbele gesticulând cu o cheie franceză. Părea să fie elocvent în limba sârbă.

Când Mohamed și comandantul au urcat pe platformă, Kellas a întrebat de camioane. Mohamed a zis că sunt camioane ale talibanilor. Kellas l-a întrebat pe comandant de ce nu trage în ele; de ce nimeni din trupele Alianței nu trage în ele. Mohamed a tradus întrebarea, iar comandantul a zâmbit nefericit, s-a răsucit dintr-o parte în alta și a privit peste parapet. Avea un *pakul* lat și purta o pătură roșiatică peste *shalwar kameez-ul* gri-închis. Avea mișcări nerăbdătoare, ca un constructor de mică anvergură silit să se apuce de o treabă nesuferită, obositoare, cu profit mic. Prin binoclu Kellas vedea prelata care flutura la spatele camioanelor și hurducarea cabinelor în vreme ce goneau prin deșert. Fără lentilele care măresc, se târau ca niște păduchi prin deșert.

Comandantul a vorbit, uitându-se la Kellas doar după ce a isprăvit. Mohamed a tradus.

— Dacă lovim și distrugem zece camioane, tot le mai rămân destule talibanilor, a zis.

Kellas a lăsat jos binoclul și a aruncat o privire spre tanc. Sardar îi făcea lui Astrid semn să vină la el. A dispărut în turelă, și Astrid s-a cățărat sus, a luat o tașcă de pânză pătată de ulei și a rămas acolo, privind în jos prin turelă. A scormonit în tașcă și a pus o unealtă în mâna roșie care a apărut.

— Asta nu-i cine știe ce argument, a murmurat Kellas către comandant, luând iar binoclul. Trebuie să începeți de undeva.

Când Mohamed a tradus, comandantul s-a legănat un pic și și-a scos picioarele din șlapi, după care i-a încălțat iar.

— Dacă tragem în ei trag și ei în noi, a zis comandantul. De ce să-mi primejduiesc oamenii, și pe tine, și pe Mohamed, când americanii vor câștiga oricum pentru noi războiul ăsta?

Ziua era din ce în ce mai luminoasă. Lumina reflectată de solul nisipos devenise aspră. Kellas se întreba dacă e prea devreme ca să sune la Duncairn. Părinții săi se sculau devreme. Se părea că nimeriseră o zi fără bombe. Poate că ar găsi o cale să cheme mașinile mai repede. Nu era nevoie ca Astrid să-și piardă timpul pe lângă Sardar și tancul lui avariat.

Comandantul a vorbit cu o voce pe care Kellas n-o mai auzise, vocea ridicată a unui om cu răspundere ofensat de subordonații nechibzuiți. Kellas s-a întrebat cu cine vorbește și s-a răsucit, constatând că el e ținta. A roșit și a așteptat ca Mohamed să traducă, însă comandantul a vorbit timp de un minut, cu ochii ficși și holbați și cu gura clămpănind, iar Mohamed nu făcea decât să privească în pământ, ciupindu-și degetul mare de la mâna stângă cu degetul mare și arătătorul mâinii drepte.

— Comandantul spune că nu are legături bune cu artileria, a zis Mohamed, în cele din urmă. Ratează adesea ținta. Spune că ar fi doar o risipă de muniție.

— Spune-i comandantului că e în ordine, a zis Kellas. Nu voiam să-l jignesc.

— E supărat pe tine, a zis Mohamed. Crede că îl critici.

— Spune-i că-mi pare rău, a zis Kellas.

Înainte ca Mohamed să poată spune ceva, comandantul a început iar să vorbească furios. La sfârșit a început să strige, și Mohamed a încercat să-l întrerupă, atingându-i ușurel mâneca.

— Comandantul zice că acele camioane de acolo, cărora le zici camioanele talibanilor, cară acum bunuri pentru talibani, dar poate că mâine ori poimâine vor căra bunuri pentru noi. Nu-s decât șoferi.

Kellas și Mohamed au încercat să-l îmbuneze pe comandant. Acesta s-a oprit din strigat și a început să meargă cu pași scurți încolo și încoace pe lângă parapet, făcându-și de lucru cu comenzile radio-telefonului pe care îl avea la el și bombănind. Kellas a plecat de pe platformă. La picioarele scării s-a uitat și a văzut că Astrid și Sardar stau pe vine printre buruienile de pe acoperișul adăpostului pentru avioane unde era parcat tancul. Sardar arăta cu mâna ceva în depărtare, iar Astrid se apleca, privind în lungul brațului lui. S-a răsucit, l-a văzut pe Kellas și i-a făcut semn să se apropie de ea. El s-a dus într-acolo și a găsit calea pe care ajungeai sus, unde stăteau pe vine cei doi.

— Vezi trunchiul ăla, acolo? a zis Astrid.

A arătat spre o ridicătură largă aflată cam la un kilometru spre est, de nisip presărat cu pietre și tufe, din creasta căreia se ițea o siluetă verticală de lemn scundă, fără crengi.

— Îl văd, a zis Kellas.

— Sardar zice că îl poate lovi din prima. Eu zic că nu poate.

Kellas s-a uitat în jos la tanc. Turela deschisă era înconjurată de unelte pătate. Întreaga mașinărie arăta ca și cum ar fi fost scoasă din pământ, trecută prin foc, apoi prin apă, apoi lăsată să rugineasc vreo câteva decenii.

— Tancul funcționează? a zis.

— Desigur.

— Nu-ți face de lucru cu asta, Astrid. Las-o baltă.

Astrid nu-l asculta.

— Are nevoie de permisiunea comandantului ca să poată trage cu tunul. Poți să-l rogi tu? Comandantul n-o să mă asculte pe mine. Comandantul crede că tu ești comandantul meu.

— Nu pot face asta. Dacă loviți pe cineva?

— Nu-i aproape de noi ori de talibani. E teren neutru.

— Nu-i bine.

— Poartă-te cu soția așa cum se cuvine, a zis Astrid, privind țintă în ochii lui. Nu te mai preface că nu ești aici.

Kellas s-a uitat la Sardar, care i-a zâmbit larg și a dat din cap.

— Ești gelos? a zis Astrid.

— Nu, a zis Kellas.

A plecat de acolo și s-a dus în încăperea în care își lăsase telefonul prin satelit. A luat cutia și a urcat pe platformă. Când a ajuns acolo comandantul l-a întâmpinat prea sonor, cu o nuanță anume în voce, ca și cum ar fi avut ceva de spus, dar când i-a cerut lui Mohamed să traducă, acesta a dat din umeri și a zis că doar îl salutase. Kellas a pus telefonul pe podea, a scos antena și a așezat-o pe un colț al parapetului, unde bordura era destul de lată ca să o susțină. S-a lăsat pe vine lângă telefon l-a deschis și a așteptat să prindă satelitul. După câteva minute s-a arătat: patru bare. A luat receptorul și s-a ridicat în picioare. Cablul era destul de lung ca să poată sta în voie, cu antebrațele sprijinite pe parapet.

Comandantul a întrebat cât costă telefonul, și Kellas a zis că nu știe, că e proprietatea ziarului său. I-a propus comandantului să-l folosească, și comandantul a râs și a întrebat pe cine să sune. Degetul lui Kellas stătea pe butoanele de formare a numărului de pe spatele receptorului, dar n-a format niciun număr. S-a uitat la comandant, care îl urmărea cu privirea.

— Mohamed, a zis, poți să-l întrebi pe comandant dacă l-ar deranja ca Sardar să tragă câteva lovituri, ca să-i arate colegei mele – soției mele – cum funcționează tunul tancului?

Mohamed a tradus. Comandantul a râs și i-a zis lui Mohamed câteva cuvinte, apoi a ridicat radio-telefonul și a vorbit la el. Radio-telefonul a scos un bip și s-a auzit un răspuns.

La vreo doi kilometri spre est, alte două camioane își vedeau de traversarea anevoioasă a deșertului, în spatele liniilor talibane.

Comandantul a vorbit și Mohamed a zis că îl întreabă pe Kellas la cine sună. Face un raport? Kellas a zis că își sună familia, dar înainte ca Mohamed să poată traduce comandantul a vorbit iarăși.

— Comandantul zice: „Suntem doar niște soldați de rând”, a zis Mohamed. Zice că ei fac ce li se spune. Zice că o să facă ceea ce îi ceri.

Kellas a format numărul părinților săi și după câteva secunde a auzit tonul de apel britanic. A urmărit cu privirea camioanele din depărtare. Erau încăpățânate. Ceea ce cărau avea să ajungă la destinație.

Cineva a ridicat receptorul.

— Alo? a zis Kellas.

— Tu ești, Adam?

— Bună!

— Ce bine că ai sunat. Chiar mă gândeam la tine, a zis mama lui.

Comandantul a vorbit iar în radio-telefon, și o voce însoțită de paraziți a răspuns în *dari.*

— Sper că nu sun prea devreme.

— Nu, tocmai am luat micul dejun.

— E încă întuneric la voi?

— Nu, soarele e sus. Se pare că va fi o zi frumoasă.

Kellas i-a văzut pe Astrid și Sardar pornind în grabă de pe adăpost, stârnind cu picioarele pietricele și praf în vreme ce coborau.

— N-am mai avut vești de la voi după ultimul e-mail, așa că m-am gândit să dau un telefon.

— Am crezut că am răspuns.

— N-are importanță. Cum o duceți?

— Suntem bine.

Legătura era bună. Kellas auzea micul efort din vocea mamei când s-a așezat. Parcă auzea scârțâitul fotoliului de nuiele din hol. S-ar fi putut să fie electricitatea statică. În acel moment al zilei lumina bătea prin sticla colorată din jurul ușii. Ar fi fost mai multă lumină dacă ar fi tăiat un pic din iederă.

— Nu pot vorbi mult, a zis.

L-a văzut pe Sardar strigând la cineva, apoi șerpuind prin turelă în jos și, după o clipă, pe Astrid coborând după el.

— Știu, a zis mama. Dar m-am supărat un pic pe tine data trecută când ai sunat și ai închis brusc.

— Îmi cer scuze, a zis Kellas. A trebuit să plec.

— Te rog să nu mai faci așa de data asta. Cum o duci?

— Sunt bine. E foarte liniștit pe aici.

Un tânăr, un puști, a țâșnit din marginea vederii lui Kellas, a sărit pe botul tancului și s-a strecurat prin altă trapă.

— Am ținut veghea pentru pace seara trecută, a zis mama lui Kellas. Am fost vreo zece oameni în piață, cu lumânări.

— Bravo vouă, a zis Kellas.

— O grămadă de oameni s-au oprit să pună întrebări, așa că a fost bine.

— Grozav.

Un răget de motor puternic a învârtejit aerul. Tancul a scos pe la spate fum negru și s-a smucit înapoi vreo jumătate de metru, apoi înainte. Unul dintre motivele pentru care Kellas crezuse că e scos din funcțiune a fost felul în care era parcat, cu tunul spre zid, înfundat între plăci de beton, neavând cum să țintească spre talibani fără multe manevre lente. Însă tancul nu era o limuzină. Era un tanc rusesc, vechi și ager. S-a smucit înapoi din adăpost, tușind fum și scrâșnind din toate roțile și toate îmbinările șenilelor. Capul conducătorului se ițea printr-o trapă din față. Arăta calm și concentrat. A aliniat tancul cu o pantă de pământ care pornea în sus de la adăposturile pentru avioane într-un unghi de patruzeci și cinci de grade.

— Ce a fost zgomotul acela? a întrebat mama lui Kellas.

— Un tanc care se mișcă.

— Un tanc! Unde ești?

Kellas a râs.

— Nu-ți face griji. Fac numai exerciții.

I-a făcut semn cu mâna lui Mohamed să-i dea binoclul. Comandantul se uita la el și zâmbea dând din cap. I-a făcut lui Kellas semn cu degetele mari ridicate, iar Kellas i-a răspuns cu același gest și a luat binoclul din mâna lui Mohamed.

— Cum arată grădina? a întrebat Kellas.

Și-a rezemat binoclul pe nas și s-a uitat la trunchiul de copac. La mărire, vedea că restul copacului fusese smuls de o explozie.

— Păi, e noiembrie. Nu-i cel mai bun moment pentru grădini, știi și tu. Tot adunăm frunzele cu grebla. Asta e. Compost. Desigur, avem o vedere mai bună asupra estuarului.

Conducătorul tancului a făcut mormanul ruginit să se răsucească cu grația alunecării apăsate a unei pietre de curling, apoi l-a azvârlit spre pantă. Tancul a lovit baza pantei, fundul i-a săltat, lăsând să se vadă vreo jumătate de metru de aer, a ricoșat

înapoi, a alunecat, a urlat și mai turbat, s-a prins de țărână de pe jos, a țâșnit în sus pe rampa de pământ și s-a oprit cu turela deasupra părții de sus a adăposturilor.

— Auzi, mamă, s-ar putea să se audă câteva bubuituri, a zis Kellas. Nu te speria, sunt doar exerciții de tragere.

— Doamne-Dumnezeule, a zis mama, făcându-se că izbucnește într-un râs nervos, care chiar era nervos. Unde ziceai că ești, mai exact?

— Stai un pic, a zis Kellas.

A mărit focalizarea pe trunchiul de copac. Radio-telefonul comandantului a pârâit și comandantul a rostit în el câteva cuvinte.

Cu o bubuitură profundă, care le-a zguduit oasele pieptului, tunul cel mare al tancului s-a descărcat.

— Auzi? a zis Kellas în secunde de nemișcare după ce a zburat obuzul.

— Da!

— La un aeroport, a zis Kellas.

— Un aeroport?

— Asta-i ciudat.

— Ce se întâmplă?

— A ratat ținta cu kilometri întregi.

Kellas vedea prin binoclu la mai mult de o sută de metri de amândouă părțile copacului, și nu era nici urmă de cădere a unui obuz. Și totuși auzise bufnitura îndepărtată care însemna impactul, și uralele scoase de luptătorii comandantului, aflați jos. A luat binoclul de la ochi și a văzut fumul exploziei plutind în aer, negru, la vreo doi kilometri, la jumătatea distanței dintre cele două camioane.

— Mohamed, ce mama dracului? a strigat Kellas.

— Nu-ți face griji, o să tragă din nou! a zis Mohamed.

— Ce se întâmplă? a zis mama lui Kellas.

Lui Kellas i se uscase de tot gura. Era o diferență prea mare ca să priceapă pe loc. Tancul, fumul, camioanele, trunchiul copacului, comandantul, Mohamed.

— Sunt oameni în camioanele alea! a strigat Kellas. Trebuia să țintească acolo.

— Ce se întâmplă? a zis mama lui Kellas.

— Trebuie să te las, a zis Kellas.

— Adam, asta ai vrut, a zis Mohamed. Ai vrut să tragă în camioanele talibane. Ai cerut ca tancul să tragă.

Comandantul a zis iute ceva. Arăta încrezător.

— Comandantul a spus: de data asta o să nimerească unul.

— Spune-i să înceteze! a strigat Kellas.

— De ce? Ei sunt dușmanii. Tu ai cerut asta.

— Adam, vreau să știu ce se petrece. Sunt foarte îngrijorată, a zis mama lui.

— E în ordine, a zis Kellas.

— Pari îngrijorat.

— E în ordine. Conducătorul tancului a făcut o greșeală, dar n-a nimerit ținta.

— Te-am auzit zicând că sunt oameni în camioane.

— N-a nimerit ținta, mamă, e în ordine. Totul e în ordine, îmi pare rău, dar trebuie să închid.

Înainte să apuce să lase jos receptorul tancul a tras din nou. Kellas l-a văzut legănându-se pe suspensii. Mama zicea ceva, și când obuzul a aterizat mujahedinii au izbucnit din nou în urale, iar Mohamed și comandantul au strigat ceva care semăna cu lauda Domnului în arabă. De data asta fumul nu s-a risipit. Apăruse în deșert o sursă din care tot ieșea fum negru. Kellas a numărat camioanele. Unul se mișca mai departe. Celălalt nu era acolo. Obuzul lovise unul dintre camioane și îl incendiase. Kellas a înjurat. A văzut că se deschide capacul turelei tancului și Astrid se ridică încet. O părăsise toată energia și avea fața albă, fără un strop de sânge. A aruncat o privire în sus,

spre platformă, și a pornit într-acolo cu capul plecat.

Comandantul a strigat și a râs și i-a spus ceva lui Mohamed, în vreme ce ochii îi fulgerau către Kellas.

— Adam! a zis Mohamed. Comandantul zice: doi dintr-una! Uite!

— Adam, spune-mi ce se întâmplă, a zis mama lui Kellas. Am auzit altă bubuitură. Sunteți toți bine? Ce s-a întâmplat cu oamenii din camion?

— Stai un pic, a zis Kellas.

Camionul care ardea, ca o despicătură prin care întunecimea se revărsa în lumina soarelui, s-a mărit. Două puncte s-au desprins de el și s-au îndepărtat.

— E în ordine, a zis Kellas. A fost un accident, dar e în ordine, au ieșit.

A ridicat binoclul. Acum vedea că cele două puncte ardeau. Erau oameni în flăcări, arzând ca niște lumânări. Unul dintre ei zăcea pe jos, nemișcat. Părea că deja murise ars. Celălalt mai alerga, și fuioarele de fum care ieșeau din el se împleteau cu limbi de flăcări. Kellas nu-i putea deslușî trăsăturile, doar lungimile negre ale trupului, membrelor și capului. Supraviețuitorul s-a luptat o vreme, apoi a căzut în genunchi, s-a prăbușit și n-a mai mișcat. Cu siguranță că amândoi au țipat în vreme ce fugeau cuprinși de flăcări din camionul incendiat și pielea le ardea, însă de la această distanță n-aveau cum să fie auziți. Totul s-a petrecut limpede, tăcut și rapid. Kellas a auzit binoclul căzând pe podeaua platformei, după ce îi alunecase din mâna transpirată.

— Adam?

— Sunt aici, mamă.

— Ești bine?

— Da, sunt bine. Eu n-am pățit nimic.

— Dar cine? Cine nu-i bine?

— A fost o greșeală.

— Nu o greșeală! a strigat Mohamed. Taliban!

— Adam, te rog spune-mi ce întâmplă. Știu că nu vrei.

— Bărbații din camion.

— O să fie bine?

— Nu. N-o să fie bine.

— Au murit?

— Îmi pare rău, mamă. Erau talibani.

— Acum, când vorbeam? Îi cunoști?

— Adam! Doi dintr-una!

— Îmi pare rău, mamă.

Unul dintre trupuri mai ardea. Grăsimea omului este propriul fitil.

— Erau oameni pe care îi cunoșteai?

Vocea mamei tremura.

— Nu. Erau doar niște oameni, oameni sărmani, talibani, mamă, oameni care tocmai au murit, tocmai acum, din nefericire. S-a auzit un foșnet în difuzoare și toate filmele au încremenit.

— Doamnelor și domnilor, a anunțat șeful de echipaj. Începem coborârea spre New York.

8

Funcționarul de la biroul de imigrare a găsit vechea viză afgană în pașaportul lui Kellas și l-a întrebat de ce a fost acolo. Kellas a spus că a fost corespondent de război.

— Ce război? a întrebat funcționarul.

— Războiul dumneavoastră, a zis Kellas.

— Războiul meu?

— Nu al dumneavoastră personal. Războiul Americii. După aceea, știți. După…

A ridicat mâna stângă vertical și și-a dus încet pe orizontal mâna stângă până s-a ciocnit de cealaltă.

Ochii funcționarului de la biroul imigrare s-au îngustat. A închis pașaportul. În loc să i-l înapoieze, s-a ridicat și l-a fluturat iute, ca și cum ar fi fost o tipăritură udă, uitându-se pe la ghișeele și cozile din sală, ca și cum ar fi căutat acolo ceva care să-l ajute. A clătinat din cap, a lăsat jos pașaportul, l-a ștampilat și i l-a dat lui Kellas. Apoi a ridicat mâna stângă vertical și și-a dus ușurel pe orizontal mâna stângă până s-a ciocnit de cealaltă.

— În locul dumneavoastră n-aș mai face asta cât sunt pe aici, a zis. Ședere plăcută.

Kellas a intrat în Statele Unite ale Americii. A scos trei sute de dolari de la un bancomat, a cumpărat un exemplar din *New York Times* și a ieșit să se așeze la rândul pentru taxiuri. Aerul rece i-a pătruns până la piele și s-a încheiat la haină, și-a ridicat gulerul și a strâns la piept voluminosul *Times*. Avea nevoie de haine de iarnă. Ce bine că ajunsese aici bogat, nu un biet emigrant! Ce bine că editorii din Europa îi plăteau aproape salariul pe doi ani pentru lucrarea în care imagina un viitor război între această parte a Atlanticului și a lor. A intrat în taxi și a dat adresa: Nineteenth Street colț cu Park Avenue South.

În mașină era prea cald, și era întunecat pe bancheta joasă, adâncă, neagră, cu despărțitura în dreptul feței. Cerul era de un cenușiu impenetrabil. Au mers repede pe autostrăzile către Queens și circulația s-a îngreunat în apropierea podului. Obloanele de lemn vopsit, murdare, de pe zidurile căsuțelor aflate cu spatele la drum, ușile cu plasă, acostamentele șubrede, luminile de frână din față lucind stacojiu sub o plăcuță argintie pe care scria „Cadillac" au declanșat în Kellas senzațiile imposibil de contopit, de străin și familiar. Trăia singura experiență pe care un american născut în SUA nu o poate avea niciodată. Filmele și televiziunea și cântecele sunt pentru el o versiune falsă a lucrurilor reale, și el știe asta. A crescut cu amândouă. Pentru străinii care ajung aici, America este o minune mai greu de crezut, infinit mai uluitoare: o versiune reală a unui fals notoriu. Este vizitarea unei legende desfășurate prin ochii lor în două dimensiuni electrice, foarte contrastante, ale mitului care le căptușește urechile, notă cu notă, de când se știu. Ce sunet! Ce priveliște! Ca o fotografie făcută cu teleobiectivul de către un paparazzi lui Isus pe plajă, mai palid, mai fleșcăit, mai scund, cu ochi mai puțin sfinți decât în icoane, stupefiant de real. Era acolo, știută, ușor de recunoscut și mult mai greoaie, granulată și dezordonată decât în cântecele și poveștile exportate, și imposibil de iubit sau de urât pur și simplu; cu părțile ei neterminate și intervalele mari de banalitate, și imensele perioade în care își vede de ale ei în liniște, și părți de o sălbăticie ori frumusețe ori ciudățenie extrem de realistă care n-ar putea fi național-geograficizate și vândute peste hotare. Acel prim minut în America este minutul frisonului european, când sunt adulmecate prima oară mirosurile Americii și când devine limpede că America nu face excepție de la regula de fier că orice țară, văzută din afară, pare să se cunoască pe

sine, și nicio țară, văzută dinăuntru, nu izbutește asta.

— La această oră de obicei e liber, a zis șoferul, în vreme ce mașina stătea pe loc. Niciodată nu e ca acum.

— Poate s-a stricat mașina cuiva.

— Ce-ați spus?

— Am spus că poate s-a stricat mașina cuiva.

— Mda, poate. Cred că s-ar putea să aibă de-a face cu soldurile. Toată lumea e aici la cumpărături.

— Îmi trebuie un palton.

— Vă trebuie așa ceva aici, domnule. De aceea ați venit, la cumpărături?

— Am venit în vizită la cineva.

— O cunoștință feminină?

— Mda, o cunoștință feminină.

— Unde locuiți, dacă nu vă supără că vă întreb? Londra?

— Da.

Kellas s-a uitat la ecusonul șoferului. Îl chema Vitaly Morgunov.

— Trebuie să fie foarte deosebită dacă ați venit de așa de departe.

Kellas n-a răspuns, și șoferul s-a uitat la el în oglinda retrovizoare și a vorbit iar.

— Ați cunoscut-o pe Internet?

— Nu.

— Pentru că agențiile astea de întâlniri pe Internet sunt o mare escrocherie. Am un prieten, a dat treizeci de dolari pe scrisori în limba engleză de la o fată frumoasă din Republica Cehă. Era poza ei pe Internet. Apoi a aflat că a trimis aceleași scrisori la mii de țipi din toată America și Europa. Și nici măcar nu le-a scris ea, și nu-i frumoasă. Dacă-i pe-așa, nici măcar nu știu dacă era o fată.

Din spate s-a auzit un claxon și șoferul a înaintat un pic. Kellas a luat *Times* și a început să caute printre secțiuni. La New York scăzuse numărul asasinatelor în 2002 în comparație cu 2001. Mai

exact, până la jumătatea lui noiembrie fuseseră ucise 503 persoane. Decesele de la World Trade Center n-au fost luate în calcul în totalul anului trecut, erau ceva diferit, care trebuie să fie luat în calcul ca făcând parte dintr-o categorie mai nobilă, nu asasinate comise de fiștecine. Șase oameni fuseseră uciși în weekend, unul împușcat mortal în Bronx după ce a refuzat să se lase jefuit de jacheta de piele. Inspectorii ONU din Irak bănuiau că SUA și Marea Britanie nu le spun tot ce știu despre proiectele de arme secrete ale Irakului. *Times* cita un articol din tizul lui londonez în care se afirma că Saddam Hussein a ordonat unor sute de potentați irakieni să ascundă prin casele lor componente ale unor arme de distrugere în masă. În Australia, prim-ministrul a declarat că este în favoarea atacării țărilor care adăpostesc teroriști înainte ca teroriștii să se apuce de treabă, în Kuwait ministrul de externe a zis că este nevoie de o schimbare de regim în Irak, pentru a reunifica Irakul. În Israel, la înmormântarea a doi băieți uciși într-un atac sinucigaș cu bombă asupra unui hotel din Kenya, unul dintre cei care jeleau a zis: „E mai bine să avem un război. Mai bine război decât câte o pierdere ici și colo. E mai bine și pentru ei. Ce avem acum e mai rău”. *Times* alesese aceste vorbe pentru citatul zilei. Un cumpărător care ieșea din Rockefeller Center a fost citat spunând că se simte păcălit pentru că puloverele de cașmir de la J. Crew nu aveau reducere în perioada soldurilor; dar erau chilipiruri la Banana Republic. Articolul care se vindea cel mai bine la Sharper Image era un purificator de aer la 249,95 dolari, cu al doilea la jumătate de preț și al treilea gratis pentru baie.

Li s-au luat interviuri părinților șoferului de autocar Robert Mickens. Au spus că îl preveniseră să se lase de glumele cu talibani. Mickens a condus cinci ani un autocar Greyhound între Philadelphia și New York. Înainte de asta lucrase

la direcția parcurilor, în Brooklyn. Sâmbătă ducea treizeci de pasageri la New York când a nimerit într-un trafic îngreunat la punctul de plată de pe autostrada din New Jersey și a încercat să-l ocolească luând-o pe o scurtătură din apropiere de Hightstown. Nu le-a spus pasagerilor ce face și, pe când conducea prin orășelele necunoscute Manapalan și Freehold, pasagerii au început să-și exprime răspicat neliniștea. Când au intrat în Marlboro și pasagerii tot voiau să știe unde merg, Mickens și-a ieșit din fire și a strigat: „Mergem la talibani, nu vă faceți griji”. Pasagerii și-au luat telefoanele mobile și au sunat la poliție. După câteva minute autocarul era încadrat de o duzină de mașini de poliție și silit să oprească. Mickens a fost scos din autocar sub amenințarea armelor, i s-au pus cătușe și a fost acuzat de tulburarea ordinii publice.

Kellas s-a uitat pe geam la aerul întrebător de pe chipul unei fete cu fular roșu care trecea prin dreptul crucii de neon verde din vitrina unei farmacii și la un bărbat gras cu beretă care ducea în lesă doi chihuaua. Citea frânturi de cântece la intersecții, scrise cu litere albe pe panouri verzi acolo unde Delancey Street dă în Clinton Street. Mintea sa lua instantanee ale unor vieți la care nu putea ajunge. Ar fi preferat chiar să fie într-un cântec al lui Leonard Cohen, în care era muzică pe Clinton Street toată seara. E rece la New York, cânta Cohen, dar îi place unde locuiește. Era căldură în acel cântec. Eroul își pierduse nevasta, i-o luaseră drogurile și un prieten, și îl ierta pe prieten. Și o ierta pe nevastă. Cântecul era plin de prietenie, regrete și dor. Dintre toate aceste personaje din cântec, Kellas o invidia cel mai tare pe eroină. Să îi fie dor cuiva de tine! Dorul era genul de breșă din singurătatea lui Astrid destul de mare ca să poată trece el, și în bârlogul lui însângerat din hotel, noaptea trecută, văzuse breșa deschizându-se pe ecranul poștei electronice, când

dorea să creadă că îi este cuiva dor de el. Urmaseră nebunia rănirii și sticla spartă și întunecime și dorul de evadare. Prima pală de vânt american înghețat la deschiderea ușilor glisante ale terminalului dezvelise fragilitatea nădejdilor sale.

Probabil se afla la câteva străzi de editori. Avea să se refugieze în acest târg. Banii aduc consolare. Avea adresa poștală a lui Astrid. Avea să închirieze o mașină și să meargă acolo. Să-și cumpere niște haine frumoase, ca ea să vadă că o duce bine. O haină neagră și ghete italiene bune. Asta i-ar arăta că el nu are niciun motiv de frământare, în afară de ea. O să-i spună ce s-a întâmplat la familia Cunnery. Poate fi făcut să sune ca un episod din biografia unui scriitor faimos răposat, unul dintre actele monstruoase de egoism și sălbăticie care ajung să pară un ingredient al geniului lui, liniștindu-i pe consumatorii de biografii în privința propriei lor virtuți timide și, în același timp, a transgresiunilor secrete sordide. Kellas își putea permite să ajungă la Chincoteague însângerat, dar nu zdrențuit. A scos stiloul și pagina din manuscrisul său și a schițat pe un spațiu gol mici sume. N-avea bani acum; de fapt, își depășise creditul și, dat fiind că își dăduse demisia de la *The Citizen*, nu avea să mai primească salariu. După ce semna contractul pentru *Vulturul vrăjmaș* urma să primească două treimi din avans, cam 66 000 de lire sterline. Minus procentul agentului, minus taxele, probabil că o să se aleagă cu 35 000. Minus cele cinci mii pe care tocmai le cheltuise pe un zbor de șase ore peste Atlantic. Dacă Liam Cunnery încasează cecul în alb ar mai putea pierde încă pe-atât. Ce ușor i-a fost să cheltuiască zece mii de lire sterline în douăzeci și patru de ore, izbind lucruri, strigând, bând șampanie, urmărind femei și dormind. I-ar sta bine în pielea unui bogătaș.

Kellas l-a plătit pe Vitaly Morgunov, lăsându-i un bacșiș gras, și a intrat pe o ușă rotativă la care

trebuia să te opintești, cu geamurile masive încadrate de benzi groase de alamă care își pierduse luciul, în holul clădirii unde Karpaty Knox ocupa trei etaje. Holul era cald și luminos și pavat cu piatră deschisă la culoare. Pe când se îndrepta către lifturi, pe fața lui Kellas a mijit un zâmbet. Consolarea de a fi asociat cu lumea cărților; îl aștepta o organizație. Chiar dacă disprețuia cartea pe care o scrisese, se simțea ușurat că va primi complimentele pe care erau obligați să i le adreseze.

O voce pătrunzătoare a spintecat liniștea și mirosul plăcut al holului, rostind „Domnule!”. Bărbatul a strigat din nou, și Kellas s-a uitat în jur. A văzut un paznic în uniformă de culoarea cafelei și ciocolatei, cu un vultur de tinichea prins în partea din față a caschetei, care se ridicase de la biroul lui și se îndrepta spre el. Avea în mână o planșetă cu clamă. L-a întrebat pe Kellas cum îl cheamă. Kellas i-a spus. Paznicul a urmărit cu arătătorul lista de nume de pe planșetă, nu l-a găsit pe Kellas, a dat pagina și l-a găsit pe la jumătate.

— Kellas, Adam? a zis, privindu-l drept în față.

— Da.

— Ați venit să o vedeți pe Madeleine Baker-Koonz.

— Da, unul dintre editori.

— Veniți cu mine, vă rog.

Paznicul a bifat pe listă numele lui Kellas și l-a condus înapoi, către birou. În loc să se oprească, a lăsat acolo planșeta și a ieșit în stradă. S-a uitat înapoi ca să vadă dacă Kellas îl urmează. A rămas acolo, pe trotuar, cu mâinile în șold, și l-a așteptat pe Kellas să iasă. Kellas și-a ridicat iar gulerul hainei. Lăsase ziarul în taxi. A început să dârdâie. De pe strada următoare s-a auzit sunetul adânc al claxonului unui camion, și i-a răspuns un potpuriu de claxoane de automobile. Doi bărbați cu salopete, mănuși și căciuli descărcau lăzi cu sticle de bere dintr-o camionetă și le stivuiau în fața unui

restaurant lipit de clădirea cu Karpaty Knox. Paznicul s-a aplecat în față, a pus mâna pe umărul lui Kellas și a ridicat vocea ca să se facă auzit peste vacarmul sticlelor trântite.

— Fiți amabil și mergeți peste drum, la birtul acela, acolo – a arătat o firmă luminoasă roșie – luați o cafea și așteptați, doamna Baker-Koontz va veni în scurt timp.

Înainte să fi apucat Kellas să rostească primul cuvânt din prima întrebare, paznicul și-a desfăcut brațele și a înălțat bărbia, oprindu-l.

— Domnule, domnule, vă rog. Acestea sunt instrucțiunile care ni s-au dat. Nu am alte informații și nu vă pot lăsa să așteptați în hol. Nu, doamna Baker-Koontz nu e în clădire. Vă rog. Domnule. Vă rog.

Mâna lui pe umăr; acum cu o ușoară apăsare.

— Vă rog să mergeți la birt și să luați o cafea, sau ceai, sau ce-o fi, și o să vină doamna Baker-Koontz. Asta-i tot ce sunt autorizat să spun. E în ordine. Totul e în ordine. Vă rog să mergeți, domnule.

Kellas a traversat strada spre birt, a găsit un separeu gol și a comandat o cafea. A cuprins în palme pântecul alb și strălucitor al cănii de porțelan gros. Avea nevoie de căldură mai mult decât de băutura din ea.

Ceva a aterizat pe masa lui Kellas cu un plescăit sonor. Era un plic galben căptușit. Îl lăsase să cadă acolo o femeie la patruzeci de ani, lată, pieptoasă și cu mișcări iuți. Își dădea jos geanta, paltonul și eșarfa, și în vreme ce făcea asta se uita în jos la Kellas de parcă el ar fi știut foarte bine ce se întâmplă și era curioasă să afle de la el în ce fel ar fi putut să fie vina lui. În ochii ei erau milă și mânie. L-a întrebat cum îl cheamă, s-a prezentat ca Madeleine Baker-Koontz și i-a strâns mâna când el s-a ridicat în picioare. S-a așezat în fața lui. Părea că face un efort ca să-și pună pe față un văl de

distincție. A afișat un zâmbet silit, a luat meniul, l-a deschis, l-a închis și l-a pus pe masă.

— Nu sunteți grăbit, nu? a întrebat.

— Nu. Dar dumneavoastră?

— Nu! și a râs.

Informația că nu se grăbește l-a umplut pe Kellas de o teamă fără rost, de soiul celor stârnite de cuvinte banale, neprimejdioase, în ultimele coșmaruri dinainte de ivirea zorilor.

— Nu ne-am mai întâlnit, a zis Madeleine. Ne-am trimis e-mailuri.

— Despre un turneu promoțional anul viitor.

— Așa e.

A dat din cap și a râs iar. Nu numai că lucrul ăsta îi părea amuzant; pentru ea era motiv de râs și faptul că lucrurile pe care le luase înainte în serios se prefăcuseră în glume. Era îmbătată de ironie.

— Ei bine, sunt aici ca să vă spun că asta n-o să se întâmple.

— Turneul.

— Nu numai turneul. Nu vă publicăm cartea. Eu ar trebui să…

— În America?

— Nicăieri. Franța, Marea Britanie, America – nu vă publicăm cartea, punct. Ar trebui să zic „ei”, nu „noi”. Nu mai lucrez la Karpaty Knox. Mi-am dat demisia acum câteva ore. Așa că n-ar fi treaba mea să fac asta, să mă întâlnesc cu dumneavoastră, să vă dau veștile proaste. Nu-i treaba mea. Dar mi-am zis: bietul om, vine de la Londra până aici, coboară din avion, merge la birou și nimeni nu-i spune nimic.

— Mulțumesc pentru milă.

Madeleine a râs din nou. Kellas și-a dat seama că tocmai își smulsese cu dinții o fâșie din buza de jos, care se umflase și se întărise din pricina frigului de pe stradă.

— Au zis: „Sigur, fa-o, dar afară”. M-au pus să-mi strâng mai întâi lucrurile din birou.

L-a privit cu curiozitate pe Kellas.

— Văd că faceți fată situației. Nu sunteți din soiul smiorcăit.

Kellas a dat din cap că nu.

— Știți, totul ar fi fost mult mai simplu dacă v-ați fi citit e-mailurile astăzi ori ați fi răspuns la telefon. V-am tot sunat în ultimele ore. De ce mai aveți telefon mobil dacă nu-l deschideți?

— Încă sunt… Kellas și-a dres glasul și a luat-o de la capăt: încă mai sunt pe lumea asta și fără el.

— Nu da vina pe mine, Adam. Te superi dacă-ți zic Adam? Am avut o discuție lungă cu agenta ta. Era tare necăjită. Era îngrijorată din pricina ta. N-a priceput de ce trebuia să vii aici.

— A zis ceva despre o cină de aseară?

Madeleine a clătinat din cap și i-a spus lui Kellas că a sunat-o la două și jumătate dimineața un prieten de la Editions Perombelon din Paris să-i spună că firma, cu toate filialele străine, inclusiv Karpaty Knox, a fost preluată de un conglomerat industrial francez numit DDG.

— N-am mai auzit de ei, tu da? a zis. Se pare că e uriaș. Cei de acolo fac reactoare nucleare și iaurt. Au văzut o sinergie.

Directorul general al DDG, Luc Vichinsqij, cu studii la una dintre marile universități franceze și la Harvard, a ținut o conferință de presă la Paris la opt dimineața, a trecut pe la birourile Perombelon, s-a urcat într-un avion și a zburat la New York. La amiază, cu bărbia proaspăt rasă și ochii limpezi, fără cea mai mică încrețitură a costumului lui negru, cu un ac de cravată cu safir la o cravată roz și mirosind a lemn de santal, și-a făcut apariția la Karpaty Knox ca să se întâlnească cu angajații și să concedieze personal trei dintre ei.

— Printre care și tu, a zis Kellas

— Nu, ți-am zis, eu mi-am dat demisia. Mi-am dat demisia când Luc ne-a spus că societatea nu semnează contractul cu tine. Aș fi putut să-mi păstrez postul. De fapt, probabil că aș fi fost promovată. Dar am întrebat. Am zis: „Cum rămâne

cu cartea lui Kellas?”, pentru că urma să fiu redactorul cărții tale și știam că se descotorosise deja de tipul de la Paris care ținea morțiș să o cumpărăm noi, știi tu, șeful cel bătrân, Didier. Iar Luc a zis: „N-avem nevoie acum de altă mostră de rahat antiamerican”. Și atunci am știut că va trebui să-mi dau demisia. Pentru că nu-mi plăcea deloc, deloc cartea ta și n-am avut niciodată curajul să o spun. Sunt liberală, și nu-mi plac multe dintre lucrurile pe care le face țara asta, dar când ți-am citit romanul exact asta am gândit. Altă mostră de rahat antiamerican.

Madeleine a tăcut și l-a privit îndeaproape pe Kellas, ca și cum ar fi așteptat ca el să reacționeze. Kellas avea prea multe posibilități de a reacționa. Nu era în stare să aleagă una și nu putea vorbi. Se simțea lipsit de greutate, desprins de siguranța pe care o dă gravitația, și în același timp pieptul îi era plin de un fel de pulsație și un fel de vibrație de strune, valuri de forță care îl amorțeau, ca primele secunde dintr-o anestezie generală. Madeleine a început iar să vorbească.

— Când l-am auzit pe francezul ăsta că zice cu voce tare ceea ce mă temusem să zic eu, am început să mă disprețuiesc. Mi-era rușine. Azi e luni. Dacă ai fi ajuns aici vineri ai fi semnat contractul, ți-ai fi încasat avansul și te-aș fi invitat la prânz și te-aș fi mințit de la obraz. Aș fi zis că sunt entuziasmată, că suntem toți entuziasmați, ce onoare, ce privilegiu, toată vorbăria aia falsă. E oribil să te gândești la asta. Trebuia să ies de acolo și să-mi limpezesc mintea.

— Trebuie să-ți fi fost tare greu.

Madeleine a izbucnit din nou în râs.

— Păi, ce-o fi în capul tău? Nici nu s-a răcit bine cenușa în Punctul Zero și aduci în Manhattan un basm tembel despre americani care măcelăresc arabi și se împușcă de zor cu polițaii de pe ulițele unor sate englezești?

— Iranieni, nu arabi.

— Care-or fi. Sfinte Dumnezeule! Oricum, s-a isprăvit. Uite, am adus exemplarul meu din manuscris. Trebuie să-l reciclezi. *Vulturul vrăjmaș își ia zborul* – a făcut cu degetele semnele ghilimelelor și și-a luat un accent britanic – e gunoi. Dacă ai fi pus în el măcar un personaj american simpatic! Un personaj cu mai multă profunzime și substanță decât un post-it. Credeai că îl faci prostesc ca să fie accesibil maselor, dar masele sunt mai istețe decât tine. Unul-doi dintre europeni au în ei o urmă de realitate, dar la personajele americane e ca și cum ai fi stins dinadins orice flăcăruie de omenie ori simpatie pe care o vedeai. Până și cei buni sunt netoți. Prostălăi nesuferiți, fuduli și lipsiți de umor. L-am citit din nou de la cap la coadă ca să verific asta, pentru că nu-mi venea să cred, dar e adevărat. Nu există în cartea ta nici măcar o vorbă de duh ieșită din gura unui personaj american. Niciun cuvânt amuzant. Americanii nu sunt așa, Adam. Suntem amuzanți!

A râs, privindu-l o clipă în ochi, apoi a coborât privirea, ca și cum împărtășea râsul cu altă persoană care nu era acolo.

— Scrie ce poftești despre noi, dar să nu uiți că avem simțul umorului și multă ironie. Nu poți să te vânturi prin lume așteptându-te să le vinzi stereotipurile tale culturale superficiale acelorași oameni pe care îi ridiculizezi. Nu ține. N-ai dreptul.

— O să-ți găsești altă slujbă? a zis Kellas.

L-a cuprins neliniștea că Madeleine Baker-Koontz se ridică și pleacă. Voia ca ea să rămână. Mai bine să fie ocărât decât singur.

Madeleine a ridicat din umeri și și-a încrucișat brațele peste piept, strâns.

— Eram în discuții cu Corriman înainte să se întâmple asta, a zis. Ar putea fi ceva acolo.

— Corriman. Se ocupă de cartea unui prieten de-al meu. *Cartea formei.*

— Dumnezeule, îl *cunoşti* pe Patrick M'Gurgan?

Madeleine și-a apăsat palmele pe marginea mesei și s-a aplecat în față, de parcă era gata să sară la Kellas și să-l muște de bărbie. Făcuse ochii mari.

— E cel mai bun prieten al meu. Am fost colegi de școală.

— Mamă, ce mi-a mai plăcut cartea aia!

Madeleine și-a pus mâna pe inimă și și-a legănat capul.

— Doamne! Am fost în al nouălea cer.

Părea că nu mai are aer.

— L-am întâlnit aseară, la cină. Atunci m-am ales cu asta.

Kellas și-a ridicat brațul stâng. Mâneca hainei a alunecat în sus, lăsând să se vadă bandajul. Îngrijitorul de la Heathrow făcuse o treabă minunată. Pansamentul era încă la locul lui și nu răzbătuse prin el niciun strop de sânge.

— Te-ai încăierat cu Patrick M'Gurgan? a zis Madeleine.

— Chiar așa, a zis Kellas. Criticam America la un dineu cu persoane sus-puse și el s-a ridicat și a zis că nu mai poate răbda să audă cum e insultată țara celor liberi.

Madeleine l-a privit o clipă, nemișcată. Apoi a zis:

— Chiar crezi că nu știu că faci băşcălie? Asta faci, nu-i așa? Nu crezi că noi știm ce-i băşcălia. Domnule Kellas, noi am inventat băşcălia.

— M-a bătut de mi-au mers fulgii.

Ea își încheiase deja haina și își luase geanta.

— Tot ce pot să zic e să încerci să înveți din asta.

I-a întins mâna. Era rece și uscată, iar oasele din ea păreau chei într-un portofel umplut pe jumătate.

— Presupun că trebuie să pleci, a zis Kellas.

Simțea furnicături în ochi și în nas, și a înghițit în sec.

— Deschide-ți telefonul, a zis Madeleine Baker-Koontz. Vorbește cu agentul tău. Vorbește cu prietenii. Ciao.

Și a plecat.

Kellas i-a cerut chelneriței încă o cafea și a comandat un cotlet cu cartofi prăjiți. Căldura birtului era mare și generoasă acum, că era lefter. Nu se simțea sărac. Asta avea să vină mai încolo. Siguranța că săptămâna viitoare va fi sărac îl făcea să se simtă mai bogat acum, cu două sute de dolari în buzunar și urmând să-i vină o farfurie cu mâncare fierbinte, decât atunci când trecea ca glonțul prin vânt împreună cu Elizabeth Chang și cu restul risipitorilor, în curenții stârniți de avion.

Kellas își închipuia că Didier o să se descurce. N-ar fi trebuit să pretindă că își urmează vechiul entuziasm patriotic francez față de Europa lui fictivă, unită într-un război drept și sângeros împotriva Americii. Atunci când plănuise cartea, Kellas simțise o satisfacție asemănătoare cu cea a unui muncitor, însă nu se așteptase să fie luată de către un editor eminent cum era Didier drept altceva decât distracție. Nu că Didier ar fi confundat-o cu literatura; era mai degrabă un exercițiu necesar de visare, o inspirație pentru tineri. Un om foarte curtenitor, patern, își reglase entuziasmul la un nivel scăzut al intensității, cele mai mici zâmbete, mișcări ale sprâncenelor și înclinări ale capului care să arate aprobarea, ca și cum s-ar fi luat după un model imaginar de reținere a unui gentleman englez, care a încetat de mult să existe, dar în imitarea căruia nu se putea abține, la fel ca un italian în costum de tweed, să fie mai elegant decât originalul. Toate astea, și atât de ațâțat de gândul la război. Kellas se simțea ca un copil care împunge cu degetul un leu împăiat de la muzeu și-l vede că deschide ochii.

La Paris fusese dus direct de la gară într-un arondisment minunat și la un templu al gastronomiei în care ospătarii, la fel cu Didier,

aveau peste șaizeci de ani și tremurau de efortul de a-și ține în echilibru instinctele de deferență și dispreț. Didier, înalt, subțire și un pic adus de umeri, cu nasul ca aripioara dorsală a unui rechin, s-a ridicat să dea mâna cu el. L-a văzut pe Kellas că bea, nu soarbe pe îndelete vinul; a mai comandat o sticlă; a ascultat cu atenție când Kellas, amețit, a început să-și explice cartea, apoi să o apere, apoi să se scuze, pierzând de-a binelea șirul și, fără să-și dea seama de asta decât mai târziu, mânând cu muchia palmei o turmă de firimituri de-a latul feței de masă, până ce au format un model circular riguros la jumătatea distanței dintre două pete galbene de la supa pe care o vărsase mai devreme; doar atunci a explicat Didier, la cafea, de ce vrea să fie publicat *Vulturul vrăjmaș.* Kellas uitase amănuntele. Și-a amintit că Didier a zis „Avem nevoie de asta, și avem nevoie de mai multe ca ea”, iar Kellas a zis că nu e sigur ce înțelege Didier prin „noi”, iar Didier a zis „Europa”. Kellas ar fi trebuit să declare că îi pasă mult mai puțin de Europa decât de euro și că își înfășase cu cinism mercantilismul în vorbe despre patriotismul european, ca să nu-și îndepărteze prietenii. Și totuși, Didier arăta atât de nobil în costumul lui gri care îi venea ca turnat, și o sută de mii de lire sterline erau atât de mulți bani, încât Kellas și-a ținut gura.

Acum primise un șut în fund. Kellas n-a izbutit să-și închipuie viața unui francez pensionat care e în vârstă, patrician, bogat. Cât de încrezător își imaginase Kellas viețile și morțile unor fete iraniene, cu toate că nu călcase prin Iran! Iar în privința lui Didier, imaginația i se tot bloca la Fernando Rey din filmele lui Luis Bunuel; farmece discrete și scopuri obscure. Când era greu să mai trăiești această viață, în afara restaurantelor cu vechi ospătari de profesie, care mor cu toții și nu mai sunt înlocuiți. În Europa, ca și în America, nu

mai existau nici deferență, nici dispreț, doar plata cu ora.

Probabil că mâncarea din acel restaurant de la Paris fusese minunată. Ceva extraordinar. Și totuși, Kellas nu-și putea aminti ce a mâncat. Cotletul de zece dolari de pe farfuria din fața lui avea un tiv de zgârciuri pe toată lungimea, cartofii prăjiți erau tari, iar cafeaua era fiartă prea mult și amară, și, cu toate astea, mâncarea îi dădea o senzație dulce de adăpost cum nu mai simțise de mult.

Senzația de bine, pe care Kellas o prelungise preț de încă o cafea, a început să se piardă. Era copleșit de propria lipsă de implicare în clocotul treburilor din acest oraș. Nu mai rămânea decât Astrid. A plătit, a întrebat cum să ajungă la stația de autocar și a ieșit din birt. Deja se întunecase aproape de tot.

Mergea repede, ca să se încălzească un pic. Un palton ca lumea nu i-ar mai lăsa prea mult peste o sută de dolari, și metroul era doar la o distanță de câteva străzi. Era ger, nu glumă. Pavajul începea să sclipească, iar aburul țâșnea din conducte în coloane groase. Cei ieșiți la cumpărături treceau pe lângă el, încotoșmănați în haine din lână viu colorată și din Gore-Tex[25], cu un mers săltat, nerăbdător; cu cât se făcea mai frig, cu atât se încălzeau prin simplul fapt că respirau. Avea să renunțe la palton. Metroul era încălzit, autocarul era încălzit, în sud era cald, și nu știa cât o să coste biletul. Luase cartea cu el, cu gândul să o lepede într-un coș de gunoi de pe stradă, dar manuscrisul de 400 de pagini, în plicul căptușit, oferea o izolare excelentă, strecurat sub haina încheiată până sus și ținut bine de brațele încrucișate strâns. A prins privirea unui vagabond care stătea pe vine ca o bufniță lângă o gură de ventilație, pe jumătate ascuns de aburi. Bărbatul întindea un pahar de carton, cerșind cu glas tare. Când l-a văzut pe Kellas a întors repede privirea. De obicei vagabonzii, ca și câinii și copiii mici, îl ghiceau pe

Kellas de departe. Faptul că era îmbrăcat nepotrivit pentru acel anotimp, că nu încerca să cheme un taxi și că nu se răsese de ieri-dimineață probabil că îl marcase ca ratat. Costumul și încălțămintea erau în sine un avertisment destul de clar că e vorba despre cineva în plină coborâre de la siguranță la nesiguranță, un om care încă nu se stabilise în noul său amplasament de pe treapta cea mai de jos. Bandajul nu dădea nici el bine. Alt motiv să nu-și cumpere palton era faptul că s-ar putea să trebuiască să plătească un doctor ca să-i examineze brațul. N-avea asigurare.

Kellas a încercat să cumpere de la ghișeul Greyhound un bilet până la Chincoteague, dar nimeni nu auzise de acel loc. Casierița a căutat multă vreme în calculator până să-i spună că, în cazul în care există un astfel de oraș, niciun autocar nu merge acolo. Kellas a ieșit din nou în frig, în fierberea din Times Square, unde părea imposibil să fie atâta lumină și forță, dar încălzire deloc, și totuși așa stăteau lucrurile. Într-unui dintre magazinele aparținând unui mare lanț de librării a găsit raionul de călătorii și a aflat, după ce a ales și a pus la loc câteva ghiduri, că stația de autocar cea mai apropiată de Chincoteague este la douăzeci de kilometri de oraș, într-un loc numit Oak Hall, pe autostrada spre Norfolk.

Înainte de a ieși din librărie s-a dus la raionul unde aveau expuse thrillere pe teme militare. A scos plicul cu manuscrisul și l-a îngropat cu grijă într-un teanc de cărți de Tom Clancy. A pornit spre ușă și aproape ieșise când a venit un paznic și i-a înapoiat manuscrisul. Kellas i-a mulțumit. Paznicul i-a deschis ușa și a închis-o în urma lui și a rămas acolo, cu brațele încrucișate, în vreme ce Kellas se îndepărta.

Biletul pentru autocarul de opt și patruzeci și cinci spre Norfolk a costat șaptezeci și cinci de dolari. Kellas s-a alăturat unui șir de pasageri care așteptau într-un spațiu împrejmuit cu frânghii de

nailon albastru din sala plecărilor, aflată la subsolul stației de autocar. Era opt și jumătate. Cineva scrisese pe perete cu markerul, cu litere mici, sfioase, „OSAMA IS A BUSH[26]”. Nu erau scaune în dreptul șirului. Nu erau scaune nicăieri. Pasagerii, cu toții negri, în afară de Kellas și un tânăr cu pometi proeminenți și capul ras, arătau obosiți și învățați cu așteptarea. Un bătrân cu genunchii șubrezi, care umbla în baston, a plecat șontâcăind și s-a întors târând după el o ladă de plastic pentru sticle de lapte, a pus-o jos și s-a așezat pe ea. Undeva, pe la începutul șirului, un tânăr își găsise deja lada și dormea pe ea, rezemat cu spatele de perete și cu gluga jachetei trasă pe ochi, să-l ferească de lumină. Șirul avea un fel de stoicism, de calm și de respectabilitate, care semăna cu adevăratul chip al unei generații fondatoare mult admirate, a cărei realitate fusese distrusă de sinceritatea actorilor moderni angajați să o întruchipeze. Kellas simțea că ceilalți pasageri ar fi considerat că e ridicol să facă această călătorie în orice altfel decât direct de la lucru și la orice altă oră decât cele prevăzute pentru odihnă.

Îmbarcarea depindea de un bărbat înalt, burduhănos, într-o uniformă albastră, cu căciulă de blană sintetică albastră, care străjuia ușile de sticlă ce dădeau spre autocare. Ora opt și patruzeci și cinci a venit și a trecut. La nouă Kellas a ieșit din rând și l-a întrebat pe căciulă de autocar.

— A plecat, a zis căciula. Șoferul a fost aici. A plecat.

S-a uitat la biletul lui Kellas, l-a ținut mai departe de ochi, apoi l-a ridicat în dreptul feței.

— Ar fi trebuit să fiți aici la timp. Tocmai am urcat cincizeci și cinci de pasageri în autocarul ăla.

— Eram aici!

— Ar fi trebuit să așteptați la rând ca toți ceilalți. Ca oamenii ăștia de aici.

— Asta am făcut!

— Domnule, domnule. Nu puneți mâna pe mine.

— Nu vă bruschez. Vreau doar…

— Ați pus mâna pe mine.

— Vreau doar…

— Dacă vreți să urcați în autocar, stați la rând.

— Asta am făcut.

— Ia spuneți-mi. Sunteți acum la rând?

— Păi…

— Sunteți la rând acum?

— Nu.

— Atunci cum să prindeți autobuzul?

— Nu l-am prins. Am rămas pe jos.

— Tocmai, tocmai. Asta ziceam și eu. Așa că dacă vă întoarceți acum în rând n-o să-l pierdeți pe următorul. E un autocar către Norfolk la zece. Șoferul o să vă lase la Oak Hall.

Kellas s-a întors la locul lui din șir. Robert Mickens, șoferul de autocar arestat, glumise că își duce pasagerii la talibani. Ar fi greu să duci acolo un autocar Greyhound împreună cu lumea din el. Ar trebui să urci autocarul și pasagerii pe un cargou undeva pe Coasta de Est, să navighezi peste Atlantic, prin Mediterană, pe Canalul de Suez, pe Marea Roșie, peste Marea Arabiei, până la Karachi. Asta ar lua câteva săptămâni. Odată ajunși la Karachi, ar fi un traseu destul de direct spre nord, către zonele apropiate de frontiera afgană, unde talibanii erau cei mai puternici. Fără opriri planificate. Poliția pakistaneză probabil că i-ar împiedica să treacă în regiunile tribale, desigur, așa încât probabilitatea ca această călătorie să eșueze ar fi maximă. Păcat. Oamenii ăștia ar fi trebuit să se întâlnească.

Astrid fusese întoarsă pe dos după moartea șoferilor de la Bagram. Așezată în spațiul îngust, întunecat și zbârnâitor din tanc, îl ajutase pe Sardar să încarce obuzele în lăcașul tunului. De-abia după ce a fost lovit camionul și-a dat seama că prietenul ei nu trăgea în trunchiul de copac. Cam asta a fost

tot ce i-a spus lui Kellas după ce a aflat ce se întâmplă. A venit mașina ei și a luat-o, și a trecut mult timp până ce Kellas a revăzut-o. Fusese supărată. Vrusese să demonstreze că se ține tare. Spusese câteva cuvinte tremurate despre responsabilități, și n-a pretins că ar fi detașată, iar ochii îi scânteiau de lacrimi care nu s-au rostogolit și chipul îi era alb. Chiar înainte să se despartă, la Bagram, după cum își amintea el, ea avusese cu totul altă expresie, după ce i-a revenit culoarea din obraji și i s-au uscat ochii. O expresie de acceptare, aproape mulțumire, ca și cum arsura șocului îi fusese și familiară, nu doar îi provocase durere.

Curând după aceea, când nimeni din casa de la Jabal nu știa pe unde hălăduiește Astrid, Kellas s-a dus cu mașina la Kabul, împreună cu Mohamed, a intrat în oraș în dimineața eliberării acestuia, l-a găsit plin de taxiuri galbene și biciclete, de parcă războiul fusese o snoavă de-a țăranilor. Au luat un mic dejun târziu cu carne de pui și cartofi prăjiți într-un restaurant în care, după cum i-a informat chelnerul, în seara trecută luaseră masa niște arabi care luptau de partea talibanilor și care habar n-aveau că aliații lor afgani își luaseră picioarele la spinare. Din loc în loc prin oraș mulțimi de afgani care se preumblau râzând roiau în jurul cadavrelor talibanilor. Două astfel de victime zăceau umflate pe trotuar, nu departe de restaurant, cu hainele pe jumătate pârjolite, cu pielea deja putredă, cenușiu-albăstruie. Niște băiețași țopăiau în jurul lor, rânjind, încântați să vadă bărbați care își pierduseră capacitatea de a reacționa la vreo maltratare ori umilire, de vreme ce erau morți. Martorii ziceau că bărbații fuseseră uciși cu precizie în toiul nopții de un elicopter american care le nimerise camioneta Toyota aflată în mijlocul străzii, fără să vatăme nimic altceva în jurul ei. În orice caz, rămășițele Toyotei zăceau acolo unde fusese lovită, cu pneurile lipite parțial

de asfalt, cu țevile gemene ale tunului din spate înnegrite și deformate ca niște artificii arse.

Timp de trei săptămâni Kellas a scris relatări pentru *The Citizen,* căci reprezentanții Națiunilor Unite soseau la Kabul, ambasadorii occidentali se întorceau și lupta s-a deplasat întâi către nord, apoi către munții din sud. Patru jurnaliști au fost uciși pe drumul dinspre Pakistan. Kellas a întrebat de Astrid și și-a făcut griji pentru ea.

Să fi avut ea dreptate? Chiar să nu fi existat niciun motiv valabil pentru care omorurile de la Bagram să-l tulbure pe el mai mult decât, de exemplu, moartea celor doi luptători talibani din Kabul? A fost de partea Alianței și, astfel, de partea americanilor; s-a bucurat de ospitalitatea lor. Nu era un luptător de gherilă pacifist, care se furișează noaptea și sabotează armamentul. N-a încercat niciodată să convingă un afgan că e rău să omori. A observat, a relatat, nu a intervenit și doar prin aceasta era vinovat în acea operațiune. Ce-i drept, fără vorbele sale și faptele lui Astrid oamenii aceia n-ar fi murit așa; și totuși, nici el, nici Astrid n-au vrut să facă rău. Nici măcar nu fusese chinuit de amintirea acelor siluete ca niște bețișoare care au ars în tăcere până au murit. Niciun stres posttraumatic, n-a visat despre asta; singurele dăți când a visat Afganistanul după căderea Kabulului văzuse un Afganistan alternativ dulceag, bibilit, confortabil, cu tarabe cu dulciuri și mobilă *shaker*[27]. Și totuși, dat fiind că la Kabul ajunseseră mai mulți corespondenți ai lui *Citizen,* iar el avea mai mult timp liber, a constatat că povestea îl roade.

Era o distanță, o distanță modernă între lucruri, o distanță cumplită, în care războinicii și cei din tabăra lor nu erau nici destul de aproape pentru uciderea cu tăișurile și dinții, în care vezi chipul dușmanului, îi miroși sudoarea și-l auzi gâfâind, nici la fel de departe cum erau pe vremuri focurile de acasă față de linia frontului. Destul de aproape

ca să vezi, dar nu destul de aproape ca să știi. Cu cât deveneau mai deștepte războaiele și lumea, cu atât era mai aprigă strădania de a păstra neștiința. Cu cât era mai plină și mai apropiată lumea, cu atât era mai disperată strădania de a păstra distanța. Acum, că lumea putea fi străbătută într-o zi, acum, că toată lumea putea să învețe orice limbă și să vorbească cu oricine, oriunde, în orice moment, bătălia pentru distanță, de care depindea războiul, luase un caracter obscen, frenetic. Exista un cult al vederii fără cunoaștere și al privirii fără atingere. Fețele străine obișnuite de la televizor: le cunoști, pentru că le poți vedea, poți auzi sunetele străine pe care le scot. Dar trebuie să te ferești să știi prea multe despre ele ca să-ți împiedici imaginația să-i facă să fie ceea ce vrei tu să fie. Trebuie să întorci spatele gândului că ai putea să le dai telefon. Că au telefon. Că te pot suna. Groaza de efortul necesar dacă aceste adevăruri ar fi acceptate i-a făcut pe oameni să prețuiască distanța și să o sporească, să păstreze cu orice preț diferența dintre un *aici* și un *acolo* într-o lume în care nu mai există *acolo,* în care toată lumea e deja *aici.* Cetățenii au conspirat cu cârmuitorii ca să dea Celuilalt, aflat departe, răutatea ori inocența despre care el nu știe că i-au fost date și nici nu le-ar putea avea. Nu contează dacă Celălalt de departe e foarte diferit de noi ori e întocmai ca noi; important era că Celălalt e departe. Certitudinea membrilor tuturor Umma[28] din lume, care se suprapun parțial, era că nu va trebui niciodată ca ei personal, fără vreun intermediar, într-o limbă pe care o poate înțelege toată lumea, să justifice ceea ce li se face în numele lor celor care suferă consecințele.

Din acea zi de la Bagram, Mohamed fusese mai puțin sincer cu el. Zâmbetul lui Mohamed era silit și el era prudent, nu, după cum bănuia Kellas, din pricină că fusese tulburat de fapta în sine, ci din pricină că era sătul de război, îl considerase pe

Kellas un mărunt vestitor al sfârșitului acestuia și acum îl considera o parte a continuării. Era mânjit. Mohamed se arătase fericit în ziua întoarcerii la Kabul, însă după aceea a devenit din ce în ce mai greu să dea de el. Era ocupat cu revederea vechilor prieteni și cu găsirea unei slujbe pentru ziua în care Kellas avea să plece. Când Kellas a reușit să-i dea de urmă și i-a cerut să caute familiile camionagiilor uciși, Mohamed s-a codit. N-a întrebat de ce; nu-l interesa. A spus că e greu, că pot să fie oriunde, nu numai în Afganistan ori Pakistan, ci și în Arabia Saudită ori Algeria. De unde să pornești? Kellas l-a târât după el la vechea întreprindere de stat care se ocupa de camioane și în locurile de la marginea orașului în care se adunau camionagiii și l-a pus să întrebe. N-au obținut nimic. În cele din urmă, cu promisiunea de dublare a plății, Mohamed a petrecut două zile împreună cu el încercând să găsească rămășițele camionului ars. Spre sfârșitul celei de-a doua zile l-au găsit, ori ceea ce au hotărât ei că trebuie să fi fost acesta, pe un câmp de praf cu unduiri line presărat cu pietricele. Un cer de un cenușiu tulbure atârna greu peste capetele lor. Părea că e pe punctul să ningă. Departe, la Bagram, vedeau turnul comandantului și macaralele mișcându-se acolo unde americanii construiau o nouă bază. Avioane de transport americane dolofane, vopsite într-un cenușiu care se potrivea cu norii de zăpadă, se târau de-a lungul pistelor de rulare. Urletul motoarelor era purtat pe aripile vântului rece.

Mohamed a tras un șut în șasiul ruginit, înnegrit, al camionului. Nu era niciun indiciu despre încărcătura pe care o avusese. Dacă existaseră plăci de înmatriculare, fuseseră luate. Kellas s-a uitat în jur ca să vadă dacă este vreo urmă a rămășițelor victimelor, însă nu era nimic, niciun os. Nu era nicio locuință la kilometri întregi de jur-împrejur. Poate că veniseră talibanii și îi luaseră să-i îngroape. Pe acolo erau șacali, erau hoitari.

Kellas a surprins privirea lui Mohamed și s-a simțit nesăbuit.

— Îmi pare rău că te-am adus atâta drum, a zis.

— De ce să-ți pară rău? a zis Mohamed. Pentru tine aș merge la capătul pământului.

Kellas a știut că nu vor mai lucra împreună niciodată.

— Nu te mai gândi la oamenii care au fost în camionul ăsta, a zis Mohamed.

Vântul îi flutura *shalwar kameez-ul* și i-l lipea de glezne.

— Erau oameni răi, străini. Pakistanezi, arabi, ceceni. Erau dușmanii Americii și Marii Britanii. Meritau să moară. Oricum, aici oamenii sunt uciși adesea. Ce s-ar întâmpla dacă le-ai găsi nevestele și copiii? Ce le-ai spune? Le-ai da bani?

— Nu. Nu știu ce le-aș spune. Poate că le-aș spune ce s-a întâmplat și aș asculta ce-mi spun ei mie.

— Nu i-ar ajuta cu nimic, a zis Mohamed.

Și-a mutat greutatea de pe un picior pe altul și a pipăit cu mâna dreaptă marginea păturii roșietice aruncate peste umăr. Ochii i-au fulgerat în altă parte, apoi s-a întors spre Kellas.

— Dacă ar trăi aici te-ar cunoaște pe tine și m-ar cunoaște și pe mine. Însă tu o să pleci, iar eu o să rămân. Aș avea necazuri.

— I-ai găsit? a întrebat Kellas.

— Trebuie să mă crezi. Familiile bărbaților care au murit aici nu vor decât bani ori răzbunare. Nu vor să-ți strângă mâna ori să-ți vadă lacrimile. Nu-i destul.

— I-ai găsit?

— Adam, a zis Mohamed. Adam Kellas. Când erai mic ai încasat vreodată bătaie?

— De la profesori.

— Întotdeauna ai încasat bătaia pe drept?

— Nu.

— Vrei să-i vezi iar pe profesori și să vorbești cu ei despre asta?

— Nu-i același lucru!

— Ia-o ca pe o bătaie, Adam Kellas. Scuzele nu-s întotdeauna de folos. Nu toate lucrurile pot fi încheiate și puse deoparte. Dacă totul ar putea fi iertat și îndreptat, ce i-ar opri pe oameni să facă lucruri din ce în ce mai cumplite? Când o să fii la Londra o să-ți amintești că noi suntem aici.

— E frig, a zis Kellas. I-ai găsit, nu-i așa?

În mașină, la întoarcere, Kellas i-a spus lui Mohamed că pleacă. Mohamed a zis că ar trebui să se întoarcă și să-l caute, că o să se bucure oricând să-l vadă.

— Ce o să faci la Londra? a întrebat Mohamed.

— Scriu o carte.

9

Puțin după ora zece, autocarul, cu Kellas în el, a traversat Hudsonul și a intrat în statul New Jersey. O scurtă vreme luminile din Manhattan au licărit în spate, după care au fost înghițite de un acostament. La Newark vreo douăzeci de pasageri s-au înghesuit la ușile autobuzului, așteptând să li se dea drumul înăuntru. Arătau înfrigurați. Câteva alte autocare au sosit în același timp, și pasagerii fugeau de colo-colo încercând să-l găsească pe cel potrivit. Valizele lor pe rotițe, burdușite, se răsuceau ca niște fiare îndărătnice la capătul mânerelor subțiri, se poticneau și se rostogoleau, dar pasagerii grăbiți nu se sinchiseau de asta și le târau pe jos răsturnate. Un tip cu o pălărie Stetson de plastic, care vorbea în spaniolă, a săltat în compartimentul de bagaje o cutie de carton mai lungă ca el, a urcat în autocar, și-a găsit un loc, s-a ridicat, a coborât, a tras afară cutia și a fugit greoi către alt autocar. Au pornit din nou. Kellas a încercat să doarmă, dar îi era sete, și din orificiul de ventilație de lângă fereastră, lângă scaunul său, se scurgea aer fierbinte. Și-a scos haina. A început să transpire. Venele din cap i se zbăteau, și bruma de umezeală rămasă în gură părea vâscoasă, fibroasă. Bărbatul așezat lângă el avea în mâini o sticlă mică de apă, plină pe jumătate. Kellas a zis:

— Puteți să-mi dați un pic de apă?

Bărbatul s-a răsucit spre el, a zâmbit și a zis:

— E OK.

Kellas a întrebat din nou:

— Puteți să-mi dați un pic de apă?

Bărbatul a zis:

— E OK.

Kellas și-a rezemat capul de spătar și a închis ochii. Căldura și setea se zvârcoleau în el ca un al doilea trup învecinat, făcându-l să se trezească tresărind ori de câte ori gândurile îi rătăceau pe

pragul somnului. De câte ori deschidea ochii vedea aceleași gherete cu fast-food și benzinării la intersecții asemănătoare, semafoare identice atârnând de aceleași cabluri, și totuși se mișcau mereu către sud. Puține lucruri se schimbau, în afară de lozincile iluminate din dreptul bisericilor. Au trecut pe lângă un panou pe care scria „Un prieten de-al lui Dumnezeu este pentru lume un străin”.

Puțin după miezul nopții au ajuns la Wilmington. O mică mulțime ce aștepta să se îmbarce. Printre ceilalți, stând deoparte, cu ochii sclipind de speranță, erau vagabonzii. Stația de autocar avea pus lacătul pe ușă. Kellas a văzut înăuntru un distribuitor de Pepsi. A coborât din autobuz și a bubuit în ușa încuiată. Unul dintre vagabonzi a zis că mai este o ușă în partea cealaltă. Kellas și alt pasager, un bărbat cu capul țuguiat și favoriți și torace enorm, cu un tricou pe care scria „Little Italy” în față și „Home of the Sopranos”[29] în spate, s-au dus la această ușă. Era încuiată pe dinăuntru. Nu avea mâner. Kellas a bătut în geam și i-a atras atenția unui bărbat îmbrăcat într-un trenci kaki care le-a dat drumul înăuntru. Kellas a băgat în aparat o bancnotă de cinci dolari și acesta a lepădat în scobitură o sticlă de plastic cu Pepsi rece, și niciun rest. În vreme ce Kellas a desfăcut capacul și a golit dintr-o suflare flaconul, angajata stației de autocare a început să țipe la salvatorul lor.

— De ce le-ai dat drumul înăuntru? s-a rățoit ea.

— Oare ați putea, domnilor, să mă ajutați? a zis vagabondul, întinzând paharul către patriotul din Little Italy. Iată-mi numărul matricol. Am fost în Vietnam.

— A trebuit să le dau drumul! Nu poți lăsa oamenii să stea afară, în frig.

— Ceva mărunțiș, domnilor, ar ajuta mult un fost pușcaș marin să ajungă înapoi pe linia de plutire. *Semper fidelis.*

— Vreau să ajung acasă în seara asta. N-aveai de ce să-ți bagi nasul și să deschizi ușa.

— Să nu vorbești așa cu mine, a zis tipul cu trenci. Puțin îmi pasă cine ești, am dreptul la respect.

Patriotul din Little Italy a lăsat să cadă niște monede în paharul fostului pușcaș marin, degetele lui mari, butucănoase, mișcându-se cu delicatețe.

— Tu ai ales când te-ai înrolat la pușcașii marini, amice. Nu te-a silit nimeni.

— Glumești? N-ai auzit de serviciul militar obligatoriu?

— N-ai dreptul să vorbești așa cu mine, a zis tipul cu trenci.

S-au urcat cu câteva minute înainte ca autocarul să plece.

Kellas a moțăit până au ajuns la Dover. Imigrantul cu apa plecase. Acum vecinul lui Kellas era un bărbat cam de vârsta sa, mai corpolent, cu o jachetă de lână neagră încheiată până la gât și cu aerul – ochii privind înainte, un pic prea mari, ațintiți – că așteaptă să se petreacă următorul lucru rău. În vreme ce autocarul mergea din nou, Kellas a văzut urme negre de cauciucuri desenate pe un strat dantelat de alb de pe asfalt. Grăuncioare de zăpadă roiau în jurul lămpilor.

Kellas l-a întrebat pe vecin dacă știe cât de departe este Oak Hall. Omul a zis că n-a auzit niciodată de locul acela. Se ducea la Raleigh. Îl chema Lloyd și lucra ca facturator medical. Au dat mâna.

— N-am mai întâlnit niciodată un facturator medical, a zis Kellas. Noi avem un sistem diferit.

— Voi ați făcut ce trebuie, a zis Lloyd. Ce avem noi aici e o bramburească. Ne-ar merge mai bine cu alt sistem. Am spus asta întotdeauna. De unde ești? Da? Cum se face că mergi cu autocarul?

— E ieftin.

Lloyd a râs.

— Da. E ieftin.

— Ce se întâmplă în America dacă ai cancer și nu ești asigurat?

— Mori.

— Ei, haide, nu-i adevărat.

— Vrei să știi ce-i adevărat? O să-ți spun ce-i adevărat. Mă duc să o văd pe soră-mea la Raleigh, da? N-are asigurare și are nevoie în fiecare an de medicamente în valoare de treizeci de mii de dolari doar ca să rămână în viață. Are o slujbă de rahat într-o băcănie, juma' de normă, și câtă vreme abia izbutește să câștige cât să-și hrănească băiatul statul Carolina de Nord îi plătește medicamentele. Ar putea găsi o slujbă mai bună. A avut oferte. Dar în clipa în care câștigă mai mult decât un salariu de mizerie statul nu-i mai plătește doctoriile. Oricum o dai, au grijă ca săracul să moară mai repede.

— Ce problemă are?

— E o chestiune privată. Te superi dacă te întreb care ți-e meseria?

— Sunt șomer.

Lloyd a râs, neîncrezător.

— Ai venit în America să cauți de lucru? Ar fi trebuit să stai acasă. Sper că ești asigurat.

— Nu. De fapt, am brațul ăsta, rana asta de la braț. Ai vrea să arunci o privire?

Și-a ridicat mâneca hainei și a întins către Lloyd încheietura pansată.

— Hei! Am zis că-s facturator medical. Nu-s calificat să tratez răni. Nu mă pricep nici la primul ajutor.

— Știu că n-o poți trata. Mă gândeam că-mi poți spune cât m-ar costa s-o rezolve un doctor.

— A, prețul?

Lloyd și-a înălțat sprâncenele, a apucat încheietura cu degetul mare și arătătorul și a mișcat-o cu grijă în sus și-n jos.

— Nu știu, probabil codul opt opt unu zero doi, ori opt opt unu doișpe. Nu-mi închipui că ar costa mai mult de cinci sute de dolari, dacă nu trebuie să facă vreo analiză.

— Cinci sute?

Lloyd a râs.

— Va trebui să-i pui pe cei de la serviciile voastre de sănătate britanice să-ți trimită un avion care să te ia și să te ducă în Anglia.

A dat din cap.

— Oricum, cum ai ajuns aici? Aveți acolo așa asigurări sociale bune că îți permiți să zbori din Europa?

— Credeam că o să-mi publice cartea. Credeam că o să-mi dea o grămadă de bani. A fost o greșeală.

— Ce scrii?

— Romane. Îți place să citești?

Lloyd a respirat adânc, și-a vârât bărbia în piept, s-a răsucit, a ridicat către Kellas arătătoarele și a spus, grav, de parcă repeta o mărturisire pe care o exersase:

— Trebuie să-ți spun că nu-s mare cititor. Încerc să citesc revista *Time* o dată pe săptămână. Dacă merg la cafenea și e vreun ziar pe acolo, îl iau. Îmi place partea cu sportul, uneori cronicile și comentariile. Nevastă-mea citește mult, și copiii… sunt morți după Harry Potter. Am răsfoit și eu cărțile. M-am distrat. Îmi place rahatul ăla cu vrăjitoria. Ultimul roman ca lumea pentru adulți pe care l-am citit a fost… Cum îi zicea? Omorârea… *Să ucizi o pasăre cântătoare. Am citit as*ta la școală. Mi-a plăcut cartea aia, dar… este timp, între noi fie vorba? Nu este timp. Uneori, când sunt pe drum și stau la hotel, iau Biblia din sertar și m-apuc să citesc. Mai întâi mă uit ce-i la televizor și când nu-i nimic ca lumea… Nu, știi ceva? Atunci când pe mai multe canale nu-s decât rahaturi de-alea mari, și mă uit la toate, poate că văd un film întreg, și apoi niște emisiuni cu discuții, și vreo două desene animate, cu toate reclamele, și încep să mă simt aiurea, știi ce vreau să zic? Ca și cum aș fi băut prea mult sifon. Atunci mă apuc să deschid sertarul. Acum vreo două luni

am citit de la cap la coadă Cartea Facerii înainte să sting lumina. Acuma, pentru mine, asta da poveste. O mulțime de oameni pe care îi știu îi tot dau cu Revelația, și Extazul, și Isus vine, e bine să fii pregătit, dar eu prefer Facerea. Îmi place mai mult începutul decât sfârșitul, mă-nțelegi? Deci despre ce e cartea ta?

— E un thriller. E despre un război între Europa și America.

— Europa și America?

Lloyd a râs.

— Da, o să ne bateți.

— Nu-i vorba despre faptul că *o să* fie un război între Europa și America, ori că *ar trebui* să fie un război între Europa și America. Este despre faptul că *ar putea* să fie.

— Nici gând. Asta n-o să se întâmple niciodată. America e prea puternică, iar voi, europenii, sunteți o șleahtă de fricoși. Uită-te la ce se întâmplă cu Irakul. V-am salvat fundul în cel de-al Doilea Război Mondial, iar francezii și germanii sunt prea lași ca să ne dea acum o mână de ajutor, când le-o cerem. Nu c-am avea nevoie de ajutor, da ar fi frumos.

Zâmbetul lui Lloyd s-a șters. Fruntea îi era încrețită și se uita țintă la scaunul din fața lui.

— Oricum, ești britanic, nu? Ești de partea noastră. Ce tot spui acolo?

— E o carte despre un viitor imaginar, a zis Kellas. E un thriller. E ficțiune. E distracție.

— Cel mai bun prieten al surorii mele e acum în Kuwait, cu pușcașii marini. Asta nu-i cine știe ce distracție.

Lloyd și Kellas au tăcut o vreme, cu toate că în Lloyd dospea oarece indignare; ședea cu brațele încrucișate, privind țintă în față ori pe culoar. Rotițele din cap i se învârteau. De vreo două ori a făcut „hm!”. În cele din urmă s-a răsucit spre Kellas și a zis:

— Și cum te apuci să-ți imaginezi un astfel de viitor?

— Nu-i mare lucru, a zis Kellas. Oamenii o fac tot timpul. Cărți. Filme. Politicieni.

— Ce vreau eu să zic e că poți să-ți imaginezi viitorul pe care-l poftești, treaba ta, dar n-ai de ce să-l imaginezi pe al nostru.

— Uite, a zis Kellas, băgând mâna în plic și luând manuscrisul. Ia-l. Oricum n-o să fie publicat. Pot la fel de bine să ți-l dau ție. Citește-l, vezi cum și se pare.

— Nu, a zis Lloyd.

Gestul l-a îmblânzit și a zâmbit.

— Ești un tip ca lumea.

S-a rezemat de spătar și a închis ochii.

Kellas a aprins lumina de deasupra sa și a început să-și citească romanul. Autocarul s-a oprit la Salisbury. Zăpezii îi luase locul o ploaie torențială mânată de un vânt puternic, în rafale. Valuri de aer și de apă se zvârcoleau peste dreptunghiurile albe marcate în parcare. Pasagerii care urcau răspândeau miros de lână udă pe când mergeau pe culoar. Aveau aerul unor supraviețuitori care tocmai fuseseră culeși de pe acoperișurile unui sat inundat. Lloyd a deschis ochii. După ce autocarul a intrat iar pe autostradă, l-a întrebat pe Kellas dacă își citește propria carte; apoi dacă își citește vreodată cărțile cu voce tare.

— O să-ți citesc un pic acum, dacă vrei, a zis Kellas.

— Mda, dă-i drumul.

— De la început?

— Citește-mi de unde ai ajuns, a zis Lloyd.

Kellas a început să citească cu voce tare. Ajunsese la partea în care Tom de Peyer de la Secția Specială era pe punctul de a pleca la o întâlnire secretă decisivă cu omologii lui europeni, ascunzându-și călătoria de serviciile secrete americane prin faptul că făcea drumul în toiul nopții, într-un container, într-un tren de marfa care

traversa Marea Mânecii. Misterioasa lui urcare în tren a fost observată de doi tineri londonezi, Waz și Franky, care scriau cu spray sloganuri pe un pod.

— Ai isprăvit? a zis Waz.

— Am isprăvit albul, mai trebuie să pun roiul.

— Da' mișcă-te dracu mai iute, omule. Gagiii ăia nu-mi miros a bine.

— Ești paranoic, frate. E de la cânepă. A fost mare belea, frate.

— Ce-i aia cânepă?

— Argoul londonez pentru marijuana.

— Și ce-i cu accentul ăla?

— E accentul londonez.

Lloyd a zâmbit cu jumătate de gură.

— Și cum se face că unul are accent și celălalt ba?

— Sunt diferiți.

Lloyd a râs.

— Nu cumva Franky e un tânăr de culoare?

— E vreo problemă?

Lloyd a râs.

— Chestia cu accentele.

— Să citesc mai departe?

— Da, sigur. Sper să am parte curând de ceva acțiune.

Kellas a citit până la capăt partea în care descria foarte amănunțit traseul trenului prin Europa în drum spre o peșteră ascunsă din tunelul Sophiaspoor din Olanda. Pasajul a durat câteva minute, și percepea foiala din scaunul de alături.

— Spuneai că e thriller, a zis Lloyd. Nu-mi place s-o spun, dar tot rahatul ăla cu trenurile e plictisitor.

— E o acumulare înceată a tensiunii.

— Ai nimerit partea înceată.

— E o șmecherie. Crezi că un lucru e principalul și celălalt e fundalul, dar de fapt e

tocmai pe dos.

— Bine, profesore, citește mai departe.

Tom de Peyer, directorul adjunct al secțiunii din Manchester a Secției Speciale…

— Ăsta-i eroul tău?

— Da. Acum începe altă parte. E un spațiu.

— Bine.

Torn de Peyer, directorul adjunct al secțiunii din Manchester a Secției Speciale, a simțit cum se leagănă containerul în vreme ce era ridicat de pe boghiu. După câteva clipe s-a auzit o ușoară bufnitură, când cutia de oțel a fost așezată pe pământ. A desfăcut centura de siguranță care îl ținea în fotoliul de avion ce fusese sudat în grabă pe podeaua containerului, s-a dus la ușă, a deschis-o și a ieșit. Sub picioare i-au scrâșnit așchii de piatră și și-a dus mâna la ochi ca să-i ferească de o lumină albă orbitoare.

— Niciun bagaj, ca de obicei, a zis o voce cunoscută. Îmi pare rău că n-a prea fost la clasa de lux.

— Casp! a zis de Peyer, ducându-se să dea mâna cu Casp Haverkort, ofițerul suplu și bronzat de la serviciile secrete olandeze cu care colaborase cu un deceniu în urmă la distrugerea unei rețele croate de contrabandă cu arme.

— Ce-i locul ăsta? a întrebat de Peyer, privind în jur la spațiul uriaș din afara căii ferate principale din tunel, luminat de lămpi cu arc voltaic montate pe catarge. Prin încăpere zăceau containere cu ușile deschise, ca niște cutii de carton aruncate afară dintr-o băcănie. Grupuri mici de oameni, unii în uniformă, discutau și fumau.

Haverkort a rânjit, și ochii lui albaștri, pătrunzători, au clipit.

Kellas i-a aruncat o privire lui Lloyd, dar acesta nu s-a clintit.

— N-am cheltuit tot bugetul într-un an, a zis. Cineva s-a gândit că n-ar strica să avem o proprietate imobiliară subterană de care să nu știe nimeni altcineva. Nici măcar prietenii noștri de peste Atlantic. E cât se poate de ferită de ochi indiscreți. Ai auzit că Pentagonul a mutat încă un satelit ca să supravegheze Europa occidentală.

— O secundă, a zis Lloyd. Care-s aicea băieții buni?

— Trebuie să citești mai departe ca să afli.

— Dar cei de la Pentagon sunt băieții *răi.*

— În cartea asta, fără îndoială.

— Toți din Pentagon?

— Întreaga instituție.

— Adică, America a fost luată în stăpânire de un soi de dictator rău?

— Nu, au fost alegeri normale.

Lloyd a răsuflat zgomotos.

— Ce rahat. Bine, mergi mai departe.

De Peyer a dat din cap.

— Înțeleg că această întâlnire nu are loc.

— Nici vorbă să fim aici, prietene. Fără însemnări, fără proces-verbale. Trebuie să te bazezi pe memoria ta excelentă.

— Cine a veniți

— Toată lumea. În afara canadienilor. Au trimis cele mai încifrate urări de succes din istorie. Francezii încearcă să preia conducerea, desigur. Germanii erau îngroziți că unul dintre americanii de la Ramstein ar putea fi evreu. Dar au un hacker condamnat care lucrează din celula lui din închisoare și a izbutit să intre în dosarele de personal ale Pentagonului. Nu există evrei în acea unitate. Spaniolii sunt surprinzător de heirupiști.

— Stai așa, nemții sunt iarăși naziști?

— Nu, nu vor să fie naziști, de-aia e chestia cu evreii.

— E foarte confuz. Zi mai departe.

— Cum rămâne cu ai tăi?

— Noii Suntem gata să punem punct. Eu am fost la Srebrenica.

— Ce-i aia?

— Srebrenica. Un oraș din Bosnia în care mai mulți musulmani au fost uciși după ce un batalion de olandezi din forțele ONU i-a lăsat pe sârbi să intre.

— Aha. Chiar s-a întâmplat asta? Aha.

— Știu.

— Chestia e, Tom – Haverkort s-a aplecat în față și a coborât vocea – că nimeni n-are încredere în nimeni. Și mai ales n-au încredere în tine.

— Tu ai încredere în mine, Casp?

Haverkort a șovăit.

— Aici suntem toți pe teritoriu necunoscut. Încălcăm reguli pe care le știm din leagăn. E o chestie uriașă. Dar știm că, oricât de greu ar fi pentru noi, e mai greu pentru țara ta, Tom. Marea Britanie și America sunt practic neamuri.

— Nu știu dacă americanii gândesc așa.

— Ne-au trimis un polițai. Downing Street n-are încredere în militari în această chestiune.

— N-am zis asta.

— Zi-mi-o pe-a dreaptă, Tom. Ce ți-a spus primul-ministru?

— A zis că legea-i lege, și America nu-i mai presus de ea. Nu atacăm America, dar nu putem permite soldaților ăstora să ocolească justiția internațională.

— Și dacă America ne atacai O să lupți?

De Peyer a rânjit.

— Dacă a sta în calea cuiva înseamnă luptă, a zis, o să stau în cale.

— Da' știu că ai tupeu să-ncerci să-ți vinzi marfa aia aici, a zis Lloyd.

— Și voi încercați să vă vindeți marfa acolo.

— Nu vând nicio marfa.

— Nu tu personal.

— Cartea ta e de tot rahatul.

— Asta mi-au zis la New York.

Șoferul a anunțat că ajung la băcănia T's Corner din Oak Hall.

— Stația mea, a zis Kellas.

— Auzi, să-ți spun ceva, a zis Lloyd. America e cea mai grozavă țară din lume, întotdeauna a fost, și n-avem noi nevoie să vină nu știu ce englez cu romanele lui de rahat și să încerce să ne dea lecții despre dreptate. Adică, pentru numele lui Dumnezeu, e ca și cum întreaga lume ar fi chiar acum concentrată pe cazul nostru, atacându-ne și făcând haz pe seama noastră, și înfățișându-ne ca ucigași de prunci. Ei bine, am ceva de spus lumii: vezi-ți de treabă și ai grijă, că ne întoarcem. Am rezolvat Afganistanul și acum o să rezolvăm Irakul și o să facem orice-o fi nevoie ca să-i oprim pe toți teroriștii și împuțiții, noi singuri, dacă trebuie. Ne întoarcem.

Dinspre celelalte scaune din autocar s-au auzit urale, o chiuitură și un „Amin".

— Nu-i decât un roman, a zis Kellas. O poveste inventată.

— La ce bun să faci o poveste ca asta dacă nu crezi că-i adevărată?

Autocarul s-a oprit și ușile s-au deschis. Kellas s-a ridicat și Lloyd s-a ridicat și el ca să-i facă loc.

— Ca să fac bani, a zis Kellas.

— Asta-i o scuză penibilă, frate. N-ai niciun drept. Nu ne cunoști. Nu cunoști țara asta, și ar trebui să lași naibii în pace ce nu cunoști și nu înțelegi.

— Nu-i ăsta stilul american?

— Rahat! Nu poți fi antiamerican în stilul american.

Kellas a dat încet din cap și și-a luat rămas-bun.

— Da, ai grijă de tine, omule. Nu te stresa. Vine cineva să te ia?

Kellas a pornit pe culoarul autocarului, i-a mulțumit șoferului și a coborât în furtună. Ajunsese la adăpostul parțial al acoperișului așezat peste niște pompe de benzină când a auzit în urma lui un strigăt. S-a uitat înapoi. Lloyd stătea în ușa autocarului, fluturând plicul cu manuscrisul. L-a ridicat spre Kellas, l-a scuturat, apoi l-a aruncat spre el. N-a ajuns până la el, a aterizat pe asfaltul ud. Un teanc de foi a alunecat afară. Vântul și apa s-au încăierat pe ele. După câteva salturi în aer, ploaia a țintuit pe jos hârtia, și plicul cu filele au zăcut acolo, îmbibate de apă. Ușile s-au închis și autocarul a plecat. Kellas a ridicat plicul și paginile rătăcite și le-a vârât în deschizătura unui coș de gunoi de lângă pompe. O clipă furia i-a bubuit în hotarele trupului, și el a izbit cu pumnii capacul coșului de gunoi. Apoi a intrat în magazinul alimentar, plin de lumină și pustiu, în afara unei vânzătoare care era de serviciu. Era cinci și jumătate dimineața. Îl durea încheietura. S-a dus la tejghea.

— Bună, a zis vânzătoarea. Ce faci?

Era o fetișcană, mică și suplă, cu ochi mari și părul împletit în codițe afro rare. Părea să n-aibă mai mult de șaisprezece ani.

— O cafea obișnuită, a zis Kellas.

— Mică, mijlocie ori…

— Mică.

Fata i-a adus un pahar de carton și un capac. Avea mișcări sigure și domoale.

— Ai venit cu autocarul de la Salisbury? Acolo ningea?

— Mai la nord ningea.

Mâna lui Kellas a cuprins capacul paharului.

— Atunci s-ar spune c-ai ajuns înaintea frontului de frig, că ei zic că vine încoace, poa' s-ajungă aici orișicând. Ziceau pe Weather Channel[30] că întâi se-ntețește vântul, apoi vine ploaia, și după ce furtuna își face mendrele ploaia se face zăpadă și o s-avem vreo trei centimetri buni până iese soarele. Numa' că nu-s sigură că…

— Sfinte Dumnezeule, n-ai putea să nu-i mai tot dai cu gura despre blestemata aia de vreme? a zis Kellas.

A deschis gura să continue, apoi s-a oprit. Ochii fetei se măriseră. Kellas a coborât privirea.

— Scuză-mă, a zis.

— N-ai de ce să strigi așa la mine.

— Ai dreptate, scuză-mă. Sincer.

— Vorbeam și eu, așa.

— Știu. Nu știu ce m-a apucat. Adică știu ce m-a apucat, dar, oricum, te rog să mă ierți.

— Am un buton de alarmă chiar aici, sub tejghea, și-ți pot pune poliția în cârcă în șaizeci de secunde. Vrei să fac asta?

— Nu. Sunt… Cât face cafeaua?

— Un dolar și zece.

Kellas a găsit doi dolari în buzunar și i-a dat fetei și i-a zis să-și țină restul. Ea i-a mulțumit.

— Cum te cheamă? a zis Kellas.

— Renee.

— Pe mine mă cheamă Adam. Te rog să mă crezi că atunci când zic că-mi pare rău chiar îmi pare, nu-i doar…

— E-n ordine.

— Câți ani ai, dacă nu te superi că te-ntreb?

— Optsprezece.

Devenise prudentă.

— Te țin din treabă?

— Ești singurul client.

— Ar trebui să-mi văd de drum, a zis Kellas, întorcându-se pe jumătate.

În schimb, s-a apropiat și mai mult de Renee.

— Ultima dată când mi-a sărit mustarul cu cineva de vârsta ta a fost acum vreun an. Am strigat la el și l-am îmbrâncit, cu mâna, așa, destul de tare.

— Poate c-ar trebui să te gândești să faci terapie de-aia pentru controlul furiei.

— Poate. Făcuse ceva care m-a scos din fire, dar niciunul dintre noi nu cunoștea limba celuilalt, nicio vorbuliță.

Renee își întinsese brațele pe tejghea și se rezemase de ele, arcuindu-și spatele.

— Cum se face că nu vorbea engleza? a zis.

— Vorbea altă limbă, poate că două.

Renee a căscat și și-a îndoit un picior. Kellas și-a dat seama că ar trebui să tacă.

— Nu l-aș fi îmbrâncit dacă n-ar fi avut o pușcă. Din cauza armei, era OK. Îmi puteam spune că fac ceva primejdios.

— Ce pușcă avea?

— Un AK.

— Destul de grea.

— Știi cum e?

— Sigur că știu.

Kellas s-a dus să-și umple paharul din cana filtrului de cafea, a golit în el patru pliculețe de zahăr și s-a întors la tejghea. S-a rezemat cu spatele de ea, sorbind din cafea și privind ferestrele care vibrau sub izbiturile vântului. La câteva secunde se auzea dinspre sticlă un sunet, ca și cum cineva ar fi aruncat în ea o mână de pietriș. Renee ștergea cu o cârpă niște rafturi.

— Unde era locul ăla? a zis Renee.

— Afganistan.

Renee și-a împins înainte buza de jos și a dat din cap, plimbându-și cârpa dintr-o parte în alta peste un raft curat.

— E departe.

— Ajungi acolo într-o zi.

— Ai văzut unii talibani?

— Numai morți.

— Ești militar?

— Nu.

— Vreun soi de vânător de comori?

— Nu!

Kellas a izbucnit în râs.

Renee a zâmbit.

— De ce nu? Îs pe-acolo țipi al căror cap valorează milioane. Vii ori morți, zice afișul. Prietenul meu o ține cu „Nu mă duc în armată”, da’ de s-ar găsi cineva să-i plătească drumu’ și să-i dea un Uzi și o camionetă, s-ar duce el după ei.

— Eram reporter.

— Aha. Deci nu le ai cu omoru’. Ești un tip pașnic. Un necombatant.

Kellas s-a încruntat. Tejgheaua era plină de hărți rutiere, brichete, cutii pe care scria, Alune cu sare de mare”, acadele de cinci cenți bucata și autocolante cu „Virginia este pentru îndrăgostiți”. Lumina puternică din magazin era prinsă de mii de etichete galbene și roșii de pe ambalajele din plastic.

— Așa credeam cândva. Acum nu mai știu sigur, a zis el. Dacă stai deoparte când cineva omoară niște străini aflați mai departe, nu ești și tu băgat? Care-i acuzația, ajutor și încurajare? Nu știu ce zic despre asta legile din Virginia ori din Afganistan. Credeam că doar *vorbeam* despre omorâre, și unul dintre noi s-a dus și a făcut-o.

Kellas s-a întrerupt și s-a uitat la Renee. Stătea cu mâinile la spate, rezemată de peretele din dosul tejghelei, cu privirea ațintită în gol, cu capul un pic aplecat.

— Așa că poate c-am ajutat, a zis el. La omorârea a doi talibani.

— Ar trebui să iei legătura cu FBI, a zis Renee. S-ar putea să te-alegi c-o primă pentru asta.

— Crezi?

— Mă gândesc c-ar vrea să vadă un soi de dovadă. Cum ar fi o ureche, ori câte unul dintre degetele lor.

Niciunul n-a mai zis nimic. Kellas și-a dat seama că, dacă n-ar fi fost sunetul slab al vocii lui Bing Crosby care cânta în difuzor *Rudolph the Red-Nosed Reindeer*[31], în magazin ar fi fost liniște deplină.

A lăsat din mână paharul de cafea pe jumătate plin și a întrebat cum să ajungă la Chincoteague.

— Aia-i strada Chincoteague, între noi și Pizza Hut, a zis Renee.

A dat din cap.

— Mergi până la capăt, străbați drumul pietruit și dai în Strada Principală, Chincoteague.

Kellas i-a mulțumit și a ieșit din magazin în viscol. După câțiva pași s-a oprit și s-a gândit să se întoarcă să-i spună lui Renee că s-a pornit ninsoarea, dar până și distanța mică pe care o parcursese fusese câștigată cu trudă, așa că și-a văzut de drum.

10

Vântul era la fel de puternic ca înainte, însă temperatura scăzuse vertiginos și fulgi de zăpadă umflați, lipicioși, se repezeau întunecat prin lumina lămpilor de pe stradă. Semilunile alburii, afânate, de la marginea drumului arătau că zăpada se așază. Privind mai departe în față, Kellas vedea o fâșie de zăpadă care se întărea pe mijlocul autostrăzii.

Mâna lui stângă a strâns bine la gât marginile hainei. Pansamentul dădea un pic de căldură în plus, dar aceasta era alungată de răceala zăpezii care se topea pe pielea mâinii și a feței. Durerea din încheietură se retrăgea, poate că amorțită de frig. Asta era un lucru bun. Mai îngrijorătoare era iuțeala cu care i se udau haina și pantalonii. După ce hainele o să i se ude leoarcă, și asta o să se întâmple curând, o să înceapă să-și piardă iute căldura corpului. Nu putea fi semn bun faptul că ninsoarea era destul de deasă ca stratul de dedesubt să se topească și să continue să-i ude haina, în vreme ce se forma un strat mijlociu de trecere și un strat exterior începea să se lipească și să se îngroașe pe pieptul hainei.

În față zăpada acoperea repede asfaltul. Erau pe acolo niște case. Adăpost dacă se îngroșa gluma, ceea ce, după cum stăteau acum lucrurile, avea să se întâmple. I-a apărut în minte o frază: după ce percepi simptomele clare de hipotermie e deja prea târziu. Dar oare o auzise undeva, o citise, ori o născocise pe loc? Nu era bine să umble pe coclauri. Nu bate câmpii, nici cu pasul, nici mental. Concentrează-te.

— Concentrează-te, a rostit în vânt.

Întinde pasul. Mergi iute. Înainte. Ține-o așa. Închipuie-ți că duci în cârcă pe cineva mai bolnav ca tine, cineva de care îți pasă. Cineva de care îți pasă mai mult decât de tine. Du-te cu persoana

iubită, du-o la loc sigur. Gândește-te la scopuri și destinații. Gândește-te că pledezi în fața femeii pentru care ai trecut oceanul. Nu te gândi la pledoarie, doar că o faci. Bombardeaz-o cu vorbe. O s-o scoți la capăt. Mergi acum. Chiar dacă nu-ncape îndoială că douăzeci de kilometri e o plimbare al naibii de lungă pe viscol. Două ore și jumătate de mers iute pe drum drept. Nu e îmbrăcat pentru așa vreme. Nu atât gândul că o să moară, cât cel că o să-l pună într-o situație proastă pe tatăl său l-ar putea sili să bată la uși străine ca să ceară ajutor. *Scoțian găsit mort pe drum american. Tatăl critică încălțările, lipsa paltonului.* Dar nu voia să bată la ușile alea străine. Toată lumea de la țară e înarmată până-n dinți, dând în gălbinare doar când aude de vagabonzi și tâlhari. Trebuie să se miște mai departe. Asta o să-l încălzească.

O să iasă soarele cam într-o oră, bănuia, era deja mijlocul dimineții la Dumfries. Venise deja poșta. Era marți. Trebuie să fi ajuns. Probabil că unul dintre copii a găsit scrisoarea, mesajul mic și ciudat, sigilat cu al doilea timbru, plutind prin fanta ușii până pe preșul din hol, alături de greutatea și culorile vii ale corespondenței nedorite, zburătăcită un pic mai departe de mica pufăială produsă de căderea pe podea a plicurilor mai grele. Kellas nu putea să dea înapoi trimiterea ei, oricât de tare și-ar fi dorit. Poate c-a dat de ea Fergus. Băiatul s-a mirat și i-a dus-o mamei lui. Toți cinci în jurul mesei la micul dejun, întinzând mâna, turnând, bând și ciorovăindu-se. Sophie a desfăcut-o, curioasă, dar presimțind ceva. M'Gurgan a observat adresa mâzgălită de mâna cuiva pe o chitanță de la Ikea, s-a uitat la chipul lui Sophie și s-a întrebat dacă nu cumva soția lui e hărțuită de cineva; dacă nu cumva are o relație. Ce știe despre el și el nu știe că ea știe. Sophie a lăsat să-i cadă din mână scrisoarea, și-a dus mâinile la gură și s-a năpustit afară din odaie, plângând. Nu,

ăsta-i film. Ce ar fi făcut ea în realitate? Ar fi citit-o atent, străduindu-se să nu arate ce gândește, cu toate că M'Gurgan și-ar fi dat seama. Ar fi împăturit hârtia până ajungea foarte mică, apăsând cu unghia îndoiturile, ar fi strâns-o în pumn și s-ar fi uitat la M'Gurgan fără să zică nimic, iar el ar fi știut că ea a primit o informație care îi primejduiește lui imaginea bună din acea casă. Poate că i s-ar fi umezit ochii, și cu siguranță că Angela și Carrie și-ar fi dat deja seama că ceva nu-i în ordine. Angela ar fi întrebat: „Ce s-a întâmplat, mami?" iar Carrie ar fi zis în același timp: „Ce scrie acolo, mami?" Și Sophie ar fi zis: „Nimic" și le-ar fi trimis la școală. M'Gurgan, așezat la masă, ar fi auzit ușa de la intrare închizându-se și pe Sophie înapoindu-se pe hol, cu pantofii lovind puternic podeaua, și s-ar fi ridicat în picioare, gata de înfruntare. O posibilitate: fuseseră îngrijorați din pricina prietenului lor, Kellas. Poate că M'Gurgan a recunoscut scrisul și și-a închipuit că e un bilet de sinucigaș. Ce om cumsecade, să-i pese așa de mult! Cu atât mai dură va fi fost descoperirea că de fapt Kellas nu s-a sinucis, ci l-a trădat pe el și a trădat-o pe Sophie, femeia obișnuită care te pune să duci treburile la bun sfârșit. Acum probabil că se înfruntă, în ziua din est. Probabil că până seara Kellas avea să fi sfărâmat cu totul familia prietenilor săi.

Kellas a alunecat și s-a prăbușit pe o porțiune înzăpezită. A sărit în picioare și s-a pornit să-și scuture frenetic zăpada de pe haină și pantaloni, ca și cum ar fi fost un roi de insecte veninoase. Lumina l-a orbit, și și-a pus mâna dreaptă pavăză la ochi. Un vehicul se oprise la vreo doi metri. Era cu botul spre Chincoteague. După câteva clipe a înaintat ușor, până ce geamul șoferului, lăsat în jos, a ajuns în dreptul lui Kellas. Era o camionetă cu silueta unei vechituri de zece ani. Un bărbat la cincizeci ori șaizeci de ani, cu părul alb, cu un

hanorac vechi, s-a uitat la Kellas pe deasupra cotului pus pe geam.

— Unde mergi? a întrebat bărbatul.

— La Chincoteague.

— Ești beat?

— Nu.

— Drogat?

— Nu.

— E vreun medicament pe care trebuia să-l iei și nu l-ai luat?

— Nu.

— Urcă. Fără zgomot. Bebelușul doarme.

Kellas a înconjurat mașina până la locul pasagerului, a urcat și a închis portiera. Era o banchetă pe toată lățimea cabinei, în stilul american, și la mijloc, între Kellas și șofer, era un leagăn portabil solid și alb, cu mutrișoara încrețită a unui sugar ițindu-se dintre faldurile de lână.

— Mulțumesc, a zis Kellas încet. Sunt ud leoarcă. Ce bine-i la adăpost de zăpadă.

A înclinat cu degetul spre sine gurile de ventilație și a simțit cum suflă peste el aerul fierbinte.

— Nu te superi?

— Unde mergi?

Kellas a spus numele străzii.

Bărbatul a privit o vreme drumul din fața lor. În conul de lumină zăpada părea că se desparte și în același timp arată drumul, ca mulțimea din jurul unui cadavru la sosirea polițiștilor.

— Ești așteptat acolo? a întrebat bărbatul.

— Așteptat? a repetat Kellas.

S-a uitat în jos la sugar. Dormea mai adânc decât văzuse el vreodată pe cineva. Doi pumnișori încleștați. Afară era un întuneric neînduplecat, și camioneta zdroncănea înainte, spre insulă, cu un bătrân la volan și un prunc adormit lângă el.

— Fetița are șase luni, a zis șoferul.

I-a aruncat o privire lui Kellas și s-a uitat iarăși la drum.

— Nu-i a ta.

Kellas n-a răspuns, nefiind sigur dacă nu cumva n-a auzit bine, ori șoferul spusese ceva ciudat, care însemna plecarea lui Kellas dintr-o viață și intrarea lui în alta, mai reală și tainică. S-a uitat la bătrân. Era înalt, din câte putea vedea Kellas; poate că peste un metru optzeci. Nu părea să aibă multă grăsime sub hanorac, care avea fermoarul desfăcut. Dedesubt avea o cămașă în carouri și o vestă albă. Fața îi era lungă și îngustă, cu un semn sub ochiul stâng pe care, atunci când el se uita la drum, Kellas nu-l putea vedea. Avea părul tuns scurt în părți. Dacă n-ar fi fost lung și mai ciufulit în creștet, ar fi arătat a militar. Două cute lungi, clare, ca niște tăieturi, se desenau pe laturile feței lui, de la pomeți până la falcă. Era chipeș într-un fel universal, de parcă, atunci când era tânăr, își propusese să aibă la șaizeci de ani anumite trăsături, luând ca modele comandanții de poliție, președinții și generalii, așa cum îi înfățișează în emisiunile speciale de televiziune americane, și lui Kellas îi era greu să identifice acel ceva care trecea dincolo de interpretarea unui rol și îi dădea greutate. Era, și-a dat seama, faptul că nu părea să existe în el încordare, nici ticurile prin care actorii proști își demonstrau hotărârea, nici crisparea oamenilor de afaceri occidentali care se stresează, care fac prea mult sport fără să aibă cu adevărat ce face cu forța pe care o dobândesc, ajungând ca în timpul zilei să-și încordeze inconștient mușchii, gata să se năpustească și să sugrume monstrul nemulțumirii lor, care nu-și face niciodată apariția. Bărbatul ăsta medita melancolic la ceva, ceva care, într-un fel pe care Kellas nu cuteza să-l ghicească, îl implica pe el, dar nu medita melancolic la propriul trup.

Bărbatul s-a întors și l-a privit pe Kellas. Avea ochii cenușii. Semnul de sub ochiul stâng, vedea acum Kellas, era o lacrimă tatuată.

— Numele meu e Bastian, a zis. Îl recunoști?

Kellas a dat din cap că nu și a dat să se prezinte, însă Bastian l-a întrerupt.

— Știu cum te cheamă, a zis. Ești Adam Kellas.

Lacrima era atât de nepotrivită, părea o greșeală atât de ridicolă, încât la început Kellas n-a reușit să fie atent la ceea ce spunea Bastian. Voia să întrebe despre lacrimă și nu putea. Treptat, ciudățenia faptului că Bastian l-a recunoscut și că a întrebat dacă este așteptat s-a impus peste bizareria tatuajului. Viața reală și tainică începea, la urma urmei, acum, când Kellas era murdar și epuizat; informația că sugarul nu e al lui era un act de îmbinare a lucrurilor atât de năucitor, încât Kellas și-a trecut involuntar degetele prin păr. Pruncul a scos un gâlgâit.

— În ce mă privește, lucrurile nu sunt așa de ciudate cum ar putea să pară, a zis Bastian. Nu-i așa ciudat că s-a nimerit să te culeg de pe drum. Acum câteva minute am lăsat-o pe Astrid pe terenul de vânătoare. Începe devreme anul acesta. Și nu puteam s-o las pe Naomi singură în casă. M-am dus la magazin după lapte. Renee își ronțăia cozile și se plimba de colo-colo, și am întrebat-o ce a făcut, și a zis că a trimis încoace un tip care arăta ciudat și n-avea pe el decât o haină ușoară pe drumul spre Chincoteague, douăzeci de kilometri, pe ninsoare, și de-abia după ce tipul a plecat și-a dat ea seama că venise cu autocarul, n-avea mașină. Încerca să se hotărască dacă să anunțe poliția ori salvarea, și i-am zis că, dacă tot merg într-acolo, o să văd care-i treaba. Mi s-a părut cunoscut chipul tău, dar mi-am dat seama abia după ce ai urcat în mașină.

— Ne-am mai întâlnit?

— „Cineva ar fi trebuit să-i spună lui Paris McIntyre că urmează să fie arestat, căci avea mulți prieteni în poliție care îi erau îndatorați, dar când a venit momentul fiecare dintre ei a găsit o cale de a uita că el a existat vreodată.” Poza ta era pe copertă. Când s-a întors din Afganistan, Astrid mi-

a povestit despre tine. Zicea că ai scris niște cărți. Am căutat pe Internet *Întreținerea furiei.* A durat mult. Mi-a plăcut. Memorez ușor primele rânduri, și astea mi-au plăcut. Ecouri din Kafka și Tolstoi.

— N-am nevoie să apelez la scuza că am călătorit mai mult de douăzeci și patru de ore, a zis Kellas tărăgănat. Mă simt foarte treaz acum. Dar aș putea scrie sute de prime rânduri din cărți și tot nu știu cum să întreb tot ce aș vrea să întreb.

— Încearcă să iei prima întrebare care îți vine în cap.

— De ce ți-ai tatuat pe față o lacrimă?

Ninsoarea se mai domolise.

— În față e drumul pietruit care ne duce pe mine și Naomi la Chincoteague, a zis Bastian. Pot să te duc de-a curmezișul insulei, la noi acasă. Fac asta bucuros, și o să fii bine venit, și o să o vezi pe Astrid, lucru pentru care, presupun, ești aici. Sau, dacă mi-o ceri, la fel de bucuros te duc la Baltimore sau

Washington, chiar acum. Gândește-te bine. Din cele două, sfatul meu ar fi: du-te înapoi. Nu veni pe insulă. Gândește-te la asta cât îți răspund la întrebare.

— Bine, a zis Kellas.

— A fost după ce m-am lăsat de facultate. Aveam un mic teren pe dealurile de lângă San Francisco. Cultivam marijuana, le-o dădeam muzicienilor de pe-acolo. Îmi aducea ceva bani, și citeam, scriam, adunam cărți. Îmi petreceam multă vreme în pădure, fumând și ascultând copacii și apa. Într-un an, tre' să fi fost '68, a apărut tipul ăsta și a rămas acolo. Era ceva mai tânăr ca mine. Poate că fugea de armată, nu mai țin minte.

Mașina a trecut peste o ridicătură. Vreo victimă a traficului, desigur, un iepure ori o pasăre mare.

— Purta o haină din piele de căprioară, cu franjuri, și jeanși, și avea o barbă care credea că îl face să semene cu Anton Cehov, cu toate că mie mi se părea că aduce mai degrabă cu generalul

Custer. La început nu m-a deranjat, dar după o vreme am băgat de seamă că oriunde m-aș fi dus și orice aș fi făcut, era și el acolo făcând același lucru. Mă duceam la bibliotecă să citesc, se ivea și el, lua o carte și se punea pe citit. Se ducea la culcare când mă duceam eu. Dacă ieșeam la plimbare, era pe urmele mele. Nu dădea o mână de ajutor cu plantele decât dacă luam eu inițiativa. Îl chema Edwin. O vreme am crezut că e un tip de la brigada antidrog. Apoi am crezut că e un papagal. Dar era altceva. Nu voia să acționeze și nu voia să învețe; de câte ori se lua după mine, o făcea ca să se poată privi pe sine. Era propriul spectator. Era uimit de pitorescul propriei vieți. Era ca și cum el cel adevărat era în alt spațiu, ședea într-un fotoliu moale, mâncând floricele de porumb, privind și comentând în vreme ce Edwin cel material experimenta viața. Dacă aprindeam o țigară cu marijuana, venea și aștepta până i-o dădeam și lui și zicea: „Mamă, praf mă fac azi”. Pentru mine ar fi avut mai mult sens să zică „Mamă, praf se face *el* azi”. În pădure era agitat. Nu era în firea lui *să fie* acolo, pur și simplu. Trebuia să-și spună sieși, și mie, că suntem acolo și că ăsta-i un lucru bun, un lucru grozav.

Între cei doi bărbați, Naomi dormea. A lovit de câteva ori cu pumnișorii în aer, și-a mișcat capul și a scos un balon de salivă. Kellas încerca să asculte ceea ce spunea Bastian. Îi era dor să o vadă pe Astrid, dar își dorea, ca un laș, o amânare. Se simțea ca atunci când motoarele asurzitoare ale avionului de culoarea șopârlei și-au schimbat uruitul coborând la Faizabad, și dorea să aterizeze și să pășească în Afganistan, și în același timp se temea de sfârșitul limpezimii călătoriii.

— Într-o zi, era iarnă, m-am trezit devreme, am băut cafea singur în bucătărie și m-am dus să văd cum răsare soarele, a zis Bastian. Imediat Edwin a fost lângă mine, cu cana de cafea în mână. Și a început să zică ce frumos e, și cum se simte el una

cu lumea, cât de milă îi e de cei care muncesc în birouri, cu rutina lor burgheză. Incantația lui avea putere asupra mea, am început să simt că soarele fusese proiectat, executat și scos pe piață și că îl cumpăram prin simplul fapt că stau acolo și mă uit la el și îl ascult pe Edwin. Și Edwin a zis, nu-i așa că ducem o viață grozavă, și eu am zis că da, cam așa ceva, chiar dacă faptul că el o zicea mă făcea să mă-ndoiesc. Edwin m-a întrebat ce am de gând să fac în viitor și am zis că nu știu, poate că tot ce fac și acum. Și Edwin a dat din cap și a zis că gândește exact la fel. A zis: „Auzi, Bastian, dacă vreodată cobor de pe dealul ăsta și-mi găsesc o slujbă normală în țara pâinii albe și a mașinilor de socotit, te rog să vii după mine și să mă împuști!” M-am uitat la el și m-am gândit la asta. M-am gândit serios. Eram sigur că o să-și găsească acea slujbă și în clipa aceea credeam că există o posibilitate reală ca în viitor să-l ucid, așa cum mi-o ceruse. Mă vedeam intrând în biroul lui, în cine știe ce agenție imobiliară dintr-un târgușor, și pe el ridicându-se să mă întâmpine, cu cravata strânsă în cutele gâtului, și zicând: „Hei, Bastian! Nu ne-am văzut de-un car de ani!” Și eu găurindu-l cu un glonț de calibrul doisprezece. Dar apoi m-am gândit la mine, la slăbiciunea mea. Puteam să-l ucid pe viitorul Edwin, dar nu voiam s-o fac, nu-s un ucigaș, și cum rămânea cu mine? Fusesem afectat atât de ușor de umbra lui. Aveam nevoie să mă întorc în lume, dar aveam nevoie să mă schimb. Aveam nevoie de ceva care să împiedice lumea să mă înghită.

În ziua aceea m-am dus și am pus să mi se tatueze lacrima. Un tatuaj pe obraz e greu de ascuns. Te face diferit. Nu aveam încredere în mine că o să evit facultatea de drept, ori publicitatea, ori jurnalismul – scuze, domnule Kellas…

— Nu-i nimic, a zis Kellas.

— N-aveam încredere în mine. Și nu voiam să-i cer cuiva să mă ucidă, cum făcuse Edwin. Așa că lacrima era garanția mea. Nu ca să mă distrugă, doar ca să închidă părți din lume, să le facă de neatins. Pentru mine nu putea fi vorba de vreun *country club.* Vreun club de golf. Vreo agenție de bursă.

A râs, un singur hohot scurt.

— Nu în anii ’60, în orice caz. Așa că asta-i lacrima, un avertisment împotriva posibilei slăbiciuni.

— Ar mai putea să fie…

— O scuză pentru eșec, știu. Dar nu e cazul. În ziua în care mi-am făcut lacrima l-am dat pe Edwin afară din casă și am scos din rădăcini marijuana. După câteva săptămâni eram la New York, căutând un post în învățământ, scriind povestiri, încercând să-mi fac rost de un salariu. Îi sunt foarte îndatorat tatuajului. M-a așezat înapoi în lume, stabilind o limită a măsurii în care aș putea să mă contaminez.

— Știu ce vrei să spui, a zis Kellas.

— Și acum. Acum…

Bastian a legănat ușurel culcușul lui Naomi. După o clipă de tăcere a aruncat o privire către Kellas.

— Acum cred că așa e cel mai bine: aceia care au slăbiciuni să fie constrânși, ori să se constrângă singuri, folosindu-se de bariere cum e asta.

Și-a atins lacrima.

— Sau cum ar fi să se mute anume într-un loc în care slăbiciunile lor sunt scoase în afara legii. Ori prin… – a oftat, o inspirare adâncă, urmată de o expirare la fel de puternică – claustrare. Defectul unor astfel de bariere este, desigur, faptul că pot fi înlăturate atât de ușor. O pereche de ochelari de soare, și tatuajul e ascuns. Un drum pietruit și o mașină…

Naomi s-a trezit și s-a pus pe plâns. Ajunseseră la apă și la drumul pietruit. Bastian a tras pe o

parte a drumului, a ridicat-o din leagăn și a lipit-o de umărul lui. Îi șoptea cuvinte dulci și o sălta ușurel în sus și-n jos, și plânsul a încetat. Se luminase. Cerul se limpezea, cu toate că soarele încă nu se înălțase.

— Ești tatăl lui Astrid? a întrebat Kellas.

— Nu. Asta ai crezut?

— De fapt, da. Ea zicea că locuiesc împreună.

— Jack Walsh a murit astă-vară. Eram prieteni buni. Uite ce-i, trebuie s-o duc pe Naomi acasă. Te pot lăsa la T s Corner și apoi mă întorc și te duc la Baltimore ori Washington, ori poți veni acasă cu noi. Trebuie să-ți cer să te hotărăști. Ținând cont de faptul că îți recomand să nu vii pe insulă.

— Sunt binevenit, dar crezi că e mai bine să plec?

— Corect.

— Nu înțeleg. De ce să nu vin?

— Asta e legat de o a treia persoană, care nu e aici să vorbească.

— Dar ea m-a invitat. Mi-a trimis un e-mail.

Bastian s-a uitat atent la Kellas. Avea capul înclinat un pic într-o parte. O mângâia pe Naomi pe spate.

— Scria în el: „Vreau să te văd imediat. Vreau să vii la mine…”? Da? Văd pe fața ta acum că ți-a picat fisa. Ce păcat! N-ar fi trebuit să te lași dus de nas. E-mailurile alea umblă tot timpul. Chiar ai crezut că-i pe bune? Când l-ai primit? Pentru că a trimis ieri mesaje tuturor, cerându-și scuze.

— Ești sigur? a zis Kellas.

— Din câte știu eu, virusul a trimis acel e-mail tuturor persoanelor din lista ei de contacte.

Kellas și-a frecat fruntea cu degetele. Vestea era proastă, cumplit de proastă. Și totuși, sinapsele nu-mai-am-ce-pierde din reduta ultimei tranșee au format gândul: avea pe listă adresa mea de e-mail.

— Deci am venit de la Londra târât de câteva cuvinte fabricate de un soft diabolic? a zis. Astrid nu m-a contactat deloc.

— Cam așa. Îmi pare rău.

Kellas a dat din cap în vreme ce gândea.

— Întotdeauna mi-a plăcut cuvântul ăsta al vostru, „tălâmb”. Înseamnă în același timp „prost” și „ignorant”.

— Nu fi așa aspru cu tine. N-ai făcut nimic rău încă.

— Nu crezi că ar trebui să vin pe insulă.

— Corect.

— Nu-mi poți spune de ce.

— N-am de gând s-o fac. Dar știi că n-ai fost invitat.

— Ți-a spus vreodată Astrid: „Nu vreau să-l mai văd niciodată pe Adam Kellas”?

Bastian a clipit.

— Sunt patru oameni implicați în chestia asta, a zis. Unul ești tu.

— A zis asta vreodată, sau ceva de genul ăsta, despre mine?

— Nu.

— Aș vrea s-o văd pe Astrid, a zis Kellas.

A clipit. I se învârtea capul și îl durea încheietura mâinii.

— Am făcut un drum lung. Oricare o fi situația între voi trei, aș vrea s-o văd și, dacă este loc pentru mine, să stau acolo în noaptea asta.

— Loc este, a zis Bastian.

I-a dat-o pe Naomi lui Kellas, care a prins de subsuori trupușorul cald și greu. Și-a făcut căuș palma dreaptă sub funduleț, i-a pus mâna stângă pe spate și a rezemat-o de umărul său stâng, simțindu-i brațele suple agățate de el. A mișcat-o în sus și în jos, dar asta n-a făcut-o să nu mai plângă, au fost doar perioade de tăcere.

Bastian a condus mașina pe drumul pietruit, care se întindea pe câțiva kilometri printr-o întindere de stufărișuri și golfulețe. Insula era la est, și soarele se ridica din spatele ei, dând stufului scurt și aspru o strălucire arămie. Priveliștea dinspre nord era în parte acoperită de un șir de panouri pictate, de

mărimea unor gherete, care făceau reclamă la hrană și cazare pentru turiști la Chincoteague.

În mașină, Bastian i-a spus că Astrid rămăsese gravidă înainte de a pleca în Afganistan, în septembrie, de fapt, înainte de prăbușirea Turnurilor Gemene. A fost urmarea unei aventuri de-o noapte; tatăl era un om de știință australian aflat într-o scurtă vizită la stația NASA din fața insulei Chincoteague, care de atunci se întorsese la Melbourne. Chiar așa, Melbourne. Nu țineau legătura. Bastian avea casa asta din anii ’70, când o cumpărase cu banii dintr-o tranzacție legată de o carte pe care o făcuse cu guvernul. Era prea mare pentru un singur om. Era o casă făcută pentru o familie. Jack și Astrid și ceilalți din familia Walsh veneau în vizită tot timpul, iar după ce se pensionase Jack, se mutase acolo împreună cu Astrid.

— După ce nevasta lui Jack s-a sinucis, iar fiul lui a plecat în nord-vest, Jack și Astrid au avut grijă unul de altul, iar eu am avut grijă de ei. Sinuciderea soției l-a făcut pe Jack să fie foarte dur. Și-a făcut un cult din duritate. Nu-i rămăseseră decât reținerea și încăpățânarea. Nu era pus pe harță, nu era nici măcar morocănos, dar ura conversațiile. Orice lucru la care putea să răspundă „Da” era o pierdere de timp. Îi plăcea să te oprească din vorbă zicând „Nu”. Dacă scoteai de la el un „Poate” însemna că ești tare. Astrid îl putea face să vorbească, cred, dar era mai mereu plecată. Așa că acum Jack nu mai e, și eu am grijă de Astrid și o ajut să se ocupe de fetiță. Te simți bine? Ajungem acasă în zece minute.

— Are Astrid nevoie să aibă grijă cineva de ea?

Bastian n-a răspuns imediat. Își ținea privirea ațintită drept înainte, pe când treceau peste un pod mobil arcuit peste ultimul canal adânc dinainte de insulă.

— Nu vorbesc în numele lui Astrid, a zis.

După pod au cotit la stânga și au mers vreo doi kilometri pe o stradă cu magazine, hoteluri și restaurante. Era îngustă pentru o stradă din America, o stradă principală dintr-un orășel de pe țărm, cu un cinematograf și o stație de benzină și statuia unui cal. Clădirile erau cu două etaje, din cărămizi ori scânduri. Vreo zece copaci bătrâni, despuiați de iarnă, își răsfirau coroanele deasupra liniei acoperișurilor. Ghirlande verzi de Crăciun, coroane și funde stacojii atârnau între stâlpii de telegraf din lemn. Unele dintre case aveau verande închise cu arcade zăbrelite, dar nimic nu arăta atât de vechi cum ar trebui să fie un oraș de pe coasta de est a Virginiei. Kellas a întrebat de furtuni.

— Furtuni, incendii, inundații, le-am avut pe toate. Totuși, zăpada o să se topească până la prânz, a zis Bastian. Gata, scumpete, ajungem curând acasă.

A mângâiat cu dosul arătătorului obrăjorul lui Naomi, care urla.

— Îi e foame. Probabil că și ție îți este.

Au cotit la dreapta, pe o stradă mai lată. Pe indicator scria „Bulevardul Maddox”. Au trecut de un garaj vechi văruit în alb la a cărui ușă stătea de pază statuia supradimensionată a unui pescar îmbrăcat într-o haină de ploaie galbenă. Pe o firmă de pe perete scria „La momelile insulei”, și lângă ea erau fixate două gâște canadiene în plin zbor. Mergeau din nou spre est, spre Atlantic, și soarele din fața lor arăta ca și cum ar fi putut să se răstoarne de pe cer și să se rostogolească spre ei pe stradă ca o bilă de popice. Aici casele erau mai mici și mai joase, magazinele de suveniruri și motelurile mai mari și mai țipătoare. Erau firme care închiriau biciclete, un restaurant chinezesc, bănci *drive-in* și o baracă numită Prăvălia de fructe de mare și momeli pentru ea și el. Bastian avusese dreptate în privința vremii. Cu toate că bordurile cu iarbă mai erau presărate cu movilițe de zăpadă, pe drumuri, în grădini și parcări se topise deja.

Gâtul din fibră de sticlă al unei girafe și urechile unui elefant dintr-un parc de distracții în miniatură sclipeau acolo unde soarele bătea în umezeală. Pentru sezonul mort palmierii părculețului erau înfofoliți în folie de plastic. După alți doi kilometri drumul a străbătut altă întindere de stuf și golfulețe. Au ajuns la un sens giratoriu. Bastian a ieșit din el la stânga, pe lângă un magazin Family Dollar, și a cotit la dreapta în dreptul unei biserici ca un atelier de uzină, cu ferestre în ogivă decupate în îmbrăcămintea exterioară din PVC de la marginile frontonului și cu o turlă subțire din fibră de sticlă fixată pe acoperiș. Aici casele erau mai mari și stăteau în crânguri de pini înalți.

Bastian a intrat pe un drum plin de gropi acoperit de un strat de ace de pin cafenii-roșietice. Copacii aruncau peste drum fâșii de umbră. Pe dreapta, printre copaci și dincolo de case, Kellas zărea din nou stuf, apă și linia verde a altei insule.

— Aia e insula Assateague, a zis Bastian. Dincolo de ea e oceanul. Și aici locuim noi. Îmi pare rău că Astrid n-a putut să te întâmpine.

Casa era încercuită strâns de o fâșie de pini înalți de mai mult de zece metri, cu trunchiurile subțiri și coroane verde-deschis. Era o clădire cu etaj, dacă socoteai camerele de sub acoperiș ca etaj superior, cu pereții căptușiți cu scânduri de lemn nevopsit, tratat, și o verandă cu plasă de țânțari care ieșea în afară în partea din față. Fusese adăugată o construcție din piatră, cu horn. La un capăt zăcea o stivă de bușteni acoperită cu o prelată. Casa era pe o fundație înălțată, și un șir mic de trepte ducea la ușa din față. Acoperișul avea dâre de zăpadă care se topeau la soare. O bicicletă veche, cu ghidonul înalt ruginit și cauciucuri cu benzi laterale albe era rezemată de perete lângă ușă.

Bastian a luat-o pe Naomi de la Kellas – nu mai plângea – și au pornit spre ușă, peste peticele de zăpadă și pătura groasă de ace de pin. Nu era

încuiată. Din copacii din jur apa picura și zornăia în streșini. Pe verandă Kellas a recunoscut ghetele cu botul ascuțit ale lui Astrid, lăsate neglijent, una în picioare, cealaltă culcată. L-a urmat pe Bastian, s-a descălțat atunci când Bastian și-a scos ghetele în verandă și s-a pomenit așezat la masa din bucătărie, care mirosea a cafea și pâine prăjită de la micul dejun de mai devreme.

— Trebuie s-o schimb pe Naomi și să-i dau să mănânce, a zis Bastian. Nu mă duc s-o iau pe Astrid decât peste câteva ore. N-ai niciun bagaj, nu? Cred că-ți putem găsi haine de schimb. O să dormi sus. Fă un duș, dacă vrei, ori ia-ți ceva de mâncare – cafeaua-i acolo, frigideru-i plin.

— Mulțumesc mult, a zis Kellas. O să mă odihnesc și o să mă spăl mai încolo.

În casă era cald. Și-a atârnat haina pe spătarul unui scaun, și-a suflecat mânecile și a pornit filtrul de cafea. A topit niște unt într-o tigaie și a spart în ea două ouă, cu câteva feliuțe de șuncă. S-a oferit să-i facă o porție și lui Bastian, însă Bastian a zis că a mâncat deja. Cei doi bărbați își vedeau de treabă fără să vorbească, Kellas gătind și Bastian schimbându-i scutecul lui Naomi și folosind aparatele de sterilizare a biberoanelor și încălzire a laptelui. În vreme ce lua ingredientele, Kellas s-a uitat prin frigider după mâncarea lui Astrid, dar cum să-și dea seama? Un pachet de chifle cu stafide? Ceapă verde? Sos *chipotle*? Bucătăria era ordonată și curată. Pe pervazul cu plăci de faianță de sub o fereastră fără perdele care dădea spre spate, spre un șopron de lemn și un păr, erau lucrușoare decolorate culese de pe țărm, scoici, pielea rotundă, ca un ciucure, a unui arici-de-mare, o carapace de crab verde și craniul lung, delicat, al unei păsări. Pe ușa frigiderului erau însemnări: o bucată de hârtie pe care scria „Sună doctorul” prinsă cu un magnet în formă de somon sărind, un tabel cu date și zone de vânătoare și o fotografie alb-negru cu granulație mare a unei tăblițe de

piatră cu litere săpate în ea în două alfabete diferite; cel de deasupra părea să fie grecesc.

Kellas și-a pus pe masă farfuria și cafeaua și s-a apucat să mănânce. Bastian o hrănea pe Naomi cu biberonul și Kellas se uita la ea, încercând să o găsească pe Astrid în capul ei bucălat și privirea proaspătă. În bucătărie se auzeau gângurelile lui Naomi, Bastian murmurând cuvinte tandre, tacâmurile lui Kellas pe farfurie și zumzetul hotei pe care o pornise deasupra aragazului. Se simțea mai degrabă frustrat că nu s-a întâlnit deja cu Astrid, indignat că nu erau în casă mai multe semne despre viața ei pe care să le deslușească decât neliniștit din pricina lui Naomi ori a lui Bastian, cu toate că nu se așteptase să dea acolo peste niciunul din ei. Era un fel de docilitate în virilitatea lui Bastian. Dacă se ajungea la asta, Kellas nu și-l putea imagina luptând pentru Astrid. Cu Naomi era mai complicat. Cele două interpretări ale faptului că Astrid plecase în Afganistan fiind însărcinată, nesăbuință ori sfidare, îi plăceau lui Kellas deopotrivă. Îl emoționa gândul că s-a culcat cu Astrid în vreme ce Naomi creștea în ea. Nu voia ca ea să fie măcinată de griji ori legată de leagănul copilei, însă aceasta îi dădea lui Kellas mai mult timp, trebuia să o încetinească pe Astrid, astfel încât Kellas să poată merge alături de ea mai mult timp. În această urmărire era și oferta implicită a rolului de tată vitreg, și cu siguranță că putea și el să gângurească la fel de dulce ca bătrânul ăla mare din cealaltă parte a mesei, care își vâra nasul în fețișoara chicotindă a lui Naomi și se alegea cu el plesnit iar și iar de stelele trandafirii ale mânuțelor ei.

Mai rămânea problema banilor.

— Ce-i cu inscripția din fotografia de pe frigider? a întrebat Kellas.

— E o tabletă din secolul al doilea înainte de Christos. Un edict al regelui Ashoka, gravat în greacă și aramaică. A fost descoperită la Kandahar

și expusă la muzeul din Kabul până la războiul civil din Afganistan din anii ’90. A dispărut.

— Astrid a pus acolo fotografia?

— Eu am pus-o. Înainte să plece acolo am rugat-o să vadă dacă poate să afle pe unde a ajuns. O las aici, sperând că ea o să scrie ceva, pentru că, deși n-a lămurit lucrurile, a luat interviuri. Știi cum e. Cei care nu sunt reporteri cred întotdeauna că au câte o idee care ar da un articol grozav. Poți citi ce e scris în limba greacă?

— Nu, a zis Kellas. Nu știam că în Kandahar au trăit acum două mii de ani oameni care vorbeau limba greacă.

— O, da. După Alexandru cel Mare. Au fost mari colonii grecești în Afganistan. Acolo s-a întâlnit Aristotel cu Buddha. Nu literalmente, vreau să zic că filosofia grecească a întâlnit budismul. Despre asta e vorba în inscripție. Grecii au fost primii care i-au dat lui Buddha un chip și un trup, imaginea lui corporală. Toate statuile lui Buddha vin de la grecii din Afganistan și India.

Bastian a scos hohotul lui de râs scurt.

— Recunosc expresia de pe fața ta. Crezi că timpul merge în direcția greșită, nu-i așa? Vechiul Kandahar i-a avut pe Platon și Dharma, Kandaharul modern îl are pe Iehova care se bumbăcește cu Allah, Vechiul Testament împotriva Califatului. Ai chef de joacă, dovlecel? Vrei să mergi la pescuit cu Bastian?

Bastian, care ținea fetița pe genunchi, a săltat-o pe Naomi în aer și a avut cu ea o scurtă conversație despre maree și mreje. A așezat-o la loc și a început să o salte pe genunchi.

— Când m-am mutat în est din California despre asta aveam de gând să scriu. Mă fascinase ideea – despre care nu există decât dovezi circumstanțiale – că Isus și apostolii erau budiști fără să-și spună așa, că un budist grec de undeva, dintre Kabul și Peshawar, a călătorit până la grecii din Palestina și l-a învățat pe tânărul Isus

sacrificiul de sine, non-violența, virtuțile sărăciei, castității și smereniei.

— Un roman?

— Da.

— Și eroul avea să fie acel grec budist din vechime?

— Da.

Kellas a simțit amețeala mileniilor și pofta de dezvăluire a unor adevăruri ascunse pe care o simt miliarde de oameni.

— Asta e plauzibil…

— Aproape că l-am terminat, a zis Bastian. Apoi l-am vândut unei agenții guvernamentale. Nu-l vor lăsa să iasă la lumină multă vreme. Actul de stupiditate instituțională pe care l-au săvârșit a fost mai stingheritor decât tot ce scria în carte.

Și-a coborât privirea în podea și a mângâiat-o ușor pe cap pe Naomi.

— Aș vrea să-ți povestesc ce s-a întâmplat. Văd că ești curios. E un act de ispășire să povestesc.

— Spune, a zis Kellas.

— Viața mea ar fi fost alta dacă aș fi fost un cetățean britanic ori francez, a zis Bastian, pentru care Londra și Parisul sunt centrul tuturor lucrurilor. Dar după ce m-am mutat la New York am început să simt că încerc să stau în picioare pe o pantă abruptă în josul căreia e Washingtonul.

Ceea ce îl râcâia pe Bastian era ideea de serviciu, nu să fie cineva care servește, dar să fie în marele oraș în care alții fac asta. Era un liber-cugetător.

— Nu vreau să mă dau mare, i-a spus lui Kellas, dar eram în altă barcă decât hipioții și băieții antirăzboi, radicalii antiguvern, teroriștii americani amatori.

Antiguvernul, în concepția lui Bastian, se definea prin lucrul căruia i se opunea. Bastian era vrăjit de ideea unui oraș cu un guvern etern, care există în spatele acelui Washington cu cicluri electorale de patru ani și bătălii cu surle și trâmbițe

pe tema banilor, războiului și rasei. Se rușina de viziunile care îl copleșeau dintr-odată în vreme ce se preumbla prin Village, despre bărbați cu cămăși albe și cravate negre adunați pe iarba verde dintre clădiri albe și citind o droaie de cifre scrise la mașină pe hârtie albă foșnitoare, nu ca să slujească o cauză ori un partid, ci în virtutea serviciului însuși; își închipuia că ritualurile sunt plăcute, și onorabile, și bune. Se rușina; iubita lui era activistă feministă, prietenii lui erau muzicieni cu pantaloni de piele, activiști din campusuri și luptători pentru drepturile civile. Tocmai ca să se apere de tentația birourilor, cămășilor și cravatelor își pusese el pe față lacrima de neșters. Se rușina, până ce s-a gândit că Washingtonul său conceptual era mai subversiv decât cel al prietenilor săi. Ei voiau să-l schimbe; el doar anticipa eventuala lui dispariție în altă epocă. Washingtonul care îl vrăjise era un Washington așa cum ar putea fi văzut peste mii de ani, misterios, codificat, costumat, așa cum e percepută acum China antică, imperială, de destul de departe ca să fie invizibile amănuntele și să rămână doar frumusețea tiparelor recurente. Realizările, virtuțile și cruzimile lui, în măsura în care ar fi ținute minte, n-ar mai impresiona sau îngrozi, n-ar face decât să amuze. Cu asta în cap, în 1975 Bastian s-a mutat la Washington.

A constatat că e greu să fie angajat undeva cu tatuajul acela, dar experiența sa și câteva povestiri publicate au reușit în cele din urmă să-i aducă un post ca profesor itinerant de *creative writing* în unele dintre cele mai dure cartiere ale orașului. L-a cunoscut pe Jack Walsh la o organizație de caritate care lucra cu cei fără adăpost. Tatăl lui Astrid era în comitetul de administrație. L-a invitat pe Bastian la cină în casa familiei Walsh, în Melean, un cartier din vestul Washingtonului, dincolo de granița cu Virginia. Kellas a calculat că Astrid trebuie să fi avut pe atunci vreo opt ani, iar Bastian treizeci și trei. Kellas și-a pierdut concentrarea

timp de câteva secunde. Bărbați și femei în jurul unei mese, părul curgând în cârlionți peste urechile bărbaților, cravate late și gulere mari. Mult fard de ochi. Un copil cu chipul serios în pragul ușii, venind să zică noapte bună. Toate chipurile se întorc. Un bărbat cu o lacrimă tatuată pe față. Ea și-l amintește.

— Știam că cea mai importantă activitate din Melean era legată de CIA. Poarta principală e chiar acolo, dincolo de autostradă, printre copaci. Așa că mă întrebam dacă vreunul dintre cursanții mei e de la agenție ori căsătorit cu cineva de acolo.

Kellas s-a încruntat și și-a cerut scuze și l-a rugat pe Bastian să se întoarcă un pic cu povestea. Bastian a repetat ceea ce tocmai zisese; se împăcase bine cu familia Walsh și lumea lor din Melean, care era destul de „clasă de mijloc", dar nu un loc atât de căutat ca acum. În acest caz, tatuajul era exact ceea ce voiau – o insignă a boemei purtată de cineva care nu era primejdios, drogat ori gata să le dea cu Societatea peste ochi. Nu voiau să adopte contracultura, dar voiau să dea mâna cu ea, să poată zice că e o cunoștință de-a lor. Un alb cu tatuaj pe față însemna mai puțină implicare decât să facă cunoștință cu cineva negru. Consecința a fost că Bastian a primit o slujbă temporară, o clasă de *creative writing* în Melean, o seară pe săptămână, pe lângă alții care predau franceza pentru conversații și împletirea de coșuri unor cetățeni plictisiți și închiși între niște hotare.

Erau vreo douăzeci și cinci care veneau regulat, în cea mai mare parte femei. La prima oră Bastian le-a citit pasaje din cartea la care lucra, despre budistul grec din Kandahar care a călătorit până în vechea Palestină, și i-a îndemnat pe cursanți să o critice. În săptămânile următoare au făcut rotație. În fiecare săptămână câte doi cursanți își citeau lucrările, vorbeau despre textul celuilalt, după care erau supuși întrebărilor și comentariilor din partea colegilor. La sfârșitul celei de-a noua ore unul

dintre cursanți a zăbovit ca să vorbească cu Bastian, care își strângea lucrurile. Îl chema Crowpucker. Era mai tânăr decât Bastian, abia împlinise treizeci de ani, și era palid, cu obrajii buhăiți. Crowpucker i-a zis lui Bastian că săptămâna următoare era rândul său să citească și să fie citit, și că va trebui, din păcate, să renunțe la curs, dat fiind că natura muncii sale pentru guvern nu permite ca materialul să fie făcut public.

— Pot să-mi închipui genul de muncă pe care o faci, i-a zis Bastian lui Crowpucker. Dar n-are nici în clin, nici în mânecă cu ceea ce facem noi aici. Presupun că te ocupi în orele de muncă de informații guvernamentale secrete. Aici e vorba despre faptul că scrii povestiri imaginare și poezii în timpul tău liber. Poți ține separat lucrurile astea. Nimeni, și eu cel mai puțin, nu vrea să vii aici și să citești materiale secrete.

Crowpucker a zâmbit, a clătinat din cap, și-a mutat greutatea de pe un picior pe celălalt și s-a uitat în jur.

— Auzi, a zis, n-ai vrea să vorbim despre toate astea la o bere?

S-au dus la un restaurant chinezesc și au vorbit câteva ore. Crowpucker a zis că nu vrea să fie romancier, scenarist ori poet; ce-l interesa pe el era imaginația. S-a legat de ceea ce spusese Bastian: „Pot să-mi închipui genul de muncă pe care o faci”. Poate că Bastian era în stare. Existau tehnici pe care o agenție guvernamentală era interesată să le cerceteze. Crowpucker și alți câțiva tineri administratori care gândeau la fel erau sprijiniți să caute specialiști în aceste tehnici. Nu era vorba de născocirea unor lucruri. Nu aveau să fie fabricate niște fapte. Mai degrabă spațiul dintre fapte, asamblarea faptelor într-o formă recognoscibilă și direcția în care era îndreptată forma, asta îi preocupa. La urma urmei, era o chestiune care ținea de siguranța națională. Prea multe informații importante se iroseau din cauză că ajungeau într-

un mod inform, dezordonat, derutant, la cei care aveau puterea să le folosească. Ori plictisitor! Plictiseala putea și ea să dăuneze interesului național.

— După câteva luni am semnat, i-a spus Bastian lui Kellas. Sună ciudat, dar nu mă gândeam la spioni și la Războiul Rece. Mă gândeam la o mare birocrație ermetică, un oraș tainic al slujbașilor cu cămăși albe care se ocupă de ceva etern și ezoteric. Aveam să fiu un musafir în schiturile unui ordin al tăcerii. După ce am intrat am văzut acuarele și mochetă urâtă și am auzit ciorovăieli despre cine rezervase care sală de conferințe anume, dar pe atunci eram curios să văd cine avea să profite de pe urma celor două sute cincizeci de dolari pe săptămână ai mei. M a surprins că trecusem așa de ușor de verificarea făcută de serviciul de securitate. Puteam fi absolvit de orice bănuieli la cea mai simplă verificare. La fel ca oamenii de serviciu care făceau curățenie noaptea în birourile cu nivel redus de securitate. N-aveam cazier. Nu fugisem de stagiul militar pentru că nu mă convocaseră niciodată. Am fost surprins să văd pe contract cuvântul „Program”. Părea mult prea pompos. Dar într-o bună dimineață, am mers cu mașina spre Virginia, am trecut de porți și i-am întâlnit pe cursanții de la primul program de *creative writing* de la CIA.

Erau doar opt studenți, toți bărbați. Semănau cu Crowpucker, erau tineri, cu mâinile catifelate și paloarea celor care stau în birouri. Chipurile le radiau de optimism.

— Și nu vreau să spun prin asta „speranță”, i-a spus Bastian lui Kellas. „Speranță” înseamnă să crezi că e o șansă ca lucrurile să iasă bine și o șansă să nu iasă. Tipii ăștia se așteptau la triumf. Era un lucru sigur. N-am reușit să-mi dau seama dacă triumful avea să fie al lor, ori al agenției, ori al Americii, ori al omenirii. Nu bag mâna-n foc că vedeau vreo diferență.

S-au prezentat, iar apoi Bastian le-a descris felul în care se desfășoară de obicei orele sale de curs.

— Domnule, a zis unul dintre ei, credeți că întotdeauna e adevărat că istoria o scriu învingătorii? N-ar putea să scrie istoria învinșii, dacă o scriu bine, cu adevărat bine?

Înainte ca Bastian să poată spune ceva studenții au început să se ciondănească.

— Au ținut-o așa multă vreme, a spus Bastian. Ședeam acolo și ascultam. Când s-au potolit știam deja că sunt omul nepotrivit în locul nepotrivit și că nu mă mai întorc acolo. Se ciondăneau pe evenimente care încă nu se petrecuseră de parcă s-ar fi petrecut deja. Tot auzeam propoziții ca, Atunci când Uniunea Sovietică va invada Iranul", „Când comuniștii vor pune stăpânire pe Italia", „Când Moscova va face pasul către Islanda", „Când o să începem să le dăm arme musulmanilor din Asia Centrală". Dacă aș fi fost mai paranoic, dacă tipii ăștia ar fi fost mai bătrâni, poate c-aș fi crezut că știu despre ce vorbesc. Că știu că aceste evenimente se apropie, că ar putea, cine știe, chiar să le declanșeze. Era CIA. Dar tipii ăștia râdeau prea mult. Era un lucru al naibii de ciudat: erau serioși și neserioși în același timp. Erau sinceri când vorbeau despre ce avea să se întâmple în viitor; credeau sincer că aceste țări și popoare reale aveau să trăiască aceste evenimente. Dar nu erau oameni în aceste popoare. Țările despre care vorbeau erau forme pe o hartă, cu anumite calități. Era o lume simplă: nonconformiștii, conformiștii și masele.

Când a putut să strecoare și el o vorbă, Bastian a spus că se pare că a fost o neînțelegere. Crowpucker și-a cerut scuze și a amintit de întâlnirea din restaurantul chinezesc. Voiau, a zis el, să învețe cum să strunești imaginația unui scriitor în slujba serviciilor de informații.

Bastian a zis că e adevărat că imaginația ar putea fi folosită ca să ghicești ceea ce s-ar putea să

gândească niște indivizi, cum ar putea fi ei și cum ar putea să acționeze. Însă funcționa cel mai bine atunci când individul era un personaj complex fictiv, clădit pe experiența altor oameni reali. Nu se putea aplica la națiuni ori popoare decât în literatura fantastică ori în romanele de senzație.

Cursanții păreau dezamăgiți. Luau notițe. Bastian a simțit că s-ar putea, până la urmă, să nu trebuiască să plece el; aveau să-l dea ei afară, și să tot cheme profesori până ce urma să dea de unul care să-i învețe exact ceea ce hotărâseră deja că o să învețe.

Crowpucker voia o dezbatere. Cu siguranță, zicea el, există trei feluri de imaginație. Puteai să-ți imaginezi ceva sau pe cineva care nu există deloc. Puteai să-ți imaginezi cum vor acționa în viitor oameni reali. Și apoi era al treilea fel, când îți imaginai lucrurile de care ai putea fi tu capabil ori organizația ta, ori țara ta, și apoi să le faci. Nu era ideal să fii în stare să îmbini imaginația și acțiunea? La fel ca părinții națiunii. Ei își imaginaseră o țară care nu exista, o Americă democratică, își imaginaseră cum o să se raporteze la asta englezii și coloniștii americani, și-și imaginaseră acțiuni prin care să transforme fantezia în realitate.

Bastian i-a spus lui Crowpucker că e o confuzie între filosofie plus planificare practică și literatură. Rostul romanelor și pieselor de teatru nu este să le arate oamenilor cum să fie sau să prezică ce anume să facă. Ele arată cum sunt oamenii.

— Asta e problema pe care trebuie să o înfrunte literatura, a zis Crowpucker. Lipsa unui cadru moral. Lipsa de tipare pentru acțiunile eroice și patriotice. Aș putea să-ți dau exemple de cum ar trebui să fie. Unul e Tolstoi. Celălalt ești tu. Cartea ta.

Crowpucker a insistat ca Bastian să recunoască faptul că romanul lui despre Isus budist era mai mult decât ceva distractiv, ceva liric ori povestea

unor personaje. Era un fel de predică, nu-i așa? O lecție? Un tipar al felului în care ar trebui să se poarte oamenii? Nu unul de care el, Crowpucker, s-ar sinchisi, deși admira intenția.

— Era deștept, i-a spus Bastian lui Kellas. Toți erau deștepți, niște isteți care citiseră pe rupte. M-a avut la faza asta. Nici unui scriitor nu-i place să fie acuzat că a scris o predică…

— Nu, a zis Kellas.

— …dar nu puteam să contest că era ceva adevăr în vorbele lui. Lucrasem la cartea aia tare mult, și tot nu ajunsesem să îngrop gândul care a declanșat-o pe când stăteam bosumflat în munți, că aș fi vrut cu adevărat ca Isus chiar să fi fost un evreu budist. Că și dacă n-a fost, ar fi trebuit să fie, și că pot să fac ca lucrurile să stea așa și să-i conving pe cititori.

Bastian a încercat să găsească un răspuns. Observase deja că Crowpucker ține în mână un teanc de foi dactilografiate la două rânduri și l-a întrebat dacă a adus lucrarea pe care nu putuse să o citească la cursul din Melean și dacă ar vrea să o citească acum, astfel încât Bastian și ceilalți să poată înțelege ce vrea să zică.

Crowpucker a fost bucuros să-și citească lucrarea. Mai întâi a explicat că subiectul este o țară reală și totul se bazează pe informații reale, neprelucrate, dar că, în interesul lui Bastian, țara va fi numită țara A. Povestea, sau raportul, cum îi zicea Crowpucker, descria viața unui băiat, Abdullah, care trăia în orașul K din țara A, al cărui tată era un prosper exportator de covoare, musulman evlavios și membru al unui grup de oameni de afaceri care încerca să-l convingă pe rege să abdice în favoarea unui parlament ales. Băiatul își iubea tatăl și avea încredere în viitorul țării sale. Apoi, într-o zi, cu ajutorul banilor și armelor de la Moscova, al scursurilor din bazar și al unui grup de intelectuali liberali prost sfătuiți, comuniștii au organizat o lovitură de stat și au

preluat puterea. Părinții băiatului au fost arestați, afacerea cu covoare a fost colectivizată și moscheea pusă de atei sub supraveghere strictă. În loc de orele de studiu al Coranului, băiatul era silit să suporte îndoctrinarea marxistă. Au trecut anii, represiunea s-a înăsprit, părinții băiatului au fost executați, orice suflu de democrație și spirit întreprinzător a fost anihilată. Islamul era tratat ca o superstiție vulgară. La șaisprezece ani, băiatul a fugit din orașul K și s-a alăturat unei cete de luptători rebeli din munți. În inferioritate numerică și prost înarmați, luptau pentru libertate. Lupta lor era în cumpănă. Moscova îi ajuta pe comuniști – dar cine îi ajuta pe ei? În peșterile lor din munți visau la o țară puternică din cealaltă parte a lumii. De ce nu-i ajuta America? Luptau cu puștile lor furate pentru libertate, democrație, capitalism și Dumnezeu. Unde erau Statele Unite ale Americii? Povestea se încheia cu tânărul Abdullah care rămâne fără muniții și moare înconjurat de comuniști, având pe buze cuvântul „libertate”.

Odată cu aplauzele s-a terminat și ora de curs. Urma să se adune din nou peste o săptămână, și Bastian tocmai se gândea la cea mai bună cale de a ieși din chestia asta când, după vreo două zile, l-au vizitat acasă trei bărbați cu costum și cravată, arătând foarte serioși. Au spus că lucrează pentru guvern și că vor să stea de vorbă cu el. S-au așezat în camera de zi a lui Bastian și au refuzat cafeaua. Se purtau cu răceală și păreau mânioși. Mai târziu lui Bastian i-a trecut prin minte că, de fapt, voiau să-l bage în sperieți.

S-au prezentat ca Jim, Steve și Don.

— Bastian, știi ce înseamnă supravegherea Congresului? a întrebat Jim.

A scos din buzunar un exemplar din contractul lui Bastian și l-a ridicat spre el.

— Aici e numele tău și semnătura ta, așa e? Ai idee ce scandal are loc acum, când a reieșit că CIA

derulează un program clandestin, fără autorizarea Congresului?

— Un program de *creative writing,* a zis Bastian.

— Ține-ți fleanca! a zis Jim.

Conversația a durat câteva ore, și s-a repetat timp de multe alte ore în lunile care au urmat. Gata cu orele de curs. Din aluzii și aparteuri Bastian a dedus că Crowpucker și ceilalți șapte scriitori acționaseră depășindu-și autoritatea, competența ori îndatoririle; că erau toți tineri analiști de informații. Au fost suspendați. Cu vremea, Bastian și-a dat seama că nu-i băgat în belea și că rostul purtării severe a celor care îl interogau nu era să-l facă un martor maleabil, ci să-l intimideze ca să semneze diverse rezilieri și clauze confidențiale.

— Erau speriați, i-a spus Bastian lui Kellas. Cred că îi disprețuiau pe Crowpucker și pe prietenii lui, dar îi interesa mai puțin să-i pedepsească decât – știi schema. Acoperirea. Era acel interludiu de crispare administrativă, după Vietnam și Watergate, dar înainte de Reagan. Ochiul Examinării se deschidea în răstimpuri scurte. Voiau să ia toate cele discutate în acele două ore de curs și să le îngroape, ca și cum nu s-ar fi întâmplat niciodată. Inclusiv romanul.

— Voiau să-ți cumpere cartea?

— Voiau să o ia. Le-am cerut bani. În cele din urmă au plătit. Mi-au dat o căruță de bani și eu am semnat tot ce voiau să semnez. Nu-mi închipui că m-ar fi putut sili dacă refuzam. M-am adresat avocaților. I-aș fi putut bloca. Dar le-am luat banii pentru că deja nu mă mai interesa cartea. Nu mai credeam în ea. Voiam să dispară. Voiam să desfac facerea ei. Voiam să iau cuvintele și să le prefac în orice or fi fost ele înainte să fie cuvinte. Într-un fel, Crowpucker avusese dreptate. Nu scriam ca să distrez publicul. Încercam să scriu ceva pe baza căruia să trăiești. M-am gândit: am dreptul să scriu

cuvinte pe baza cărora să trăiești dacă eu nu duc acea viață?

— Ce s-a întâmplat cu Crowpucker și ceilalți? a întrebat Kellas.

Bastian a dat din cap, alene.

— Asta a fost acum douăzeci și cinci de ani, a zis. Începuseră prea devreme și CIA nu era mediul potrivit pentru ei. Era prea multă realitate acolo. Sunt acum oameni de cincizeci de ani, în floarea vârstei. Sunt tot pe-aici și, din câte văd eu, au mare căutare. Au parte de multă protecție. În ultimele luni le-am văzut tot timpul numele în paginile cu cronici și comentarii, își scriu poveștile.

Bastian l-a condus pe Kellas la etaj, într-un dormitor care avea alături o încăpere cu duș. I-a dat un prosop și a plecat. Odaia era caldă și plină de lumina soarelui care se înălțase. Podeaua, ca și tavanul înclinat, era din lemn nevopsit, lăcuit gros, care scârțâia sub pașii lui Kellas. S-a descălțat și și-a desfăcut bandajul. Peste tăietură se prinsese o crustă subțire, fragilă. A făcut duș și s-a șters. Crusta a rezistat. A scos din buzunarul hainei un pachețel, s-a întins pe cearșaf, și-a tras peste el cuvertura vătuită și a închis ochii. A început să numere orele de somn de când plecase din casa familiei Cunnery. A adormit de cum a început numărătoarea.

11

Kellas s-a trezit și a deschis ochii. Astrid ședea pe pat, uitându-se la el.

— Salut, a zis ea.

— Salut, a zis Kellas.

Avea în ea mai mult sânge și asprime decât își amintea el.

— E ciudat să te văd iar.

— E și mai ciudat pentru mine, a zis Astrid. Ce cauți aici?

Vocea ei nu era caldă, așa cum ar fi vrut Kellas. Ședea chiar pe marginea patului, cu picioarele îmbrăcate în blugi încrucișate în direcția opusă lui, cu mâinile încleștate în poală, cu umerii răsuciți un pic, ca să-l poată vedea, pe pernă.

— Mi-ai trimis un e-mail, a zis Kellas.

— Las-o baltă! a zis Astrid, scrâșnind din dinți și marcându-și fiecare cuvânt cu o împunsătură zdravănă cu degetul mijlociu în coapsa lui Kellas, prin cuvertură. Știai că e o păcăleală. Virusul ăla a trimis același e-mail tuturor celor din lista mea de contacte, și n-au venit aici. N-ai primit mesajul de dezmințire, de parcă n-ar fi fost evident?

— Nu mi-am mai verificat mailul după ce am primit primul mesaj, a zis Kellas.

S-a ridicat în capul oaselor și a întins mâna către Astrid. Ea s-a uitat și și-a ținut mai departe mâinile încleștate. A clătinat din cap și și-a arcuit umerii.

— Ce-ai crezut că o să se întâmple? a zis. Nu ți-am răspuns la telefon, la scrisori, la e-mailuri. Ți-ai zis: „E moartă după mine, de-aia nu-mi răspunde niciodată”? Asta a fost logica ta?

Kellas a început să spună că își închipuia c-o să se întâmple niște lucruri, și cât de stupid era totul, când Astrid l-a întrerupt:

— Nu poți rămâne aici. Nu trebuie să stai și nu trebuia să fii aici. Nu știu ce-a fost în capul tău de

ai crezut că vreau să vii, orice o fi fost scris într-un e-mail tâmpit. Nu te uita așa la mine. Nu-i cinstit.

— Nu știi ce-a fost în capul meu. Dar acum sunt aici.

— Bastian zice că te-a găsit în zăpadă, doar în costum și cămașă, fără niciun bagaj.

Astrid a râs. S-a oprit iute și a devenit serioasă și îngrijorată, și totuși, în cele două secunde de râs spiritul lui Kellas s-a destins. Și-a dat seama că adormise cu ceva încleștat în pumn, și și-a amintit ce este. I l-a înmânat lui Astrid.

— Uite, a zis. Nu-ți înapoiasem bateriile alea.

Astrid s-a uitat în jos la mâna ei care s-a închis în jurul bateriilor și a zis:

— De ce faci asta?

— Am nevoie să vorbesc cu tine niște lucruri, a zis Kellas.

— Eu n-am nevoie de asta, a zis Astrid ridicându-se. Nu avem niciunul nevoie. Am făcut ce am făcut și ne-am văzut fiecare de drumul lui. Nu încerca să creezi o legătură pentru că ne-am culcat o dată, pentru că ai pentru mine orice sentimente crezi că ai ori din orice altă cauză.

— M-am tot gândit la cele petrecute la Bagram.

— Ești prea plin de tine. Vrei să-ți însușești tragedia altcuiva din cauză că greșelile tale nu-s destul de mari ca să fie tragedii.

A ridicat din umeri.

— Credeai c-o să ne îmbrățișăm și o să bocim pe tema asta și o să ne scoatem la lumină emoțiile reprimate? Eu nu fac așa ceva. Nu reprim și nu scot la lumină. Îmi amintesc. Dacă crezi că ai ajutat la uciderea acelor oameni, păi, probabil că ai făcut-o. Probabil că am făcut-o și eu. N-am de gând să te las să folosești asta ca să te vânturi prin casa mea când n-ar trebui să fii aici.

— Asta e casa ta? Sau e a lui Bastian?

— Nu-i treaba ta. Aia erau șoferi talibani.

A deschis ușa.

— Trebuie să curăț un cerb.

A plecat. Kellas a auzit-o cum coboară la parter.

Kellas s-a sculat din pat. Cineva pusese haine curate pe un scaun cu fund de paie dintr-un colț; o pereche de blugi, un tricou galben și un pulover bej, gros, cu guler rulat. Peste ele era o pungă de plastic transparent cu o periuță de dinți, pastă de dinți, un aparat de ras de unică folosință și un tub de cremă de ras. Hainele lui Kellas zăceau acolo unde le lăsase, pe o comodă veche din scânduri groase de pin. Lângă hainele lui era o momeală din lemn, sculptată și pictată ca o lișiță care înoată. Lângă pat se afla o masă pe care erau o lampă și două cărți. Pe peretele de deasupra patului era o fotografie. Kellas presupunea că fusese făcută pe la sfârșitul anilor ’60. Era o fotografie color supraexpusă într-o ramă metalică neagră, simplă, în spate, pe o peluză, aproape de un pom, stătea în picioare o femeie frumoasă cu pantaloni ușori largi și o bluză cu mâneci scurte, cu capul aplecat într-o parte și mijind un pic ochii în lumină, zâmbind și ținând timid mâna dreaptă în buzunar, în vreme ce stânga atârna stângaci. Semăna cu Astrid; avea falca mai lată. La jumătatea distanței între aparat și femeie era o fetiță cu coadă de cal, într-un tricou de nailon mov, înflorat, pantaloni negri și picioarele goale. Kellas a recunoscut-o în acea fetiță pe Astrid. Imaginea ei era un pic cețoasă, pentru că se mișca. Părea că fuge spre aparat, cu un braț întins în spate, cu mâna spre femeia care trebuie să fi fost mama ei. Era o ambiguitate în mișcarea implicită din fotografie. Părea că, exact înainte ca fotograful să apese pe declanșator, Astrid se desprinsese de mâna mamei și fugise spre fotograf, lăsându-i pe toți trei izolați. Și totuși, chiar dacă Astrid fugise de lângă mama ei, își păstrase mâna întinsă spre ea, un gest de empatie și invitație. Era ca și cum s-a fi codit să stea cu mama ei pe loc, dar ar fi alergat împreună cu ea. N-o să stau pe loc cu tine, dar o să mă mișc împreună cu tine, dacă te miști împreună cu mine.

Kellas s-a dus la fereastră. S-a uitat în jos, în grădina din spate. Vedea pântecul albicios al unui cerb descăpățânat atârnat de picioarele din față de un cadru metalic. Lângă cadru Astrid pusese o masă pliantă. Pe ea erau un ferăstrău, un satâr, un cuțit de măcelar, un sul de prosoape de hârtie, un lighean mic cu apă care aburea și capul cerbului, pe un platou. Nu era un animal mare. Pe pământ, sub leș, era un vas mai mare. Astrid, cu un șorț alb pătat și cu un cuțit mic între dinți, umbla cu un tub într-o despicătură pătată de sânge pe care o făcuse în jurul anusului cerbului. Tocmai făcea un nod.

Kellas a făcut iute duș, s-a ras, s-a spălat pe dinți și s-a îmbrăcat cu hainele împrumutate. Și-a tras șosetele lui vechi și, după ce a șovăit un pic, a îmbrăcat blugii pe piele, și-a spălat chiloții în lighean, i-a stors și i-a atârnat pe bara perdelei dușului. A coborât la parter. Simțea miros de carne prăjită și auzea vocea lui Bastian care vorbea cu Naomi în vreme ce deschidea și închidea uși și înșira ustensile. În hol, între Bastian, în bucătărie, și Astrid, în grădină, Kellas era de prisos. Singurul motiv de a fi acolo era să tulbure ceva care mergea de minune. Și-a băgat capul pe ușa bucătăriei. Bastian a ridicat privirea de la sobă și Kellas a întrebat dacă poate să-l ajute. Bastian a zis că nu, a ajuns tocmai la timp pentru un prânz târziu ori o cină devreme.

— Dacă vrei să mănânci cu noi, a zis.

Kellas a zis că i-ar plăcea. Bastian a ridicat-o pe Naomi de pe scăunelul ei înalt, i-a dat-o lui Kellas și i-a spus să o ducă afară la mama ei. Kellas s-a supus.

Astrid despicase cerbul și îl golise de intestine. Intestinele animalului luceau în membranele lor albe în găleata de sub leș. Ajunsese la jumătate cu jupuitul. Kellas a privit-o cum rupe ca pe niște bețe picioarele delicate ale cerbului, face cu un cuțit mic tăieturi între piele și oasele încheieturilor și trage jos pielea. Naomi a rostit o silabă și Astrid a

întors capul. I-a salutat pe Kellas și pe fiica ei. A zis: „Bună, scumpete!” A înfășurat pielea cerbului pe după colțul cadrului de metal. Avea mâinile și încheieturile pline de sânge. S-a apropiat și și-a frecat nasul de năsucul lui Naomi, ținându-și departe brațele, apoi a intrat în casă. Capul cerbului avea ochii deschiși, și în ei mai era o strălucire bizară. Limba îi atârna din gură într-o parte. Astrid îl pusese cu fața către cadru, așa încât părea că se uită la propriul trup roșu, jupuit. Ochii lui păreau că-și contemplă cadavrul cu aceeași adorabilă prostie cu care se întorsese către soarele care cădea pe dârele de zăpadă topită din pădure, nu cu mult timp în urmă.

Kellas a auzit din casă glasuri pe ton mai înalt. Nu deslușea cuvintele. Astrid părea să-i taie vorba lui Bastian. Bastian a ieșit din casă, a luat-o pe Naomi de la Kellas și s-a întors înăuntru. Astrid a ieșit după câteva minute și a început să scotocească prin găleata cu măruntaie.

— De obicei curăț cerbul în pădure, a zis. E mai puțină greutate de cărat și e mai curat. Dar s-a nimerit să-l împușc aproape de drum. Bastian a venit și mi-a dat o mână de ajutor. Mi-am zis că pot ajunge acasă într-o jumătate de oră și s-o fac aici. Acum am rasolit totul. Am umplut de sânge pielea, ar fi trebuit s-o las să atârne acolo.

A luat din găleată două hălci întunecate și însângerate, le-a curățat un pic cu cuțitul și le-a pus într-un castron. Le-a mișcat prin el cu cuțitul, le-a întors pe partea cealaltă, a dus castronul la nas și a adulmecat.

— Ăla-i ficatul? a zis Kellas

— Ficatul și inima, a zis Astrid. Le verifici ca să vezi dacă nu sunt bolnave. Dacă și se pare că ai nimerit un cerb bolnav poți trimite organele la veterinarul districtului și îți dă alt tichet. Ceea ce înseamnă că te lasă să ucizi altul. Da, sunt bune.

Kellas s-a oferit să o ajute și Astrid a clătinat din cap. Avea să curețe și să atârne cerbul în cămară.

Și-a spălat mâinile în apa caldă și s-a șters.

— Naomi e frumoasă, nu crezi? a zis.

— Da, firește.

— Îmi iubesc fata nespus de mult. E tot ce mai am. Nu vreau s-o ții în brațe. Nu te cunosc destul de bine ca să te las s-o cunoști. Așadar, să n-o mai iei în brațe.

— N-o mai iau, a zis Kellas.

Vocea i-a șovăit și a lăsat ochii în pământ.

Astrid s-a apucat să dea jos leșul cerbului, iar Kellas s-a înapoiat în bucătărie, unde Bastian pusese masa. Până să se întoarcă Astrid în casă, Bastian o dusese pe Naomi la culcare în camera ei.

— I-ai dat să mănânce? a zis Astrid.

— Îhî, a zis Bastian.

— Mă duc să văd ce face.

— Nu-i nevoie.

Astrid s-a așezat. Ea și Bastian au discutat despre următoarea programare a lui Naomi la doctor, și că trebuie curățat hornul. Bastian a pus pe masă un ulcior cu apă, a servit mâncarea și și-a pus mâinile cu palmele în jos de o parte și de alta a farfuriei. Astrid a făcut la fel, și Kellas s-a luat după ea. Bastian a zis:

— Adam, Astrid și cu mine, Bastian, ne mărturisim smerenia și recunoștința că putem să mâncăm și să bem pe săturate, și în tovărășie bună, în splendoarea oarbă a lumii, în scurtul răstimp hărăzit nouă între necunoscutul dinaintea începutului nostru și necunoscutul de dincolo de sfârșit. Poftiți, mâncați.

Bastian gătise friptură de vânat cu sos de ienupăr, din ultimul cerb ucis de Astrid.

— Cerb de Virginia din Assateague, a zis Bastian. Nu se poate vâna acolo cerbul de Virginia decât în două zile pe an.

— Are un gust extraordinar, a zis Kellas. Am mâncat vânat la Londra – ce zi e azi? marți? – duminică seara. Nu cred că era vreun vânător la masa aceea, îmi închipui că luaseră carnea de la

Waitrose. E un supermarket de fițe, băcănie, din Anglia.

— Duminică noaptea, a zis Bastian. Și când ai plecat?

— Ieri-dimineață. La câteva ore după ce am primit ceea ce am crezut că e un e-mail de la Astrid.

Kellas a lăsat privirea în jos, spre mâncarea din farfurie. Cuvintele păreau mai puțin vâscoase azi. Îi plăcea Bastian, și calmul cugetării lui melancolice dădea senzația că poveștile care i se spun sunt păstrate în siguranță și folosite cu înțelepciune. Pentru Astrid nu părea să conteze ce spune el.

— A fost o seară urâtă. Mi-am pierdut cumpătul.

— Uneori când oamenii zic asta vor să spună că și-au pierdut cumpătul, iar alteori vor să spună că au hotărât să renunțe la el, a zis Bastian.

— Mi l-am pierdut, a zis Kellas. Mi-am văzut cel mai bun prieten înșelându-și nevasta în fața mea, iar ea nu-și dădea seama. O fostă iubită mă bălăcărea. Unul dintre musafiri era un fotograf fascist, misogin, sociopat. Iar gazda era un jurnalist de stânga care idealizează orice țară se împotrivește țării noastre, fără să se fi expus vreodată, el și prietenii lui, la inconvenientele traiului de acolo. Toate la un loc au fost prea mult. Le-am spart porțelanurile și sticlăria și am răsturnat masa și am azvârlit un bust al lui Lenin pe fereastră, în stradă.

— Întotdeauna am crezut că lucrul cel mai bun de făcut când nu-ți place cineva e să nu-i calci pragul, a zis Bastian.

— Stai, a zis Astrid. Ai aruncat un bust al lui Lenin pe fereastra tipului ăstuia? Și ce-ai făcut după aia?

— Am fugit. M-am dus la un hotel. Acolo am găsit e-mailul tău. Bastian are dreptate. Nu trebuia să mă duc. Am acceptat invitația lui Liam pentru că îmi place soția lui, pentru că prietenii mei aveau

să fie acolo, pentru că Liam mi-a publicat articole și, presupun, dacă s-ar ajunge la baricade și la vremuri grele, am fi de aceeași parte. A trăit în Nicaragua în perioada sandiniștilor, pe când îi escroca Reagan.

— Deci a trăit într-una dintre țările lui idealizate, a zis Bastian.

Astrid se uita la Kellas și zâmbea ca atunci când stătuseră de vorbă pe peluza jigărită din fața casei din Jabal os Saraj.

— Pur și simplu ai fugit de tot balamucul pe care l-ai făcut, ai citit un e-mail și ai sărit într-un avion, a zis ea.

— Mesajul a sosit într-un moment aparte, a zis Kellas. Mă simțeam liber. Mă simțeam scăpat din hățuri.

Era așa cum nădăjduise. În vreme ce o spunea, povestea trecea în istorie. Nebunu ăla de Kellas! Ți-l amintești? Mare figură, scandalagiu.

— Un editor îmi oferise un avans barosan pentru următoarea mea carte, și tocmai renunțasem la slujbă. Am zburat până la New York la clasa întâi. Când am ajuns acolo, ieri, am descoperit că editura fusese preluată de altcineva și că n-aveau de gând să-mi publice cartea.

Astrid a râs.

— La clasa întâi! Deci, ia să vedem: ți-ai pierdut prietenii, ți-ai pierdut slujba, n-ai un chior în buzunar, iar scrisoarea de dragoste căreia îi dădeai ascultare s-a dovedit un fals? Da tare bine-ți mai merge în momentul ăsta.

Kellas a râs împreună cu ea. Ochii ei erau concentrați din nou asupra lui, cu o intensitate care-l făcea să-i acorde și el la fel de multă atenție și să se simtă dorit.

— Îmi pare rău, a zis Astrid, dar va trebui să-l iau pe omul ăsta la o plimbare.

— Aveai intenția să vezi de Naomi cât merg eu la familia Axiter, a zis Bastian

— Mi-am schimbat intenția.

— Mie îmi părea o intenție bună.

— Ții socoteala dăților în care-mi schimb intenția?

— N-ai mai făcut-o de mult.

— Se întâmplă acum.

— Văd că se întâmplă, a zis Bastian. Când o să… s-a oprit. E alegerea ta.

Și-a înclinat un pic capul.

— Când o să ne întoarcem? Nu știu.

Înclinarea capului lui Bastian în vreme ce Astrid își afirma vrerile l-a sfâșiat pe Kellas. Mai văzuse asta, când un bărbat rabdă de la femeia pe care o iubește să plece cu alt bărbat. Fusese în pielea bărbaților din ambele tabere; nu observase niciodată gestul în sine, dar cu siguranță l-a făcut, involuntar, gestul masculului din turmă care se supune. Era rușinat și sălbatic de mândru că e învingătorul. Amândouă, rușinea și mândria, se cuibăreau laolaltă, oglindindu-se, în cămăruțe învecinate din inima lui.

Astrid a intrat îmbrăcată cu hanoracul ei negru prea mare, haina pe care o purta în Afganistan. I-a întins lui Kellas un hanorac militar.

— Ține, a zis. Să mergem. La revedere, Bastian.

— Ai grijă de tine, dragă, a zis Bastian, ridicând vocea, în vreme ce Astrid se îndepărta pe hol spre ușa din față. Intensitatea cu care Bastian rostise cele cinci cuvinte l-a înduioșat pe Kellas, ca și cum ar fi fost un cod care însemna un set de instrucțiuni pe care ea trebuia să le îndeplinească pentru a supraviețui. În vreme ce își punea hanoracul l-a întrebat pe Bastian dacă vrea să-l ajute să strângă masa.

— Nu, a zis Bastian. Doar s-o aduci înapoi nevătămată.

Kellas a pornit după Astrid către drum. Ea o luase deja în direcția din care veniseră în acea dimineață Kellas și Bastian. A ajuns-o din urmă și au mers cam un minut fără să vorbească. Zgomotul pașilor le era înăbușit de acele de pin. Era ora

patru, și soarele coborâse deja spre apus. Ultimele urme de zăpadă pieriseră și aerul era mai blând. Mirosea a pământ umed.

Kellas a întrebat de cuvintele de mulțumire pe care le rostise Bastian înainte de masă. Astrid i-a aruncat o privire și a zâmbit, apoi a recitat aceleași cuvinte. I-a explicat că Bastian nu crede în Dumnezeu, dar crede că defectele și limitele omului îl fac să aibă o modalitate de a răspunde unor nevoi, pe care altfel ar oferi-o religia. Acestea erau speranța, recunoștința, smerenia, reținerea, mărturisirea și ispășirea. El își găsise o astfel de cale, care reieșea din aceste cuvinte de mulțumire, conversațiile și sfaturile sale.

— Ce vrea să spună cu „splendoarea oarbă”? a întrebat Kellas.

— Splendoarea oarbă a lumii vrea să spună că noi vedem cât de frumoasă și bogată e lumea, îi vedem splendoarea, și se cuvine să i-o vedem; dar trebuie să pricepem că lumea nu vede în noi nicio splendoare.

— A scris asta?

— A scris acum multă vreme o mare parte dintr-o carte. Un roman. Dar a fost un târg ciudat și a vândut-o…

— Mi-a povestit.

— Și acum e împotriva faptului de a scrie ce crede. Trebuie să fie viu, zice el, și nu poate fi viu și adevărat decât când nu e scris, când nu există nici măcar ca o serie de cuvinte. Crede că atunci când un crez este pus pe hârtie lucrurile se strică. Devine fix și periculos. Fiecare cuvânt e un cui care țintuiește un lucru viu într-un loc fix.

— E o doctrină secretă.

— Nici vorbă. Lui Bastian nu-i plac secretele. Îți spune ceea ce crede. Dar spune că descrierea unei credințe nu-i credința însăși. O descrie altfel de fiecare dată. Sunt părți care se suprapun, dar e altfel. Și-ți poți face o idee corectă, cu toate că nu e acel lucru însuși. Îți spune că idealul lui în

privința asta este să fie imposibil să deosebești ceea ce face el de ceea ce crede el.

— Pari să fii discipola lui.

Astrid a râs și l-a luat de braț.

— Nu-s discipola lui, și el nu încearcă să convertească lumea ori să-și recruteze adepți. E un om înțelept care încearcă să trăiască bine.

— Te-ai culcat cu el?

— Mda, de mult. Aveam vreo douăzeci și trei de ani, parcă, și el trecuse bine de patruzeci. N-am mai făcut-o de atunci, de la cele câteva dăți.

— Sunt gelos.

— A, pentru că acum sunt așa de bătrână!

Au ajuns în dreptul bisericii și Astrid l-a condus pe Kellas dincolo de ea, traversând curtea din față de la magazinul Family Dollar și pe drumul care ducea înapoi în centru. Simțea prin hanorac căldura brațului lui Astrid. Erau aproape de aceeași înălțime, amândoi cu ghete, amândoi cu picioare lungi, și le era ușor să meargă în același ritm.

— Îl țineam minte de când eram mică, a zis Astrid. Era bun prieten cu tata. Prieten credincios, chiar dacă Bastian a călătorit multă vreme. Întotdeauna era în mișcare, prin toată lumea, și citind oriunde mergea. Era întotdeauna banda asta rulantă de pachete cu cărți, un șir de pachete către el și un șir de la el înapoi. Apoi eu am fost cea care călătoream. Am locuit o vreme la New York. Am studiat acolo. Așa m-am întâlnit iar cu Bastian. Am mers la o cafea și ne-am întors în apartamentul meu. Părea…

— Nu vreau s-aud mai departe.

— …să fie lucrul potrivit. Gata, am isprăvit.

— Trebuie să fi fost un cuplu frumos.

— Nu cred că-i o idee prea bună să fii gelos pe trecutul oamenilor.

— Încă te mai iubește?

Astrid n-a răspuns. A lovit cu piciorul un con de pin, trimițându-l în tufele sărăcăcioase, desfrunzite, de pe marginea drumului. Treceau

peste mlaștină. Soarele în apus trecea peste trestii și o pală de vânt s-a strecurat printre ele, ca niște degete printr-o blană aurie.

— Cred că da, a zis Kellas.

Mergeau în interiorul unei linii duble albe, late, care fusese trasată de o parte și de alta a drumului, formând un spațiu lat de vreun metru pentru mers pe jos și cu bicicleta. Din când în când trecea pe lângă ei un SUV ori o camionetă. Cele mai multe aveau geamurile fumurii, făcându-i invizibili pe cei dinăuntru. Erau clădiri în față, de cealaltă parte a stufărișului, dar traficul nu schimba impresia că Astrid și Kellas sunt singurii oameni vii aflați pe afară în amurg.

— Trebuie să fie greu aici cu o singură mașină pentru voi doi, a zis Kellas.

— Am o bicicletă, a zis Astrid, cu un aer absent.

S-a uitat la el.

— Te interesează din ce trăim? Asta întrebai, nu? Bastian a fost isteț și norocos. A moștenit bani de la părinții lui și a căpătat bani pe cartea lui de la știi tu cine, și i-a investit în imobiliare. Primește rentă de la mai multe proprietăți.

— Mai scrii articole?

— De unde timp? Am o fiică.

— Te ajută Bastian.

— Naomi îmi ocupă tot timpul și asta nu mă supără. N-am vrut niciodată să am un copil, dar acum, știi, e minunat.

Astrid vorbea pe jumătate absentă; se uita la ceva de pe partea opusă a drumului.

— Vezi clădirea de acolo? E un hotel. Clădirea aceea de lemn cu două etaje de la marginea golfului. Luăm o cameră?

Au traversat drumul și parcarea nepavată a unui restaurant. În spate era o deschizătură într-un gard scund de lemn. Au trecut prin ea și au ajuns la hotel, care se afla sub niște pini la fel de înalți ca aceia din jurul casei lui Astrid și Bastian. În față erau două remize și un distribuitor de Coca-Cola,

iar parcarea hotelului era goală. Două veverițe negre au țâșnit în jurul rădăcinilor unuia dintre copaci.

— Cere o cameră la etaj, a zis Astrid. Cere o suită.

S-a îndreptat către o scară care ajungea la etaj la colțul apropiat al clădiri, departe de intrarea principală.

— Unde te duci?

Astrid a zâmbit larg și și-a pus degetul pe buze.

— Ne vedem sus. Spune că sunt prietena ta!

Kellas a plătit de pe card nouăzeci de dolari pentru o noapte într-o suită, deși nu știa ce este o suită.

— Două persoane, i-a spus administratoarei, o femeie uscățivă, care părea asaltată de necazuri, cu un picior bandajat. Prietena mea vine mai târziu.

— Aveți tot locul la dispoziție, a zis ea. Mâine îmi vin niște vânători de rațe, dar asta-i tot până în weekend. Dacă vă trebuie ceva, sunt acasă. E casa din partea cealaltă a parcării. Păi, noapte bună.

Hotelul era pe piloni înfundați în mlaștină. Ieșea din stufăriș, cu parterul la vreun metru deasupra noroiului negru, aproape lichid. La fiecare etaj era un singur șir de camere, în care se intra prin uși glisante care dădeau spre mlaștină. Între camere și latura dinspre noroi era o terasă cu balustradă făcută din aceleași scânduri solide, nevopsite, care căpătaseră o culoare cenușie. Un ponton în formă de T pornea de la hotel până la marginea unui golfuleț aflat la vreo patruzeci de metri. Când urca scările deschise din centrul hotelului, Kellas a văzut un șir de gâște canadiene înotând în golf, pe lângă ponton. Soarele asfințise, și o jumătate de lună se ridica peste drum. Astrid îl aștepta pe unul dintre scaunele grele de grădină, acoperite cu vopsea crăpată de culoarea ruginii, care stăteau în dreptul fiecărei camere. Era aproape culcată pe scaun, cu picioarele cățărate pe balustradă și rozând vârful unuia dintre șnururile hanoracului.

Hanoracul era descheiat. Pe sub el avea blugi, o vestă albă și un pulover albastru-închis.

Și-a lăsat picioarele să alunece pe podea și s-a răsucit. Reținerea din jurul fericirii lui Kellas a pierit. Astrid s-a aplecat în față ca să-l sărute. S-au sărutat mult timp.

El a scos din buzunar cheia camerei. Erau chiar în fața ei.

— Am nimerit-o, a zis Astrid.

— Măi, să fie.

Kellas a descuiat ușa și a tras-o într-o parte.

— Aici a fost concepută Naomi?

— S-ar putea.

— O cunoști pe administratoarea de aici.

— E un oraș mic. Cunoști pe toată lumea și toată lumea te cunoaște. Noi două nu avem aceleași păreri.

O suită era o serie de trei încăperi, o bucătărie cu o mașină de gătit, frigider, o masă și o canapea, baie și dormitor. În fiecare cameră era un televizor. Pe pereți atârnau postere înrămate cu rațe și gâște în zbor și un tablou cu un far vopsit în dungi roșii și albe, făcută pe o bucată de lemn plutit. Kellas a luat-o pe Astrid de mână și a încercat s-o tragă către dormitor, dar ea s-a lăsat să cadă pe canapea și a rămas acolo, zâmbindu-i larg. Kellas a clătinat din cap, mirat. Exista un loc pentru el pe insula asta. Trei generații într-o casă mare. Stratul de mijloc era mai mare, dar poate că baza s-ar lărgi cu niște odrasle Kellas-Astrid. Ar fi greu cu Bastian, dar l-ar câștiga de partea sa. L-ar flata – sau, mai bine, l-ar onora – acceptându-l ca învățător. Și ar merge cu Astrid la vânătoare.

Astrid a scormonit prin buzunar, a scos o bancnotă de cincizeci de dolari și i-a dat-o lui Kellas. El n-a priceput.

— E o benzinărie pe Maddox, a zis ea. Te întorci pe drum, cotești la stânga și mergi pe unde am venit. O s-o vezi pe stânga ta. Avem nevoie de ceva pileală.

— Vii și tu?

— Ăia de-acolo sunt niște tâmpiți.

Kellas s-a uitat la bancnotă. O întinsese ca pe o hartă micuță. Citea iar și iar cifra „50”.

— Îți ajunge pentru cinci sticle de vin roșu, a zis Astrid.

— Cinci?

— N-o să-l bem pe tot în noaptea asta! a zis Astrid, întinzând piciorul și lovindu-l ușurel în gambă.

Kellas s-a dus și a cumpărat cinci sticle de vin roșu californian. Femeia de la tejghea nu arăta a tâmpită. Era politicoasă și nu l-a întrebat dacă are o petrecere. A cumpărat câteva pungi de *nachos,* și sos pentru ele, și a cărat cumpărăturile înapoi în cameră în două sacoșe. Voia să bea cu Astrid, dar greutatea sacoșelor și clinchetul sticlelor în vreme ce urca scările l-au cam pleoștit.

Era întuneric. Un șir de lămpi lumina terasa, câte una în dreptul fiecărei camere, și Kellas zărea lumină ieșind prin ușile de sticlă ale camerei pe care o închiriaseră. În partea cealaltă a mlaștinii, dincolo de copaci, lumina farului mătura lambriurile lumii. Astrid ședea pe canapea acolo unde o lăsase, uitându-se la Cartoon Network și răsucind în mâini un tirbușon cromat. Pe masă erau două pahare de plastic. Astrid s-a ridicat, l-a sărutat pe gură, l-a mângâiat pe braț și s-a apucat să destupe o sticlă, în vreme ce Kellas le scotea din sacoșă pe celelalte și le înșira pe masă. A întrebat-o dacă poate să închidă televizorul și ea a dat din cap. I-a pus în mână un pahar plin cu vin, au ciocnit, i-a spus bine ai venit la Chincoteague și a luat o înghițitură. S-au așezat, cu sticla de vin pe podea, între ei.

— Pot să stau cu tine? a întrebat Kellas.

— Din ce-o să trăiești?

— Trebuie să-mi sun foștii editori. Nu-i primesc ușor înapoi pe cei care au plecat, dar s-ar putea să

mă ia pentru război. Au cheltuit o grămadă de bani cu pregătirea mea.

— Noul război.

— Da, noul război. Ce să fac altceva? Am datorii, sunt înglodat în datorii. Nu mă pricep la vânătoare. Poate că mă înveți tu.

— Vânez singură.

Kellas și-a plimbat mâna peste umărul lui Astrid.

— Vreau să-ți văd iar pielea. Îți iubesc pielea, a zis.

— Iubire!

— Ai făcut un salt zdravăn din elicopterul ăla, pentru o doamnă însărcinată. Trebuie să fi fost peste doi metri.

— Nici vorbă! Nu m-a durut nimic. Pentru copil a fost o plimbare.

— Așa că ai plecat mai târziu.

— Mult mai târziu.

— Când?

— Iunie.

— Naomi s-a născut în Afganistan?

— Se întâmplă zilnic.

— Și acum te bucuri că mă vezi.

— Nu-mi amintesc să fi spus asta.

Astrid și-a ascuns zâmbetul larg în spatele paharului. Își scosese ghetele. Și-a ridicat genunchii la piept și și-a pus tălpile pe canapea.

— Îți amintești ziua aia, când ai sărit?

— Sigur. Îmi amintesc cum zbieram toți la tipul care nu voia să ne lase mașina să plece de la casa de oaspeți până nu-i dăm zece dolari.

— Îmi amintesc că ai apărut din casa de oaspeți când a aterizat elicopterul.

— Îmi amintesc că răcneai: „Te omorâm!”

— Mda.

Kellas a roșit și s-a uitat la vinul din paharul său.

— Mi s-a părut amuzant că ziceai „Te omorâm”. Nu „Te omor”. Îi dădeai condamnarea la moarte în

numele întregului grup.

— Nu cred că-și făcea griji, a zis Kellas, râzând.

— Nu, a zis Astrid.

Râdea și ea.

— Avea rana aia de glonț vindecată pe obraz, de când fusese împușcat în față și a supraviețuit. Asta m-a făcut să cred că nu-și face griji din pricina amenințării tale cu moartea. Și apoi i-am dat banii și am urcat în elicopter și tu ai zis: „Următoarea oprire, barul, Hotel Tadjikistan!”

— Chiar răcneam? a zis Kellas. Nu strigam? De-aia ai plecat? Pentru că aveam una dintre crizele mele?

— O să-ți dai tu seama, a zis Astrid, golindu-și paharul și umplându-le iar pe amândouă. Prefer să fiu judecată după ce fac, nu după ce spun că fac.

— Eram bucuros că te văd. Am întrebat de tine peste tot la Kabul și Mazar-i-Sharif. Nimeni nu știa pe unde ești. Până când am întâlnit la Intercontinental o femeie de la MSF care a zis că te-a văzut la Bamiyan am crezut că ai murit ori ai plecat acasă. Ai dispărut după ce i-am omorât pe tipii ăia din camion.

— Nu i-am omorât noi. Iarăși înfumurarea ta.

Expresia din ochii lui Astrid era atât de intensă și îl făcea pe Kellas să simtă în așa măsură că face parte din lume, încât pe moment a trăit extazul descoperirii, ca și cum ar fi aflat că un lucru de care știa dintotdeauna și îl dorise întotdeauna îi aparținuse, de fapt, în toată această vreme, și nu-i lipsiseră decât cuvintele cu care să și-l revendice.

— Nu i-am omorât noi, a zis Astrid din nou. Am participat și noi, asta-i tot, o mică parte. Ai scris despre asta în ziarul tău?

— Nu.

— De ce nu?

— Mi-era rușine. Nu voiam ca oamenii să gândească rău despre mine. Și apoi, cum să par credibil? Dacă spuneam toată povestea, nu și-ar fi aflat locul într-un ziar. Ar fi trebuit să scriu de ce

m-am purtat așa cum m-am purtat. Ar fi trebuit să scriu că eram influențat de dragoste.

— Nu spune asta!

— De ce nu?

— Știam c-o iei prea în serios. Știam c-o să încerci s-o folosești ca pe o legătură de sânge între noi.

— Cum să n-o iau în serios când doi oameni au pierit în flăcări în fața mea?

— Știu ce s-a petrecut. Știu că am greșit. Port asta cu mine. Dar e povara mea, Adam, nu *a noastră*. Lucrul de care îți pasă cel mai tare nu-i că tipii ăia doi au murit. Lucrul de care îți pasă cel mai tare e că asta s-a petrecut în vreme ce noi doi eram acolo, după ce petrecuserăm noaptea împreună, și, crezi tu, cu cât e mai rău ce s-a întâmplat, cu atât mai mult ne apropie pe noi.

— Nu. N-a fost așa.

— Știu că m-ai mințit când ai zis că vrei să mi-o tragi. Știu că voiai ceva mai mult de la mine. Voiai dragoste. Toată lumea vrea asta. Toată lumea crede că toată lumea are parte de ea, așa că toți o vor. Presupun că li se cuvine. Toți și-o doresc atât de tare, că indiferent cu ce se aleg îi zic dragoste. E noua religie. Dragostea e Dumnezeu.

— N-ai dreptate cu camionul, a zis Kellas, încăpățânat. A avut importanță pentru mine.

— Ce-ai făcut în privința asta?

— Am căutat familiile șoferilor.

A trebuit să i-o mai spună o dată lui Astrid, care n-a priceput din prima. Când i-a spus-o a doua oară s-a aplecat în față și l-a sărutat pe frunte. S-a dus să mai destupe o sticlă de vin. Kellas s-a ridicat și s-a dus cu paharul în dormitor. A ridicat pernele la căpătâiul patului și s-a așezat, rezemat de ele. După o clipă Astrid a intrat cu a doua sticlă și s-a așezat lângă el. Kellas a înconjurat-o cu brațul și ea și-a rezemat capul de el în vreme ce îi povestea despre săptămânile pe care le petrecuse fără ea în Afganistan, după Bagram. Vedea

imaginile lor reflectate de pătratul de un verde-șters al televizorului de pe comoda de la picioarele patului. O dată, pe când vorbea, a văzut-o pe Astrid ridicând privirea spre el, fără să-și dea seama că o poate vedea.

După o vreme Astrid s-a prelins de sub brațul lui Kellas și s-a ridicat în capul oaselor. Desfăcuseră a treia sticlă de vin.

— Scoate-ți blugii, a zis Kellas.

Astrid s-a rostogolit din pat, și-a desfăcut catarama și și-a dat jos blugii. Kellas și-a scos blugii și șosetele. Astrid a râs când a văzut că n-are nimic pe dedesubt. Ca într-un film porno, a zis ea, pe când se așeza lângă el.

— E adevărat că te-am mințit, a zis Kellas. Atunci eram îndrăgostit de tine. Sunt îndrăgostit și acum de tine. De aceea am venit.

— Când te-am cunoscut, în Afganistan, se vedea că nu crezi că un om l-ar putea cunoaște vreodată pe altul, a zis Astrid. Când ne îndreptam către spitalul italian păreai un om care neagă posibilitatea iubirii. Înțelegi deci de ce sunt surprinsă că ai apărut acum din senin, zicând că mă iubești. Păreai un bărbat care fusese rănit și dezamăgit și a învățat lecția. Acum pari un adolescent. Bărbatul părea să fie cineva în care mă pot încrede. Nu-s prea sigură în privința tipului ăstuia nou.

— Greșeam, a zis Kellas. Uitasem că mai sunt și alte feluri de a cunoaște pe cineva, în afară de privire, atingere și ascultare.

— Cum să nu. Poți pur și simplu să inventezi. Asta faci acum? Mă inventezi?

— Firește că nu.

— Faci din mine o poveste drăguță?

— Nu!

— E aici o a treia persoană, Adam, a zis Astrid. Un soi de amestec ciudat din ce-ți închipui că sunt eu și ceea ce-ți închipui tu e culcat în pat între noi doi, iar tu ești prea interesat de creatura aia. Nu pot

fi asta. Și apoi, ți-am mai zis. Îmi place să fiu cu tine, în multe feluri, în afară de felul ăla. Ăla cu dragostea, oricare o fi el.

Astrid și-a tras în sus genunchii și și-a încrucișat brațele pe piept. S-a lipit mai tare de Kellas.

— Mama era obsedată de ideea că nu poate fi destul de apropiată de mine, ori că ar trebui să fiu mai apropiată de ea. Voia să fie singură, dar voia să fie singură cu altă identitate, un geamăn, o umbră, o reflectare. Un satelit. Asta era ideea ei. Mi-a spus odată că sufletul ei e prea mare ca să încapă într-o singură persoană. Zicea că are un suflet gras.

Kellas a râs.

— Mda, era amuzant. Ea era amuzantă. Dar era și înspăimântătoare. Lucrul care voia să ne apropie uneori era iubire și alteori era moarte. De două ori a încercat să se omoare când eram de față. O dată a înghițit un pumn de pastile când eram în baie și ea stătea în picioare lângă măsuța de toaletă. Altădată și-a tăiat încheieturile în bucătărie. Vorbeam peste masă, ea tăia morcovi, și doar s-a uitat la mine și și-a trecut cuțitul peste încheietură. Era greu și ascuțit, și greutatea lui a tăiat-o fără să trebuiască să apese prea mult. Aveam atunci doisprezece ani. M-am gândit de multe ori la expresia aceea, că sinuciderea e un strigăt de ajutor. Când eram copil credeam că strigătul le cere copiilor să meargă să-și ajute mamele să se sinucidă, întotdeauna voia să mă implice în ceea ce făcea. Chestia aia mamă-fiică. Presupun că era dezorientată. Moarte ori iubire, era totuna. Amândouă păreau un fel de refugii, și i se părea firesc să fiu acolo cu ea.

— Să te implice în ceea ce făcea? Cum ar fi moartea?

— Știu că sună aiurea. Nu voiam să merg cu ea!

— Nu.

— Pot să mă îndrept spre ceva, dar nu vreau să ajung acolo. Nu vreau să fiu blocată. Seamănă prea mult cu moartea!

— E în ordine, Astrid.

— Dar așa am crescut eu. O familie cu un membru care era mereu pe punctul de a pleca, pe punctul de a se duce într-un loc în care n-ar trebui să se ducă și în care n-ar trebui să o urmez. Era ca și cum ai fi trăit într-o casă cu o ușă în plus. Aveai ușa din față, și ușa spre curte, și ușa spre pod, și ușa care duce spre moarte. Și niciuna dintre uși nu era niciodată încuiată.

S-a uitat la Kellas.

— N-am vrut niciodată să mor, Adam. Și nici tati, s-a stins liniștit, în somn; nici fratele meu nu vrea să moară. Dar când crești într-o astfel de casă, cu o ușă în plus către moarte – e casa ta. Asta pare familiar.

Stăteau întinși acolo în tăcere, fiecare ascultând respirația celuilalt.

Kellas a sărutat-o și a șoptit:

— Mă crezi că faptul că te ating acolo așa de ușor, ușor de tot, în vreme ce mă uit în ochii tăi, m-a făcut mai fericit ca oricând?

— Poate. Mai fa-o un pic și o să fiu sigură.

O mică parte din Kellas se întreba dacă n-ar fi mai bine să nu facă dragoste cu Astrid acum, când erau amândoi chercheliți, în ecoul amintirilor ei. Dacă se înfrâna, asta putea dovedi ceva. Dar o voia, și ea la fel, așa că au făcut-o. Plăcerile se supun evoluției. Nicio plăcere omenească n-ar fi supraviețuit dacă n-ar fi promis alinare mult dincolo de consumarea sa.

12

Când s-a trezit Kellas, a simțit pe lângă mahmureală și o teamă pe care câteva clipe a ținut-o departe, nenumită. Când a deschis ochii a văzut ventilatorul care atârna din tavan. Plutea acolo, cumva mai întunecat decât întunericul, ca un asterisc uriaș. A luat un pahar cu apă care stătea pe raftul de lângă pat. L-a băut până la fund și s-a simțit mai bine, dar inima tot îi mai bubuia în coaste, ca un om care face o criză într-o celulă prea mică să se poată întinde pe jos. Astrid nu era lângă el. Nu era în cameră. Ar fi trebuit să se ridice și să o caute, dar nu voia. Îi era frică. A auzit sunete de dincolo de ușa dormitorului. Lemn care zgârie lemn, și un scârțâit. Ar fi trebuit să meargă să vadă ce este, dar nu voia. Călcându-și pe inimă, a aprins veioza. A numărat sticlele goale din cameră. Erau trei, și alta goală în camera de alături. Kellas era sigur că nu băuse mai mult de una și jumătate. Ghetele lui Astrid erau tot pe podea. Era pe aproape.

Era, ca oricine, vulnerabil la spaimele care se cuibăresc în oameni înainte de sosirea dimineții, însă era ceva ascuțit, greu ca granitul, în gândul care se alcătuia în capul lui acum. Mintea desena tipare din împrejurări izolate, coincidențe și bănuieli. Acest tipar era greu. Era real. Putea să tot clipească și să respire adânc și să aprindă veioza, spaima rămânea acolo.

Astrid era alcoolică.

Oricât de tare îl respingea, oricât de mult încerca să se convingă că întunericul poartă vina, tiparul stăruia. Astrid era o persoană care suferă de alcoolism și care încearcă din răsputeri, pentru ea însăși și pentru că e mamă, să nu mai fie alcoolică. Care trăiește pe o insulă și, așa cum Bastian a încercat să-i spună, s-a claustrat, din pricina slăbiciunii ei. Asta era cuvântul lui. O insulă, dacă

te gândești, cu un număr limitat de baruri și magazine de băuturi alcoolice, din care ar fi ușor să ajungi să fii exclus, aruncat peste bord, voluntar ori altfel. Tâmpiți. O insulă fără transport public, dar unde Astrid n-avea mașină și nu șofa. De ce să facă asta altfel decât din cauză că i-a fost ridicat permisul?

Teama de necumpătare a alcoolicului care încearcă să se lase de băut. Trecuse prin momente de necumpătare? Ce idee bună trebuie să i se fi părut Afganistanul lui Astrid când nu i-a venit ciclul după 11 septembrie și a descoperit că e însărcinată. Să scrie pentru revista la care lucra despre marele subiect al generației ei și în același timp să-și protejeze copilul nenăscut de tentațiile mamei lui, într-o țară musulmană, în care alcoolul era interzis. Un loc în care, după cum îi spusese Astrid, nenorocirea ei nu prospera. A zburat la Dușanbe și s-a cazat la Hotelul Tadjikistan. Acolo a avut un moment de necumpătare. Asta era starea ei când a întâlnit-o la Faizabad, vomitând în defileu: mahmureală. Sigur că exista pileală în Afganistan, un bețivan înrăit care avea dolari putea să găsească ușor ce-i trebuie, dar Astrid voia să se lase, iar copilul dinăuntru era un aliat al voinței ei. L-a părăsit pe Kellas de două ori. Ce-avea de-a face asta cu alcoolul? Nimic, absolut nimic. Decât că prima dată, după ce au trecut prin trecătoarea Anjoman, ea și-a dat seama că el cară un litru de whisky, iar a doua oară, în elicopter, el i-a zis: „Următoarea oprire, barul, Hotel Tadjikistan”. Și ea a rămas în Afganistan.

Kellas s-a sculat, s-a îmbrăcat și a aprins lumina din tavan, în lumina obișnuită tiparul părea mai puțin apăsător și inevitabil. Ești penibil, omule! Lui Astrid îi place să dea pe gât un păhărel. Unul dintre motivele pentru care teoria alcoolismului era absurdă era că îl făcea pe el, Kellas, dușmanul, un șarpe. N-o câștiga de la Bastian pentru el însuși. O fura de la Bastian și Naomi și o reda mocirlei. Ba,

și mai cu susu-n jos, Astrid cea ostilă, rece, care-l luase în primire la sosire era Astrid cea bună, iar Astrid cea afectuoasă, veselă, din ultimele ore era cea slabă, învinsă, lacomă. Nu, era o nebunie. Era ca și cum și-ar fi imaginat că în toate aspirațiile lui Astrid, vânătoarea de cerbi și extazul sexual, căutarea cunoașterii în locuri sălbatice ale omenirii și a misterului în întunecime, sâmburele dorințelor ei este un pahar cu alcool.

S-a dus în camera de zi. Peste ușa de sticlă era trasă draperia dinspre terasă. Toate luminile erau aprinse și în cameră era frig. Cea de-a patra sticlă goală era acolo unde o lăsaseră. Cea de-a cincea nu era acolo. Gustările pe care le cumpărase stăteau nedesfăcute pe masă, în ambalajele lor viu colorate. Era miezul nopții. Dormise multe ore. A deschis ușa băii, temător și plin de speranță. Astrid nu era acolo. A auzit draperia fluturând și a ieșit din baie. Era vântul: ușile glisante trebuie să fi fost larg deschise. Kellas s-a dus la ele și a smucit draperia într-o parte.

Astrid ședea pe balustradă, cu spatele spre mlaștină, cu picioarele goale de-abia atingând terasa, în vreme ce se legăna ușor. Capul îi atârna pe piept. Nu-i putea vedea fața, doar creștetul capului. Brațul stâng îi atârna fără vlagă, de parcă ar fi fost smuls din loc. Mâna dreaptă era încleștată pe un pahar de plastic pe care îl așezase pe parapet, dar care era răsturnat pe o parte. Judecând după mica pată întunecată îmbibată în lemn la buza paharului, fusese aproape gol. Cea de-a cincea sticlă, goală, stătea între scaune.

Kellas a rămas în prag, privind-o. Dacă vorbea, ea ar fi putut să se trezească brusc și să cadă. Îi auzea sunetul aspru al respirației. Ea s-a înclinat, a tras brusc aer în piept, a râgâit și a bolborosit ceva. Kellas a făcut doi pași înainte și a prins-o ferm de umeri. Capul lui Astrid a țâșnit în sus și el a privit-o în față și a văzut că lucrul de care se teme e adevărat.

Era totodată și vie, și moartă. Pe buze, ca semnele lăsate de maree, avea o crustă de la reziduurile vinului negru, iar nasul și ochii îi erau roșii. Avea o vânătaie pe pometele stâng. Era trează, dar funcționa în starea secundă de conștiență a cuiva care s-a învățat cu cantități uriașe de alcool. Kellas văzuse siluetele omenești care îi ieșeau în cale prin cârciumi la opt seara, după ce se apucaseră de băut de dimineață. La început păreau treji, doar cu un pic de cenușiu și roșu în obraji, și atenți la ce spun, până îți dădeai seama că repetă la nesfârșit aceleași propoziții și nu le rămăsese decât funcția motorie și destul de multă rațiune cât să-și comunice nevoile simple personalului din baruri și șoferilor de taxi. În realitate erau pe trei sferturi morți, și lui Kellas îi înghețа sângele în vine când se dumirea treptat că vorbește cu recipientul unei făpturi omenești familiare, în care omul nu e prezent. Vidul rece, ca de șopârlă, al ochilor nu era ușor de uitat nici după ce omul pleca, și acum se uita în ochii lui Astrid și erau așa. Îi spusese femeii, prin intermediul acestor ochi, că o iubește, iar acum ochii se uitau la el, dar femeia nu era acolo.

Astrid și-a lăsat capul mult spre stânga, iar Kellas a încercat să o tragă de pe balustradă, dar ea s-a zbătut și i-a zis tâmpitu' dracului.

— Hai, iubito, a zis Kellas. Un pic de vomitat sub supraveghere și multă apă.

Avea să-i fie greu să nu-și amintească privirea fixă, de reptilă, și moleșeala fălcii ei.

— Du-mă de pe insula asta afurisită, tâmpitule. Unde-i Naomi? O iubesc pe fata mea. Dă-mi pace!

Astrid l-a izbit tare cu piciorul în stomac, și Kellas s-a prăbușit pe spate, cu respirația tăiată. Capul i-a reamintit cât de mult băuse.

— Hei, nu ți-am arătat pozele cu Naomi, a zis Astrid cu o limpezime sinistră. Kellas trăgea cu nesaț aer în plămâni. Astrid a căutat cu mâna stângă prin buzunarul blugilor și cu dreapta a

ridicat paharul. S-a uitat în el și l-a ridicat la gură, răsturnându-l cu fundul în sus și dându-și capul pe spate, în vreme ce cu cealaltă mână continua să scormonească prin buzunar. Kellas și-a dat seama că e pe punctul de a-și pierde echilibrul, s-a repezit înainte ca să o țină și aproape că s-a rostogolit peste balustradă după ea. Astrid a căzut fără niciun cuvânt ori sunet, și căderea trupului ei în apa mlaștinii l-a împroșcat pe Kellas cu mocirlă rece și udă. Sunetul a declanșat o alarmă de gâgâieli și de pene speriate care băteau aerul.

Kellas a fugit la scări și a coborât pe ponton. Hărmălaia gâștelor înăbușea orice sunet scos de Astrid. Strigând-o, Kellas s-a lăsat pe vine la marginea pontonului, s-a răsucit, și-a pus palmele pe scânduri și, cu un salt cât mai ușor posibil a aterizat în stufăriș.

Picioarele îi erau prinse în cleiul negru și rece, și s-a scufundat până ce apa i-a ajuns puțin deasupra genunchilor. Nu avea sub picioare teren solid, doar reducerea elasticității noroiului de dedesubt până la punctul în care putea ridica un picior fără ca celălalt să se afunde mult mai mult. Și-a dat seama că ar fi trebuit să-și scoată ghetele. Continua să o strige pe Astrid în vreme ce înainta. Nu putea să o audă peste zgomotul gâștelor și plescăitul și zgomotul de ventuză al propriului mers. Luminile hotelului erau mascate dinspre mlaștină de terasele care ieșeau în afară; blocau vederea lui Kellas fără să lumineze stufărișul în care căzuse Astrid.

Cacofonia gâștelor a început să slăbească și Kellas a auzit în fața lui un sunet urât, ca și cum cineva ar fi vomitat sub apă. A încercat să treacă de la plescăiala prin noroi la un soi de galop și s-a prăbușit pe burtă în apă și, la vreo treizeci de centimetri sub ea, în smârcul negru. O clipă moliciunea moartă, impasibilă, a noroiului i-a ținut fața în mușcătura ei cleioasă. S-a luptat să se ridice în genunchi și apoi în picioare și după încă doi pași a ajuns la Astrid. Era culcată pe burtă, ținându-și

capul afară din apă, cu brațele întinse, ca o femeie care face flotări. Umerii îi tremurau de efort și fața îi era neagră și de pe ea cădeau picături, ca și cum tocmai izbutise să se ridice din noroi. A tușit, a gemut, cu spatele arcuit de un spasm, și când s-a opintit să vomite coatele i-au cedat și s-a scufundat. Kellas s-a lăsat pe vine, s-a încordat, și-a înfășurat brațele în jurul pieptului lui Astrid, pe sub subsuori, și a tras-o afară. Nu avea puterea ori punctul de sprijin ca s-o ridice în picioare, așa că a tras-o spre el și în același timp a îngenuncheat, până ce au ajuns amândoi cu genunchii în noroi, cu apa până la brâu.

— Ia mâinile de pe mine, a zis Astrid.

— Nu, a zis Kellas, strângând-o și mai tare.

A simțit-o cum înțepenește și se opintește. Un jet de vomă fluidă a plescăit în apă.

— Dă-mi pace! Dă-mi PACE! a strigat Astrid, cu vocea ridicându-se până la țipăt, aproape un lătrat. S-a zvârcolit în strânsoarea lui Kellas, l-a izbit cu coatele și și-a azvârlit capul pe spate, lovindu-l tare la rădăcina nasului. S-a smuls de lângă el și a izbutit să se ridice în picioare și a pornit în direcția golfului. Kellas și-a scos ghetele și s-a luat după ea. Nasul i s-a încins și s-a umplut, și a simțit cum i se prelinge sânge pe buza de sus. L-a șters cu mâneca udă leoarcă și a început să dârdâie. Frigul îl luase acum în primire. Astrid a căzut și s-a ridicat, dar avea un avans față de el. A strigat la ea să se întoarcă, și ea a răspuns cu un țipăt în care s-ar fi putut să fie un cuvânt pe care el nu-l recunoștea.

Când a ajuns-o s-au încăierat. Ea l-a lovit cu genunchii și coatele și palmele, și el voia să-i întoarcă loviturile, dar n-a izbutit să-i plaseze un pumn ca lumea. A încercat să o prindă, ca să-i țintuiască brațele și să o târască înapoi la ponton. În vreme ce se luptau, Kellas a ajuns și el la nivelul furiei lui Astrid, sperând că asta o să-l ajute s-o învingă, în întuneric, în mirosul de sânge, noroi

și vomă, și în vreme ce isteria lui creștea în spirală până ce plescăitul apei și fanfara stridentă a gâștelor au fost acoperite de zbieretele scoase de un bărbat și o femeie despre căcănari nenorociți și curvele dracului, Kellas zărea farurile mașinilor care treceau pe drum la mai puțin de două sute de metri de ei, urmându-și tunelele de lumină, care nu ajungeau până la cei doi smintiți bătându-se aiurea într-o mlaștină întunecată, rece ca gheața.

Astrid a ostenit prima și a rămas așa, fără vlagă. A început să plângă. Kellas a ținut-o un pic nemișcată, apoi a condus-o încet, în vreme ce suspina și tremura, către ponton, care era aproape. Ea s-a săltat pe scânduri, cu ajutorul lui, și a șezut acolo, cu picioarele atârnându-i de pe margine. Când Kellas a ieșit din apă și a ajuns să stea în picioare alături, ea își dăduse capul pe spate și urla mami și că-i pare rău.

— Mama ta nu mai e, a zis Kellas. Tu ești acum mamă. Scoală-te, nu poți sta aici.

Dar Astrid s-a oprit din plâns și s-a culcat pe ponton cu ochii închiși și n-a vrut să se clintească.

Cu numai câteva săptămâni înainte Kellas fusese la cursul de pregătire pentru mediu ostil dinainte de Irak și n-avusese timp să uite cum trebuie transportat la loc sigur un camarad rănit. Dintre toate tehnicile care le fuseseră predate, asta părea cea mai puțin folositoare. La nevoie, l-ar fi tras pe un fotograf de guler câțiva metri, după un zid. S-a lăsat pe vine și a ridicat-o pe Astrid în spinare și a pornit pe ponton; nu voia să riște ca ea să se sufoce și să moară singură în frig cât se duce el după ajutor.

A cărat-o prin hol, deschizând ușile cu piciorul, a coborât scările și a traversat parcarea, cu pietrișul mușcându-i tălpile desculțe. În casa administratoarei hotelului era o lumină aprinsă. În fața casei era așezat un vechi tobogan de lemn pe care atârnau patine albe, pe post de ornamente de Crăciun. Kellas a lăsat-o pe Astrid să alunece un

pic de pe spinare, atât încât pământul să preia o parte din greutate, și a bătut la ușă. Astrid s-a tânguit și a tușit, iar Kellas și-a trecut mâna peste față ca să șteargă pe cât putea sângele închegat și noroiul. Ușa s-a deschis și administratoarea s-a ivit acolo, în fața lor, fără să clipească, purtând o haină de blană sintetică peste pijama.

— Astrid Walsh! a zis. Fir-ar să fie, dragă! Ce-i cu hotelul meu? Credeam că te-ai făcut fată cuminte. Of, Doamne!

Și-a scos papucii de casă și s-a încălțat cu ghete.

— Cât de mult ai lăsat-o să bea?

— Cred că a ras trei sticle și jumătate.

— Pline cu ce?

— Vin!

— Vinul nu-i chiar așa de rău. Dar tu, domnule, n-ai de ce să fii mândru de tine… Pe legea mea! Sfinte Sisoie, ați fost în golf? Sunt și feluri mai bune să prinzi rațe decât să umbli după ele cu mâinile goale prin încâlceala de papucul-doamnei după miezul nopții. Și desculți, drăguliță-Doamne! Stați acolo. Să nu vă-nchipuiți că intrați aici.

A început un du-te vino. Le-a adus fiecăruia o pătură, și galoși, apoi un pahar mare cu ceva și o găleată.

— Dă-i să bea asta și să vomite în găleată, a zis. Mă duc să pregătesc mașina.

A dat mașina cu spatele mai aproape de casă și s-a apucat să acopere banchetele cu ziare.

— Sunteți foarte amabilă, a zis Kellas. Îmi pare rău pentru toate astea.

— Orice stricăciune din cameră se plătește de pe cardul tău, a zis administratoarea. Pentru restul îi dai socoteală lui Bastian. Of, Astrid Walsh, te-am văzut cu copila în Parks Market sâmbătă și mi-am zis: fetele astea două o să fie bine.

— Somn, a zis Astrid. O vreau pe Naomi.

— Astea-s două dintre cele mai grele slujbe din lume, care-ți înghit tot timpul, să fii mamă și să fii bețiv, a zis administratoarea. Știu pe mulți care au

încercat să le țină pe amândouă deodată, și asta înseamnă schimbul de zi și schimbul de noapte, unul după altul.

Astrid a bolborosit o serie de silabe de ocară dezlânate și Kellas a încercat să o facă să bea. Ea a luat câteva înghițituri, s-a scuturat și s-a aplecat în față. Kellas a pus găleata sub ea și voma a țâșnit înăuntru cu destulă forță ca să stropească peste buză.

— Așa, dragă, a zis administratoarea. Hai, domnule! Ai fost destul de cavaler ca s-o încurajezi când băga în ea băutura, poți s-o mai îndemni un pic când încearcă s-o scoată din ea.

— Mai bea un pic, Astrid, a zis Kellas, ducându-i paharul la gură. E mai bine să vomiți cât poți de mult.

Astrid a mai sorbit din lichid, l-a scuipat și s-a uitat la Kellas. Un fir de salivă i se prelingea din colțul gurii, care atârna deschisă. Era plină de noroi și vomă și părul ei părea cuibul unui buhai-de-baltă. Ochii îi erau stinși și șterși, avea pielea ca de ceară și se mișca stângaci, ca o marionetă care atârnă de o singură sfoară.

— Naomi, a șoptit.

Administratoarea stătea acolo și se uita la ei, cu mâinile în șolduri. Portierele mașinii ei erau deschise.

— Ești sigur că-i aceeași fată pe care o doreai așa de mult aseară? a zis administratoarea. Ești sigur? Poate că le-a schimbat cineva.

A râs.

— Asta gândești, nu? Ți-a luat fata cea frumoasă în vreme ce dormeai și ți-a lăsat o scorpie nebună din smârc.

— Ia mai lasă-mă-n pace, a zis Kellas.

— Ai tot fost lăsat în pace, a zis administratoarea. Urcați, voi, ăștia doi.

I-a așezat pe Kellas și Astrid pe bancheta din spate, Astrid cu găleata în poală, Kellas instruit să o mențină pe direcția țintei, dacă e cazul. Au

pornit. Mahmureala lui Kellas își făcea acum de cap, și mirosul de vomă din găleata lui Astrid îl făcea să se teamă că s-ar putea să contribuie și el. S-a uitat la Astrid și a întors privirea. N-o vedea pe Astrid în făptura asta. Era doar un costum pus peste coaja unei femei. Și Bastian! Viclean, călugărul autoproclamat, voia doar să se întâmple asta. Și unde se dusese cealaltă Astrid? Păruse așa de adevărată. Și-o amintea așa de bine, și totuși reieșise că n-a existat. Fusese îndrăgostit de ea. Încă mai era îndrăgostit de ea, și n-ar fi putut niciodată să afle o femeie de iubit în bețivanca înrăită și dărâmată care ședea alături de el. Era o situație disperată. Nu pătrunsese niciodată în Astrid și nu se abandonase niciodată pe sine.

— Ai nevoie de găleata aia? a zis administratoarea, care se uita la el în oglinda retrovizoare.

— Nu. E în ordine.

Au ajuns la casă și administratoarea i-a lăsat la câțiva metri de ușă. Kellas i-a mulțumit și ea le-a spus să aibă grijă de ei și să nu-i mai calce prin hotel, apoi a plecat. Când s-au apropiat de casă s-au aprins luminile și s-a deschis ușa. Bastian așteptase să audă o mașină. A întins mâinile în hotarul dintre întuneric și lumina care se revărsa pe ușă și a luat-o pe Astrid de la Kellas, ușor și delicat, și a condus-o înăuntru. Când Kellas i-a urmat l-a auzit pe Bastian șoptindu-i lui Astrid că Naomi doarme și pe Astrid zicând, cu un ton care se ascuțea, irascibil, și totuși avea o notă de supunere, că vrea s-o vadă. Bastian s-a uitat peste umăr și i-a spus lui Kellas să închidă ușa.

— Nu vrei să știi ce s-a întâmplat? a întrebat Kellas.

— Dacă îmi spui acum, asta o să te curețe mai repede pe tine ori pe Astrid?

— Unde o duci?

— Să o spăl.

— O spăl eu.

— Trebuie să vezi mai întâi de tine.

Kellas s-a dus după ei. I-a urmat până la o baie și l-a privit pe Bastian cum o duce pe Astrid de mână și o așază pe capacul coborât al WC-ului. Ea s-a lăsat într-o parte și capul i-a căzut în piept.

— Cât a băut? a întrebat Bastian, începând să o dezbrace pe Astrid.

— Trei sticle și jumătate de merlot.

— Și tu?

— Una și jumătate. De ce nu mi-ai spus?

— De ce nu ți-am spus ce?

— Că-i alcoolică.

— Nu-mi place cuvântul ăsta.

— Măi, da' pretențios mai ești. Dacă-mi spuneai nu s-ar fi întâmplat nimic.

— Vrei să zici c-ai fi plecat pe loc, așa cum și s-a spus să faci?

— N-am zis asta.

Kellas a văzut cum Astrid e despuiată de lenjeria intimă în fața lui, până ce a rămas așezată acolo, subțire, albă și goală în lumina puternică, cu mâinile încleștate între coapse, cu vertebrele ițindu-se pe spinarea încovoiată ca mugurii de pe o crenguță, iarna. Hainele ei murdare erau îngrămădite pe plăcile albe și lucioase de pe jos.

— E normal să faci asta? Nu ești tatăl ei. Nu ești tovarășul ei de viață.

Bastian a pornit dușul.

— Ți-am dat de ales, să vii ori să pleci înainte să treci de drumul pietruit, a zis. Și Astrid ți-a spus că trebuie să pleci.

A prins-o pe Astrid de încheietură. Felul degajat în care încheieturile degetelor de la mâinile lui mari, bătrâne și arse de soare au atins și au apăsat partea de sus dinăuntrul coapselor lui Astrid în vreme ce-i trăgeau de acolo mâna a făcut inima lui Kellas să o ia la trap și să se stârnească în el furia.

— Eu ar trebui să fac asta, a zis, în vreme ce Astrid se ridica și se împleticea către duș, condusă de Bastian.

Bastian purta un pulover vechi și lăbărțat și pantaloni de pijama vărgați.

— Du-te sus și spală-te, a zis Bastian. Mai gândește-te. Vino-ncoace, dragă. Bagă-ți capul sub el.

Apa a lovit capul lui Astrid în spatele perdelei de duș trase pe jumătate. Bastian a desprins de pe bară un flacon cu gel de duș și i-a desfăcut capacul cu degetul mare. Kellas nu deslușea prin perdea ce făcea el cu cealaltă mână. A văzut în oglindă o fiară: era el însuși.

— Nu o alcoolică nenorocită! a țipat Astrid prin aburi și apă.

— Mă-ntorc, a zis Kellas și a urcat în camera în care dormise în ajun. Și-a scos hainele, le-a făcut ghem și le-a pus la ușă. A făcut duș și s-a uitat cum se învârtejesc la scurgere noroiul din smârc, dizolvat, și fărâme de sânge uscat. Apa a curs minute în șir prin părul lui năclăit până să iasă curată, apoi și-a turnat șampon. Durerea de cap se stabilise la un nivel limpede. Simplu. A băut un pahar cu apă și a îmbrăcat un halat din prosop negru pe care l-a găsit atârnat pe ușa băii. A cules de pe jos hainele murdare, a pus peste ele și cămașa cu care plecase de la Londra și a coborât. Baia în care îi lăsase pe Astrid și Bastian era goală, cu lumina stinsă. Kellas a ascultat. În casă nu se auzea niciun sunet. S-a dus în bucătărie; era întuneric. Un ceas electric de pe sobă arăta ora unu și patruzeci și cinci.

Cu hainele în brațe, Kellas a lipăit pe hol desculț. Scândurile goale, lăcuite, ale podelei se lăsau un pic și scârțâiau. A deschis uși și a pipăit după comutatoare. A găsit biblioteca lui Bastian, o încăpere mare pe două niveluri, căptușită cu rafturi de cărți din podea până-n tavan. Avea o banchetă sub fereastră și fotolii de piele cu porțiuni albicioase de atâta frecare, în dreptul unui șemineu deschis. Un singur tăciune lucea în cenușa din vatră. Nu exista vreun birou. Un laptop pus la

încărcat stătea pe un preș. A găsit biroul lui Astrid, care avea pe pereți fotografii A4 înrămate ale unor refugiați din Kosovo, vrafuri de reviste și carnete deschise care arătau ca și cum tocmai erau transcrise pe computer. În dezordinea de pe biroul ei a zărit albastrul electric al unei bucăți netăiate, neșlefuite, de lapislazuli. A găsit spălătoria și a văzut hainele lui Astrid într-un coș de rufe pe mașina de spălat.

S-a întors la etaj și a găsit odaia în care dormeau Astrid și Bastian. Era la celălalt capăt al holului față de camera lui. Ușa nu era închisă de tot. Kellas a împins-o și când ochii i s-au obișnuit cu întunericul a văzut un pat dublu cu două forme sub o cuvertură vătuită. S-a apropiat și s-a oprit să asculte. Le putea auzi respirația. Nu-și dădea seama cât de aproape sunt unul de celălalt. Ce importanță avea? El avea să plece. Ar fi plecat pe loc dacă ar fi avut ghete.

A găsit întrerupătorul și l-a apăsat. Astrid a gemut, s-a rostogolit și și-a tras cuvertura peste cap. Bastian s-a ridicat în capul oaselor, clipind. Acum, cu lumina aprinsă, Kellas vedea că fusese spațiu între ei. Bastian era îmbrăcat cu pijamaua.

— Căutam mașina de spălat, a zis Kellas. N-am izbutit să dau de ea.

— Asta poate să aștepte până mâine, a zis Bastian, frecându-se la ochi.

— Astrid a zis că nu dormiți împreună.

— Nu dormim.

— N-ar trebui să profiți de ea.

— Are nevoie să fie vegheată.

Bastian a căscat.

— Mai are în corp o grămadă de alcool.

— Eu ar trebui să dorm cu ea, nu tu.

Ochii lui Bastian s-au mărit un pic și s-a uitat la Kellas, trezit acum de-a binelea.

— Mi se pare că în noaptea asta i-ai pus cruce prietenei și tovarășei mele de cameră, ca alcoolică.

— Nu contești că asta este?

Bastian s-a dat jos din pat și a trecut pe lângă Kellas, făcându-i semn cu capul să-l urmeze. Kellas s-a dus cu el până la spălătorie, au pus hainele murdare în mașina de spălat și au pornit-o.

— Mă întorc în pat, a zis Bastian. În locul tău, aș face la fel.

— Nu-s obosit. Am dormit în cea mai mare parte a serii.

Bastian s-a uitat la Kellas.

— Știu că ți-e greu, a zis. E greu când cineva nu-i așa cum ți-ai închipuit. Ești tentat să crezi că neajunsul e în ținta planurilor tale și nu în tine.

— În noaptea asta ești plin de înțelepciune de doi bani.

— Cu tine musafir în casa asta îmi e tare greu.

Bastian și-a strâns pumnul, l-a ridicat în dreptul feței și l-a răsucit în lumină, ca și cum ar fi evaluat un obiect antic.

— Obișnuiam să-l folosesc, a zis. Aveam doi, și obișnuiam să-i folosesc pe amândoi. Nu-i o amenințare. Acuma nu-i mai folosesc.

— Ia să te vedem.

— Nu. Cu un bărbat ca tine aici, îmi amintesc pentru ce îi foloseam și cum îi foloseam.

S-a uitat la Kellas.

— Chiar cred c-ar trebui să mergi la culcare. Altfel, mai devreme sau mai târziu o să se trezească Naomi și o să mă scol să văd de ea, și o să dăm iar ochii unul cu altul.

Bastian s-a întors și a plecat. Kellas și-a vârât mâinile în buzunarele halatului și s-a rezemat cu spatele de mașina de spălat, îi era un pic somn. Acum îl dureau și ochii, nu numai capul. Dacă se ducea la culcare avea să se trezească după o oră. Ferecat într-un veșmânt rece, greu, de teamă, veșmântul pe care ți-l dădeau, pentru nopțile de după ce ai pierdut totul, speranța de iubire, speranța de o slujbă bună, banii și prietenii. Demnitatea și cuviința. Orice ar fi făcut acum Kellas, nu s-ar fi putut spune că s-a purtat cum se

cuvine în fața milei necruțătoare a gazdei sale. Bărbații încep căutând iubirea și sfârșesc căutând demnitatea.

A plecat agale din spălătorie către biroul lui Astrid. Nu voia să doarmă, dar când stai treaz noaptea la țară nu găsești prea mare alinare. Se cutremura pe dinăuntru, aproape dârdâia, ca după o ceartă aprinsă și fără rost cu un necunoscut, pe stradă. La fel ca după cele petrecute la familia Cunnery. Nu mai știa prea bine în ce zi a fost. Putea să se asigure, putea să afle, dar ar fi preferat să nu fie o zi anume. Fusese în starea aceea, cu nervii-n piuneze, când a plecat de acolo și i-a scris lui Sophie M'Gurgan. A închis strâns ochii și a scrâșnit din dinți. A deschis ochii și a început să răsfoiască *DC Monthly,* căutând articolele lui Astrid. A găsit câteva și le-a dus în bucătărie. S-a așezat la masă și a citit de la cap la coadă relatările lui Astrid din Afganistan. Erau patru; fiecare, în afara ultimei, erau de vreo cinci mii de cuvinte. Una era despre femeile din valea Panjshir, tot ce au suferit și au pierdut în timpul războaielor cu sovieticii și cu talibanii. Alta vorbea despre o unitate americană care îl vâna pe Osama bin Laden în munții din sud. A treia era despre un soldat afgan, un tadjik din nord care vorbea *dări,* care a mers prima dată în viața lui în provincia Kandahar din Pashtun, la retragerea talibanilor, și apoi s-a întors în satul unde trăia și unde unchiul lui se apucase să cultive opiu.

Kellas a auzit-o pe Naomi plângând. Bastian a adus-o în bucătărie și i-a preparat ceva și i-a dat să mănânce. Niciunul dintre cei doi bărbați n-a vorbit. Kellas a citit al patrulea articol al lui Astrid, o schiță de la începutul revistei despre nașterea într-un spital afgan, în care „totul era bine, în afară de înfășat", și cât de greu i-a fost apoi să obțină documentele prin care să dovedească faptul că Naomi e copilul ei, american. Nu era spus direct nimic, dar în ultimul articol, și poate că și în al

treilea, apărea implicit un soi de partener. Exista referirea la „un prieten”.

Bastian a dus-o pe Naomi și s-a întors, singur. A umplut un pahar de la robinet și l-a pus pe masă în partea opusă celei unde era Kellas. S-a așezat, a băut o înghițitură, și-a încrucișat brațele și s-a uitat la Kellas

— Citeam articolele lui Astrid din Afganistan, a zis Kellas.

Bastian a dat din cap.

— Îhî.

— Sunt grozave. Ultimul, despre cum a adus-o pe Naomi acasă, e tare amuzant. Cred că ar fi putut să scrie mult mai mult.

— Ar fi putut. Scoaterea lui Naomi din Afganistan a fost floare la ureche pe lângă aducerea ei în țară. A fost trimisă spre casă de partea cooperantă a birocrației americane, dar când a ajuns s-a nimerit să dea peste partea suspicioasă. Apoi au fost implicate serviciile sociale. Au fost apeluri către NASA, analize ale sângelui, depoziții sub jurământ trimise prin FedEx din Australia. Până să ajungă să creadă că e copilul ei au dat peste celelalte dosare ale lui Astrid. Două dosare pentru conducere în stare de ebrietate, distrugere de bunuri, uz de armă de foc.

— A rănit pe cineva?

— A fost acum zece ani. A golit un încărcător în mașina unui tip, în fața unui bar, ca să nu se mai țină după ea. Nu era nimeni în mașină când a făcut-o. O hărțuise toată seara. N-a ajuns la închisoare, dar serviciilor sociale nu le-a plăcut asta. Știi superstițiile virtuoase ale oamenilor raționali. Știau de mama ei. Șopocăiau despre sânge stricat. A fost o vară grea, cu aducerea lui Naomi și moartea lui Jack. Și din ziua în care s-a întors de la Kabul n-a călcat niciodată pe de lături.

— Încerci să mă faci să mă simt prost.

— Te simți prost?

— Sigur că mă simt prost. Știu că dacă nu veneam eu aici comunitatea voastră ar fi mers în continuare ca pe roate.

— Nu-mi place să zic că Astrid e alcoolică pentru că prea sună a „asta e și basta”.

— Nu se presupune că este începutul…

— Știu ce zic Alcoolicii Anonimi, l-a întrerupt Bastian, ridicând vocea. Nu te pot opri să-i zici alcoolică. N-o să-ți spun că n-am văzut-o niciodată așa. Și să-ți mai zic ceva. N-a spus niciodată că bea prea mult. Singurul soi de recunoaștere este faptul că încearcă să se abțină. Niciodată nu s-a dus la o întrunire, să se ridice și să spună: „Sunt alcoolică”. Dacă-i spui că e beată te trimite la dracu. Trei sticle și jumătate de vin acum, în decembrie 2002, e o băută zdravănă. Acum doi-trei ani ar fi fost un păhărel până în prânz.

Ochii de reptilă.

— Când o vezi așa, chiar și o singură dată… Știu că par penibil, a zis Kellas. Dar am văzut-o acum, și alcoolica e ea cea adevărată.

— Uită-te pe fereastră, a zis Bastian. Crezi că noaptea-i zi care pretinde că e noapte? Ziua nu-i decât întuneric pe care îl ascunde lumina? De unde știi? Astrid a fost o bețivă aseară, dar nu mai e în dimineața asta și n-o să fie mâine. Oamenii o să înceapă să o numească alcoolică și o să încerce să o vindece de asta. Și lucrurile nu se opresc aici. O să-i diagnosticheze toate slăbiciunile, o să pună un termen medical pe tot ceea ce o face umană și n-o să se lase până n-o vindecă de boala de a fi Astrid Walsh.

Kellas a dat din cap și și-a coborât privirea pe masă. Și-a mușcat buza.

— M-ai dezamăgit, a zis Bastian. Sigur că întâi creezi o imagine a femeii pe care o iubești până s-o poți cunoaște cu adevărat. Toată lumea face asta. Ce altceva să faci? Dar trebuie să-i lași loc femeii reale să crească înăuntru. Altfel sfârșești singur.

— Ca tine.

— Trei persoane împart casa asta.

Kellas s-a ridicat. I-a cerut lui Bastian paharul și Bastian i l-a dat, iar Kellas l-a spălat.

— N-arăți rău, a zis Bastian, dar nu ești chiar așa de grozav ca o femeie să te vrea doar ca jucărie.

— Ce vrei să zici?

— Reiese că Astrid nu-i ceea ce voiai. Cum rămâne cu ceea ce voia ea?

— Nu-i sunt de folos.

— Asta și s-a mai întâmplat, a zis Bastian. Ești și tu un soi de -olic. Oamenii ți-ar da și ție un nume și ar încerca să te vindece, dac-ar putea.

Kellas s-a răsucit și s-a rezemat de masa de lucru, cu mâinile la spate.

— Nu, a zis. I-am dat o grămadă de spațiu și de timp fostei mele neveste, și prietenei mele cehoaice, și unei femei cu care am fost… unei iubite englezoaice.

— Ziceam c-or fi fost mai multe.

Kellas a râs, s-a așezat și și-a greblat părul cu degetele. A oftat și a întins spre Bastian mâinile desfăcute.

— Ce vrei? a zis. Amănunte despre tipa pe care mi s-a pus pata în liceu?

— și s-a pus pata pe cineva în liceu?

— Nu, a zis Kellas, umezindu-și buzele cu limba și încruntându-se. M-am gândit întotdeauna că-i iubire. Ceva complet, adevărată boală, care m-a lăsat schimbat. De atunci n-am mai simțit așa ceva până acum. Da. Dar asta a fost acum douăzeci de ani.

— Bun. Te întâlneai cu cineva când erai elev, și asta a fost tot.

— Nu, nu ne-am dat niciodată întâlnire. Eram prea timid ca să-i vorbesc. Am suferit din cauza ei, de departe, un an întreg, am adorat-o, i-am scris poezii. Mă uluia puterea pe care o avea asupra mea.

Ea pusese stăpânire pe lume și o zguduise până ce toate faldurile i-au pocnit și au strălucit ca un drapel în vânt.

— Dar după un an m-am dus la facultate, iar ea a rămas.

— Și n-ai mai văzut-o.

Kellas s-a pomenit clipind iute în vreme ce îl înfrunta pe Bastian.

— N-am zis asta. Ea m-a căutat, din senin, acum doisprezece ani, după ce mi-a văzut numele sub un articol. Ne-am dus să bem ceva și am mers acasă la mine. Nu ne-am culcat împreună. Arăta la fel și a fost plăcut să stăm de vorbă, dar nu mai avea puterea aceea să zguduie lumea. Arăta exact la fel, și totuși devenise un om obișnuit. A luat un taxi până la ea acasă. A fost sfârșitul poveștii.

A dat din umeri.

— Când zic sfârșitul poveștii vreau să spun sfârșitul acelei povești, cea de dragoste. Mă mai văd cu ea, adesea, dar nu mai am pentru ea acele sentimente. S-a măritat cu un prieten de-al meu, Pat M'Gurgan, scriitorul despre care am vorbit ieri.

— Cum o cheamă?

— Nu văd ce are asta de-a face cu tine.

— Spune-mi.

— Sophie.

— Ești gelos pe prietenul tău pentru că s-a însurat cu iubita ta de demult.

— Sunt gelos pe prietenul meu pentru că a găsit calea de a sta cu o femeie pe care n-o mai iubește.

13

Kellas s-a trezit în zori și a găsit haine și încălțări acolo unde îi spusese Bastian să caute. Încălțările erau ale lui Bastian, o pereche de bascheți vechi, cu un număr mai mari, dar cu șosete groase și șireturile strânse bine putea merge cu ei. Și-a scos tot ce avea în portofel și a împrăștiat bancnotele pe comodă, la uscat. S-a înfășurat într-o manta în carouri gri cu negru, pătată de ulei, și-a pus în buzunar telefonul mobil, încă închis, și a plecat din casă înainte să se scoale cineva. A mers până la strada principală și a traversat drumul pietruit către Assateague în vreme ce cerul senin se lumina tot mai mult. Vântul care-i mângâia obrazul era aproape cald. Kellas a urmat drumul printre pinii din partea exterioară a insulei, a trecut de câteva gherete goale care marcau marginea rezervației naturale și a pornit pe drumul cu indicatoarele către plajă.

Probabil că era primul om aflat pe afară. La cotitura drumului a văzut mai departe, în față, un cerb, o făptură presărată cu pete care nu avea nici măcar un metru înălțime. Și-a întors capul spre el, și-a încordat mușchii coapselor și a sărit de pe drum, cu copitele clinchetind pe asfalt, apoi plescăind prin bălțile care erau pe amândouă părțile drumului. Soarele a sclipit în penele albe ale unui trio de egrete așezate pe arcuirea unei ramuri de pin, și niște bâtlani se răsfiraseră pe marginea apei, ca pilonii roși de intemperii ai unui ponton dispărut. Copacii se sfârșeau și drumul mergea drept spre est, către dune. Pe întinderea de apă de la sud erau cuburile camuflate ale adăposturilor vânătorilor. Departe s-a auzit un sunet ca de tren care se apropie. Kellas s-a uitat spre nord și a văzut un nor alb care s-a ridicat, și-a schimbat forma, s-a vălătucit și s-a văzut mai limpede. Erau mii de păsări albe care zburau și

țipau deodată: gâștele de zăpadă. Lumina din aer nu venea doar de la soarele care răsărea, ci și de la netezirea terenului pe măsură ce se apropia de ocean. Aici, la marginea răsăriteană a continentului, lumina era rece și sidefie, promițând mari minuni, la împlinirea vremii, speciilor răbdătoare. La adăpostul dunelor era un centru de primire a vizitatorilor, cu un catarg înalt. Vântul bătea destul de tare ca drapelul cu stele și dungi să se zbată, să se umfle, să se dezumfle și să se zbată iar. Kellas a ajuns la dune și a mers peste ele în jos, pe plajă.

Era o plajă netedă, curată, de nisip fin și alburiu. Brizanții se ridicau până la înălțimea taliei, se spărgeau și sâsâiau, și un stol de păsări cu trupul cât o nucă se repezeau și se retrăgeau, iuți ca păianjenii, să scociorască după proteine prin nisipul scurmat pe când valurile înaintau și se retrăgeau. Marea mugea din același uriaș gâtlej răgușit, care bea mereu și nu înghite niciodată, pe care Kellas îl știa din copilărie. În anul dinaintea plecării stătuse seara pe plaja cea mai apropiată de casa lui din Duncairn, la ceasul în care ultima lumină cobora galbenă peste oraș și prima stea se ridica peste pădurea aflată mai departe, pe coastă. Ședea pe nisip, săpând cu mâinile în el și simțind că devine poet și îndrăgostit, când nu era nici una, nici alta. La fel ca Pat M'Gurgan, Kellas credea că lumina îi aparține, însă Kellas dorise să fie iubit pentru că o înțelege, nu pentru că o împărtășește.

Când vorbea cu Bastian, noaptea trecută, încă o mai vedea pe Sophie cea de șaisprezece ani ca pe „fata aceea", iar pe Sophie cea măritată ca pe Sophie. Era mai ușor să se gândească la ele ca la două persoane, cea pe care a imaginat-o, a adorat-o și de care s-a ținut deoparte, și cea pe care o cunoștea, prietena lui inteligentă și silitoare, care n-ar fi trebuit să-l audă zicând că e una dintre acele femei obișnuite care te pun să duci treburile la bun sfârșit. Era ciudat să spună asta. Nu era o femeie

obișnuită. Era punctul fix de care se agățau, printre nefericirile lor solipsiste și ciorovăieli, angajații aflați mereu pe punctul de a claca de la postul ei de radio, crescuse un fiu, făcuse două fiice vitrege să o considere mama lor și îl ancora de doisprezece ani încoace pe M'Gurgan în ceva ce semăna a rai. Cuvântul „obișnuită" fusese un ecou peste vreme a ceea ce-i venise în minte lui Kellas în 1990, când Sophie îl căutase și se întâlniseră într-o seară.

Fusese surprins de curajul și imprudența cu care a luat legătura cu el după ce trecuse atâta timp, când nu știa nimic despre el, în afară de poeziile neizbutite pe care i le dedica ei, de târcoalele pe care le dădea casei ei sperând să o vadă în afara școlii, de romanul lui obscur și de câteva articole pe care le citise. Ea a susținut că a fost din curiozitate. În noaptea și ziua dinainte de a se întâlni într-un bar din Clerkenwell, în jurul lui Kellas s-a rotit o bandă rulantă de posibilități. Că i s-a arătat o mare îndurare, a doua șansă. Că ea va fi de nerecunoscut, grasă ori distrusă de droguri. Că o să facă dragoste toată noaptea. Că ea o să-și piardă curajul și n-o să se arate. Că ar putea s-o sune și să contramandeze întâlnirea. Că, indiferent dacă are șaptesprezece sau douăzeci și șase de ani, el tot dorește o fată de șaisprezece.

El a ajuns târziu. Când se apropia de bar a văzut-o de departe venind spre el. Nimic evident nu se schimbase la ea, trăsăturile, expresia, felul de a se mișca. Și totuși, când s-au apropiat a văzut că ceva din ea, o calitate ascunsă pe care cândva tânjea să și-o însușească, nu mai era acolo. Au vorbit toată seara, și nu s-a spus între ei nimic aspru, și Kellas a izbutit să nu pronunțe cuvântul „obișnuită", dar ea își dădea seama că e dezamăgit, și asta a rănit-o și, cu cât era mai rănită și mai dezamăgită, cu atât încerca să fie mai afectuoasă. Spre sfârșit Kellas se străduia să vorbească mai departe în vreme ce prin minte îi umblau gânduri sălbatice, furioase, că Sophie care ar fi trebuit să

fie acolo fusese asasinată de această Sophie. Au stat în fața ușii lui Kellas, și când Sophie și-a dat seama că el nici măcar nu vrea să o sărute a zis: „Mda. N-a mers, nu?” Și l-a lăsat acolo. S-a uitat după ea cum pleacă și și-a spus că ar trebui să fugă după ea, ca și cum ar fi vrut să vadă dacă trupul lui acționează de unul singur; ca și cum picioarele ar fi putut găsi voința care-i lipsea inimii. Dar nu s-a clintit până ce ea s-a făcut nevăzută.

Pe plajă, Kellas s-a plimbat de-a lungul semnului lăsat de maree, nisipul ud și întărit. Erau cochilii, jumătăți de scoici delicate, negre și albe. După ce a mers vreo doi kilometri a văzut o cască de soldat spălată de valuri și pe jumătate îngropată în nisip.

S-a dus mai aproape. Dacă o fi fost vreodată vopsită, vopseaua se șterse, dând la iveală materialul de dedesubt. Nu părea să fie făcută din obișnuitul amestec sintetic. Era metal, ca bronzul, cu un licăr roșiatic în tonul de cafeniu. Cum plutise și nu se scufundase? Avea forma puțin ovală, zimțuită în creștet, ca și cum cel care se purtase primise în cap o lovitură puternică. Forma era o emisferă aplatizată, cu o linie ridicată deasupra buzei. Semăna cu căștile pe care le purtau cândva trupele sovietice și pe care Kellas le văzuse la rușii și cecenii din Groznîi. Poate că făcuse aici instrucție o trupă de noi aliați americani, pușcași marini din Azerbaidjan ori marinari etiopieni.

A atins cu vârful baschetului lui Bastian casca. De la prima atingere și-a dat seama că de fapt nu e metal. A apăsat un pic mai tare și a împins, răsturnând casca. Măruntaiele i-au fost încleștate de spaimă și s-a tras repede cu un pas înapoi. În cască, și contopit cu ea, era cadavrul unui artropod, un animal cu multe articulații, lung de vreo douăzeci de centimetri, ca un scorpion fără cap, cu zece ori douăsprezece picioare articulate și coadă de diavol. Imaginea care s-a înfățișat în acea clipă minții lui Kellas a fost capul rănit al unui

soldat, lipit de cască prin propriul sânge, și cine știe ce făptură mâncătoare de stârvuri de pe câmpul de bătălie care se târăște din vizuină și se hrănește pe dinăuntru, până ce capul e mâncat cu totul. Imaginea n-a durat decât o secundă, dar a fost destul ca să-l zguduie pe Kellas și, chiar și după ce a văzut ce sunt în realitate casca și proprietarul ei, imaginea a zăbovit în el.

Creatura venea pe țărm de mai multă vreme decât oamenii și avea să fie acolo după dispariția oamenilor. În afară de cazul în care tendințele evoluționiste ale oamenilor nu se îndreaptă spre cele ale crabului de Moluce și cele două creaturi se vor contopi. De ce nu? Omenirea a fost dotată cu o protecție excelentă pentru minte, în forma craniului, și totuși a considerat că acea protecție nu este potrivită și a proiectat cranii suplimentare, mai groase, mai mari, căști din oțel și kevlar. Cu timpul, omenirea ar putea să descopere avantajele unor căști mai mari, care acoperă din ce în ce mai mult din trup și sunt purtate permanent, până ce ar transpune deplin în viață lecția crabului de Moluce: pentru a supraviețui sute de milioane de ani e mai bine să trăiești tot timpul într-o carapace groasă, atotcuprinzătoare, văzând fără să fii văzut, simțindu-te la adăpost.

Bine pentru specie, dacă nu, evident, pentru toți membrii ei individuali. Kellas vedea acum că această parte a plajei era presărată cu crabi de Moluce morți, unii îngropați în nisip, alții răsturnați ori sparți în bucăți. Parcă era deșertul kuwaitian în 1991 după capitularea armatei irakiene, când și-au lepădat căștile după ce li se luaseră armele și au fost duși de acolo. Sub cerul care se întuneca din ce în ce mai mult, în vreme ce sondele de petrol ardeau, Kellas culesese una, ca amintire, zicându-și că ar putea să-i facă găuri și să o folosească pe post de coș cu flori, știind că ăsta e un lucru pe care nu l-ar face niciodată și că voia să o lase la vedere în apartamentul său ca să ia piuitul

fetelor. Avea douăzeci și șapte de ani. Când a dus-o acasă chiar a lăsat-o la vedere, atârnată de un cui din camera de zi, și a constatat că musafirii o privesc cu scârbă, închipuindu-și că a luat-o de pe cadavrul unui soldat. Le-a spus adevărul, dar nu l-au crezut, și în cele din urmă a dat-o jos de pe perete și a aruncat-o.

Pe când mergeau cu mașina peste liniile saudite și egiptene și pozițiile pușcașilor marini americani și se îndreptau spre Kuwait City, Kellas și tovarășii săi au trecut de grupuri de soldați irakieni îmbrăcați în uniforme de camuflaj verzi care se predaseră și aveau mâinile legate la spate cu cătușe din plastic. Americanii le ordonaseră să meargă spre sud, și asta făceau, fără apă, neștiind prea bine încotro se îndreaptă. Kellas și reporterul cu care era în mașină au oprit să vorbească cu un bărbat care mergea singur, încătușat, epuizat, slab și neras, cu capul bălăngănindu-i-se într-un astfel de unghi, încât părea că i-l rupsese cineva din greșeală și i l-a pus la loc, sperând că n-o să bage nimeni de seamă. Nu vorbea limba engleză. I-au dat apă și au pornit mai departe, și de-abia după aceea le-a dat prin cap: de ce n-au tăiat plasticul cătușelor, să-i elibereze mâinile? Nu era înarmat și era singur, și ar fi putut să-i dea o sticlă cu apă. Kellas și-a dat seama că asta spusese soldatul, expresia arabă pe care o tot repeta și pe care Kellas nu o putea înțelege, când nu exista nici măcar posibilitatea vorbirii prin semne: „Dezlegați-mi mâinile”.

Kellas a scos din buzunar telefonul mobil, l-a deschis și s-a așezat pe un ciot de copac decolorat. A pus telefonul pe nisip, un pic mai departe, și a așteptat. Telefonul s-a pus pe ciripit, cu toate mesajele care îi fuseseră trimise în ultimele trei zile. A tot ținut-o așa câteva minute. Când a tăcut, Kellas l-a luat și a format numărul ziarului la care lucrase. O jumătate de oră a vorbit cu diferiți editori, apoi a așteptat să-l sune ei. Nu-i puteau da

vechiul post; nu-i puteau da nicio slujbă. Tot ce puteau face era să-i ofere un contract scurt ca să scrie despre invadarea Irakului, pe care o prevedeau în primăvară. Kellas a acceptat, cu condiții, și după ezitări și consultări, au acceptat.

Kellas a închis telefonul și l-a pus la loc. A pornit înapoi, începuseră să sosească și alți oameni pe plajă. O femeie scosese la plimbare un setter roșcat și doi pescari trăseseră cărucioare de plastic la linia apei și își așezau undițele în nisip. Kellas a traversat dunele și s-a întors la drum. După ce a mers vreo doi kilometri a văzut-o pe Astrid venind spre el pe bicicletă. A ajuns la el și s-a oprit, cu un picior pe pământ și celălalt pe pedală. S-au salutat. Kellas și-a scos mâinile din buzunare, apoi le-a vârât la loc.

Astrid era palidă și avea sub ochi fâșii viorii. În rest, își revenise. O pală de vânt i-a aruncat părul în ochi, și ea l-a îndepărtat scuturând capul. Revenise din lumea de jos în care spiritele beților morți locuiesc în orele ebrietății. În întunericul mlaștinii lui Kellas i se păruse că învelișul alcoolic al acestei femei este Astrid cea reală și că ceea ce credea el că iubește este, la fel cu amintirea lui Sophie cea de șaisprezece ani, un spirit invocat de tânărul nepriceput care era el, prezent prea puțin în Astrid. Acum, dimineața, văzând-o în fața sa, mândră și încordată, era greu să-i vadă alcoolismul ca pe altceva decât o rană care poate să se deschidă iar și să sângereze pe neașteptate, dar cu siguranță se vindecă. Vedea că Astrid pe care o iubise era reală, chiar dacă nu o persoană deplin sănătoasă; în cazul în care ar exista vreuna deplin sănătoasă. Cu toate că o trădase îngrozitor, l-a învăluit o senzație de ușurare. Termenii se schimbaseră. Nu mai conta dacă se uită la o alcoolică deghizată în Astrid ori la Astrid care poartă cicatricele unui băutor. Acum conta cine este Kellas – acel Kellas care a fost scârbit de Astrid cea beată, ori acel Kellas care de-

abia putea să vadă semnele pe care băutura le lăsase pe femeia trează de miercuri; ori un Kellas care pricepea că atât Astrid, cât și el, trebuie să fie percepuți nu ca frumoasa și bestia dintr-un moment ori altul, ci ca formele lungi, întortocheate, pe care le săpau în timp în vreme ce curgeau prin el.

— Un prieten de-al nostru pleacă mai târziu la Baltimore, a zis Astrid. Te poate lăsa la aeroport. E un zbor spre Londra în seara asta. Bastian s-a uitat pe Internet.

Kellas a încuviințat. A întrebat-o pe Astrid cum se simte.

— Mahmură.

— Îți amintești?

Astrid a lăsat ochii în pământ și și-a pigulit unghiile. A întâlnit o clipă ochii lui Kellas și s-a întors repede în altă parte, privind la stânga și la dreapta ca și cum ar fi înfruntat o comisie de examinatori. A zis, cu o voce atât de slabă, încât a abia a auzit-o:

— O potârniche căzută printre găini.

A coborât de pe bicicletă și a lăsat-o să cadă pe asfalt, iar Kellas a cuprins-o în brațe. A simțit o lacrimă căzând de pe fața ei sub gulerul hainei lui și prelingându-i-se pe spate. Ea s-a dat înapoi și și-a șters ochii.

— Am vorbit cu cei de la *Citizen,* a zis Kellas. Mă primesc înapoi pentru război.

Astrid a surâs, cu ochii încă înlăcrimați.

— Așa că acum te interesează să înceapă.

— Probabil, a zis Kellas.

Nu văzuse așa lucrurile.

— E stabilit, nu? Orice or zice ei.

— E ciudat că știm cu toții asta, și totuși nu putem face nimic când ne spun că încă nu s-au hotărât.

Astrid și-a vârât mâinile în buzunare, și-a încovoiat umerii și a trasat cu piciorul un arc pe drum.

— Ce crezi că o să se întâmple?

— Habar n-am, a zis Kellas. Dar mă străduiesc să nu depind de rezultat.

I-a spus lui Astrid că *Citizen* acceptase să-l trimită la un curs intensiv de arabă când se întorcea la Londra. Voia să-și ia o casă la Bagdad, după invazie, după ce se potolesc lucrurile. Undeva în apropierea râului. Ar duce viața unui exilat, fără să încerce să fie irakian sau să trăiască strâmtorat, nici vorbă de așa ceva. Ar fi Adam Kellas. Și-ar aprofunda cunoștințele de limbă și arte și rețete culinare locale. La început ar trăi din scrierea unei cronici săptămânale, apoi, după un an, când cititorii britanici se vor fi săturat de Irak, ar scrie o carte și ar încerca să-și găsească de lucru ca profesor la Universitatea din Bagdad. Poate că aveau nevoie de el. S-ar trezi de dimineață, ar dormi după-amiază și seara ar asculta poveștile bătrânilor prin cafenele. Dacă un întreg cartier de atei scoțieni din clasa de mijloc ar putea să ofenseze, un singur rezident în mijlocul lor ar beneficia de scutul excentricității. Poate că va ajunge să fie un mesager – nu mai mult, nu avocat, emisar ori intermediar, doar un mesager – între lumea în care s-a născut și lumea în care trăia.

— Și cum o să te descurci cu femeile? a întrebat Astrid.

— O să mă descurc.

— Planul tău nu-i bun. Poți să vorbești despre el, dar n-o să ajungi să-l pui în practică.

— Nu înțelegi, a zis Kellas, răbdător. Încerc să evit ideile preconcepute, idealizarea și demonizarea. N-am de gând să trăiesc ca ei și n-am de gând să mă schimb. Am de gând să fiu acolo omul care sunt.

— Non-idealizarea ta nu-i decât altă formă de idealizare, a zis Astrid. Crezi că treci de fanteziile cruciaților noștri și de apocalipsele celor care se ocupă cu nenorocirile, că ești autentic. Ei bine, îți dau pontul pe gratis, dacă-ți închipui că noi ne

imaginăm greșit Irakul, asta-i nimic pe lângă cât de greșit ne imaginează Irakul pe noi.

— Dar exact de aceea mă duc să trăiesc la Bagdad după invazie.

Astrid a clătinat din cap. I-a aruncat lui Kellas o privire pe sub breton, a tras aer în piept și a deschis gura să spună ceva, apoi s-a răzgândit. Cu gura încă întredeschisă, s-a întors spre soare ca să chibzuiască, și razele i-au luminat fața.

— De unde începi? a întrebat.

— Kuwait.

— Hm.

— Sunt destul de severi cu pileala acolo.

— Aha.

— Nu suntem prieteni, nu-i așa? a zis Kellas.

— N-am avut niciodată un prieten ca tine, oricum.

— Ori iubiți.

— Nu în definiția strictă a termenului.

— Nu ne căutăm unul pe altul. Eu te-am căutat, dar din nefericire te-am găsit.

— Nu cerusem să fiu găsită.

— Deci presupun că s-a terminat.

— Drumurile se mai încrucișează, să știi, a zis Astrid.

— Cum ne-o fi norocul.

— Mda. Dar s-ar putea să-mi deviez un pic traseul.

Kellas și-a înălțat sprâncenele.

— Cum rămâne cu Naomi? a zis.

— Mi-ar fi fost mai rău dacă mama n-ar fi fost acolo în copilărie, a zis Astrid. Dar poate că aș fi dus-o mai bine dacă și-ar fi petrecut mai mult timp departe de mine. Când stătea într-un loc, creștea în ea tristețea. O simțeam crescând în ea, și faptul că dorea ca toți din jurul ei să-i împărtășească povara.

— Și Bastian?

— Are destul bun-simț ca să nu creadă că mă poate ține aproape prin faptul că se poartă frumos cu mine. Știe că o să mă întorc.

O mașină care se îndrepta spre plajă a claxonat-o pe Astrid, și ea a făcut semn cu mâna.

— Hai, ar trebui să ne întoarcem acasă, a zis. Urcă.

Au izbutit să se cocoațe pe șa amândoi. Astrid pedala și Kellas se ținea cât putea mai bine. Era incomod, și s-au zgâlțâit zdravăn pe când mergeau pe o bandă pentru biciclete care ducea din pădure înapoi spre drumul pietruit. De câteva ori Kellas a țipat, când Astrid aproape că a pierdut controlul și el a simțit că alunecă. Când au ajuns la drumul pietruit a fost mai ușor, și în vreme ce coborau panta transversală a drumului Astrid a chiuit iar Kellas a râs. Când au ajuns pe loc drept Astrid a început iar să pedaleze și Kellas s-a uitat la umbra pe care o aruncau pe pământ. Era o creatură uriașă. Trebuie să fi avut un suflet gras. Dar pentru câteva clipe umbra lor chiar a arătat ca doi oameni care se contopesc într-unul, o singură ființă care aleargă prin stufăriș.

14

Kellas a ajuns la Heathrow a doua zi dimineața, înainte de ivirea zorilor, și a luat metroul până în Bow. A făcut duș, și-a luat haine curate și a făcut cafea. Laptele degresat pe care îl cumpărase duminică mai era bun și apartamentul nu avusese timp să capete mirosul de părăsit. Când să iasă pe ușă a sunat telefonul fix. S-a uitat la el, a șovăit și a plecat fără să răspundă. Era în plină oră de vârf când a luat metroul spre vest, și a stat în picioare cu spatele împins în ușă și gâtul aplecat atât de mult spre obrazul drept al unei funcționare, încât îi putea număra fiecare firișor de pudră de pe negul mic de pe falcă. A încercat să schimbe linia spre nord la Moorgate, dar cineva se aruncase în fața garniturii la Angel și sistemul era dat peste cap. A urcat în stradă. Trotuarele și intersecțiile erau ticsite de haine negre și pași flămânzi, săltând prin burniță spre locul de muncă. A cumpărat *The Citizen* și a luat autobuzul 205. A urcat la etaj și a găsit un loc lângă o femeie aplecată peste o carte micuță cu copertă de piele și tipărită cu litere mici, într-un alfabet necunoscut. Își mișca în tăcere buzele în vreme ce citea și se legăna înainte și înapoi. Ferestrele erau aburite. Unii pasageri ștergeau cu mâna cercuri în condens și alții nu, privind totuși pe fereastră, ca și cum simpla lumină difuză albastră-cenușie ar fi povestit destul de multe.

Kellas a citit mai întâi paginile sportive. Îi plăcea să citească clasamentele din sporturi obscure pe care n-avea să le vadă ori să le practice vreodată; canotaj, *shinty*[32], crichet feminin. Faptul că atât de mulți oameni își puteau dedica atât de mult timp, efort și pasiune unor competiții bazate pe o serie arbitrară de reguli le dădea speranțe necredincioșilor. Apoi necrologurile, scrisorile, cronicile și știrile. Trei sferturi dintre femeile din

armata SUA îndeplinesc criteriile diagnosticului de tulburări de alimentație. Michael Câine i-a convins pe producători să dea drumul pe piață filmului *Un american liniștit,* după ce amânaseră de teamă că va arăta lipsit de patriotism după 11 septembrie. Casa Albă dezaprobă Națiunile Unite pentru că spun că irakienii cooperează cu inspectorii lor. Șapte sute de ofițeri britanici merg în Qatar să participe la o simulare de război american, însă ministrul apărării a spus că asta n-are nimic de-a face cu Irakul. Patruzeci și șapte la sută dintre britanici au spus că Saddam Hussein ar trebui să fie îndepărtat cu forța și patruzeci și șapte la sută au spus că n-ar trebui. Un critic de la Sky Movies spunea după o vizionare în avanpremieră că regizorul filmului *Cele două turnuri,* urmarea la *Stăpânul inelelor,* „propune unele dintre cele mai crude scene de bătălie filmate vreodată și așază aparatul de filmat chiar în mijlocul sângelui și măruntaielor".

Autobuzul a urcat pe Angel, a coborât pe Pentonville Road și s-a strecurat printre conurile și despărțitoarele temporare de ciment din jurul lui King's Cross. Cu numai douăzeci de ani în urmă oamenii de vârsta lui Kellas se întrebaseră dacă, în cazul în care aveau să apuce secolul XXI, vor trebui să scrie la lumina unor zdrențe smulse de pe cadavre, pe hârtie scoasă din gunoaie, cu creioane neprețuite, lăsând pe pagină fărâmițe, care să fie apoi măturate, ale propriei cărni pietrificate. În schimb, luminile deveniseră mai strălucitoare și distracțiile mai încântătoare. Scenariul invaziei la care acceptase să ia parte fusese scris pentru un public care știa la fel de mult despre orei și Sauron ca despre Irak și Saddam; însă pentru țara lui era mai mult. Peste tot în dimineața asta vedea cum ies la iveală noi semne de bogăție publică. Un nou terminal al căii ferate europene ieșind la suprafață la St Pancras, un nou spital într-un zgârie-nori care se înălța peste Euston, macaralele care încercuiau

vechiul stadion Wembley, pregătindu-se să-l demoleze și să construiască unul nou la un preț gras. Când trenul său ieșea din oraș, unul dintre trenurile noi, mai iuți, care avea să-l înlocuiască, a fulgerat pe alături, ca un emisar al anului 2000 la care, cu toate că acum era deja în trecut, Kellas încă se mai gândea cu nostalgie ca la viitor. Un război inutil, în care singurele victime sunt voluntarii și străinii, era ultimul lux al unei societăți care nu putea accepta că are mai mulți bani decât știe să folosească pentru a se consola. Era o încercare de a cumpăra seriozitate cu sângele altor popoare; de a simți în gura ta gustul cuvintelor despre marile tragedii și de a-ți savura propria damnare și propriul hybris, și totuși să te ferești în ultima clipă și să lași un purtător de lance să încaseze lovitura pe care propria vină au invocat-o pentru tine.

Kellas abia aștepta ca asta să înceapă.

Trenul său își croia drum spre nord ca o răzuitoare care desprindea norii de ploaie de pe tencuiala udă a ținutului Midiands. Câmpurile joase erau inundate, și burțile animalelor de fermă erau stropite cu noroi. Orașele se topeau unul în altul, pilonii își înălțau delicat cablurile afară din mocirlă, nu era niciun câmp verde spre care să nu dea o fereastră; asta spunea ceva despre îngustimea insulei. Kellas moțăia. La nord de Preston terenul a început să fie smuls în sus și vălurit, și dealurile s-au înălțat peste tren, galbene și sterpe. Pe peron la Oxenholme erau drumeți cu rucsacuri. Mai aproape de șine erau pini și papură și zăgazuri de piatră și șoseaua paralelă cu trenurile prin Pennines. La Carlisle Kellas a luat un tren local crem cu vișiniu care a zumzăit mai repede decât își amintea ori voia el prin câmpiile joase din jurul lui Solway Firth, a trecut hotarul și l-a depus, în mijlocul după-amiezii, la Dumfries.

A trecut podul, a ieșit din gară și a cotit la stânga, pe drumul spre Lockerbie. Era o nemișcare

peste terasele și casele joase din piatră roșie, o orbire în ferestrele lor întunecate, care se datorau, știa, faptului că aproape toți ocupanții lor erau la muncă sau la școală sau urmăreau emisiunile de după-amiază de la televizor, dar pe care nu se putea abține să le interpreteze ca așteptarea sosirii lui, la fel cu nemișcarea coridorului și a sălii de așteptare care duceau la locul în care avea să-i fie oferită o dare de seamă finală.

Kellas s-a apropiat de gardul viu jerpelit din jurul peticului de grădină din fața casei familiei M'Gurgan. A deschis poarta din inele de fier care-i venea până la mijloc. Îi tremura mâna. Poarta s-a deschis cu mieunatul ruginit pe două note pe care-l știa. A făcut trei pași spre ușă. A pus degetul deasupra soneriei, butonul alb de plastic din cutia de plastic negru pe care obișnuia să apese nepăsător, și s-a uitat la dreapta. Un suvenir dintr-o vacanță de demult stătea pe pervaz, între geam și jaluzele: un pește de lemn vopsit în roșu cu o gaură prin mijloc. De când venea el în casa asta peștele era tot acolo, pentru că nimeni n-avusese chef să-l mute. Lui Kellas îi era greu să-și amintească faptul că el intervenise deja în cursul vieții celor cinci oameni din casă. Săvârșise fapta, și ori apăsa pe sonerie, ori nu, nu mai putea fi desfăcută.

A apăsat butonul. A auzit cum se deschide ușa interioară, ecoul mânerului rigid în spațiul cu dale al verandei și apoi M'Gurgan era acolo și se uita la el. Din șovăiala lui M'Gurgan, scurta fulgerare a ochilor lui în sus și-n jos de la încălțările lui Kellas și înapoi la chipul lui, Kellas și-a dat seama că scrisoarea sosise și conținutul ei fusese discutat.

Cei doi bărbați au stat așa, uitându-se în tăcere unul la altul.

— Îmi pare rău, a zis Kellas.

— Agentul tău a zis că ești în America, a zis M'Gurgan.

— M-am întors azi-dimineață.

M’Gurgan s-a răsucit și i-a făcut semn din cap lui Kellas să-l urmeze. Tăcerea lui suna a încăierare care avusese loc mai devreme. L-a condus spre bucătărie. Peste umărul lui Kellas a văzut-o pe Sophie la masa din bucătărie, încercând să vadă cine este. Avea ochii roșii. Când l-a zărit pe Kellas și-a încrucișat brațele pe piept, cu privirea ațintită în față, și și-a înclinat scaunul în spate, pe două picioare. Pe masă erau două telefoane mobile, vreo zece ghemotoace de șervețele și cutia din care fuseseră luate, un teanc ordonat de ziare de dimineață, care nu fuseseră citite, o sticlă de șampanie și scrisoarea lui Kellas.

— Și noi ne-am întors azi-dimineață, a zis M’Gurgan.

— Ne aștepta o grămadă de corespondență, a zis Sophie fără să se uite la vreunul dintre bărbați. În cea mai mare parte gunoi, dar nu toată.

Vocea ei era aspră și tremurătoare.

Kellas a rămas în prag. Părea o impertinență să se așeze ori să-și scoată paltonul. Nici M’Gurgan nu putea să șadă. Stătea în picioare lângă chiuvetă, încleștându-și mâinile și întinzându-și degetele, agitat, uitându-se când la Kellas, când la Sophie.

Kellas a înaintat și și-a lăsat mâna dreaptă pe umărul lui Sophie.

— Îmi pare rău, a zis. Îmi pare rău pentru cele făcute duminică și îmi pare rău că am scris scrisoarea.

— Că tare mă-ncălzește pe mine părerea de rău, a zis Sophie ridicând privirea spre el, și ochii au început să-i lucească. Spune-mi. Nici măcar nu știu pe care dintre voi ar trebui să fiu supărată.

A înhățat alt șervețel.

— Pe ăsta pentru că și-a făcut de cap, ori pe ăstălalt pentru că mi-a spus? La dracu, ia mâna de pe mine și șezi. Și scoate-ți paltonul.

Kellas s-a supus. S-a așezat, lăsând un scaun liber între el și Sophie. Ea s-a răsucit spre el.

— Acum cinci ore ședeam într-un avion, făcându-mi sânge rău din pricina ta, întrebându-mă unde te-ai dus și ce e în capul tău. De ce mi-ai trimis scrisoarea asta? Cum ți-ai închipuit că o să mă ajute? Cum ți-ai închipuit că o să-l ajute pe el? E prietenul tău, nu? Adică – Sophie și-a tras nasul, și-a șters ochii și a ghemotocit șervețelul în palmă – știu răspunsurile, dar vreau să aud ce ai de spus. Dă-i drumu'.

Kellas a cugetat, mușcându-și buza.

— Dă-i drumu', a ridicat Sophie vocea. Spune-mi!

— Din răutate, a zis Kellas. Eram invidios pe Pat și pe cartea lui.

Sophie și M'Gurgan au strigat „O!" și și-au întors capul în același timp. Sophie a zis că e mincinosul mincinoșilor, iar M'Gurgan a râs exact cu râsul pe care Kellas îl auzise de la un evreu bătrân, care supraviețuise unui lucru cumplit, atunci când descria o crimă de-a dreptul absurdă.

— Eram invidios pe Pat că a dat-o gata pe Lucy, a zis Kellas.

— Ești pe teren mai solid cu asta, da' tot prea departe, a zis M'Gurgan, deschizând frigiderul și scoțând o sticlă de vin alb plină pe trei sferturi.

A pus pe masă trei pahare și le-a umplut. Sophie se uita la el.

— Ce faci? El e încă oaspetele de onoare, da?

— În fiecare an, Adam, ai adus la ușa noastră câte o femeie de o splendoare dumnezeiască, a zis M'Gurgan.

— Chiar așa?

— …și dacă mă vezi și pe mine o dată că stârnesc interesul unei fete…

— Băi *căcatule*, a zis Sophie.

Kellas n-o mai auzise niciodată înjurând așa.

— …chestia asta n-are de ce să-ți zgândăre gelozia.

M'Gurgan s-a apucat să cotrobăie prin frigider.

— Ar trebui să fii mult mai supărat pe el, în mă-ta, a zis Sophie. Să nu-mi spui că scoți de-acolo brânza?

— Și atunci, ce-a fost? a zis Kellas, ridicând un pahar cu vin și luând o înghițitură.

— Sophie, a zis M'Gurgan, dând din cap către soția lui, dar continuând să se uite la Kellas.

S-a așezat astfel încât să fie vizavi și la aceeași distanță de amândoi și a luat un pahar. Și-a tăiat o bucată de brânză.

— Încă mai ții la ea.

A băut și a hăpăit brânza.

— Nu te-ai vindecat niciodată.

— Dumnezeule mare, a zis Sophie, punându-și palmele pe masă și ciocnindu-și fruntea de ele, doar nu…

— Ascultați, a zis Kellas, ridicând vocea ca să o întrerupă pe Sophie.

Ea a căscat ochii și gura și s-a uitat la el, o mimare sarcastică a surprinderii.

— Ascultați, a zis Kellas iarăși. N-am venit aici să-mi cer scuze. Îmi pare rău, și aș vrea să nu fi scris niciodată această scrisoare, dar e adevărat ce spui, scuzele mele nu te-ncălzesc. Am venit să-ți spun, Sophie, că îl cunosc pe Pat din copilărie și sunt sigur până-n străfundul inimii mele că, orice o fi făcut cu fata aia atunci, singura femeie pe care o iubește și o va iubi întotdeauna ești tu.

A terminat, bucuros că a spus-o fără să se întrerupă ori să dea înapoi ori să bată câmpii. Expresia lui Sophie trecuse de la surprinderea falsă la cea reală. Kellas s-a răsucit spre M'Gurgan în așteptarea confirmării necesare. Bastian îi arătase cum poți să inventezi ritualuri parareligioase, și avantajul era că, la fel ca adevărații credincioși, necredincioșii nu trebuiau să creadă în adevărul de dincolo de cuvinte; nu trebuia decât să creadă în cuvinte.

M'Gurgan a ridicat paharul, s-a uitat în el, a făcut să se rotească ce mai rămăsese, l-a dat pe gât,

l-a pus pe masă cu putere și s-a lăsat pe spate pe scaun. Pe Kellas l-au trecut sudorile. Cu câteva zile înainte le arătase lui M'Gurgan și lui Sophie volumul de distrugere pe care o poate face un om într-un cadru domestic. Și totuși, cum putuse M'Gurgan să lase să-i scape șansa de dezvinovățire pe care i-o dăduse Kellas? Marți dimineața, umblând prin zăpadă spre Chincoteague, Kellas își închipuise cum a distrus scrisoarea sa această familie și se gândise că, prin faptul că și-a închipuit, a fost făcută o incantație care să împiedice realizarea acelui lucru închipuit.

— „Sigur până-n străfundul inimii mele", a zis M'Gurgan. Ești în stare să-ți faci inima să funcționeze așa? Întotdeauna am constatat că a mea e un instrument imprecis.

S-a bătut cu pumnul în piept.

— Ai noroc că ai o inimă pe care te poți bizui. Tot ce-i în stare să facă a mea e să bată mai departe. Cât despre măsurarea iubirii, m-aș descurca mai bine cu un șubler, ori o riglă, ori o balanță. Mă tem că o să am nevoie de o a doua părere. Fă-mi o tomografie ori o radiografie, vâră-mi în fund un colonoscop, fă-mi o clismă și dă-mi să beau bariu.

Și-a turnat iar vin.

— Biopsiază-mă. Prelevează-mă. Eșantionează-mă. Transplantează-ți inima în mine și o să ți-o dau pe-a mea. Dar va trebui să ai grijă, că inima mea-i mincinoasă. E inimă de poet, și poeții-s mincinoși. Știi că egiptenii obișnuiau înainte de moarte să se roage la inimile lor, pentru că n-aveau încredere că n-o să-i mintă pe zeii de deasupra lor. „O, inimă", ziceau ei, „nu mă trăda."

Avea de gând să continue, dar Kellas l-a întrerupt, iar Sophie a început să vorbească peste vocea lui, și Kellas a cedat.

— Nu știu cum ați ajuns voi doi să vă împrieteniți, a zis. Amândurora vă place prea mult sunetul propriei voci.

I-a vorbit lui Kellas.

— Nu asculți ce zice el pentru că ești prea ocupat să-ți faci griji despre ce o să spui la rândul tău.

Către M'Gurgan:

— Iar tu deschizi comutatorul lui Adam și-l lași să tot zică liniștit, ca un radio pe fundal, până ce vine vremea să vorbești iar. Am văzut asta. Și acum v-am auzit pe fiecare zicând despre celălalt că mă vrea, când de fapt nu mă vrea niciunul din voi. Adam nu e interesat de mine, Pat. Mă urăște pentru că nu sunt fata de șaisprezece ani cu care n-a avut niciodată curajul să vorbească…

— Nu-i adevărat, a zis Kellas.

— …și te invidiază pentru că știe că toate femeile sale imaginare se vor preface în femei simple, obișnuite, ca mine, și crede că ai găsit cine știe ce alchimie de poet ca să mă iubești pe vecie pentru sufletul meu cel frumos. De-aia a scris scrisoarea răutăcioasă. Vezi, nu zice că nu-i adevărat. Ei bine, Adam, n-a găsit. Vezi, dacă mă iubea – a pus cotul pe masă și s-a aplecat către Kellas – nu și-ar fi vârât-o într-o fată nu cu mult mai mare ca fiicele lui, în vreme ce eu eram în aceeași casă. Nu-i așa?

— Toată vorbăria asta despre iubire mă îngrețoșează, a zis M'Gurgan, ridicându-se. Avem pâine?

— E niște Ryvita în cutia de pâine, a zis Sophie.

Kellas simțea o nevoie cumplită să plece, să o ia la goană. Nu era casa lui. M'Gurgan a așezat pâinea prăjită pe masă, pe o farfurie, a mai pus niște brânză și a început să destupe altă sticlă de vin. Sophie a luat o felie de Ryvita, a rupt-o în două, a rupt un colț dintr-o jumătate și l-a vârât în gură.

— Mă întreb dacă s-a ales cu ceva din asta, a zis. Drăguța ta de Lucy. Nu ești un amant feroce.

— Sunt schimbat în rău? a zis M'Gurgan, râzând cu râsul acela ca de după lucrul cumplit.

— Mai superficial, aș zice.

— Pentru numele lui Dumnezeu, după doisprezece ani știu și ce gust are clitorisul tău.

— Știi ce gust are și șunca, și asta nu te împiedică să ți-o îndeși pe gâtul ăla umflat.

— Trebuie să plec, a zis Kellas.

M'Gurgan a întins o mână, l-a împins înapoi pe scaun și s-a adresat lui Sophie:

— Vrei să te părăsesc? Pentru că eu nu vreau.

— N-ai supraviețui, a zis Sophie. Îmi amintesc în ce hal erai când te-am găsit eu. Existau creaturi care trăiau în escarele tale.

— Nu mi-ai răspuns la întrebare.

— Nu vreau să i-o tragi cui apuci!

— Vrei să te admir? Te admir. Vrei să te laud? Te laud. Vrei să călătorești cu mine? Eu vreau să călătoresc cu tine. Vrei să dormi în același pat? Eu vreau să dormim în același pat. Vrei să-mi împart viața cu tine? Eu vreau să-ți împărți viața cu mine. Nu-ți ajung astea toate?

— Nu m-ai pus în cartea ta.

— Se încheie înainte să te fi întâlnit.

— Nu vreau să fiu cine credeți voi că sunt! a strigat Sophie.

Fața i s-a înroșit.

— Cum credeți că se simte o femeie când un poet începe să fie pragmatic cu ea? Nu vreau să fiu cine sunt. Nu vreau să fiu așa de reală. Vreau să fiu, pentru o clipă, femeia care își închipuia el că sunt.

A împuns cu arătătorul spre Kellas.

Au auzit cum se deschide ușa din față și Angela a intrat în bucătărie în uniforma de școală. Toți s-au ridicat, și Kellas a avut timp să observe neliniștea de pe fața ei înainte ca Sophie să o strângă zdravăn în brațe. După ce i-a dat drumul, Angela s-a pupat cu Kellas și tatăl ei.

— Doamne, a zis Angela. N-o să mă lăsați niciodată să plec în vacanță singură dacă năvăliți

toți pe mine așa când n-ați fost plecați decât câteva zile.

— Unde-i sora ta? a zis Sophie.

— Habar n-am. Ce-a fost cu toate strigătele alea?

Cerceta fețele, paharele, pozițiile. Cei trei adulți s-au așezat și au zis că nu-i nimic și au rugat-o pe Angela să li se alăture.

Ochii Angelei s-au îngustat.

— Voi doi v-ați luat la harță și el e implicat cumva.

A dat din cap spre Kellas.

— Ședeți aici și trageți la măsea în mijlocul după-amiezii și vă învinuiți unul pe altul de ceva.

A clătinat din cap.

— Nimeni nu-i nevinovat aici. Sunteți toți vinovați, fin că sunteți bătrâni.

Angela s-a dus la etaj. Kellas, Sophie și M'Gurgan știau, fiecare, că primul impuls de negație nu fusese „Nu-s vinovat", ci „Nu-s bătrân", și conștientizarea acestui lucru i-a încremenit. Au împărtășit un sentiment de solidaritate.

— N-am mai spus asta niciodată, i-a spus Kellas lui Sophie, dar întotdeauna mi s-a părut ciudat că m-ai căutat pe mine și apoi pe Pat, în același an.

— Pe tine te prefera, a mormăit M'Gurgan.

— Uneori mă întreb dacă nu ai venit la mine de fapt ca să dai de el. Ți-am dat adresa lui, a zis Kellas.

Și-a mai turnat vin, a luat o felie de pâine și brânză.

— Dacă înțelegi prin asta că eram o nebună idealistă la fel ca tine, ai dreptate, a zis Sophie. Ești înțelept acum, că te-ai întors din America, nu? Ce-a fost chestia asta? Femeia pe care ai cunoscut-o în Afganistan?

— Astrid.

Sophie l-a întrebat cum a fost.

— A adus pe lume un copil. Are o problemă cu băutura. Am fost gata s-o părăsesc de îndată ce am descoperit asta.

M'Gurgan și Sophie au izbucnit în râs, după care și-au cerut scuze și și-au luat un aer vinovat.

— Ai făcut asta? a zis Sophie.

— Nu, a zis Kellas. N-am făcut asta.

— Nu-i stilul tău.

— O să ne mai întâlnim. Dar nu ca să bem ceva.

Fergus a intrat împreună cu un băiat de vârsta lui. Cărau niște sacoșe. Fergus și-a salutat părinții și a zis:

— Ne lăsați pe mine și pe Jack să pregătim cina?

— Nu știu dacă mă ajutați atât de mult cât vă închipuiți prin faptul că mă faceți inutilă, a zis Sophie. Ați adus destul pentru toată lumea? O să fim… șapte, presupun.

— Da, să trăiți! a zis Fergus. Escalop de curcan *en croûte* cu sos de afine.

— Asta numești tu mâncare? a zis M'Gurgan. Idei, Jack, fii atent cu chestia aia.

Prietenul lui Fergus scosese de sub blazer o lamă de oțel inoxidabil lungă de douăzeci de centimetri.

— E un cuțit de profesionist, a zis. L-am primit de ziua mea. E un Sabatier.

Cei trei adulți s-au uitat în tăcere la băieții care și-au pus șorțuri albe și s-au apucat de treabă, folosind cu dezinvoltură ustensilele, ca niște tineri măcelari.

— Scoate-ți cravata, Fergus, a zis Sophie.

— Am vorbit ieri cu Liam, a zis M'Gurgan. El m-a sunat. Se gândea că s-ar putea să știi legătura cu noi.

I-a aruncat o privire lui Sophie și s-a întors iar spre Kellas.

— Nu l-ai sunat de când te-ai întors? Are de gând să încaseze cecul ăla. Ai făcut o mulțime de stricăciuni. Însă chestia cu Tara a fost o alarmă

falsă. Aș zice că Liam te-a iertat. Mai mult decât iertat. Crede c-ai făcut un lucru curajos. A zis să-ți spun că a înțeles ce încercai să faci.

— Ticălosu' dracului.

— Adam, băieții.

— Oamenii de soiul lui Liam nu se află prea des în fața unor gesturi extreme, a zis M'Gurgan, mai ales din partea unui tip cumsecade din clasa mijlocie, ca tine. E… onorat. E cu adevărat fericit că l-ai făcut să se simtă ca una dintre victime. A zis: „La început am fost furios, și apoi mi-am dat seama că furia mea era la fel cu cea pe care o simte un afgan sau un irakian a cărui casă a fost bombardată fără motiv, și am înțeles ce încerca Adam să-mi spună". O să scrie un articol despre asta.

— Mare împuțit mai e. Cine se crede, cică mă înțelege? Dacă mă întorc, îi ard casa până-n temelii și-i violez nevasta și fata, o să înțeleagă asta?

— Adam! Termină!

— Mda, a zis M'Gurgan. Cât despre Margot, veștile nu-s prea bune. N-are de gând să te ierte. E absolut sigură. Nu mai vrea să te vadă niciodată. După cum vede ea lucrurile, războiul nu ți-a dat niciodată împuternicirea să acționezi în numele lui în casa ei. A zis că ești un impostor.

— A folosit cuvântul ăsta?

— A zis că n-aveai niciun drept și niciun motiv să încerci să te dai drept unul dintre îngerii distrugători ai războiului. A zis că-i un soi de blasfemie.

— Chiar a zis așa? Blasfemie?

— A fost foarte dură, Adam. Vrei să zic mai departe?

Kellas a încuviințat.

— A zis că atunci când cineva aruncă o bombă n-are importanță dacă o face ca să-ți distrugă casa ori ca să-ți arate cum e când ți-e distrusă casa. Nu contează decât bomba.

— Dacă ea crede că aia a fost distrugere…

— Nu fac decât să-ți zic ce a spus ea. A zis c-ai fost infectat. Te-ai molipsit de ceva, poate în războaie, poate dinainte. Și, după părerea lui Margot, orice o fi infecția asta, simptomul este această imensă nevoie de tăcere. Ceea ce e ciudat pentru cineva care își câștigă pâinea punând laolaltă cuvinte. Dar, cumva, a zis ea, te-ai infectat cu scârba asta față de conflict și de persuasiune. Nu poți suporta faptul că oamenii trebuie să folosească aceste vorbe ca să se înțeleagă cu alții. Undeva, pe parcurs, presupune Margot, poate că atunci când scriai unul dintre articolele tale pasionate despre cât de cumplit e totul, te-ai îndrăgostit de ea, de distrugere, datorită tăcerii care vine mai apoi. și s-a părut că acea forță este adevărul, deoarece este definitivă și după aceea nu mai e decât tăcere.

— Ai înregistrat discursul lui Margot, nu-i așa, și l-ai învățat pe de rost?

— Tu n-a trebuit să-l asculți.

Kellas s-a uitat la Sophie. Băieții zăngăneau intenționat din cuțite și castroane și tocătoare.

— Erai acolo când a zis Margot toate astea? a întrebat.

Sophie s-a înclinat către el și a coborât vocea, ca Fergus și Jack să nu audă.

— Îmi amintesc când mi-ai trimis prima oară o poezie. Te-am văzut a doua zi și nu puteam să pricep de ce ai scris-o, te-ai străduit așa de mult să scrii versuri atât de pasionate, și apoi tot nu-mi vorbești. Acum înțeleg, desigur, că nu era vina mea.

— Ba nu-i deloc așa, a croncănit Kellas.

I se uscase gura și a clătit-o cu vin. Acum erau cu toții un pic cherchelițți. A observat că Jack și Fergus își luaseră pahare din care sorbeau din când în când în vreme ce pregăteau mâncarea.

— Ca să închei ce ziceam, a spus M'Gurgan, Margot voia să-ți spun că are negativele

fotografiilor pe care le-ai stricat, dar pozitivele pe care le-ai distrus erau unice. Se pare că așa stau lucrurile în minunata artă a fotografiei. Făcuse ea însăși pozitivele cu pricina, și nu poate să reproducă de două ori aceleași condiții.

— A pomenit de Capela Sixtină?

— A comparat asta cu ceva mai apropiat de situația de față. A zis să-ți închipui că ți-a șters fișierul în care ai salvat una dintre cărți. Cum te-ai simți, a zis, dacă ea ar face asta și apoi ți-ar zice să nu-ți faci griji, că încă mai ai în cap povestea și personajele, și poți pur și simplu s-o mai scrii o dată? E mai ambițioasă decât știam că sunt oamenii din lumea aceea. Acele pozitive valorau zece mii de lire bucata, și vrea să-i dai banii ăștia. O gaură în avansul tău mare.

Kellas a rânjit și a clătinat din cap.

— S-a întâmplat ceva minunat, a zis. Franța și America s-au unit ca să salveze de război Europa și America.

Le-a povestit lui Sophie și M'Gurgan despre Karpaty Knox și despre intențiile sale legate de limba arabă și Irak. A adăugat o înfloritură nouă, care tocmai îi trecuse prin minte. Să-și vândă apartamentul din Londra, să-și plătească datoriile și să-și cumpere două apartamente în Bagdad imediat după invazie, când prețurile sunt scăzute și e cerere de valută. Prietenii săi ascultau. Când Kellas a terminat ce avea de zis, a simțit în pântec durerea de a fi făcut un rău ireparabil. Gândul că nu va fi iertat până la moarte de o femeie la care ține a început să doară, și durerea avea să stăruiască în el.

Jack s-a ivit lângă umărul lui Kellas cu o farfurie cu bruschețe, pe care a pus-o pe masă cu o nonșalanță stranie, de parcă bucătărie familiei M'Gurgan ar fi fost un restaurant foarte căutat, în care el servește în fiecare seară zeci de astfel de feluri unei mulțimi de oameni.

— Mulțumesc, a zis Kellas.

— Cresc repede, a zis M'Gurgan, luând o felie.

— Tată, îi datorezi lui Jack douăzeci de lire pentru cele cumpărate de la băcănie, a zis Fergus.

— Ce? a zis M'Gurgan iute, ridicându-se în picioare. V-am lăsat ție și surorilor tale șaizeci de lire sterline.

— Angela a luat douăzeci.

— Pentru ce? Uită-te la ceapa aia când o tai.

— Nu știu.

M'Gurgan a ieșit din încăpere furios și au început niște strigăte pe scări. Sophie s-a ridicat, a trecut pe scaunul de lângă Kellas și și-a apropiat fața de a lui, vorbind încet, aproape în șoaptă.

— Altădată aș fi fost îngrijorată că te duci în Irak, a zis. Acum nu-mi pasă. Am problemele mele. Asta ar putea fi sfârșitul. Aș putea să-l părăsesc. Așa ar trebui. Îi iubesc pe copii, dar nu vreau să mă țină prizonieră. Prietenii noștri celibatari vin aici și șed în bucătărie, ca tine, și se uită la toate astea de parc-ar fi grădină zoologică. Și nu știu prea bine de care parte a gratiilor sunt eu.

— Am prea multă libertate pentru un animal, a zis Kellas. Sper să nu vă despărțiți.

— Asta se cuvine să spui, desigur, a zis Sophie. Dacă se întâmplă, o să-l vizitezi pe el și n-o să mă vizitezi pe mine.

— Nu-i vorba numai de conștiința mea. Chiar sper să rămâneți împreună.

— Nu-mi trebuie speranța ta. Am nevoie de ceva mai concret. Nu vreau să stau aici ca iubita vreunui marinar în vreme ce el cutreieră lumea, cu o carte senzațională și un libido de criza vârstei a doua. Ce îmi poți spune? A fost asta o excepție? De ani întregi frige tot ce apucă?

Adevărul era că Kellas habar n-avea. Bănuia că M'Gurgan făcuse asta și va continua s-o facă. A privit-o pe Sophie drept în ochi.

— Nu, a zis.

Ea a întors privirea. Dorea să-l creadă.

— Poate că o să ajungem la o înțelegere, a zis Sophie.

— Cât o să dureze?

— Cred că încă vreo patruzeci de ani.

— Asta e? Așadar, e vorba de timp? a zis Kellas.

Simțea cum zvâcnește în el emoția.

— Asta-i limba pe care trebuie s-o învăț? Nu araba?

— Timpul e greu de învățat. Durează tare mult, a zis Sophie.

A zâmbit fără ranchiună pentru prima oară în seara aceea.

— Proiectul ăsta al tău din Irak. E vorba de bani, nu? Nu-i un soi ispășirea lu' pește?

— Sper c-o să veniți cu toții să mă vizitați la Bagdad după ce mă instalez acolo, a zis Kellas. Poate că toamna viitoare, când e mai răcoare, ori în primăvara lui 2004. Poate c-o să-mi găsesc un loc cu piscină. Nu știu dacă mai au case cu coloane și curți. Mi-ar plăcea așa ceva. Cu un havuz în mijloc. Umbra e totul. Umbră bună, apă curgătoare și o bibliotecă bună. Și răbdare. Nu te uita așa la mine! Să nu crezi că nu-s în stare să-nvăț araba și răbdarea deopotrivă. Să nu crezi că n-aș putea să-i dedic Bagdadului patruzeci de ani.

Sophie a clătinat din cap.

— N-ai fost niciodată acolo. Nu știi cum e.

— Iată diferența, a zis Kellas. Bagdadul meu imaginar n-are nevoie de nimic de-al irakienilor.

— Are nevoie ca ei să nu te ucidă.

— Ar trebui să plec.

Fergus și Jack s-au oprit din tăiat, s-au uitat în jur, s-au uitat unul la altul și s-au apucat din nou de lucru.

— Stai, a zis Sophie.

— Ca să fiu pedepsit, ori ca să fiu iertat?

— Pentru numele lui Dumnezeu! a zis Sophie, apucându-l de umeri și zgâlțâindu-l. Pur și simplu ca *să fii* aici!

A intrat Angela, urmată de M'Gurgan. Țipau unul la altul, și Sophie li s-a alăturat. Dacă ar fi fost după el, M'Gurgan ar fi preferat ca Angela să fi dat banii pe droguri, nu pe un tatuaj, însă pe un tatuaj dăduse banii; furia lui M'Gurgan era sporită de faptul că tatuajul era într-un loc atât de intim, că Angela nu voia în ruptul capului să-i arate cu ce s-a ales pe banii ăia.

Carrie și-a ițit capul pe ușă, s-a uitat la cei trei care se certau și la cei doi băieți care tocau de zor cu cuțitele lor, i-a făcut cu ochiul lui Kellas și s-a dus sus. Kellas i-a zâmbit, dar ea plecase deja. Arăta ca mama ei. Linia neagră subțire în jurul ochilor și buzele palide. Însă Sophie nu era mama lui Carrie, nu? Cuvintele se rostogoleau din gurile lui M'Gurgan și Angela și Sophie. Mâine n-aveau să-și mai amintească de adevărul din toată această elocvență țepoasă. N-aveau să-și mai amintească nici peste două ore. Kellas s-a ridicat. Ceva avea să rămână, un contur fără înțeles în sine, dar care nu avea să rămână izolat. Un râu trebuie să fie cunoscut urmărindu-i cursul, nu gustând fiecare picătură care curge pe lângă tine în vreme ce te preumbli pe mal. După ce s-a consultat cu băieții, Kellas a început să pună, cu mare grijă, masa pentru cină.

Martie 2003

15

Chevroletul Tahoe argintiu în care erau Rafael, Zac și Yehia s-a oprit în față. Trei dintre uși s-au deschis deodată și bărbații au ieșit și au pornit încet către Mitsubishiul lui Kellas și Astrid. Ochii lui Rafael erau mijiți din pricina luminii; ținea capul plecat. Voia să se sfătuiască unde ar trebui să meargă în continuare și îl preocupau și alte lucruri. Petrecea ore întregi ziua și noaptea pe transmițătorul prin satelit Thuraya, sfătuindu-se cu colegii din zonă și din America. Nu prea dormea.

Cele două mașini opriseră puțin înainte de un viaduct care se înălța peste o *wadi*[33] și, din cât puteau să-și dea seama, către Basra. Drumul era o linie gudronată dreaptă și bine construită, neagră peste învălmășeala nisipoasă și presărată cu buruieni a deșertului. Nu mai erau alte vehicule pe drum. Nu erau oameni sau clădiri, și nu erau nici vânt, nici zgomot. Kellas a oprit motorul și a ieșit, împreună cu Astrid. Toți cinci stăteau apropiați, cu fețele unul spre altul, fiecare dintre ei tot răsucindu-se să scruteze zarea în căutarea vreunei mișcări ori a fumului, în afară de Yehia, care cerceta chipurile celorlalți patru. Kellas simțea pe spinare căldura soarelui. Își scosese vesta antiglonț. Era singurul care mai avea pe cap casca. Spre sud, de unde veniseră, a văzut două elicoptere de luptă ale pușcașilor marini, destul de departe ca rotoarele să nu se audă, putând fi recunoscute doar după siluetele cenușii, fulgi pârjoliți azvârliți de un foc din depărtare. După câteva secunde au dispărut.

Yehia și Zac fumau. Rafael se temea că Basra o să cadă și el o să rateze asta. Și Kellas voia să fie acolo, să vadă cum tancurile britanice înaintează greoi și scârțâind pe strada principală, comandanți zâmbind larg de sub beretele lor negre, dinți strălucitori pe fețe arse de soare, mulțimi

compacte, flori lovindu-se de blindajul tancurilor, fete în rochii de vară cățărându-se pe turele ca să sărute soldații și bărbatul în costum alb proclamând libertatea. Era ușor de imaginat, pentru că nu era cu adevărat imaginație, ci amintire; și nici măcar amintirea a ceva ce văzuse, ci amintirea unor secvențe din filmele de știri cu tancurile britanice eliberând Europa în 1944, în afară de bărbatul cu costum alb, care era din *Casablanca.*

Astrid avea o hartă. A arătat locul în care credea că sunt. Până la Basra mai erau numai patruzeci de kilometri.

Rafael s-a lăsat de pe un picior pe altul, a răsucit în mână Thuraya, cu antena scoasă, ca pe un baston, și a înjurat.

— Nu știu. Asta poate fi pe prima pagină a lui *Post* mâine, a zis. Trebuie să știu ce se întâmplă.

— E un drum frumos, a zis Kellas. Duce direct la Basra. În spate sunt cincizeci de mii de soldați britanici și americani care vor să cucerească Basra. Și totuși, suntem singuri pe drumul ăsta.

— Mie mi se pare că s-a terminat, a zis Zac. Dacă te iei după BBC, blindatele americane sunt deja la jumătatea drumului spre Bagdad.

— N-au trecut linia de pornire decât alaltăieri noapte, a zis Kellas.

— Hai să ne apropiem de Basra, a zis Astrid. O să fim cu băgare de seamă. Facem așa: ne mișcăm, ne oprim, ne uităm, ne mișcăm.

— Prin părțile astea să cari două sute de litri de combustibil într-o mașină de teren nu poate niciodată să însemne că ești cu băgare de seamă, a zis Kellas.

Au tăcut, au ascultat și s-au foit pe loc.

— Auziți? a zis Kellas.

— Da, parc-ar fi o ciocârlie, nu?

— N-ar trebui să putem auzi așa ceva în spațiul dintre două armate. E semn rău.

— Dacă irakienii aveau de gând să sară la bătaie ar fi făcut-o până acum.

— În clipa asta ei sunt cei care mă preocupă cel mai puțin, a zis Kellas. N-ați observat ce ne-a zis acum o oră pușcașul ăla marin? Ceva probleme pe la Zubair, a zis.

— Aici nu e Zubair.

— Mai zicea și de „zone de foc”.

S-au uitat toți în sus. Cerul era senin și tăcut, în afară de cântecul ciocârliei.

— Avem pe mașini panourile portocalii[34], a zis Rafael, acum un pic îmbufnat.

— Ce-i asta, dansul spiritelor? a zis Kellas și a râs. Ricoșează gloanțele din ele.

Avea vocea ascuțită, și i se părea că sună ca și cum ar fi fost speriat. Era, și și-ar fi dorit să nu-l supere ideea că ceilalți s-ar putea gândi la asta. L-a întrebat pe Yehia, care a ridicat din umeri. O să meargă acolo unde merg Zac și Rafael. Îl plătesc, și e singurul traducător.

— Ei bine, cine e pentru a merge mai departe? a zis Rafael.

Toți, în afară de Kellas, au ridicat mâna.

— Aș putea să merg cu ei, și tu te poți întoarce cu mașina, i-a spus Astrid lui Kellas.

Kellas a privit-o cum se uită la el, cu indiferența aparentă care, știa, nu însemna că nu-i pasă, ci că îi lasă pe ceilalți să fie responsabili de propria soartă.

— Aș prefera să rămâi cu mine, desigur, a adăugat ea.

De când ea i se alăturase, în Kuwait, cu câteva zile înainte, el s-a trezit că începe să-și îndrăgească ignoranța în privința naturii ei interioare. Și totuși, era atât de improbabil ca el să fi învățat răbdarea. Era improbabil ca el să fi învățat să se teamă de timp, nu de evenimentele și de cuvintele din care era făcut timpul. Credea ceea ce-i spusese odată Astrid, că nu te poți schimba, poți doar să devii mai apropiat de cel care ești în realitate. Învățase oare să vadă oamenii și țările în perspectiva

timpului, ori fusese deja în el îndemnul de a face asta? A desfăcut cureaua căștii, a scos-o și și-a plimbat degetele prin păr. Înainte, în astfel de situații se trezise uneori că e cel mai cutezător. În acele vremuri cei cu copii și cu parteneri dragi erau mai prudenți. Acest grup avea, la un loc, cinci copii, două neveste și un partener. Yehia avea el singur o nevastă și cinci copii la Beirut. Nepăsarea lor era un semn al amplorii și imensei ispite a acestei acțiuni.

— Patru la unu, a zis el.

A ciocănit de trei ori în cască și și-a pus-o iar pe cap.

— Așa să fie. Să mergem. Iată, am adus în Irak democrația, și n-a durut deloc.

Pe când se duceau la mașinile lor, Kellas a strigat că e rândul său și al lui Astrid să meargă în față. Kellas a condus Mitsubishiul pe viaduct și a văzut în oglindă că Chevroletul urcă după ei. Astrid privea drept înainte. A simțit că el o privește și i-a zâmbit.

— Te-am forțat? a zis ea.

— Spune ceva mai frumos, a zis Kellas. Vreau să aud ceva care are importanță. Vreau să aud o poveste veche. Nu-mi place drumul ăsta pustiu. Nu și se zbârlește părul?

— Îmi place când se zbârlește. De obicei am senzația asta când merg în pădure noaptea. Știi povestea cu Artemis și Acteon?

Astrid a început să povestească. Kellas și-a lăsat mâna în mâna ei și a ascultat povestea despre zeița care a preschimbat un vânător în cerb și apoi el a fost ucis de propriii câini. După o vreme, în tăcerea deșertului, el a simțit cum conștiința i se împarte în două; era în continuare Adam Kellas la volanul mașinii, uitându-se la drumul din față, și în același timp era o altă versiune a sa, înstrăinată, care se uita la Kellas și Astrid aflați în mașină. Arătau pașnici și gânditori, pe jumătate blânzi, pe jumătate flămânzi, soiul de oameni norocoși în

care mai sunt în echilibru speranța și înfrângerea – cu toate că n-ai cum să-ți dai seama, desigur, dacă te uiți doar o clipă. Poate că visau un pic. Treptat, observatorul s-a tras înapoi, până ce Kellas și Astrid n-au mai putut fi deosebiți ca indivizi, erau două siluete întunecate, universale, în mașină. Observatorul a continuat să se îndepărteze. Cele două mașini au devenit tot mai mici, împuținându-se în peisaj, până ce observatorul n-a mai văzut în lucirea alb cu negru a ecranului său reticulat decât două puncte întunecate, care se târau ca niște păduchi prin deșert, de-a lungul drumului pustiu.

---

[1] Un fel de lipie.

[2] Ispahan.

[3] Veșmânt feminin tradițional.

[4] Veșmânt tradițional alcătuit din pantaloni și tunică.

[5] Străin.

[6] Acoperământ tradițional al capului.

[7] Partea stângă.

[8] Dialect al limbii persane, vorbit în Afganistan.

[9] În original, *Rogue Eagle Rising*

[10] Volum de versuri al lui Dylan Thomas, apărut în 1946.

[11] Numele real al lui Lewis Carroll.

[12] Melodie a grupului The White Stripes.

[13] În original, *The Book of Form.*

[14] Poem al poetului american Hart Crane (1899-1932)

[15] În original, *The Antichrist Strikes Back.*

[16] În original, *The Maintenance of Fury.*

[17] Ce mai faci?

[18] Veșmânt tradițional.

[19] Ziarul comunității militare americane.

[20] În original, *From Plato to NATO.*

[21] În original, *Red Hearth, White Crane.*

[22] Politician afgan.

[23] *Pueraria montana*, plantă care se extinde masiv, producând pagube.

[24] În original *free,* care înseamnă și „liber“, și „gratuit“.

[25] Țesătură izolatoare, dar care permite respirația corpului.

[26] Joc de cuvinte între *bush* - tufă și numele președintelui George W. Bush.

[27] Mobilier simplu și funcțional creat de o comunitate religioasă din America.

[28] În limba arabă, „comunitate“ ori „națiune“.

[29] Mica Italie, cartier din New York; respectiv, „Căminul clanului Soprano“.

[30] Canal de televiziune meteo american.

[31] *Rudolph, renul cu nas roșu,* celebru cântec de Crăciun american.

[32] Un fel de hochei pe iarbă.

[33] În limba arabă, „vale“.

[34] Panouri destinate să identifice vehiculele drept aparținând forțelor aliate.

Table of Contents

Octombrie 2001 3
1 4
Decembrie 2002 26
2 27
3 42
4 61
5 92
6 122
7 146
8 179
9 204
10 221
11 250
12 271
13 290
14 301
Martie 2003 319
15 320